

PASŪTĪJUMS: Līgums Nr. 2010-G/312-03

PASŪTĪTĀJS: SIA „Grupa 93”
Kr.Barona iela 3-4, Rīga, LV–1050

IZPILDĪTĀJS: SIA „Firma L4”
Jelgavas iela 90, Rīga, LV–1004

OBJEKTS: Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija 2010.-2030. gadam

JŪRMALAS PILSĒTAS ATTĪSTĪBAS STRATĒĢIJAS (2010 – 2030) STRATĒĢISKAIS IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS

Vides pārskats

IZMANTOTIE SAĪSINĀJUMI UN APZĪMĒJUMI

ANO – Apvienoto Nāciju Organizācija

ES – Eiropas Savienība

ĪADT – īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

LR – Latvijas Republika

LVĢMC – Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs

NAP – Nacionālais attīstības plāns

PSRS – Padomju Sociālistisko Republiku Savienība

SIVN – stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

SVID – stiprās puses, vājās puses, iespējas un draudi

TIAN – Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi

UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

VKPAI – Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija

SATURS

IEVADS	5
1. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA MĒRĶI UN KOPSAVILKUMS, SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM	6
1.1. Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas mērķi un kopsavilkums	6
1.2. Jūrmalas telpiskās attīstības perspektīva	7
1.3. Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	8
2. VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANAS PROCEDŪRA	12
2.1. SIVN process un metodoloģija	12
2.2. Vides pārskata sagatavošanas pamatprincipi	15
2.3. Sabiedrības līdzdalība	16
3. SITUĀCIJAS ANALĪZE	19
3.1. Teritorijas apraksts	19
3.1.1. Teritorijas atrašanās vieta, platība, dabas apstākļi	19
3.1.2. Zemes dzīļu resursi	20
3.1.3. Infrastruktūra	21
3.1.4. Dabas vērtības, aizsargājamās teritorijas	22
3.1.5. Kultūrvēsturiskais mantojums un ainavas	28
3.1.6. Aplūstošās teritorijas	30
3.2. Vides stāvokļa apraksts	31
3.2.1. Klimats	31
3.2.2. Gaisa kvalitāte	32
3.2.3. Ūdens kvalitāte	33
3.2.4. Atkritumu apsaimniekošana	39
3.2.5. Troksnis	40
3.2.6. Augsnes un grunts piesārņojums; degradētās, piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas	41
3.2.7. Riska teritorijas	44
3.3. Iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots	48
4. AR PLĀNOŠANAS DOKUMENTU SAISTĪTIE VIDES ASPEKTI	51
4.1. Vides kvalitātes saglabāšana un paaugstināšana	51
4.2. Dabas resursu aizsardzība, dabas teritoriju saglabāšana un pieejamība	54
4.3. Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana	55
5. STARPTAUTISKIE UN NACIONĀLIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI	57
5.1. Starptautiskie vides aizsardzības mērķi	57
5.1.1. ANO Konvencijas vides aizsardzības jomā	57
5.1.2. Eiropas Kopienas Direktīvas, Konvencijas un Stratēģijas	59
5.2. Nacionālie vides aizsardzības mērķi un to integrēšana plānošanas dokumentos	61
5.3. Lielāko īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsargāšanu un izmantošanu reglamentējošie dokumenti	63
6. PLĀNOŠANAS DOKUMENTS UN TĀ IESPĒJAMO ALTERNATĪVU ĪSTENOŠANAS BŪTISKĀS IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS	64

6.1.	Plānošanas dokumenta ietekme uz teritorijas attīstību un vidi kopumā	64
6.2.	Pozitīvās un negatīvās; tiešās un netiešās; īslaicīgās, pagaidu, ilgtermiņa un kumulatīvās ietekmes.....	67
7.	IESPĒJAMĀS IETEKMES UZ VIDI SAMAZINĀŠANA	71
7.1.	Izvērtēšana un plānošana.....	71
7.2.	Ietekmes uz vidi samazināšana ieviešanas procesā	72
8.	IESPĒJAMIE KOMPENSĒŠANAS PASĀKUMI	73
9.	PLĀNOŠANAS DOKUMENTA IESPĒJAMĀS BŪTISKĀS PĀRROBEŽAS IETEKMES IZVĒRTĒJUMS	74
10.	GALVENIE PAMATPRINCIPI UN METODES NOVĒRTĒJUMA VEIKŠANĀ..	75
11.	VIDES MONITORINGS UN PAREDZĒTIE PASĀKUMI PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANAS MONITORINGA NODROŠINĀŠANAI.....	76
12.	VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJA ATZINUMS PAR VIDES PĀRSKATU	78
13.	KOPSAVILKUMS.....	79
	IZMANTOTĀ LITERATŪRA UN AVOTI	82
	PIELIKUMI.....	85
1.	pielikums. Publikācijas	86
2.	pielikums. Institūciju informēšana	90
3.	pielikums. Institūciju priekšlikumi un komentāri par to iekļaušanu plānošanas dokumentā vai vides pārskatā....	91
4.	pielikums. Citi priekšlikumi un komentāri par to iekļaušanu plānošanas dokumentā vai vides pārskatā	106
5.	pielikums. Sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokols	112
6.	pielikums. Vides pārraudzības valsts biroja lēmums.....	133
7.	pielikums. Vides pārraudzības valsts biroja atzinums par vides pārskatu.....	138

IEVADS

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija 2010. – 2030. gadam ir pašvaldības ilgtermiņa politikas plānošanas dokuments, kas iezīmē pašreizējo situāciju, sniedz ieskatu stipro, vājo pušu, iespēju un draudu analīzē, formulē Jūrmalas pilsētas attīstības vīziju, izvirza stratēģiskos mērķus, nosaka prioritātes un apraksta plānotos pasākumus prioritāšu ietvaros. Šī stratēģija un tās sastāvā ietilpstošā Telpiskās attīstības perspektīva ir pamats Jūrmalas teritorijas plānojuma 2010.-2022. gadam izstrādei un tajā iekļautajiem risinājumiem.

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijai 2010.-2030. gadam stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra tiek veikta pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja 2010. gada 07. jūlija lēmumu Nr. 20 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu” ([6. pielikums](#)), kurš pieņemts balstoties uz LR likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 22.³ pantu „Lēmums par stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību” un dokumenta atbilstību likuma 22.² pantā ietvertajiem kritērijiem. Novērtējuma ietvaros ir sagatavots Vides pārskats, kurā iekļauta informācija un pieejamo datu analīze atbilstoši prasībām un detalizācijas līmenim, ko nosaka minētie normatīvie akti un Vides pārraudzības valsts biroja lēmumā iekļautie nosacījumi, kā arī pārskata sabiedriskās apspriešanas procesā saņemtie priekšlikumi. 2010.gada 25.novembrī Vides pārraudzības valsts birojs par Vides pārskatu sniedza atzinumu Nr. 11 „Par Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.gadam Vides pārskatu”.

Stratēģijai novērtējums tika piemērots, lai izvērtētu plānoto darbību iespējamo būtisko ietekmi un vidi nākotnē. Šis Vides pārskats ir dokuments, kurā ir atspoguļota informācija, kas iegūta stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procesā.

1. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA MĒRĶI UN KOPSAVILKUMS, SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

1.1. Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas mērķi un kopsavilkums

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija 2010-2030 iezīmē pašreizējo situāciju, SVID, kā arī formulē vīziju, izvirza stratēģiskos mērķus un nosaka prioritātes un īstenojamus pasākumus. Stratēģiskais dokuments virza Jūrmalas attīstību noteiktā virzienā – dodot nepārprotamu uzstādījumu par Jūrmalu kā kūrortpilsētu, taču vienlaikus uzsver nepieciešamību nodrošināt kvalitatīvu dzīves telpu un pakalpojumu pieejamību pilsētas iedzīvotājiem. Stratēģija skaidri norāda uz politisku izvēli – mērķiem un prioritātēm, kurām pašvaldība strādās, novērtēs paveikto, reaģēs uz mainīgajām attīstības tendencēm pasaulē un valstī. Kopumā stratēģija atbalsta Jūrmalas vēsturisko virzību, piešķirot nianšes un piedāvājot elastīgu ieviešanas mehānismu.

Šī stratēģija un tās sastāvā ietilpstošā Telpiskās attīstības perspektīva ir pamats Jūrmalas teritorijas plānojumā 2010-2022 iekļautajiem risinājumiem.

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija 2010 – 2030 parāda Jūrmalas attīstības vīziju – vēlamo situāciju, kas jāsasniedz 2030. gadā. Vīzija paredz, ka 2030. gadā Jūrmala ir starptautiski pazīstams moderns kūrorts un populārākā kūrortpilsēta Baltijas jūras reģionā. Pilsētā veiksmīgi apvienota vietējo dabas resursu, tradīciju un vēsturiskā mantojuma izmantošana. Unikālais resursu kopums – piejūras klimats ar īpašo mikroklimatu, mežiem, plašo pludmali, minerālūdens un dziedniecisko dūņu resursiem tiek izmantots daudzo kūrorta sanatoriju un SPA centru darbībā visu gadu.

Plānošanas dokuments izvirza vairākus **stratēģiskos mērķus** – tie ir balstīti vīzijā un veicina vīzijas sasniegšanu. Tie ir noteikti skaidri un izmērāmi, tā, lai ir iespējams vērtēt virzību uz tiem konkrētā laika periodā:

1) *Starptautiski pazīstams moderns piekrastes kūrorts un populārākā kūrortpilsēta Baltijas jūras reģionā*

Šis mērķis iezīmē virzību uz pētniecības attīstību, tai skaitā veidojot jaunus kūrorta produktus.

2) *Austrumu un Rietumu kontaktu veidošanas un tikšanās vieta Baltijas reģionā*

Šī mērķa sasniegšanai galvenais priekšnoteikums ir atbilstošas infrastruktūras un piemērotu objektu celtniecība, viesmītība un pakalpojumu kvalitāte, lai šeit varētu notikt starptautiska līmeņa un liela mēroga pasākumi.

3) *Kvalitatīva dzīves un brīvdienu vieta*

Šis mērķis iezīmē virzību uz drošu un zaļu pilsētas publisko telpu, labu mājokli, tīru vidi, kvalitatīvus komunālos pakalpojumus, interesantu sabiedrisko dzīvi, atbalstu izglītības un veselības aprūpes pakalpojumu pieejamībai.

Stratēģijas ietvaros ir noteiktas vairākas **prioritātes**:

- 1) Kūrortpilsēta – izsaka to, ka ar kūrortu saistītie pakalpojumi tiek uzskatīti par Jūrmalas konkurētspējas nozīmīgu daļu;
- 2) Jūrmalnieks – vērsta uz Jūrmalas iedzīvotāju dzīves kvalitātes paaugstināšanos;
- 3) Daudzveidīga uzņēmējdarbība – tāda veida uzņēmējdarbības attīstība, kas neatstāj negatīvu ietekmi uz kūrortpilsētas attīstībai nepieciešamajiem resursiem – lielākoties uz zināšanām balstīta uzņēmējdarbība jeb solis tālāk aiz ierastā „*saule, jūra un smiltis*” piedāvājuma.

Savukārt katra prioritāte ietver pasākumu kopumu – kompleksus dažādas detalizācijas pasākumus, apvienotus mērķa sasniegšanai, kas izteikti uzdevumu, domes ikdienas rīcību, projektu, attīstības programmu, investīciju projektu, u.c. veidā. Pasākumus pārskata katru gadu. Tas dod iespēju izsvērt, vai turpināt, vai izvēlēties citu paņēmienu, vai vispār pārskatīt konkrētā pasākuma lietderību un to mainīt, nezaudējot stratēģisko virzību un prioritātes. Pasākumu kopums ir pamats investīciju plāna izveidei.

1.2. Jūrmalas telpiskās attīstības perspektīva

Balstoties uz Jūrmalas pilsētas stratēģiju 2010-2030, tika sagatavota Jūrmalas telpiskās attīstības perspektīva, kas nosaka pilsētas attīstības stratēģijai atbilstošu pilsētas telpisko struktūru un pasākumu kopumu teritoriālo piesaisti. Telpiskā perspektīva ir Jūrmalas attīstības vīzijas un attīstības stratēģijā iekļauto mērķu un prioritāšu vispārīga vizualizācija.

Telpisko perspektīvu jeb vīziju veido vairāki elementi:

- 1) Ūdensmalas: uzsvars tiek likts uz ūdensmalu pieejamību – izveidojot nepieciešamo infrastruktūru un nodrošinot to iekļaušanu pilsētā. Tiek plānots attīstīt Lielupes ostu kā aktīvu publisko telpu, kurā notiek dažādi pasākumi un ūdens izmantošanas aktivitātes. Apbūve tiek pakārtota ūdens izmantošanas vajadzībām.
- 2) Lielupes labais krasts – plānots to padarīt pieejamu attīstot ar ūdens izmantošanu saistītu infrastruktūru, tai skaitā attīstot Lielupes ostu. Tiks saglabātas Rīgas pilsētai piederošās mežu teritorijas.
- 3) Pilsētas administratīvais centrs – centra teritoriju veidojot publiski pieejamu un kustību pakārtojot gājējiem.
- 4) Pakalpojumu centri – papildus lielcentram tiek definēti vietējie pakalpojumu centri vairākās Jūrmalas vietās koncentrējot iedzīvotājiem nepieciešamos pakalpojumus.
- 5) Kūrorta teritorijas – ar ārstniecisko kūrortu saistīto pakalpojumu koncentrēšana Jaunķemeros (klusais kūrorts) un kūrorta zonas izveidošana Ķemeros saistot to ar Ķemeru sanatoriju un dzīvojamo apbūvi (Ķemeru kūrorts).
- 6) Pilsētas vārti – tiek definēti punkti, kuros notiek pāreja un kas sajūtu līmenī iezīmē Jūrmalas pilsētas robežu. Katrai no pilsētas vārtu zonām ir sava funkcionālā zona.
- 7) Pilsētas maģistrāles un gājēju kustības virzieni – jaunu maģistrāļu veidošana (jauns tilts pār Lielupi un Kauguru apeja), kā arī nozīmīgāko gājēju kustības virzienu definēšana.

- 8) Daudzveidīga biznesa teritorija – degradēto teritoriju izmantošana paredzot atvieglotus apbūves noteikumus atsevišķās teritorijās, taču nepieļaujot saimniecisko darbību, kas rada piesārņojumu.
- 9) Teritorijas dzīvošanai – savrupmāju apbūves teritoriju ar tām raksturīgo dzīves stilu saglabāšana.
- 10) Pilsētas dabas teritorijas – meži, parki, palieņu pļavas, kāpas – tiks saglabāti lielie mežu masīvi (viengabalainas mežu platības, it īpaši tie, kuros atrodas aizsargājamie mežu biotopi.
- 11) Nozīmīgākie pilsētībūvnieciskie objekti – tiek aprakstīti Jūrmalas pilsētai nozīmīgākie objekti un uzsvērts, ka tie tiks saglabāti.

Telpiskās attīstības perspektīva vizualizē un pilsētas kartē iezīmē visas augstāk minētās zonas.

1.3. Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

Ievērojamu daļu stratēģijā un teritorijas plānojumā apskatīto aspektu nosaka augstāka līmeņa plānošanas dokumenti – nacionālie un reģiona plānošanas dokumenti.

Latvijas ilgtspējīgas attīstības politikas īstenošanas pamatā ir Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija (LIAS), kas izstrādāta laika periodam līdz 2030. gadam. LIAS tika apstiprināta Saeimā 2010. gada 10. jūnijā, un LIAS kļuvis par valsts galvenais plānošanas instrumentu ar likuma spēku. Visi turpmāk izstrādājamie stratēģiskās un attīstības plānošanas dokumenti tiks veidoti saskaņā ar šīs stratēģijas noteiktajiem virzieniem un prioritātēm.

LIAS izstrādē tikusi izmantota kapitālu pieeja ilgtspējībai. Stratēģijas uzdevums ir atrast veidu, kā mums pārdomāti lietot savu kapitālu jeb nacionālo bagātību, lai nākamajām paaudzēm to nodotu nenoplicinātu un pavairotu. Dabas resursi, vieta, cilvēki un zināšanas tiek uzsvērti kā nozīmīgs kapitāls attīstībai. Latvijas ilgtspējīgas stratēģijas kodols ir cilvēka, ekonomiskā, sociālā un dabas kapitālu, tostarp vietas un telpas, produktivitātes kāpināšana, lai atbildētu uz globālo tendenču izaicinājumiem.

Reģionālās politikas pamatnostādnes nosaka valsts reģionālo politiku turpmākajiem 10 gadiem definējot valsts reģionālās politikas galvenos principus, mērķus, prioritātes un rīcības virzienus.

Izvirzīti šādi mērķi:

- 1) Latvijas un tās reģionu attīstības līmeņa tuvināšana Eiropas valstu līmenim. Latvijas un tās reģionu konkurētspējas pieaugums pārējo Eiropas Savienības reģionu vidū;
- 2) līdzvērtīgu dzīves, darba un vides apstākļu nodrošināšana valsts iedzīvotājiem visā Latvijā, lai sekmētu līdzsvarotu valsts teritorijas, reģionu un to daļu attīstību;
- 3) līdzvērtīgu uzņēmējdarbības priekšnoteikumu radīšana visā Latvijā, lai sekmētu līdzsvarotu valsts teritorijas, reģionu un to daļu attīstību.

Nacionālais attīstības plāns (NAP) ir Latvijas sociālekonomiskās attīstības stratēģiskās plānošanas dokuments laika posmam no 2007. – 2013. gadam. Tas nosaka Latvijas galvenos attīstības virzienus un parāda valsts un sabiedrības svarīgākos uzdevumus ceļā uz tālāku mērķi politikiem, ierēdņiem un ikvienam Latvijas iedzīvotājam. NAP izvirza Latvijas izaugsmes modeli „Cilvēks pirmajā vietā” un mērķi dzīves kvalitātes uzlabošanai. NAP mērķis ir sekmēt līdzsvarotu un ilgtspējīgu valsts attīstību un nodrošināt Latvijas konkurētspējas palielināšanos Eiropas Savienībā. NAP izvirza Latvijas attīstības stratēģisko mērķi un nosaka galvenos rīcības virzienus, kas spēs nodrošināt stabilu valsts un sabiedrības izaugsmi.

NAP uzdevums ir:

- koncentrēt sabiedrības uzmanību uz vienotu mērķi;
- nodrošināt darbību koordināciju un sabalansētību;
- finanšu līdzekļu mērķtiecīgu novirzīšanu valsts attīstības mērķu sasniegšanai un tam nepieciešamo priekšnosacījumu radīšanai.

Nacionālajā stratēģiskajā ietvardokumentā 2007. – 2013.gadam ir noteiktas 3 tematiskās asis:

- cilvēku resursu attīstība un efektīva izmantošana;
- konkurētspējas palielināšana un virzība uz zināšanu ietilpīgu ekonomiku;
- publisko pakalpojumu un infrastruktūras uzlabojumi kā priekšnoteikums valsts un tās teritorijas līdzsvarotai attīstībai.

Katrai no tām ir pakārtota operacionālā programma, kas pieskaņota atbilstošajiem ES fondiem:

- Cilvēku resursi un nodarbinātība (Eiropas Sociālā fonda operacionālā programma), kas ietver nodarbinātības veicināšanu, izglītības attīstību, sociālo iekļaušanu, administratīvās kapacitātes stiprināšanu un labāka regulējuma principu ieviešanu valsts pārvaldē;
- Uzņēmējdarbība un inovācijas (Eiropas Reģionālās attīstības fonda operacionālā programma), kas ietver inovāciju un zinātnes potenciāla attīstību un uzņēmējdarbības veicināšanu;
- Infrastruktūra un pakalpojumi (Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Kohēzijas fonda operacionālā programma), kas ietvers transporta, vides, informācijas un komunikāciju tehnoloģiju, sociālās infrastruktūras, kultūras un tūrisma, policentriskai attīstībai svarīgāko infrastruktūras elementu attīstību.

1999.gadā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija ir izstrādājusi Bioloģiskās daudzveidības nacionālo programmu, kuras mērķis ir saglabāt un atjaunot ekosistēmu un to dabiskās struktūras daudzveidību. Tā paredz dažādus pasākumus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un līdz ar to arī vides kvalitātes nodrošināšanai, tai skaitā:

- saglabāt un atjaunot ekosistēmu un to dabiskās struktūras daudzveidību;
- saglabāt un veicināt vietējo savvaļas sugu daudzveidību;
- saglabāt savvaļas sugu, kā arī kultūraugu un mājdzīvnieku šķirņu ģenētisko daudzveidību;

- veicināt tradicionālās ainavas struktūras saglabāšanos;
- nodrošināt dzīvās dabas resursu līdzsvarotu un ilgtspējīgu izmantošanu.

Jūrmalas pilsētai ir saistoša Rīgas plānošanas reģiona attīstības stratēģija, kas tika izstrādāta 2000.gadā. Mainoties situācijai reģionā radās nepieciešamība pēc attīstības stratēģijas satura un ilgtermiņa prioritāšu izvērtēšanas un aktualizācijas. Aktualizētā stratēģija apstiprināta Rīgas plānošanas reģiona attīstības padomes sēdē 2008.gada 22.decembrī. Rīgas plānošanas reģiona attīstības stratēģija ir ilgtermiņa reģionālās politikas plānošanas dokuments.

Stratēģijas izstrādes mērķis ir noteikt reģiona ilgtspējīgas un līdzsvarotas attīstības pamatnostādnes, orientierus, mērķus un uzdevumus, lai uz vietējās, reģionālās un starptautiskās sadarbības pamata strādātu kopējai reģiona izaugsmei.

Aktualizētā Rīgas reģiona attīstības stratēģija 2000.-2020.gadam ir pamatdokuments reģionā apvienojušos pašvaldību uz partnerattiecībām balstītai saskaņotu lēmumu pieņemšanai un rīcībai. Stratēģija iezīmē reģiona attīstības mērķus un uzdevumus, ko nevar veikt viena atsevišķa pašvaldība, bet kam nepieciešama savstarpēja vienošanās un kopējas rīcības. Stratēģijas īstenošana paredzami radīs priekšnoteikumus reģiona un visu tajā ietilpstošo pašvaldību ilgtspējīgai attīstībai.

Saskaņā ar Rīgas reģiona attīstības stratēģijā noteikto reģiona attīstības vīziju un izvirzītajām ilgtermiņa prioritātēm ir izstrādāta Rīgas reģiona attīstības programma 2005. – 2011. gadam, kuras vispārīgais mērķis ir veicināt reģiona stabilu, sabalansētu un ilgtspējīgu attīstību, paaugstinot katra iedzīvotāja dzīves kvalitāti un nodrošinot reģiona konkurētspēju starptautiskā mērogā.

Savukārt, programmas tiešais mērķis ir reģiona kopīgo attīstības interešu integrēšana nacionālās un starptautiskās nozīmes attīstības dokumentos un ievērošana vietēja līmeņa attīstības dokumentos.

Rīgas reģiona ietvaros ir izstrādāts Rīgas plānošanas reģiona telpiskais (teritorijas) plānojums 2005. – 2025. gadam. Plānošanas dokumentu izstrādājusi Rīgas reģiona attīstības aģentūra sadarbībā ar koordinācijas un darba grupām, iekļaujot tajās dažādu nozaru speciālistus. Reģiona teritorijas plānojums ir ilgtermiņa plānošanas dokuments, kas nacionālā līmenī ir arī reģionālās politikas dokuments. Telpiskā plānojuma izstrādes vispārējais mērķis ir veicināt reģiona stabilu, sabalansētu un ilgtspējīgu attīstību, paaugstinot katra iedzīvotāja dzīves kvalitāti un nodrošinot reģiona konkurētspēju starptautiskā mērogā.

Telpiskā plānojuma izstrādes tiešais mērķis ir:

- iegūt pārsektoriālu ilgtermiņa Rīgas plānošanas reģiona telpas (teritorijas) izmantošanas redzējumu 20 gadu periodam, paredzot reģionam ilgtspējīgu attīstību un ciešas funkcionālas saiknes ar kaimiņu reģioniem, kā arī īpašu lomu Latvijā un Baltijas jūras reģionā;
- veidot telpisku karkasu, lai, atbilstoši Rīgas plānošanas reģiona attīstības stratēģijā noteiktajām prioritātēm un mērķiem, reģiona attīstības programmā noteiktie pasākumi un projekti tiktu harmoniski – saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības prasībām - saistīti ar esošo un perspektīvo apdzīvojuma un saimniecisko struktūru, iedzīvotāju kustību un nodarbinātību, transporta un satiksmes infrastruktūru, vides vērtību struktūru u.c.

Lai aizsargātu un pareizi apsaimniekotu valsts nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un *NATURA 2000* teritorijas, tiek izstrādāti dabas aizsardzības plāni. Dabas aizsardzības plānos ietvertie ierobežojumi un ieteikumi jāņem vērā Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojumā, nosakot nepieciešamos teritorijas aizsardzības pamatprincipus. Dabas aizsardzības plāna uzdevums ir saskaņot dabas aizsardzības, dabas resursu izmantošanas, reģiona attīstības un citas saistītās rīcības, nodrošinot teritorijas vērtību saglabāšanu. Tas definē teritorijas apsaimniekošanas un citus nepieciešamos pasākumus, kā arī teritorijas iedalījumu zonās atbilstoši veicamajiem aizsardzības un izmantošanas pasākumiem.

Pašlaik dabas aizsardzības plāni ir izstrādāti un apstiprināti 4 Jūrmalas pilsētas aizsargājamām teritorijām:

- Ķemeru nacionālajam parkam, kas izstrādāts 2002.gadā;
- dabas parkam „Ragakāpa”, kas izstrādāts 2004.gadā;
- dabas liegumam „Lielupes grīvas pļavas”, kas izstrādāts 2004.gadā;
- dabas liegumam „Darmšates priežu audze”, kas izstrādāts 2006.gadā.

Piejūras reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna 2007.–2013.gadam mērķi ir šādi:

- 1) samazināt atkritumu rašanos un nodrošināt ievērojamu kopējā radīto atkritumu daudzuma samazināšanu, izmantojot labākus veidus, kā novērst atkritumu rašanos, un labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, kā arī palielinot resursu izmantošanas efektivitāti un veicinot patērētāju apzinīgu rīcību;
- 2) nodrošināt, lai jau radītie atkritumi:
 - nebūtu bīstami vai radītu tikai nelielu risku videi un cilvēku veselībai;
 - atgrieztos atpakaļ ekonomiskajā apritē pēc pārstrādes vai noderīgā veidā (piemēram, komposts), vai nekaitīgā veidā;
 - tiktu apglabāti pēc iespējas mazākā daudzumā, kā arī iznīcināti vai apglabāti cilvēku veselībai un videi drošā veidā;
 - tiktu apstrādāti pēc iespējas tuvāk to rašanās vietai.

Plāns veicina šādu Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā 2006.–2012.gadam noteikto prioritāšu ieviešanu:

- 1) visu darbojošos sadzīves atkritumu izgāztuvju slēgšana līdz 2009.gadam un rekultivēšana līdz 2012.gadam saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu 2006.–2012.gadam, kā arī mūsdienu prasībām atbilstoša sadzīves atkritumu poligona izbūve (Talsu rajona Laidzes pagasta "Janvāri");
- 2) poligonā apglabājamo bioloģiski noārdāmo atkritumu apjoma samazināšana – plānā paredzēts uzsākt bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanu, izveidojot Piejūras reģiona pilsētās piecus kompostēšanas laukumus;
- 3) izlietotā iepakojuma reģenerācijas mērķu sasniegšana. Plānā paredzēts visā reģionā uzlabot dalītās atkritumu vākšanas iespējas, izveidojot 157 sadzīves atkritumu dalītās vākšanas punktus un deviņus šķiroto atkritumu savākšanas laukumus, kā arī vienu atkritumu pārkraušanas staciju.

2. VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANAS PROCEDŪRA

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (SIVN) ir process, kura mērķis ir uzlabot nozares politikas, politikas plāna, rīcības programmas, kā arī citu nacionālo, reģionālo un vietējo stratēģisko plānošanas dokumentu un normatīvo aktu kvalitāti, vērtējot šo dokumentu iespējamo ietekmi uz vidi un laicīgi novēršot vai mazinot to īstenošanas negatīvās ietekmes. Šis process ir vērsts uz to, lai izvērtētu, kādas būtiskas tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē var rasties politikas plānošanas dokumentu īstenošanas rezultātā, un kā tās ietekmēs dabas kapitālu – resursus un pakalpojumus. SIVN ir veicams plānu un programmu sagatavošanās posmā, un tā nepieciešamību un procesu nosaka starptautiskā un nacionālā likumdošana.

Vides pārskats ir sagatavots atbilstoši Ministru Kabineta 23.03.2004. noteikumiem Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” un likumam „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (30.05.2001., ar grozījumiem kas izsludināti līdz 15.09.2005.). Saskaņā ar likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu”, stratēģisko novērtējumu veic plānošanas dokumentiem, kuru īstenošana var būtiski ietekmēt cilvēku veselību un vidi, tai skaitā teritorijas plānojumiem, arī tiem, kuri saistīti ar Eiropas Savienības līdzfinansējuma izmantošanu, ja attiecīgos plānošanas dokumentus saskaņā ar normatīvajiem aktiem vai citiem noteikumiem izstrādā vai pieņem Saeima, Ministru kabinets, pašvaldība, valsts vai pašvaldības institūcija. Likumdošanas prasības paredz SIVN (turpmāk tekstā SIVN) procesa ietvaros sagatavot Vides pārskatu, kurā raksturotas plānošanas dokumenta būtiskās ietekmes uz vidi. Tas ir īpaši nepieciešams plānošanas dokumentiem, kuru īstenošanas rezultātā var būtiski tikt ietekmēti Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*NATURA 2000*), un tas lielā mērā attiecas arī uz Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģiju. SIVN procesā ir svarīgi identificēt sagaidāmo ietekmi uz vidi un dabas resursiem, kas saistīti ar plānošanas dokumenta īstenošanu.

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (SIVN) procesa mērķis ir panākt vides aspektu integrēšanu plānošanas procesā, nodrošinot, ka vides vērtības tiek atbilstoši iestrādātas Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijā. Ja šos aspektus nav iespējams iestrādāt pašā plānošanas dokumentā, tad ir jāpanāk, lai šie aspekti tiktu ievēroti, izstrādājot katru konkrēto ieviešanas pasākumu.

SIVN vispārīgie uzdevumi ir novērtēt vides apstākļus un sniegt informāciju lēmumu pieņēmējiem, kā arī informēt plašāku sabiedrību par sagaidāmo būtisko ietekmi uz vidi dokumenta ieviešanas gadījumā.

2.1. SIVN process un metodoloģija

Pastāv būtiskas atšķirības starp ietekmes uz vidi novērtējumu, kas jāveic projektiem (piemēram, infrastruktūras objektiem, ražošanas objektiem), un SIVN, kas tiek veikts politikas plānošanas dokumentiem. Ietekmes uz vidi novērtējums projektiem saistās ar vērtējumu un secinājumiem par kvantitatīvi un kvalitatīvi izmēramām ietekmēm uz vidi, uz kā pamata tiek pieņemts lēmums par darbības atļaušanu un izvirzītajiem nosacījumiem vai ierosinātās

darbības aizliegšanu. Savukārt politikas plānošanas dokumentu ietekmes uz vidi izvērtējums ir vērsts uz plānošanas dokumentu satura optimizēšanu un vides aspektu integrāciju tajos.

Līdz ar to SIVN procesā un Vides pārskata veidošanā ir izmantota metodika, kas balstīta uz atbilstības izvērtējumu vides aizsardzības un ilgtspējīgas attīstības principiem, mērķu un uzdevumu un kvalitatīvu ietekmju vērtējumu. Teritorijas plānojuma vērtēšanā tika izmantoti vides aizsardzības principi un ilgtspējīgas attīstības, kā arī koncepcija par dabas kapitālu kā vienu no sabiedrības vērtībām.

SIVN balstās uz šādiem principiem:

Integrācija – vides aspekti pilnībā ir jāintegrē politikas plānošanas dokumentā, tādēļ vides aspekti ir jāņem vērā plānošanas agrā stadijā, lai izvairītos no konceptuālām kļūdām. Šādā gadījumā SIVN palīdz veikt piedāvāto rīcības virzienu analīzi un identificēt tās rīcības, kam no vides viedokļa nepieciešama papildus izpēte par to ietekmi.

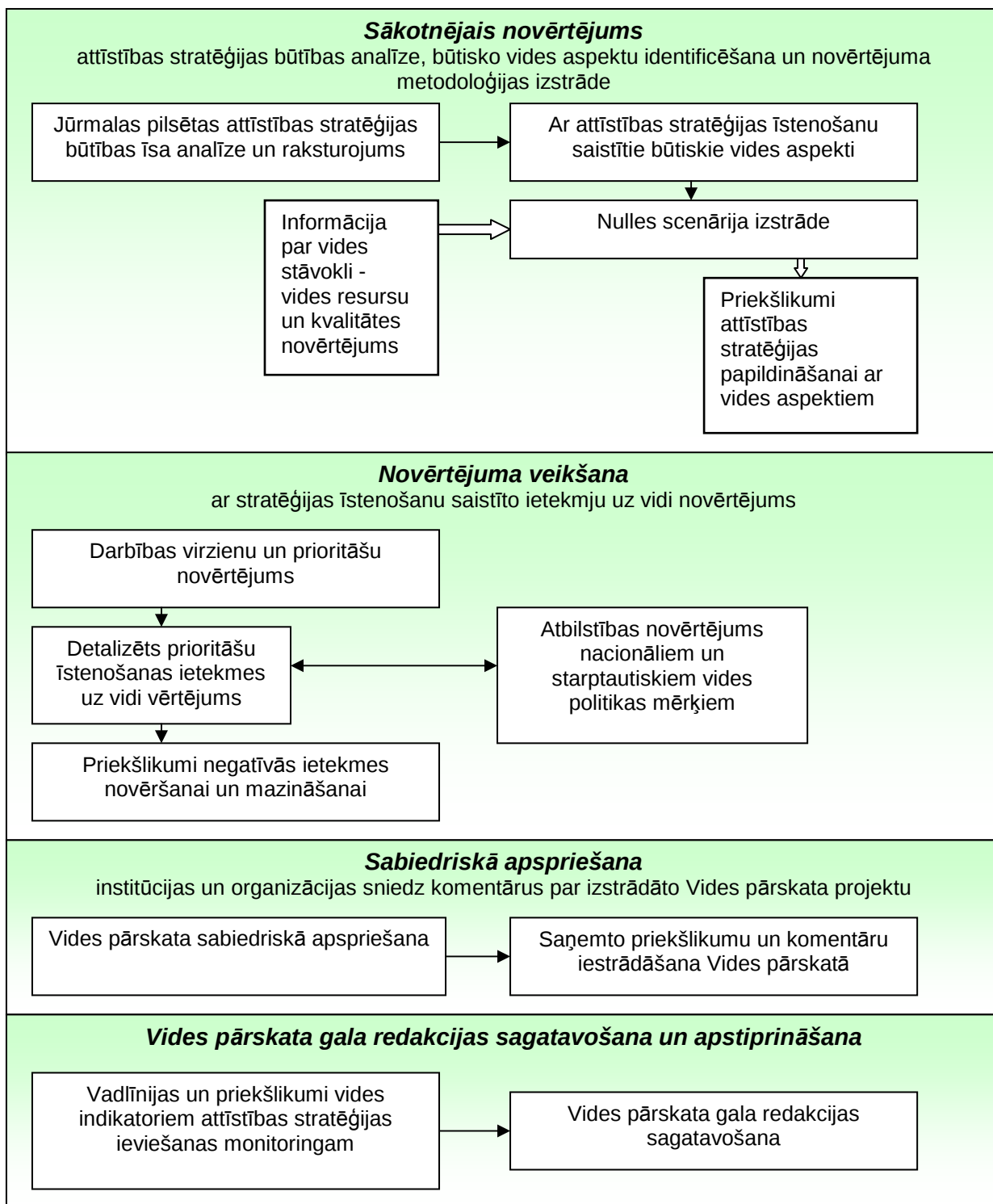
Piesardzības princips – pieņemot lēmumus, nepieciešams izmantot piesardzības principu, pat, ja plānotās darbības tieša negatīva ietekme nav pierādīta, jo ekosistēmu nestspēju jeb ietilpību un sakarība starp slodzēm un dabas kapitālu nav iespējams precīzi noteikt.

Starppaaudžu taisnīgums – pašreizējai paaudzei ir jā saglabā vai jā vairo sociālais, dabas un cilvēku radītais kapitāls un jādod nākamajām paaudzēm iespējas attīstīties.

Alternatīvu izvērtēšana – nepieciešams izvērtēt kā politikas plānošanas dokumentā paredzētās rīcības un to iespējamās alternatīvas ietekmēs vides resursus un to kvalitāti.

Pārskatāmība – SIVN ir atvērts un pārskatāms lēmumu pieņemšanas process, kas paredz interešu grupu un nevalstisko organizāciju iesaisti, kā arī aprakstot SIVN metodoloģiju, lēmumu pieņemšanas mehānismus un sniedzot pamatojumu novērtējumā iekļautajiem apgalvojumiem. SIVN pārskatāmību nodrošina arī Vides pārskata sabiedriskā apspriešana un tās rezultātu publiskošana.

SIVN procesa gaita un metodoloģijas pielietošana attēlota blokshēmā (skat. 1.att.).

1.att. Novērtējuma procesa un metodoloģijas blokshēma

2.2. Vides pārskata sagatavošanas pamatprincipi

Vides pārskats balstās uz Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijā 2010-2030 iekļauto mērķu, prioritāšu, kā arī plānoto pasākumu īstenošanas ietekmes uz vidi izvērtējumu, kā ar vērtējuma par plānošanas dokumenta atbilstību starptautiskajai un nacionālajai vides politikai. Vides pārskata izstrādes procesā tika izmantotas dažādas metodes datu iegūšanai un analīzei. Kopumā vides pārskata sagatavošanā var izdalīt šādus būtiskākos etapus:

1. Dokumentu atbilstība un sasaiste ar citiem likumdošanas dokumentiem

Izstrādājot un ieviešot stratēģiju ir būtiski, lai iespēju robežās tiktu ievērotas arī citos nacionālos, reģionālos un sektoru plānošanas dokumentos izvirzītās prasības un paredzētie pasākumi.

2. Pašreizējās situācijas un nulles scenārija novērtējums

Vide sevī ietver ļoti plašu jautājumu loku, tādēļ nepieciešams definēt galvenās jomas, kuras Stratēģijas kontekstā ir būtiskākās un kurām potenciāli ir būtiskākā ietekme uz vidi. Lai to izdarītu, tiek izveidots t.s. nulles scenārijs. Tas apraksta virzošos spēkus, tendences Jūrmalas pilsētas attīstībā un ietekmē uz vidi, kā arī vides kvalitāti, galvenās slodzes un rīcības negatīvās ietekmes mazināšanai. Šajā etapā tiek apkopota pieejamā pamatinformācija par vides stāvokli Jūrmalas pilsētā, tādējādi veicot sākotnējo novērtējumu un identificējot būtiskos vides aspektus, kas saistīti ar plānošanas dokumentu.

SIVN veikšanai izmantota publiski pieejama informācija – publiski gada pārskati, indikatori, dažādu politikas plānošanas dokumentu analītiskā daļa, kā arī Stratēģijas izstrādes procesā sagatavotā informācija par esošā stāvokļa novērtējumu. Informācija par vides resursiem un vides kvalitātes novērtējumu un tendences tiek izmantotas bāzes scenārija veidošanā. Vides pārskata ierobežotā apjoma dēļ pārskatā ir iekļauts kopsavilkums par vides stāvokļa raksturojumu un būtiskākajiem rādītājiem, kas raksturo vides kvalitāti, tendences un slodzes uz vides kvalitāti un dabas resursiem. Lielākās grūtības radīja atšķirīgo jēdzienu interpretācijas datu savstarpējā salīdzināšanā.

Balstoties uz šajā etapā iegūto informāciju, tiek sagatavota vides pārskata sadaļa par sagaidāmajām izmaiņām un būtiskākajiem vides aspektiem situācijā, ja plānošanas dokuments netiek īstenots jeb t.s. nulles scenārijs.

3. Attīstības stratēģijas īstenošanas būtisko ietekmju uz vidi vērtējums

Attīstības stratēģijas īstenošanas potenciālās ietekmes uz vidi izvērtējumu veido vairāki elementi:

- Esošās situācijas analīzes un SVID izvērtējums;
- Izvirzīto stratēģisko mērķu un prioritāšu izvērtējums;
- Prioritāšu ietvaros iekļauto aktivitāšu iespējamās ietekmes uz vidi izvērtējuma (tiek veikts atbilstoši aktivitāšu apraksta detalizācijas pakāpei, kā arī ņemot vērā, ka stratēģijā iekļautajiem pasākumiem ir indikatīvs raksturs);
- Vērtējums par telpiskās attīstības perspektīvu;

SIVN process tiek organizēts tā, lai identificētu gan pozitīvās, gan negatīvās ietekmes uz vidi, kā arī kumulatīvās ietekmes. Tiek izmantota informācija, ko sniedz nulles scenārijs, kā arī balstoties uz stratēģijā iekļauto informāciju un esošās situācijas analīzi, tiek prognozētas sagaidāmās ietekmes.

SIVN iespēju robežās tiek arī sniegti priekšlikumi, kādu pasākumu iekļaušana no vides viedokļa būtu nozīmīga.

Attiecībā uz negatīvo ietekmju uz vidi novēršanu vai mazināšanu un pozitīvo ietekmju pastiprināšanu, nepieciešams ņemt vērā plānošanas dokumenta ieviešanas sistēmu. Sniedzot priekšlikumus indikatoriem un politikas plānošanas ieviešanas monitoringam, izvēlēti tādi indikatori, kuri jau tiek aprēķināti vai kuru aprēķināšanai tiek sistemātiski apkopota bāzes informācija. Sagatavojot priekšlikumus plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa pasākumiem un monitoringa pārskatam, tiek ņemts vērā esošā valsts vides monitoringa tīkla, veikto novērojumu un informācijas pieejamības raksturojums.

4. Secinājumi un atbildes uz būtiskākajiem jautājumiem

Veicot SIVN, plānošanas dokuments tiek analizēts un vērtēts, lai noteiktu plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamās ietekmes uz vidi un sniegtot atbildes uz šādiem jautājumiem:

- Kādi būs plānošanas dokumentu īstenošanas tiešie un netiešie rezultāti?
- Kādā veidā rezultāti skars apkārtējo vidi?
- Kāds būs jebkuras potenciālās ietekmes uz vidi mērogs un būtība, pozitīvās un negatīvās ietekmes, pagaidu un noturīgās ietekmes un to radītās tiešās sekas?
- Kādas visticamāk būs sabiedrības un ieinteresēto pušu lielākās bažas attiecībā uz iespējamo ietekmi uz vidi?
- Kas būs jādara ietekmju mazināšanai, vai vispār kaut kas būs jādara, lai mazinātu vai novērstu negatīvo ietekmi uz vidi?
- Kādas būs atlikušās ietekmes, vai vispār tādas būs pēc mazinošo pasākumu realizēšanas?
- Kāda būs nepieciešamība kompensēt zaudējumus dabai, skartajiem indivīdiem, uzņēmumiem?
- Kāds vides monitorings raksturotu iespējamās ietekmes, kādu vides stāvokļa rādītāju izmaiņu tendencēm būtu pievēršama īpaša uzmanība?

2.3. Sabiedrības līdzdalība

Sabiedrības, organizāciju un institūciju viedoklis tiek ņemts vērā vairākos SIVN etapos:

- Veicot sākotnējo novērtējumu par Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas būtiskajiem vides aspektiem;
- Noskaidrojot sabiedrības viedokli, tādejādi ņemot to vērā veicot novērtējumu;

- Organizējot vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas procesu, tai skaitā sabiedriskās apspriešanas sanākumi;
- Iestrādājot sabiedrības pārstāvju komentārus vides pārskata gala redakcijā – ņemot vērā gan saņemtos komentārus par vides pārskata projektu, gan arī par attīstības stratēģiju.

Stratēģijas 1.redakcijas sabiedriskā apspriešana norisinājās laika posmā no 2010. gada 14.aprīļa līdz 14.maijam. Sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika 2010. gada 26.aprīlī. Stratēģijas 1.redakcija tika publicēta Jūrmalas pilsētas mājas lapā, kā arī vietējā laikrakstā. Par stratēģiju tika saņemti 28 iedzīvotāju priekšlikumi, kas tika apspiesti Stratēģijas izstrādes darba grupā.

Pamatojoties uz 1.redakcijas sabiedriskās apspriešanas rezultātiem un saņemtajiem priekšlikumiem, tika sagatavota stratēģijas 2.redakcija, kurai tika sagatavots vides pārskata projekts.

Paziņojumi par Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas vides pārskata sabiedriskās apspriešanas uzsākšanu un sabiedriskās apspriešanas sanākumi tika ievietots vietējā laikrakstā „Jūrmalas Nedēļas Ziņas”, Vides pārraudzības valsts biroja (<http://www.vpvb.gov.lv>), Jūrmalas pilsētas <http://www.jurmala.lv> ([1. pielikums](#)) un SIA „Grupa93” mājas lapā (<http://www.grupa93.lv/jurmala>), kā Vides valsts dienesta Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē (Rūpniecības ielā 23, Rīgā) uz informatīvā stenda. Sabiedriskās apspriešanas laikā tika organizēta viena sanāksme, kas notika 2010. gada 26. augustā Jūrmalas pilsētas domes sanāksmju zālē (protokols pievienots [5. pielikumā](#)). Ar plānošanas dokumentu un tās vides pārskata projektu varēja iepazīties Jūrmalas pilsētas domē, Jūrmalas pilsētas mājas lapā <http://www.jurmala.lv>, kā arī SIA „Grupa93” mājas lapā (<http://www.grupa93.lv/jurmala>). Visi interesenti priekšlikumus un komentārus rakstveidā varēja iesniegt Jūrmalas pilsētas domē, kā arī SIA „Grupa93”.

Atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja prasībām, vides pārskata projekts komentāru un priekšlikumu saņemšanai tika nosūtīts šādām institūcijām ([skat. 2. pielikumu](#)):

1. Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajai vides pārvaldei;
2. Veselības inspekcijas atbilstošai struktūrvienībai;
3. Dabas aizsardzības pārvaldes Ķemeru nacionālā parka administrācijai;
4. Rīgas plānošanas reģiona administrācijai.

Atzinumi par vides pārskata projektu tika saņemti no Dabas aizsardzības pārvaldes Ķemeru nacionālā parka administrācijas (06.09.2010., Nr. K-2-04/200), Veselības inspekcijas Vides veselības nodaļas (23.08.2010, Nr. 4.10-27/11244/6871) un Vides valsts dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes (03.09.2010. Nr.5-4/2866) ([skat. 3. pielikumu](#)). Tāpat tika saņemti priekšlikumi no Vides aizsardzības kluba (24.09.2010., Nr. 2.5-45), dažādus komentārus un priekšlikumus attiecībā uz vides pārskatu sanāksmes dalībnieki izteica sabiedriskās apspriešanas sanāksmes laikā, kā arī iedzīvotāji iesniedza vairākus iesniegumus Jūrmalas pilsētas domē ([4. pielikums](#)). Visi sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtie komentāri, kā arī atbildes uz iebildumiem un atsauksmēm par Vides pārskata projektu tika ņemti vērā sagatavojot Vides pārskata gala redakciju.

Būtiskākie komentāri bija saistīti iespējamām negatīvām ietekmēm uz bioloģisko daudzveidību un īpaši aizsargājamām dabas teritorijām īstenojot dažādus infrastruktūras attīstības projektus Lielupes aizsargjoslā un Rīgas līča krasta kāpu aizsargjoslā, kā arī kūrorta puduru attīstība Jaunkemeros, kas atrodas Ķemeru nacionālā parka neitrālajā un ainavu aizsardzības zonā. Vides pārskatā ir iekļautas šīs iespējamās negatīvās ietekmes un norādīts, ka izstrādājot teritorijas plānojumu un konkrētu projektu plānošanas stadijā ir jāplāno pasākumi negatīvo, it īpaši neatgriezenisko ietekmju novēršanai vai mazināšanai. Tika saņemti arī komentāri par enkurobjektu īstenošanu un to iespējamo negatīvo ietekmi uz vidi. Šie komentāri tika ņemti vērā precizējot nodaļu par iespējamo būtisko ietekmi uz vidi. Tāpat no organizācijām un iedzīvotājiem tik saņemti dažādi redakcionāla rakstura komentāri, gan priekšlikumi pēc būtības – visi saņemtie komentāri tika izvērtēti un iespēju robežās ņemti vērā. Daļa no komentāriem bija saistīti ar vēlmi pēc detalizēta ietekmes uz vidi novērtējuma konkrētās Jūrmalas pilsētas teritorijas daļās vai uzņēmumu saimnieciskās darbības veikšanas teritorijās, taču gatavojot vides pārskatu tā detalizācijas pakāpe tika samērota ar Jūrmalas pilsētas stratēģijas detalizācijas pakāpi, tādējādi ietekmes uz vidi vērtējums būs jāveic turpmākā plānošanas stadijā. Savukārt daļa no saņemtajiem komentāriem ir vērtējami kā pozitīvi vai neitrāli.

Saņemtie atzinumi no institūcijām un organizācijām ir iekļauti Vides pārskata pielikumā. Detalizēts pārskats par to, kā saņemtie komentāri un viedokļi ir tikuši ņemti vērā sagatavojot vides pārskata gala redakciju tabulas veidā ir pievienots vides pārskatam([skat. 3. pielikumu](#) un [4. pielikumu](#)).

Vides pārskata projekts 2010.gada 28.oktobrī tika iesniegts Vides pārraudzības valsts birojam (VPVB). Birojs 2010.gada 25.novembrī sniedza atzinumu Nr. 11 „Par Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.gadam Vides pārskatu” (skat. [7. pielikumu](#) un [12.nodaļu](#)).

3. SITUĀCIJAS ANALĪZE

3.1. Teritorijas apraksts

3.1.1. Teritorijas atrašanās vieta, platība, dabas apstākļi

Jūrmalas pilsēta atrodas Latvijas centrālajā daļā Rīgas līča dienvidu piekrastē uz šauras zemes strēles starp Lielupi un Rīgas līci, Lielupes labajā krastā ietverot teritorijas sauszemes joslu pretī Majoriem, Bražciemu, Priedaini un Vārnukrogu. Pilsēta atrodas Piejūras zemienes Rīgavas līdzenumā, kurā no austrumu puses iestiepjas Priedaines-Bolderājas kāpu grēda.

Paralēli pilsētas dienvidu robežai Lielupes labajā krastā stiepjas Babītes novads, austrumos atrodas Rīgas pilsētas administratīvā teritorija, rietumos – Engures novads, dienvidrietumos – Tukuma novads un ziemeļu mala piekļaujas Baltijas jūras Rīgas līča akvatorijai (garums 32 km).

Virszemes saldūdens ūdeņu tīklu veido Lielupe, Vecslocene, Vēršupīte, Slokas ezers, Aklais ezers, Akacis, Melnezers, Varkaļu kanāls un Jāņupīte. Pilsētas reljefs ir lēzens, lielākoties zems, maksimālā atzīme – no 1-10 metriem.

Pilsētā ir plašas dabas teritorijas – 64,7 km² (64 % no pilsētas kopējās platības): meži (48%), iekšzemes ūdeņi (10%), palieņu pļavas (5,6%) un apstādījumi - parki, skvēri, kapsētas (0,4%). Raksturīgi vienlaidu mežu masīvi (Krastciema, Bolderājas kāpu, Slēpera purva, Sēņu kalna, Druvciema un Krastciema meži).

Raksturīgs piejūras klimats ar maigākām temperatūras svārstībām. Kūrorta objektu pastāvēšanai būtiskas Piejūras teritorijās kāpas kopā ar pludmali un jūru rada īpašas mikroklimatiskās zonas, kuras ievērojot veic kūrorta objektu un terapijas pasākumu plānošanu.

Nozīmīgākā saistība Jūrmalai ir ar Rīgu, kur atrodas starptautiskie satiksmes mezgli – pasažieru osta, dzelzceļa stacija, autoosta:

Attālums līdz Rīgai no Dubultiem 23 km, no Ķemeriem – 44 km; attālums līdz lidostai no Dubultiem – 16 km. Jūrmalu un Rīgu savieno Rīgas-Tukuma II elektriskā dzelzceļa līnija un Rīgas-Ventspils automaģistrāle E22/A10.

Jūrmalā kopā ir 11 peldvietas Rīgas līča piekrastē – Lielupe, Bulduri, Dzintari, Majori, Dubulti, Pumpuri, Melluži, Asari, Vaivari, Kauguri un Jaunķemeri. Jūrmalas pilsēta ir iesaistījusies Globālā Vides izglītības fonda programmā „Zilā karoga kustība peldvietām” kā rezultātā Majoru, Bulduru un Jaunķemeru peldvietas ir ieguvušas starptautisko Zilā karoga godalgu.

Jūrmalai raksturīga liela dabas daudzveidība. Izveidotas sešas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, to kopējā platība 37,5 km²: Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (Natura 2000) Ķemeru nacionālais parks, dabas liegums „Lielupes grīvas pļavas”, dabas parks „Ragakāpa”, dabas liegums „Darmšates priežu audze”. Izveidota arī aizsargājamā jūras teritorija „Rīgas jūras līča rietumu piekraste”. Tāpat Jūrmalā atrodas viens mikroliegums un 52 dabas pieminekļi – aizsargājami koki.

Pilsētā ir 11 Latvijas un 14 Eiropas Savienības aizsargājamie biotopi (kopā aptuveni 16 km² platībā). Izplatītākais - mežainas jūrmalas kāpas, kas aizņem gandrīz 9 km² (aizsargājamo biotopu saraksts iekļauts vides pārskata 3.1.4.. nodaļā).

Lielupes osta 2004.gadā tika slēgta. Ostas darbību apgrūtināja Lielupes ietekas aizsērēšana un apjomīgie līdzekļi, kas tika tērēti aizsērējošās Lielupes gultnes tīrīšanai

Jūrmalas pilsētas teritorijas reljefa attīstībā nozīmīgākā loma ir bijusi Litorīnas jūras stadijai Baltijas jūras attīstībā, Lielupes plūdumam un mūsdienu eolajiem procesiem. Pilsētas raksturīga iezīme ir salīdzinoši plaša pludmale, kuras platums ziemeļrietumu virzienā samazinās no 25-50m līdz 2-3m. Pludmales augšējā daļā atrodas priekškāpa ar relatīvo augstumu 1-3 m, tās nogāžu slīpumi abos virzienos ir aptuveni vienādi (12-18°). Aiz priekškāpas seko plaša kāpu veidojumu zona – tā ir piekrastes kāpu un kāpu masīvu mija. Piekrastes kāpu un kāpu masīvu joslai ir grēdu raksturs, to absolūto augstumu izmaiņas visbiežāk ir robežās 5-8m, vējam pakļautās nogāzes slīpums ir 30-40°, bet pretējā pusē 10-20°. Aiz kāpām izvietojas vēja pārpūsta un pārveidota smilšaina lēzeni viļņota, stīkpauguraina reljefa zona. Šeit esošo pozitīvo formu relatīvais augstums ir no 2 līdz 5 m.

Litorīnas jūras abrāzijas un akumulācijas līdzenumam ir lēzeni viļņota virsma, dominē plakana virsma un atsevišķo kāpu formu virknes, kuras šķir pārpurvotu pazeminājumu ieplakas. Līdzenuma rietumu daļā ir konstatēti atsevišķi iecirkņi ar tiem raksturīgu krasta abrāziju, kas atsedz ledāja veidotos un pirmskvartāra nogulumus.

Lielupes palīne stiepjas visā Jūrmalas pilsētas teritorijā, tā ir gandrīz pilnīgi līdzena, vietām pārpurvota. Palīenes vietām ir ietekmējusi cilvēku saimnieciskā darbība un tās rezultātā šajās vietās ir sastopami tehnogēnie nogulumi.

Pilsētas teritorijai ir raksturīgi augsti gruntsūdeņu līmeņi, kas veicina pārpurvošanos reljefa pazeminājumos. Visvairāk šādas teritorijas ir izplatītas pilsētas rietumu daļā un Priedaines apkārtnē.

3.1.2. Zemes dzīļu resursi

Ģeoloģiskā uzbūve un zemes dzīļu resursi ir būtisks teritorijas attīstības priekšnosacījums. Zemes dzīļu resursus veido tagad vai nākotnē izmantojamie nogulumi, ieži un minerāli, iežos sastopamie šķidrie derīgie izrakteņi, zemes dzīļu siltums un saimnieciskai izmantošanai derīgas ģeoloģiskās struktūras. Pilsētas teritorijas atradņu izmantošanas kontrole ir Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes pārziņā.

No Jūrmalā pieejamiem dabas resursiem šā teritorijas plānojuma izstrādes laikā tiek iegūti galvenokārt pazemes ūdeņi un ārstniecības dūņas.

Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centra izveidotajā Valsts derīgo izrakteņu kadastrā ir iekļautas 4 derīgo izrakteņu atradnes: trīs Slokā dolomīta ieguvei, viena smilts ieguvei Lielupes gultnē, taču tās netiek izmantotas.

Atbilstoši Latvijas Vides ģeoloģijas meteoroloģijas centra datu bāzes „Urbumi” informācijai Jūrmalā pazemes ūdeņu ieguvei ir ierīkoti 33 minerālūdeņu (iesāļūdens, iesāļūdens un sālsūdens) urbumi.

No minerālūdeņu urbumiem pašlaik darbojas 9, pārējie netiek izmantoti vai to statuss nav zināms. Ārvalstu uzņēmuma „Jantarnij Bereg” izmantotās sulfātu iesāļūdens atradnes Ķemerī (Jaunķemerī) atradnes apstiprinātie A kategorijas krājumi ir 744 m³/diennaktī, N kategorijas – 256 m³/diennaktī. Sāļūdens atradnes pilsētā ir trīs un to krājumi 2009. gada 1.janvārī atbilstoši šādi: „Jaunķemerī, Dzintarkrasts”, - apstiprinātie N kategorija – 1 555 m³/diennaktī (lietotājs ārvalstu uzņēmums „Jantarnij Bereg”), „Vaivari 1” - akceptētie A kategorijas krājumi – 576 m³/diennaktī (lietotājs - VSIA „Nacionālais rehabilitācijas centrs”) un „Dzintari sanatorija” – apstiprinātie A kategorijas krājumi 2160 m³/diennaktī (lietotājs – VSIA „Iekšlietu ministrijas poliklīnika”). Sālsūdens atradnes „Jaunķemerī 1” apstiprinātie A kategorijas krājumi – 70 m³/diennaktī, N kategorijas – 130 m³/diennaktī (lietotājs SIA „SANARE-KRC Jaunķemerī”).

Dziedniecības dūņu krājumi atrodas Slokas purvā. Atradnes „Sloka” (atrodas 16. meža kvartāla Ķemeru Nacionālais parka teritorijā) krājumu izpēte ir veikta 1981. gadā. Tās ģeoloģiskie dziedniecības dūņu krājumi - 842 000 m³, aprēķinātie kopējie ekspluatācijas krājumi – 584 000 m³, ņemot vērā dūņu izmantošanas koeficientu 0,62 (kā dziedniecības resursi tiek izmantoti 62 % no dūņu kopējā apjoma), aprēķināti ārstniecisko dūņu ekspluatācijas krājumi – 362 080 m³ (mitrums 90 %) jeb 325 872 tonnas.

Uz 2009. gada 1. janvāri pēc Latvijas Vides Ģeoloģijas un meteoroloģijas centra derīgo izrakteņu bilances par 2008. gadu dziedniecības dūņu A kategorijas krājumi ir 683,36 tūkstoši m³ ar mitrumu 90%, N kategorijas krājumi – 129,545 ar mitrumu 90 % tūkstoši m³ ar mitrumu 90%.

3.1.3. Infrastruktūra

Jūrmalas īpatnība ir tās izolētība un lineārais raksturs. Pilsētu nodala Lielupe; pilsētai ir trīs pieslēgumi valsts autoceļu tīklam.

2.att. Pieslēgumi valsts autoceļu tīklam

Reģiona kontekstā Jūrmala ir izteikts braucienu galamērķis. Tranzīta satiksmes dalībnieki dod priekšroku apbraukt pilsētu pa autoceļu A10/E-22 Rīga - Ventspils. Šī tendence pieaugs, īstenojot autoceļa Rīgas - Ventspils rekonstrukciju un tālākā perspektīvā izbūvējot Rīgas Ziemeļu koridora 3. un 4. posmu.

Jūrmalas saikni ar Rīgu nodrošina četru joslu autoceļš un dzelzceļš ar samērā intensīvu pasažieru vilcienu kustību. No Rīgas uz Jūrmalu ved iecienīts veloceļš. Tomēr vasarā, arī populāru pasākumu reizēs, autosatiksmes intensitāte un pasažieru daudzums sabiedriskajā transportā pārsniedz tā kapacitāti. Veidojas sastrēgumi pie Priedaines caurlaižu punkta un ielu krustojumos, trūkst autostāvvietu, bet vilcieni ir pārpildīti. Atbilstoši statistikai, arī lielākā daļa ceļu satiksmes negadījumu notiek vasarā.

Sabiedriskā transporta funkcijas Jūrmalā lielā mērā ir pārņēmis dzelzceļš. Aptuveni 45% Jūrmalas apbūvēto teritoriju atrodas 10 minūšu gājiena attālumā no dzelzceļa stacijām. Jūrmalas pilsētas teritoriju šķērso dzelzceļa līnija Rīga – Tukums, kas ir daļa no Rīgas piepilsētas elektrificētā dzelzceļa tīkla. Pilsētai augot, apbūves tuvinājusies dzelzceļam un pašlaik dzelzceļā līnija faktiski iezīmē pilsētas apbūves centrālo asi. Dzelzceļš savieno gandrīz visas Jūrmalas pilsētas daļas, un ir būtiska pilsētas sabiedriskā transporta sastāvdaļa. Elektrovilcienu maršrutu galapunkti - Dubulti, Sloka, Ķemeri un Tukums. Pašlaik katrā virzienā kursē 38 vilcieni dienā (viens no tiem - uz Ventpili). Intensīvākā kustība - līdz Dubultu stacijai.

Pārējā teritorijā pasažieru pārvadājumus veic starppilsētu maršrutu autobusi, pilsētas maršrutu autobusi, mikroautobusi, taksometri.

Sabiedriskā transporta pakalpojumu saņemšana ir apgrūtināta teritorijās, kur kursē tikai pilsētas maršrutu autobusi, kas kursē reti un nedublējas ar starppilsētu maršrutu autobusi vai dzelzceļu, īpaši Bulluciemā, kā arī dzīvojamajos rajonos pie Lielupes.

Jūrmalas ielu kopgarums 2006.gadā bija 381 km.

Lielupes un Rīgas līča tiešais tuvums ir potenciāls ūdenstransporta attīstībai Jūrmalā, bet pagaidām tam ir niecīga nozīme. Lielupes grīva ir aizsērējusi, Lielupes osta nedarbojas. Trūkst pietātņu upes krastos, piekļūšana krastiem ir slikta.

Vasarā no Rīgas līdz Majoriem kursē upju kuģīši. Jahtas Lielupē no Rīgas var ienākt pa Bullupi līdz dzelzceļa tiltam, kur to kustību ierobežo dzelzceļa tilts (4,7 m), tālāk arī autotilts (5,2 m). Upi izmanto motorlaivas, airu laivas, kuteri.

Lielupes krastmala, lai arī atrodas pilsētas teritorijā, ir grūti izmantojama. Lielā daļā krastmalas teritoriju ir spēkā aizsargājamas dabas teritorijas režīms, liela daļa ir applūstoša, kā arī daļēji tās pieejamību ierobežo privātie zemes īpašumi. Gar Lielupes krastu Jūrmalas pilsētas teritorijā izvietojas ap 20 laivu pietātņu.

3.1.4. Dabas vērtības, aizsargājamās teritorijas

Jūrmalas pilsēta ir viena no dabas apstākļu ziņā interesantākajām pilsētām Latvijā, ko nosaka lielā dabas apstākļu dažādība un izteiktās reljefa formas – jūras piekraste, upju ielejas un purvāji. Īpaša loma ir Rīgas līča piekrastei, kas ir unikāls dabas rajons Latvijā, ar īpatnējiem, tikai jūras piekrastēm raksturīgiem veidojumiem. Dabas apstākļu radīto dažādību pastiprina

ilgstošās cilvēka saimnieciskās darbības norises, kuru ietekmē veidojušās bioloģiski un vizuāli daudzveidīgas kultūrainavas.

Jūrmalā daudzi no biotopiem (16 % no kopējās teritorijas jeb aptuveni 16 km²) ir reti un apdraudēti, tādēļ tiem Latvijā un arī visā Eiropas Savienībā ir noteikts aizsardzības statuss. Pilsētā konstatēto aizsargājamo biotopu saraksts sniegts 1.tabulā.

Tabula Nr.1. Latvijā un Eiropas Savienībā aizsargājamo biotopu saraksts

Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamā biotopa		Latvijā īpaši aizsargājamā biotopa veida		Atrašanās Jūrmalā	
Nosaukums ¹	Klasifikatora kods ²	Nosaukums ³	Numurs ³	ĪADT	ārpus ĪADT
Viengadīgu augu sabiedrības dūņainās un zemās smilšainās pludmalēs	1310	Viengadīgu augu sabiedrības dūņainās un zemās smilšainās pludmalēs	6.12		+
Priekškāpas	2120			+	+
Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas	2130*	Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas	6.6.	+	+
Piejūras pļavas	1630*	Jūrmalas pļavas	3.16.	+	
Smiltāju zālāji	6120*	Kaļķainas smiltāju pļavas	3.17.		+
Eitrofas augsto lakstaugu audzes	6430			+	+
Mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnēs	6410	Zilganās molīnijas <i>Molinia caerulea</i> pļavas kaļķainās, kūdrainās vai mālainās augsnēs	3.23.	+	+
Mēreni mitras pļavas	6510			+	+
Sausi zālāji kaļķainās augsnēs	6210*	Sausas pļavas kaļķainās augsnēs	3.21.	+	
Sugām bagātas ganības un ganību pļavas	6270*			+	+
		Parastās purvmirtes <i>Myrica gale</i> audzes	1.3.	+	
Mežainas piejūras kāpas	2180	Mežainas jūrmalas kāpas	1.8.	+	+
Veci vai dabiski boreāli meži	9010*	Mežainas jūrmalas kāpas	1.8.	+	+
Staignāju meži	9080*	Melnalkšņu staignāji	1.15.	+	+
Aluviāli krastmalu un palieņu meži	91E0*	Pārmitri platlapju meži	1.11.	+	+

1– Biotopu nosaukumi atbilstoši Eiropas Padomes 92/43/EEK (1992.gada 21. maijs) direktīvas “Par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību” I pielikuma interpretācijai „Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājamie biotopi Latvijā” (Noteikšanas metodika. Izstrādātājs: Latvijas Dabas fonds, Rīga, 2010.), kas apstiprināta ar Vides ministra 2010. gada 15. marta rīkojumu Nr.93.

2– Natura 2000 kods atbilstoši Eiropas Padomes 92/43/EEK (1992.gada 21. maijs) direktīvas “Par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību” I pielikumam

3– atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.421 “Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu” (05.12.2000.) ar grozījumiem LR MK 25.01.2005. noteikumos Nr. 61 un LR MK 27.01.2009. noteikumos Nr.74

*- Eiropas nozīmes prioritāri biotopi saskaņā ar Eiropas Padomes 92/43/EEK (1992.gada 21. maijs) direktīvas “Par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību” I pielikumu un Ministru kabineta noteikumu Nr. 153 „Noteikumi par Latvijā sastopamo prioritāro sugu un biotopu sarakstu” pielikumam (21.02.2006.).

Īpaša pilsētas dabas bagātība ir kāpu meži, slapjie meži un palieņu pļavas. Nozīmīgākie aizsargājamie biotopi Jūrmalā ir mežainas jūrmalas kāpas, melnalkšņu staigņāji, parastās purvmirtes audzes un aizsargājamie pļavu biotopi.

Bioloģiskai daudzveidībai nozīmīgas vecas mežaudzes veido 16 % mežaudžu no kopējās meža platības pilsētā un ir vecākas par 150 gadiem, bet gandrīz 5% mežaudžu ir vecākas par 200 gadiem. Kā atsevišķa un Jūrmalas pilsētai nozīmīga vērtība jāizdala bioloģiski vecie koki. Jūrmalā īpaši izplatītas ir vecās priedes. Šie koki ir gan ainaviski ļoti vērtīgi, gan nozīmīga dzīvesvieta specifiskām bezmugurkaulnieku sugām, kuru eksistence atkarīga tieši no šādiem kokiem. Vairākās vietās uz vecajām priedēm Jūrmalā konstatētas aizsargājamās vaboles skujkoku sveķotājkoksngrauža *Notorina punctata* darbības pēdas.

Bioloģiski vecās priedes sastopamas gan kā atsevišķi koki jaunākā mežaudzē, gan veido kompakas teritorijas (mežu nogabalus). Nereti tās aug apbūvētās teritorijās, zaļajā zonā pie mājām, pagalmos, parkveida teritorijās.

Druvciemā aug bioloģiski vecu ozolu audze, kas ir arī vietējas nozīmes īpaši aizsargājamie koki.

Dabisko meža biotopu inventarizācija iepriekšējā laika periodā nav veikta visos mežos, uz kartēm tie identificējami vietās, kur lielākā blīvumā atzīmētas bioloģiski vecas priedes (arī ozoli). Tās sastopamas Ķemeru nacionālā parka mežos, Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā, ozoliem Druvciemā (Sloka ielā 92) noteikts aizsargājamo koku statuss, taču bioloģiski vecu koku grupas Jaunķemeros uz austrumiem no Ķemeru nacionālā parka teritorijas, mežā starp Kaugurciemu un Vaivariem, pie Krastciema, starp Valteriem un Melližiem, starp Melližiem, Druvciemu un Jaundubultiem, starp Majoriem, Dzintariem un Bulduriem, starp Lielupi, Stirnuragu un Bulluciemu un arī Vārnukroga apkārtnē atrodas ārpus teritorijām ar noteiktu aizsardzības statusu. Tādēļ vienīgais to saglabāšanas veids ir noteikt ierobežojumus to izciršanai teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos.

Pilsētas teritorijā izdalās vairāki nelieli mežaudžu masīvi, kurus veido aizsargājamo biotopu kompleksi un teritorijai tipiskas mežaudzes. Šīs teritorijas ir nepieciešams saglabāt nefragmentētas, nesamazinot to platības, lai nepazaudētu Jūrmalai pašreiz vēl raksturīgās mežu biotopu vērtības. Nav pieļaujama arī jauna mežu masīvu malu apbūve, robežjoslas mežaudžu pārveidošana un transformācija. Lai gan bieži masīvu malās vērojama lielāka eutrofikācijas ietekme, bieža pameža veidošanās, šīs robežteritorijas ir ļoti svarīgas, jo kalpo kā buferzona aizsargājamajiem biotopiem, kas atrodas dziļāk masīvā. Bioloģiski vērtīgās mežu teritorijas ir šādas:

- starp Jaunķemeriem un Kaugurciemu no šosejas uz jūras pusi, ietverot arī sanatorijas „Dzintarkrasts” teritoriju;
- meži pie Slokas;
- Kraukļu kalni un visi meža masīvi pie Krastciema;
- meža masīvs starp Valteriem un Melližiem (izņemot tā dienvidaustrumu malu);
- daļa no meža masīva starp Druvciemu un Jaundubultiem (rietumu puse);
- meži abpus Dzintaru viaduktam (ziemeļu daļā ainaviska vērtība, dienvidu daļā biotopu vērtība);

- Sēņu kalns starp Stirnu ragu un Lielupi;
- Ragakāpas aizsargājamā teritorija (izcilas mežainās jūrmalas kāpas).

Lai aizsargātu un saglabātu dabas daudzveidību – biotopus, retas un tipiskas dabas ekosistēmas, savdabīgas un tikai Latvijai raksturīgas ainavas, ģeoloģiskos un ģeomorfoloģiskos veidojumus, tiek veidotas īpaši aizsargājamās teritorijas (ĪADT). Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības pamatprincipus nosaka likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”.

Jūrmalas pilsētā īpaši aizsargājamās dabas teritorijas aizņem 37 % jeb 37,5 km² no Jūrmalas kopējās platības.

Pilsētas rietumu daļu no Slokas un Kauguriem līdz pilsētas rietumu robežai aizņem Ķemeru nacionālais parks, ziemeļu daļā atrodas dabas parks „Ragakāpa”, bioloģiski vērtīgākajās Lielupes palieņu pļavās izveidots dabas liegums „Lielupes grīvas pļavas”, unikālā priežu audzē Lielupes labajā krastā – dabas liegums „Darmšates priežu audze”, Bolderājas – Priedaines kāpu grēdā - vietējas nozīmes īpaši aizsargājams ģeoloģiski-morfoloģiskais objekts „Baltā kāpa” un mikroliegums Bažciemā pie dzelzceļa līnijas Rīga –Tukums - Ventspils. Bez tam pilsētā ir apzināti 52 īpaši aizsargājami koki, to skaitā 8 vietējo sugu un 3 svešzemju sugu koki ir valsts nozīmes, 3 koki – kultūrvēsturiskie, 31 vietējo sugu koks, 2 – svešzemju sugu un 5 īpatnējie koki ir vietējas nozīmes aizsargājami koki.

NATURA 2000 tīklā ir iekļauts Ķemeru nacionālais parks, dabas liegums „Lielupes grīvas pļavas” un dabas parks „Ragakāpa”.

Pašlaik tikai daļai no esošajām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām ir apstiprināti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un/vai izstrādāti dabas aizsardzības plāni, kas nepieciešami pareizai aizsargājamo teritoriju apsaimniekošanai; to uzdevums – saskaņot dabas aizsardzības, dabas resursu izmantošanas, reģiona attīstības un citas intereses, nodrošinot teritorijas vērtību saglabāšanu. Dabas aizsardzības plāni nosaka arī nepieciešamos vai pieļaujamos teritorijas apsaimniekošanas un citus nepieciešamos pasākumus, kā arī teritorijas iedalījumu zonās, atbilstoši veicamajiem dabas aizsardzības un izmantošanas pasākumiem.

Saskaņā ar likumu „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plāni jāņem vērā visu līmeņu teritorijas plānojumos. Tā kā un ievērojama daļa pilsētas teritorijas platības atrodas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju statusā, tad Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija 2010.-2030. gadam lielā mērā var ietekmēt arī īpaši aizsargājamo dabas teritoriju stāvokli nākotnē. Dažādus saimnieciskās darbības ierobežojumus ĪADT nosaka vispārējie dabas aizsardzības noteikumi, dabas aizsardzības plāni (tām teritorijām, kurām tie ir izstrādāti) un individuālie dabas aizsardzības noteikumi.

Atšķirībā no dabas rezervātiem un dabas liegumiem, kur vadošā funkcija ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, nacionālajos un dabas parkos ir pieļaujama saimnieciskā darbība.

Turpmāk īsumā raksturotas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas. 2.tabulā raksturotas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, norādot to atrašanās vietu un tipu, piederību potenciālajam *NATURA 2000* tīklam, dabas aizsardzības plānu un individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu esamību.

Kemeru nacionālais parks (platība Jūrmalā ir 32,6 km²) ir izveidots, lai saglabātu šīs teritorijas dabas, kultūrvēsturiskās un kurortoloģiskās vērtības, lai aizsargātu minerālūdeņu un ārstniecisko dūņu veidošanās procesus, kā arī lai veicinātu nenoplicinošu saimniecisko darbību, dabas tūrismu un ekoloģisko izglītību. Jūrmalā nacionālais parks aizņem trešo daļu no kopējās pilsētas teritorijas. Parks aptver Ķemerus, Jaunķemerus, mežus, kam raksturīgas vecu bioloģiski vērtīgu koku audzes, Slokas purvu ar ārstniecisko dūņu krājumiem un sērūdeņraža veidošanās rajonu, Slokas un citiem ezeriem, Vēršupīti un Vecsloceni, purvmirtes audzes Slokas ezera un Vecslocenes krastos, piekrastes kāpu mežiem un pludmali Jaunķemeros. Nacionālajā parkā ir spēkā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārīgie aizsardzības noteikumi, ja individuālajos aizsardzības un izmantošanas noteikumos nav noteikts citādi. Tajā Jūrmalas teritorijā ir izdalītas trīs funkcionālās zonas: dabas lieguma, ainavu aizsardzības un neitrālā. Katrā no tām izmantošanas nosacījumi atšķiras. Dabas aizsardzības, tūrisma infrastruktūras izveides, sabiedrības informēšanas un citi nacionālajā parkā īstenojamie pasākumi ir ietverti dabas aizsardzības plānā. Tā darbība beidzas 2010.gadā. Teritorijas plānojuma darbības laikā nākamajam apsaimniekošanas periodam ir jāizstrādā jauns dabas aizsardzības plāns un jāpilnveido individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi. Jūrmalā parka teritorijā pašlaik darbojas Ķemeru nacionālā parka informācijas centrs „Meža māja”, ierīkota Slokas ezera dabas taka, Dumbrāju taka. Parka dabas resursi dod iespējas turpmāk attīstīt infrastruktūru rehabilitācijai un rekreācijai (takas, atpūtas vietas, veloceliņus, apskates objekti) gan saistībā ar kūrortu attīstību, gan iedzīvotāju un apmeklētāju atpūtu.

Tabula Nr.2. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas Jūrmalas pilsētā, dabas aizsardzības plānu esamība, informācija par individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem

Nr. p. k.	Nosaukums, kategorija	NATURA 2000, tips*	Dabas aizsardzības plāns/ informācija par individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem
1.	<u>Kemeru nacionālais parks</u>	C	ir/ir
2.	<u>Ragakāpa</u> , Dabas parks	B	ir/ ir
3.	<u>Lielupes grīvas plavas</u> , Dabas liegums	B	ir/nav
4.	<u>Darmšates priežu audze</u> , Dabas liegums	-	ir/nav
5.	<u>Rīgas līča rietumu</u> <u>piekraste</u> , Aizsargājamā jūras teritorija	-	tiek izstrādāts/ nav

*Tips: B – teritorijas, kas noteiktas atbilstoši ES direktīvai „Par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību”, 92/43 EEK;

C – teritorijas, kas noteiktas atbilstoši ES direktīvai „Par savvaļas putnu aizsardzību” (79/409 EEK) un direktīvai „Par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību” (92/43 EEK).

Dabas parkam „Ragakāpa” (platība – 150 ha) ir noteikts aizsardzības statuss, lai saglabātu nozīmīgas mežaino jūrmalas kāpu, vecās priežu audzes un citu kāpu biotopu atrašanās vietas. Dabas parks ir iedalīts divās funkcionālajās zonās: dabas lieguma un dabas parka. Atļautās un aizliegtās darbības tajās nosaka vispārējie, kā arī individuālie aizsardzības un

izmantošanas noteikumi. Parkam ir izstrādāts un apstiprināts dabas aizsardzības plāns 2004. – 2010.gadam. Tāpat kā Ķemeru nacionālajam parkam, arī dabas parkam „Ragakāpa”, šī teritorijas plānojuma darbības laikā ir jāizstrādā jauns dabas aizsardzības plāns. Dabas parka teritorija izmantota galvenokārt tūrismam un atpūtai. Tajā ir uzsākta tūrisma infrastruktūras izveide (izbūvēta dabas taka, uzstādīti informācijas stendi), kas turpmāk ir pilnveidojama.

Dabas liegums „Lielupes grīvas plavas” (platība - 277 ha) ir izveidots, lai saglabātu Lielupes grīvas palienes ekosistēmu bioloģiskās vērtības, nodrošinot labvēlīgus apstākļus tipiskajām, retajām un aizsargājamām augu sugām un dzīvnieku sugām, vienlaikus nodrošinot lieguma teritoriju atpūtai un izglītošanai. Dabas liegumam nav izdalītas funkcionālās zonas, tā teritorijas izmantošanu nosaka vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi. Dabas liegumam ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns 2005. – 2009.g., kura darbības termiņš ir pagarināts līdz 2013.gada 31.decembrim. Dabas liegumu veido sešas atsevišķas teritorijas Lielupes palienē Dubultos (2 daļas), Dzintaros, Bulluciema, Priedaines, un Bražciema, kam minējā plānā ir izstrādāta arī tūrisma infrastruktūras, tostarp, dabas izziņas un pastaigu taku izveide, informācijas zīmju un stendu izvietošana. Plānotais taku tīkls, attīstot gājēju takas gar upi un pieejas upei, ir integrējams kopējā gājēju taku un ceļu plānojumā. Turpmāk teritorijas plāna darbības laikā ir izstrādājams jauns dabas aizsardzības plāns.

Aizsargājamā jūras teritorija „Rīgas līča rietumu piekraste”. Lai aizsargātu migrējošiem putniem nozīmīgas atpūtas vai ziemošanas vietas, kā arī piekrastes akmeņainos sēklus jeb rifus, kas ir gan nozīmīgi īpaši aizsargājami biotopi, gan arī zivju nārsta un putnu koncentrēšanas vietas, ES LIFE-Nature programmas projekta „Jūras aizsargājamās teritorijas Baltijas jūras austrumu daļā” ietvaros ir izstrādāts priekšlikums īpaši aizsargājamo jūras teritoriju izveidei. Teritorijai aizsargājamās jūras teritorijas statuss noteikts 2010. gada 5. janvārī, apstiprinot Ministru kabineta noteikumus Nr.17. „Noteikumi par jūras aizsargājamām teritorijām”. Aizsargājamās teritorijas „Rīgas līča rietumu piekraste” austrumu daļa piekļaujas Jūrmalas pilsētas administratīvajai teritorijai Jaunkēmeros, ietverot Ķemeru nacionālā parka jūras akvatorijas daļu. Teritorijas dabas aizsardzības plāna projektā ir izstrādāts funkcionālā zonējuma projekts, kurā gar piekrasti ierosināts noteikt neitrālo joslu, tad dabas lieguma zonu un teritorijas ziemeļu malā – dabas parka zonu. Šīs jūras aizsargājamās teritorijas dabas vērtību saglabāšanai un peldūdeņu kvalitātei būtiski ir samazināt biogēno vielu slāpekļa un fosfora noplūdi no sauszemes teritorijām.

Dabas lieguma „Darmšates priežu audze” (platība – 4,9 ha) izveidošanas mērķis ir saglabāt īpatnējo, dendroloģiski vērtīgo priežu audzi un teritorijas ainavisko pievilcību. Priežu audze ir izveidojusies no Darmšates sēklu firmā iegūtām sēklām augot Jūrmalas augsnes un klimata apstākļos. Tajā darbojas vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi. Šī ir vienīgā no Jūrmalas ĪADT, kurai izstrādātais un apstiprinātais dabas aizsardzības plāns būs spēkā lielu daļu no jaunā teritorijas plānošanas perioda – līdz 2016. gadam. Tajā realizējami plānā ietvertie apsaimniekošanas pasākumi: priežu audzes saglabāšana, svešo sugu ierobežošana, popularizēšana un labiekārtošana (autostāvvietas izveide – pie teritorijas, tūrisma takas, atpūtas vietu izveide).

Vietējas nozīmes īpaši aizsargājamam ģeoloģiski-morfoloģiskajam objektam „Baltā kāpa” (platība – 60 ha) ir noteikts aizsardzības statuss, lai saglabātu Bolderājas – Priedaines kāpu grēdas rietumu galu, kas atrodas Jūrmalas teritorijā. Pašvaldības lēmumā par aizsardzības statusa izveidi ietverti arī galvenie apsaimniekošanas pasākumi: skatu laukuma un kāpņu

izveide, barjeru izbūve, kā arī aizliegumi bojāt dabas objektu pārvietojot grunti, bojājot augu seku un citi. Objektam nav izstrādāta un apstiprināta dabas aizsardzības plāna, tā labiekārtojums nav veikts.

Mikroliegums (platība – 3 ha) pie Bažciema ir izveidots īpaši aizsargājami augu sugai. Tajā noteikti saimnieciskās darbības ierobežojumi, kas nodrošina esošo veģetācijas augšanas apstākļu saglabāšanu.

3.1.5. Kultūrvēsturiskais mantojums un ainavas

UNESCO Vispārējā deklarācijā uzsvērts, ka kultūras daudzveidība līdzās bioloģiskajai daudzveidībai ir cilvēces kopējais mantojums. Savukārt UNESCO konvencijā par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību nosauktas galvenās kultūras mantojuma sastāvdaļas:

- pieminekļi – arhitektūras darbi, monumentāli gleznojumi un skulptūras, arheoloģiskie elementi vai struktūras, uzraksti, alu mājokļi un pazīmju kombinācijas, kurām ir izcila vēstures, mākslas vai zinātnes vērtība;
- ansambļi/celtņu grupas, kam arhitektūras, vienotības vai atrašanās vietas dēļ ir izcila vērtība no zinātnes, vēstures vai mākslas viedokļa;
- ievērojamas vietas – cilvēku veidotas vai cilvēka un dabas mijiedarbībā veidojušās teritorijas, t.sk. arheoloģiskas nozīmes vietas, kurām piemīt izcila vēsturiskā, estētiskā, etnogrāfiskā vai antropoloģiskā vērtība.

Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu skaita ziņā Jūrmala ir viena no bagātākajām pilsētām Latvijā. Saskaņā ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas (VKPAI) datiem Jūrmalā ir 558 arhitektūras pieminekļi, 11 pilsētbūvniecības pieminekļu teritorijas, 133 mākslas pieminekļi, 5 vēstures pieminekļi un 1 arheoloģijas piemineklis.

Dominējošais vairākums Jūrmalas aizsargājamās vēsturiskās apbūves ir koka dzīvojamās ēkas.

Apstiprinot arhitektūras pieminekļu sarakstu tika secināts, ka aizsardzība būtu nepieciešama vēl ap 400 ēkām bez kurām nebūs iespējams nodrošināt pilsētas savdabību. Šī atziņa tika aktualizēta 90.gadu sākumā, izstrādājot Jūrmalas pilsētas attīstības plānu 1995.–2007.gadam. Veikts visas pilsētas apbūves (ap 12 000 celtņu) apsekojums un novērtējums, sagrupējot ēkas, atbilstoši vērtībai, piecās kategorijās.

Objektu aizsargjoslas noteiktas atbilstoši Aizsargjoslu likuma formālajām prasībām. Aizsargjoslu minimālais platums pilsētās ir noteikts 100 m. To uzdevums ir nodrošināt kultūras pieminekļu aizsardzību un saglabāšanu, kā arī samazināt dažāda veida negatīvu ietekmi uz tiem. Jebkuras aizsargjoslas var tikt mainītas tikai pēc detālplānojuma vai izpētes projekta izstrādāšanas saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, saskaņojot ar VKPAI un Būvvaldi. Jebkāda saimnieciskā darbība kultūras pieminekļa aizsargjoslā var tikt veikta pēc saskaņošanas ar VKPAI un kultūras pieminekļa īpašnieka rakstveida saskaņojumu.

Jūrmalas pilsētā, tāpat kā visā Latvijā, ir vērojamas arī ainaviski nozīmīgas vietas un areāli, kas pārstāv Latvijas apstākļiem raksturīgās kultūrainavas un atbilst vienotā dabas un kultūras

mantojuma kategorijai. Uzmanību saista arī vairāki dabas veidojumi, kam ir izcila kultūrvēsturiska un vizuāli estētiska nozīme.

Pilsētai izteikti unikāla un tās izstiepto raksturu pasvītīroša ir Rīgas līča krasta ainava. Tā uztverama no dažādām līča piekrastes vietām un ir katrreiz mainīga, no katras vietas citāda. Visā līča garumā uztverams liedags ar priežu meža līniju fonā, ko vietām, paceļoties virs koku galotnēm vai „iznākot” pludmalē, pārtrauc liela mēroga (galvenokārt viesnīcu) būves.

Otru nozīmīgāko pilsētas panorāmu iezīmē Lielupes līkums starp Dubultiem un Majoriem. Izteismīgā lokveida panorāma uztverama no dažādām Lielupes krastmalas vietām. Šī pilsētas daļa vienlaikus ir gan Jūrmalas centrs, gan arī viduklis - šaurākā vieta starp upi un jūru. Arī šai panorāmā raksturīga mežu līnija, virs kuras izkļaidus paceļas liela mēroga būves, ar priekšplānā pamīšus izvietotām dažām vēsturiskajām būvēm, piemēram, Dubultu luterāņu baznīcu vai viesnīcu „Majori” un izteismīgām jaunbūvēm, piemēram, Majoru pamatskolas sporta zāli. Ainavas dinamiskais elements šajā panorāmā ir vilcieni, kas kursē pa dzelzceļu gar Lielupes krastu. Būtiski, ka Jūrmalas panorāma pat 270° plašā leņķī lieliski uztverama no pretējā krasta, kas atrodas Salas pagasta teritorijā.

Kā pagājušās godības un uzplaukuma atblāzma un daudziem atpazīstams vaibsts Jūrmalas vaigā ir Lielupes panorāma ar Slokas papīrfabrikas korpusiem un skursteniem. Šī panorāma vienlīdz labi uztverama gan no Tītara dambja un bijušās pārceltuves vietas Salas pagasta pusē, gan no Ventpils šosejas, braucot pāri Lielupes tiltam, gan no dažādām vietām Lielupes kreisajā krastā – piemēram, no dambja pie Vecslocenes upītes ietekas vai no krastmalas pie Tirgus laukuma pašā Slokas centrā.

Citi uztveres punkti Lielupes labajā krastā – panorāmas skati uz Jūrmalu paveras no vairākām vietām, kur Jūrmalas apvedceļš (A10) pietuvojas Lielupei. Tāda vieta ir gan pie Varkaļu kanāla, kas ir Jūrmalas teritorijā, gan pie Spuņņupes, kas jau atrodas Salas pagasta teritorijā.

Ielu perspektīvas – tā kā Jūrmala faktiski ir pilsēta mežā, tad arī taisnajos ielu posmos pāri koku lapotnēm, bet visbiežāk - mūžzaļajām priežu galotnēm nekādas augstceltņu aprises neizceļas, jo tās pārsvarā nav izvietotas tieši pie ielu sarkanajām līnijām. Tā veidojas atpazīstamā, nereti mazpilsētu atgādināšā Jūrmalas ainava ar kūrorta pilsētas un vasaras apbūves raksturu, papildinātu ar lieliem mežu masīviem, šaurām neasfaltētām ieliņām un mazām bodītēm. Perimetrālās apbūves fragmenti atrodami vien Slokas vecpilsētā un Dzintaros Jomas ielā. Brīvi stāvošas ēkas raksturīgas ne tikai savrupmāju un vasarnīcu rajonos, bet arī Kauguros, kur piecu un deviņu stāvu daudzdzīvokļu mājas ielu perspektīvās eksponējas perpendikulāri ielai.

Dzelzceļš ir Jūrmalai nozīmīgs transporta veids, tādēļ arī paši sliežu ceļi veido pilsētai raksturīgu panorāmu, kas uztverama gan no dzelzceļa stacijām, gan sliežu šķērsojumiem (pārvadiem, pārejām, pārbrauktuvēm), gan arī no dzelzceļam paralēli izvietotajām ielām. Arī šajās panorāmās dominē koku „zaļā siena” ar atsevišķu ēku aprisēm virs un starp to. Pierasta ainava ir pa vilciena logu redzami nereti nekošie savrupmāju aizmugures pagalmi.

Dabas panorāma – tā kā Jūrmala ir ļoti zaļa pilsēta ar plašām dabas teritorijām, tajā skaitā daudzām īpaši aizsargājamām, par pilsētas identitātes zīmi uzskatāma gan jūra, pludmale un kāpas, gan Lielupes krasts ar ūdens ainavu un palienu plāvām, gan pilsētas meži un parki. Dabas elementi dažkārt spēcīgāk kā apbūve nosaka pilsētas ainavas raksturu, īpaši mazajās ainavu telpās un tuvajos skatos. Kā visu pilsētas ainavu pamats un vienlaikus – fons vērtējami

meži kā ēnains patvērums svelmainā saulē, kā arī jūras un Lielupes krasta plašās panorāmas ar efektīgo, mūžam mainīgo ūdens spoguļi.

Neparastās skatu perspektīvas – staigājot vai braucot reizēm pamanāmas kādas īpašas, no apbūves vai stādījumiem brīvas zonas, kas atklāj skatus uz nozīmīgiem vai izteismīgiem objektiem, piemēram, Dubultu luterāņu baznīcu, Ķemeru viesnīcu un Dzintaru koncertzāli.

3.1.6. Applūstošās teritorijas

Applūstošās teritorijas Jūrmalas pilsētā noteiktas atbilstoši LR MK noteikumu Nr.406 „Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu noteikšanas metodika” (03.06.2008.) 9.punkta nosacījumiem, teritorijas plānojuma sagatavošanas ietvaros - 2009. gada aprīlī, apsekojot upju un ezeru palienes dabā.

Applūstošās teritorijas noteikšanai dabā konstatētas šādas MK noteikumos Nr.406 norādītās applūstošās teritorijas pazīmes:

- attekas un vecupes;
- atlikuši applūduma fragmenti, lāmas un peļķes, augsnes pārmitrums;
- mitrumu mīloši augi un palienēm tipiskas augu sabiedrības. Visraksturīgākās augu sugas ir parastā niedre un melnalksnis, kā arī grīšļu sugas, parastā vīgrieze, dižzirdzene, balderiāns, zeltainā gundega, ložņu gundega, smaržīgā mārsmilga u.c., kas veido palienēm raksturīgās slapjo un mitro pļavu augu sabiedrības. Palieņu mikrolieljefā konstatējamas mainīga mitruma apstākļiem pielāgojušās augu sabiedrības, ko veido zilganā molīnija, zilganā seslērija, parastā čūskmēlīte u.c. un ir sastopamas arī sauso pļavu augu sabiedrības, ko veido šaurlapu skarene, lielziedu vīgrieze, sarkanā auzene u.c. augu sugas;
- aluviālas augsnes, veicot vizuālu teritorijas apsekošanu;
- sanesu materiāls: smiltis, dūņas, ūdensaugu atliekas. Šī pazīme iezīmē arī ekstremālu plūdu robežas. Veicot teritorijas apsekojumu 2009.g. vēl joprojām daudzviet dabā bija konstatējamas arī 2005. un 2007. gada vētras radīto vējuzplūdu atstātās sanesas;
- izteikta robeža reljefā, dambis, valnis, uzbērums.

Apsekojuma gaitā, lai precizētu applūstošās teritorijas mazdārziņos, apbūvētās vai daļēji pārveidotās vietās palienē, veikta arī vietējo iedzīvotāju aptauja.

Applūstošās teritorijas aizņem Lielupes palieni pie Slokas, palieņu pļavas pie Krastciema, starp Valteriem un Druvciem, pie Jaundubultiem, no Majoriem līdz Bulduriem, pie Priedaines un pirms Lielupes ietekas jūrā pie Bulluciema, nelielas joslas (dažu metru platumā) Lielupes krasta nogāzēs. Vietās, kur Lielupes krastā ir izveidoti stiprinājumi erozijas novēršanai (piemēram, Dubultos – Majoros, Druvciemā) vai piestātņu krasta nostiprinājumi (piemēram, Slokā, Lielupes ostā, Lielupē – Stirnurgā), kas robežojas ar Lielupes ūdens līmeni, applūstošās teritorijas robeža ir līnija, kas iet pa vertikālā nostiprinājuma iekšējo malu (Lielupes pusē), bet vietās, kur upes ūdens parastos apstākļos nerasniedz nostiprinājumu, applūstošā teritorija ir josla starp ūdens līniju un nostiprinājuma iekšējo malu.

Applūstošās teritorijas ir arī Slokas ezera, Vecslocenes un Vēršupītes palienes, kas, izņemot Veslocenes lejteci, atrodas Ķemeru nacionālā parka teritorijā.

3.2. Vides stāvokļa apraksts

3.2.1. Klimats

Jūrmalas atrašanās Piejūras zemienē nosaka to, ka pilsētas klimats ir maigs, mēreni silts un mitrs. To ietekmē Atlantijas okeāna mēreno platumu gaisa masas (cikloni) un jūras tuvums. Jūras gaisa masas ir dominējošās 220-230 dienas gadā, tāpēc vasaras, salīdzinot ar Latvijas iekšzemes teritorijām, ir relatīvi vēsas un mākoņainas, bet ziemas - samērā siltas ar biežiem atkušņiem.

Ziemā valdošie ir dienvidaustrumu, dienvidu un dienvidrietumu vēji. Vasarā galvenokārt - dienvidrietumu un rietumu vēji. Vidējais vēja ātrums ir 2 – 5 m/s. Valdošo vēju virziena maiņu no ziemas uz vasaras režīmu novēro aprīlī, bet no vasaras uz ziemas režīmu – parasti septembrī. Spēcīgas vēja plūsmas novērojamas rudenī un ziemā galvenokārt no dienvidiem un dienvidrietumiem. Kāpu un piekrastes mežu joslas gar Rīgas līci ir galvenais pilsētas aizsegs pret spēcīgu vēja brāzmu tiešas ietekmes.

Jūrmalas klimatam ir raksturīga silta vasara un mēreni maiga ziema. Gada aukstākā mēneša (janvāris) vidējā temperatūra ir no -4,3° līdz -4,8°C, dienā no -2° līdz -4°C, bet naktīs no -5° līdz -8°C. Negatīvās gaisa temperatūras Jūrmalā novērotas no novembra beigām līdz marta beigām. Pirmais sniegs, parasti, krīt novembra vidū. Ziema ir nepastāvīga, aptuveni pusē no katra mēneša dienām ir novērojami atkušņi.

No jūnija vidus līdz augusta vidum (aptuveni 60 dienas) gaisa temperatūra Jūrmalā pārsniedz +15°C. Vissiltākā ir jūnija trešā dekāde un jūlija pirmā dekāde. Jūlija vidējā gaisa temperatūra ir no +17,0° līdz +17,8°C. Dienas vidū gaiss, vidēji, sasilst līdz +20°...+22°C, bet naktīs temperatūra noslīd līdz +11° - +12°C. Diennakts vidējā temperatūra vasaras sezonā svārstās no +15° līdz +20°C. Salīdzinot ar ziemu, vasaras temperatūras režīms ir diezgan patstāvīgs.

Pārejas periodi Jūrmalā ir diezgan gari. Pavasaris parasti ir vēss, bet rudens ir silts. Pēc ikgadējiem novērojumiem periods, kad diennakts vidējā temperatūra nepārsniedz 8° sākās oktobra pirmajā dekādē. Rudens salnas Jūrmalā novērojamas oktobra sākumā. Pavasarī temperatūras no negatīvām uz pozitīvām mainās aptuveni ap 22. martu. Pastāvīgā sniega sega nokūst marta beigās - aprīļa sākumā. Pavasarī pēdējās salnas Jūrmalā novēro maija sākumā. Bezsalas periods augsnes virskārtā Jūrmalā ir 126 dienas.

Jūrmalas gaisa vidējā temperatūra ir +5,7 grādi pēc Celsija. Mēneša vidējai gaisa temperatūrai visos gada 12 mēnešos ir tendence pieaugt. Raksturīgi, ka pieaug minimālās temperatūras, maksimālām temperatūrām šī tendence nav izteikta.

Saules spīdēšanas ilgums pilsētā vidēji ir 1800 – 1900 stundas gadā. Tas ir aptuveni divas reizes mazāk, nekā dienvidu kūrortos, taču dienas gaišā laika ilgums mūsu platuma grādos kompensē kopējo saules radiācijas daudzumu un samazina šo starpību starp dienvidu un Baltijas, tostarp, Jūrmalas kūrortiem. Jūrmalas pilsētā summārais saules radiācijas daudzums gadā ir 3500 MJ/m². Visgarākais saules spīdēšanas ilgums ir jūnijā – aptuveni 280 stundas, bet visīsākais - decembrī – 25 stundas.

Nokritušo nokrišņu daudzums, tāpat kā visā Latvijas teritorijā, Jūrmalā pārsniedz to iztvaikošanu. Gada vidējais nokrišņu daudzums svārstās no 550 līdz 600 mm.

Pastāvīga jūras gaisa masu pārvietošanās virs Jūrmalas un Rīgas līča tuvums veicina paaugstinātu mākoņainību un gaisa mitrumu visu gadu. Visvairāk apmākušos dienu Jūrmalā ir no novembra līdz februārim, kas sakrīt ar visintensīvāko ciklonu darbību. Vidēji gadā ir 178 apmākušās dienas, 21 skaidra diena un 166 – daļēji apmākušās dienas. Gaisa mitrums 86 – 87% parasti ir vēlā rudenī un visus ziemas mēnešus.

Jūrmalai ir raksturīgas biežas miglas. Vidējais miglaino dienu skaits gadā ir 40. Aukstajā periodā miglas parasti ir noturīgākas, biežākas un ilgstošākas.

Jūrmalai raksturīgais maigais klimats un daudzveidīgais reljefs ir nozīmīgs rekreācijas un kūrorta resurss. Piejūras teritorijās kāpas kopā ar pludmali un jūru rada īpašas mikroklimatiskās zonas. Veicot mikroklimata (temperatūras, mitruma un vēja ātruma mērījumi 0,5 m un 1,5 m augstumā no zemes virsmas) pētījumus tiek noteikta ekvivalentā efektīvā temperatūra (EET), kura atbilst vēlamajai cilvēka gaisa temperatūras izjūtai, kas ir ekvivalenta temperatūras izjūtai ar tvaikiem piesātinātā gaisā bezvēja apstākļos. Jūrmalā, izvērtējot veiktos mikroklimata pētījumus un apstākļus atsevišķās Jūrmalas daļās, ir izveidota mikroklimatisko zonu shēma, kas attēlo kūrorta attīstībai ļoti labvēlīgas, labvēlīgas zonas, kā arī zonas, kurās ir ierobežotas iespējas sasniegt EET. Šis zonējums ir pamats kūrorta objektu plānošanai un attīstībai pilsētā. Detalizēts minēto zonu apraksts sniegts L.Frīdenbergas 2009.g. sagatavotajā ziņojumā „Kūrorta attīstībai nepieciešamo Jūrmalas pilsētas dabas resursu vērtējums.

3.2.2. Gaisa kvalitāte

Nozīmīgākais atmosfēras gaisa piesārņojuma avots Jūrmalā ir autotransports, kura emisijās piesārņojošas vielas ir slāpekļa oksīdi, putekļi un oglekļa monoksīds. Jūrmalas teritorijas plānojuma izstrādei 2009. – 2021.g., ņemot vērā transporta intensitātes autoceļa A10 Rīga-Ventspils (2008. gada vidējā intensitāte – 29 100 transporta līdzekļi) un autoceļa P128 Sloka - Talsi ievadā Jūrmalā, maģistrālā ielu tīkla izvietojumu un transporta līdzekļu vecuma sastāvu, kā arī stacionāro avotu izmešus, ir veikta gaisa piesārņotājvielu izkliežu modelēšana. Modelēšana veikta ar programmu EnviMan (versija Beta 3.0D), izmantojot Gausa matemātisko modeli.

MK noteikumos Nr.588 „Par gaisa kvalitāti” (21.03.2003.) ir noteikts, ka robežlielumi cilvēka veselības aizsardzībai ir šādi:

- slāpekļa dioksīda (NO_2) gada vidējai koncentrācijai - $40 \mu\text{m}^3$
- oglekļa oksīda (CO) maksimālai diennakts astoņu stundu koncentrācijai – 10mg/m^3
- cieta daļiņu (PM_{10}) diennakts koncentrācijai no 2010.g. 1.janvāra – 50mg/m^3 ,
- cieta daļiņu (PM_{10}) gada vidējai koncentrācijai no 2010.g. 1.janvāra – 20mg/m^3 ,

un ekosistēmu aizsardzībai:

- sēra dioksīda (SO_2) gada vidējai koncentrācijai - $20 \mu\text{m}^3$

Pēc iegūtajiem aprēķinu rezultātiem var secināt, ka Jūrmalā gaisa piesārņojuma pārsniegumu pašlaik nav.

Stacionāro gaisa piesārņotāju skaits Jūrmalā pēdējos gados (2006. – 2008.) ir mainīgs – sasniedz 130 objektus 2007. gadā. No tiem lielākā daļa ir katlu mājas, pārējās – dažādas ražotnes, autoremonta darbnīcas, degvielas un gāzes uzpildes stacijas. No 2006. līdz 2008. gadam Jūrmalā darbojās 118 dažādas katlu mājas, no tām 88 kā kurināmo izmanto dabas gāzi. Pārsvarā tās ir mazās katlu mājas, jaudīgākās katlu mājas apsaimnieko pilsētas siltumapgādes uzņēmums SIA „Jūrmalas siltums”. Teritorijas plānojuma izstrādes laikā Jūrmalā ir 7 katlu mājas, kurās lieto sēru saturošo kurināmo – dīzeļdegvielu (NRC „Vaivari”, SIA „Liktenis”, SIA „Degvielas apgāds”, AS „Tehninform”, SIA „Sanare-KRC Jaunkēmeri”, SIA „Autotransporta firma SV”, Jūrmalas pilsētas pašvaldības iestāde „Sprīdītis”) un divas – ogles (AS „Saiva Textile” un Jūrmalas pilsētas policijas pārvalde Kapteiņa Zolta ielā). Desmit katlu mājās kā kurināmais tiek lietota malka vai koksnes šķelda.

Tabula Nr.3. Piesārņojošo vielu daudzumi stacionāro avotu izmešos 2006. – 2009.g.

Gads	Piesārņojošo vielu daudzumi, t/gadā				
	oglekļa oksīds (CO)	slāpekļa oksīdi (NOx)	oglekļa dioksīds (CO ₂)	cietās izkļiedētās daļiņas (PM ₁₀)	sēra dioksīds (SO ₂)
2009.	64,176	92,230	50957,627	11,305	0,216
2008.	76,259	94,579	49529,707	10,628	2,985
2007.	89,810	110,165	59530,442	22,716	4,466
2006.	115,882	106,746	65743,374	19,698	3,016

(Avots: VSIA Latvijas Vides ģeoloģijas meteoroloģijas centra datu bāze „Valsts statistiskais pārskats Nr.2 Gaiss”)

Katlu māju izmešos Jūrmalā galvenās piesārņojošās vielas ir oglekļa oksīds, slāpekļa oksīdi un oglekļa dioksīds. Daudzās katlu mājās pēdējos gados sēru saturošais kurināmais ir aizstāts ar dabas gāzi. Tādēļ stacionāro avotu izmešos sēra dioksīda ir niecīgs.

Degvielas uzpildes staciju izmešos ir petrolejas un benzīna, gāzes uzpildes staciju – propāna un butāna gāzes tvaiki. Autoservisos un ražotņu izmešu sastāvā ir krāsu un dažādu šķīdinātāju tvaiki, citi gaistošie savienojumi un putekļi.

Ņemot vērā iepriekš minēto, var secināt, ka stacionārajiem avotiem ir nenožīmīga ietekme uz gaisa kvalitāti Jūrmalā. Lai nodrošinātu kvalitatīvu vidi kūrortu attīstībai pilsētā nākotnē katlu mājās vēlams pilnībā nomainīt sēru saturošo kurināmo pret videi draudzīgāku (dabas gāzi vai biomasu).

3.2.3. Ūdens kvalitāte

Latvijai un līdz ar to arī Jūrmalas pilsētai saistošas ir Eiropas kopienas Ūdens struktūrdirektīvas (2000/60/EC) prasības, kas nosaka, ka līdz 2015.gada beigām visā Eiropā jānodrošina laba virszemes un pazemes ūdens kvalitāte un līdz 2009.gada beigām katrai ūdens sateces baseina teritorijai jāizstrādā vienots apsaimniekošanas plāns un pasākumu programma vēlamās ūdens kvalitātes sasniegšanai. Vispārīgi ūdeņu kvalitātes mērķi ir noteikti

Ūdens apsaimniekošanas likumā. Šo mērķu sasniegšanai jāveic pasākumi, lai vienlaicīgi izpildītu MK 27.05.2003. noteikumus Nr.31. „Noteikumi par upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plāniem un pasākumu programmām”.

Lai sasniegtu labu ūdeņu stāvokli, nepieciešama ūdens resursu plānošanas jautājumu integrēšana attīstības plānošanā. Jāveido cieša praktiska sadarbība un informācijas apmaiņa sadarbība starp Upju baseinu pārvaldēm, plānošanas reģioniem, pašvaldībām un citām ieinteresētajām pusēm.

3.2.3.1. Virszemes ūdeņi

Jūrmalas virszemes ūdensobjektu ekoloģiskā kvalitātes aktuālākais vērtējums ir veikts Lielupes upes baseina apgabala apsaimniekošanas plāna izstrādes ietvaros. Tajā Lielupes provizoriskais ekoloģiskais potenciāls novērtēts kā ļoti slikts, jo ūdenī ir paaugstināts kopējās slāpekļa saturs, kas atbilstoši šobrīd lietotajai ekoloģiskajai klasifikācijai atbilst ļoti sliktam ekoloģiskajam potenciālam. Objekta ķīmiskā kvalitāte ir laba. Valstī ūdensobjektu ekoloģiskās kvalitātes vērtēšanas sistēma ir izstrādes stadijā, tādēļ veiktais vērtējums ir provizorisks un var mainīties pilnveidojot ūdeņu ekoloģisko klasifikāciju. Taču arī citos avotos (Lielupes ekspluatācijas noteikumu projekts, 2008. g., Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras 2005. – 2008.g. virszemes ūdeņu kvalitātes pārskati) pieejamie izvērtējumi liecina par biogēno vielu – slāpekļa un fosfora - paaugstinātām koncentrācijām un upes ekoloģiskais potenciāls ir vērtēts kā vidējs, slikts vai ļoti slikts. Lielupes UBAP novērtēts, ka Lielupes ūdensobjektam Jūrmalas pilsētas teritorijā ir būtiska izkliedētā un punktveida piesārņojuma, kā arī morfoloģiskā slodze. Ūdens kvalitāti galvenokārt ietekmē piesārņojums baseina augštecē Latvijā un pārrobežu piesārņojums no Lietuvas, ko rada lauksaimnieciskā darbība un punktveida avotu izplūdes pilsētās, t.sk. Jūrmalā.

Atbilstoši LR Ūdens apsaimniekošanas nosacījumiem stipri pārveidotajiem ūdensobjektiem, noteikts mērķis „aizsargāt un uzlabot ūdens kvalitāti visos stipri pārveidotajos ūdensobjektos, lai sasniegtu labu virszemes ūdeņu ekoloģisko potenciālu un ķīmisko kvalitāti”. Tas nozīmē, ka līdz 2015.g. Lielupē būtu jāsasniedz labs ekoloģiskais potenciāls, nodrošinot visu kvalitātes rādītāju atbilstību laba ekoloģiskā potenciāla līmenim, un būtiski jāmazina slāpekļa piesārņojuma līmenis par trim ekoloģiskās kvalitātes klasēm (no ļoti sliktas līdz labai). Tā kā ūdensobjekta ekoloģiskā potenciāla uzlabojumi lielā mērā ir atkarīgi no īstenoto pasākumu efektivitātes baseina augštecē, ar kuru palīdzību vēlamo uzlabojumu nevarēs panākt līdz 2015.g., tāpat arī ir nepieciešams papildus pētījums par meliorācijas sistēmu ietekmi un ūdens kvalitāti, objektam tiek noteikts izņēmums, pagarinot mērķa sasniegšanas termiņu līdz 2027.gadam. Neskatoties uz to, Jūrmalas pilsētā, izvērtējot upes ūdeņu un tās piekrastes izmantošanu, ir jāīsteno pasākumi, kas ietver slāpekļa noteces un citu iepriekšminēto ietekmju mazināšanu.

Lielupe bez tam ir noteikta par prioritārajiem karpveidīgajiem zivju ūdeņiem, kuros ir jānodrošina tiem noteikto kvalitātes rādītāju robežlielumi. Atbilstoši valstī veiktajiem prioritāro zivju ūdeņu kvalitātes vērtējumiem Lielupes kvalitātes rādītāji Jūrmalā atbilst prioritāro karpveidīgo zivju ūdeņu robežlielumiem.

Vecslocenes ekoloģiskā un ķīmiskā kvalitāte ir laba, Lielupes UBAP tai noteikts sākotnējais mērķis - esošās kvalitātes nepasliktināšanās.

Ūdensobjekta „Slokas ezers” ekoloģiskā un ķīmiskā kvalitāte ir laba, Lielupes UBAP tam noteikts sākotnējais mērķis - esošās kvalitātes nepasliktināšanās.

3.2.3.2. Dzeramie un pazemes ūdeņi

Pazemes ūdensobjektu kvantitatīvā stāvokļa un ķīmiskās kvalitātes vērtējums ir veikts Lielupes upes baseina apgabala apsaimniekošanas plāna sagatavošanas procesā, izmantojot ilggadīgos datus par pazemes ūdeņu līmeņiem un kvalitātes datus atbilstoši dzeramā ūdens nekaitīguma prasībām pazemes ūdeņu atradnēs Lielupes baseina apgabalā, tostarp, Jūrmalā.

Pazemes ūdeņu galvenās kvantitatīvās izmaiņas Jūrmalā ir notikušas kopš pagājušā gadsimta 70-tajiem gadiem, kad Lielrīgas reģionā Rīgas, Jūrmalas, Jelgavas, Ogres un citu ūdensgūtnu mijiedarbības rezultātā Arukilas-Amatas kompleksos izveidojās depresijas piltuve, ko noteica pārmērīga ūdens ieguve reģionā. Kopš 1991. gada, samazinoties ūdens patēriņam un ieguves apjomiem, notiek artēzisko ūdeņu līmeņu atjaunošanās. Pašlaik (2009.g.) Jūrmalā Dzintaros, Kauguros, Jaundubultos, Ķemeru un Vaivaru ir novērotas lokālas depresijas piltuves ūdensgūtnu aptveres zonās, taču to laukumi un ūdens līmeņu pazeminājumi ir nelieli.

Dzeramā ūdens ieguvei izmantojamo pazemes ūdeņu atbilstība dzeramā ūdens obligātajām nekaitīguma prasībām ir atbilstoša, izņemot paaugstinātu dzelzs un sulfātu saturu, ko nosaka pazemes ūdeņu dabiskais sastāvs. Jūrmalas ūdensgūtnēs izmantojamā pazemes ūdens dzelzs saturs ir 0,25 – 2,4 mg/l, sulfātu saturs – 472 mg/l. Jūrmalas ūdenssaimniecības attīstības projektā tiek ieviesti pasākumi patērētājiem piegādātā dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošanai.

Atbilstoši Lielupes upes baseina apgabala apsaimniekošanas plānā ietvertajam novērtējumam pazemes ūdensobjekta D4 kvantitatīvais stāvoklis un ķīmiskā kvalitāte ir laba.

Informācija par gruntsūdeņu stāvokli pilsētā nav pieejama. Taču, ievērojot kvartāra ūdens horizonta neaizsargātību pret virszemes piesārņojumu, piesārņojuma noplūdes gadījumā ir iespējama neapmierinoša individuālajā ūdensapgādē izmantotā ūdens kvalitāte.

3.2.3.3. Notekūdeņi

Notekūdeņu stāvoklis ir atkarīgs no attīrīšanas iekārtu esamības, komunālo notekūdeņu attīrīšanas kvalitātes, rūpniecisko notekūdeņu sastāvā esošajām bīstamajām vielām, kā arī no robežšķērsojošā un vēsturiskā piesārņojuma, lietus ūdens noteces un meliorācijas sistēmu ekspluatācijas.

Centralizētā notekūdeņu savākšanas sistēma Jūrmalas pilsētā apkalpo aptuveni 41 tūkstoši jeb 74% Jūrmalas iedzīvotāju. Pārējie pilsētas iedzīvotāji un uzņēmumi izmanto individuālos kanalizācijas risinājumus. Pilsētas notekūdeņu savākšanas sistēmu apsaimnieko pašvaldības SIA „Jūrmalas ūdens”.

No Lielupes-Majoru sistēmas savāktie notekūdeņi (30% no kopējā pilsētas notekūdeņu daudzuma) tiek pārsūkņēti attīrīšanai uz Rīgas notekūdeņu attīrīšanas ierīcēm „Daugavgrīva”. Dubultu-Ķemeru sistēmā savāktos (70% no kopējā daudzuma) uzņēmums attīra 2009. gadā ekspluatācijā nodotajās Slokas notekūdeņu attīrīšanas iekārtās. To būvniecība ir veikta Jūrmalas ūdenssaimniecības projekta I kārtas ietvaros. Attīrīšanas iekārtu jauda 9 050 m³/diennaktī. Notekūdeņi Slokas NAI tiek attīrīti bioloģiski nepārtrauktā aktīvo dūņu procesā ar bioloģisku fosfora un slāpekļa atdalīšanu, izmantojot divpakāpju attīrīšanas tehnoloģiju bez ķīmiskās nogulsnešanās (otrējā attīrīšana).

Līdz ar Slokas NAI attīrīšanas iekārtu darbības uzsākšanu Jūrmalā ir uzlabota notekūdeņu attīrīšanas efektivitāte, no tām Lielupē tiek novadīti notekūdeņi, kuru kvalitāte atbilst normatīvo aktu prasībām. Ķemeru notekūdeņu sistēma 2007. gadā ir pieslēgta Slokas jaunajām NAI, Ķemeru NAI darbība un nepietiekami attīrīto notekūdeņu izplūde Vēršupītē ir slēgta.

Apģērbu ražošanas uzņēmumam akciju sabiedrība "Saiva Textile" darbojas savas industriālās attīrīšanas iekārtās, kurās tiek attīrīti sadzīves notekūdeņi (pirmējā attīrīšana).

Kopējam apkārtējā vidē novadītajam notekūdeņu daudzumam Jūrmalā ir tendence samazināties (4. tabula). 2009. gadā novadīto notekūdeņu daudzums, salīdzinot ar 2001. gadu, bija par 27 % mazāks.

Pavisam Jūrmalas pilsētas teritorijas virszemes ūdeņos notekūdeņi tiek izvadīti 7 vietās: normatīvi tīri komunālie notekūdeņi Lielupē no Slokas NAI (Nr. N100567, ar attīrīšanu), Vecslocenē no SIA „Saiva Textile” attīrīšanas iekārtām (Nr. N100084, ar attīrīšanu) un meliorācijas grāvī Vaivaros no nacionālā rehabilitācijas centra „Vaivari” attīrīšanas iekārtām (Nr. N100073, ar attīrīšanu), normatīvi tīri ražošanas ūdeņi Rīgas līcī no sanatorijas „Belorusija” (Nr. N100343, bez attīrīšanas) un meliorācijas grāvī Jaunķemeros no sanatorijas „Jaunķemeri” (Nr. N100080, bez attīrīšanas), normatīvi netīri komunālie notekūdeņi Lielupē no SIA „Sabiedrība SVA” attīrīšanas iekārtām (Nr. N100085, ar attīrīšanu, bijušo Slokas papīrfabrikas NAI, kurās līdz jauno Slokas NAI nodošanai ekspluatācijā veica arī pilsētā savāktos notekūdeņu attīrīšanu, izplūde).

Tabula Nr.4. Apkārtējā vidē novadīto notekūdeņu daudzumi un to atbilstība normatīvo aktu prasībām 2001. – 2009.g.

Gads	Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	Novadītie notekūdeņi, tūkst.m ³ /gadā			
		Kopā,	tai skaitā		
			ar attīrīšanu normatīvi tīri	ar attīrīšanu normatīvi netīri	bez attīrīšanas normatīvi tīri
2009.	7	2188,694	1431,820	654,250	102,624
2008.	6	2380,379	915,935	1353,779	110,665
2007.	6	2254,21	176,845	2013,899	63,466
2006.	6	2571,699	192,051	2307,489	72,159
2005.	6	2610,468	182,763	2372,184	55,521
2004.	7	2761,436	192,676	2517,899	50,861
2003.	7	2696,36	195,641	2476,064	24,655
2002.	8	2531,951	164,934	2339,071	27,946
2001.	12	3006,307	154,013	2540,403	311,891

Avots: VSIA Latvijas Vides ģeoloģijas meteoroloģijas centra datu bāze „Valsts statistiskais pārskats Nr.2 Ūdens”

Attīrītajos notekūdeņos paliekošo piesārņojošo vielu daudzumi apkopoti 5. tabulā. Ievērojot to, ka analīžu un uzskaites metožu precizitāte minētajā laika periodā ir bijusi atšķirīga, apkopotie dati nav tieši salīdzināmi. Attīrītajos sadzīves notekūdeņos paliekošais piesārņojums ir suspendētās vielas, naftas produkti, sintētiskās virsmas aktīvās vielas (SVAV), fosfora un slāpekļa savienojumi.

Tabula Nr. 5. Notekūdeņos paliekošais piesārņojums 2001. – 2009.g.

Gads	Notekūdeņu kopējais daudzums (t.m ³ /gadā)	Paliekošais piesārņojums, vielu daudzumi, t/gadā									
		Suspendētās vielas	BSP-5	ĶSP	Naftas produkti	SVAV	P _{kop}	P-PO ₄	N _{kop}	N-NH ₄	N-NO ₃
2009.	2188,694	10,144	6,041	127,074	0,003	0,000	1,746	1,067	12,703	1,408	9,457
2008.	2380,379	18,738	12,089	104,243	0,000	0,000	2,021	1,340	58,514	41,580	10,820
2007.	2254,210	20,317	20,263	132,273	0,014	6,190	12,103		99,071	2,060	0,140
2006.	2571,699	39,276	19,551	132,426	0,000	0,220	3,548	11,070	28,236	15,420	67,488
2005.	2610,468	26,682	18,158	158,727	0,052	0,220	15,883	13,910	98,930	10,402	53,467
2004.	2761,436	31,428	14,808	153,046	0,002	0,230	18,049	16,487	111,370	8,937	0,220
2003.	2696,360	14,397	14,750	106,396	0,030	0,216	16,147	15,175	88,412	2,493	60,501
2002.	2531,951	6,868	11,625	96,848	0,061	0,370	12,575	12,544	68,924	2,851	46,732
2001.	3006,307	12,132	17,083	112,747	0,128	0,189	18,314	13,377	72,402	8,015	40,902

Avots: VSIA Latvijas Vides ģeoloģijas meteoroloģijas centra datu bāze „Valsts statistiskais pārskats Nr.2 Ūdens”

Paliekošajā piesārņojumā nelielos daudzumos konstatētas trīs ūdens videi bīstamās vielas: cinks (0,104 t/gadā 2008.g., 0,297 t/gadā 2007. gadā), varš (0,008 t/gadā 2008.g., 0,01 t/gadā 2007.g.) un hroms (0,068 t/gadā 2008.g.). 2007. gadā noteikts, ka notekūdeņos ir 9 g/gadā dzīvsudraba, kas ir prioritāra un ūdens videi īpaši bīstama viela. Tā kā dati par dzīvsudraba klātbūtni paliekošajā piesārņojumā ir tikai par vienu gadu periodā no 2001. līdz 2008.g. un

detalizēta informācija par dzīvsudraba koncentrāciju ūdenī nav pieejama, nav pamata šobrīd uzskatīt, ka dzīvsudraba koncentrācijas pārsniedz robežlielumus. Iespējams, ka dzīvsudraba nokļūšanai notekūdeņos ir gadījuma raksturs. Ievērojot to, ka pilsētas uzņēmumi ar 2010. gadu plāno iekļauties valsts bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmā un uzsākt sadzīves bīstamo atkritumu savākšanas punktu organizēšanu, šīs vielas nokļūšana apkārtējā vidē nākotnē tiks novērsta.

Jūrmalas ūdenssaimniecības projekta ieviešana, kuras ietvaros ir paplašināts notekūdeņu savākšanas tīkls, kā arī uzsākta jauno Slokas NAI ekspluatācija, ir uzlabojusi notekūdeņu savākšanu un samazinājusi normatīvi neattīrītu notekūdeņu izvadīšanu apkārtējā vidē. Notekūdeņu attīrīšanas stacijas darbības rezultāti saistībā ar piesārņojuma samazināšanu pilnībā būs analizējami no 2009. gada, kad NAI darbosies pilnu gadu pastāvīgā režīmā.

3.2.3.4. Peldūdeņi

Jūrmalas pilsētā Rīgas līča piekrastē ir iekārtotas vienpadsmit peldvietas: Asari, Bulduri, Dubulti, Dzintari, Jaunķemeri, Kauguri, Lielupe, Majori, Melluži, Pumpuri un Vaivari. Šīs peldvietas labiekārto un apsaimnieko Jūrmalas pilsētas dome.

Kopš 1998. gada Jūrmalas pilsētas dome ir iesaistījies Vides Izglītības Fonda (FEE) organizētajā Zilā Karoga programmā peldūdeņiem. Zilā karoga ieviešanai pašvaldība īsteno rīcības programmu 2004. – 2010.g. Starptautiski atzīto ekosertifikātu Zilais karogs 2010. gadā ir ieguvušas 2 peldvietas - Majori un Jaunķemeri. Majoru peldvietai tas piešķirts kopš 1998. gada, Jaunķemeru - kopš 2007.g. Zilo karogu no 2002. līdz 2007. gadam saņēma arī Bulduru peldvieta, taču pašlaik tajā ir nepieciešami infrastruktūras uzlabojumi, jo peldvietas glābšanas stacija nebilst Zilā karoga peldvietai izvirzītajiem kritērijiem.

Peldēšanai tiek izmantoti arī iekšzemes ūdeņi – Lielupe, Slokas karjers, Slokas ezers, taču tajos nav ierīkotas peldvietas. Ķemeru nacionālā parka dabas aizsardzības plānā minēts, ka Slokas ezers nav izmantojams kā peldvieta ezera morfoloģisko īpatnību dēļ, jo tas ir sekls un dibenu klāj biezs dūņu slānis.

Jūrmalas pilsētas dome 2010. gada 25. februārī ir pieņēmusi saistošos noteikumus Nr.13 „Jūrmalas pilsētas pludmales apsaimniekošanas, higiēnas un peldvietu ierīkošanas noteikumi”, kas ir jāievēro Rīgas līča peldvietās un citās peldēšanai izmantojamās ūdenstilpēs. Rīgas līča peldvietām ir izstrādāts un domē apstiprināts peldvietu zonējuma projekts (07.08.2008. lēmums Nr.686), kas nosaka peldvietu zonējumu un katrā peldvietā izdala 3 zonas: mierīgās atpūtas zona, aktīvās atpūtas zona un gājēju koridors.

Ūdens kvalitāti Jūrmalas peldvietās kontrolē Veselības ministrijas pakļautībā esošā Veselības inspekcija. Atbilstoši tās sniegtajai informācijai (līdz 2008.gadam kontroli veica VA „Sabiedrības veselības aģentūra) no 2005. līdz 2009. gada Rīgas līča un Slokas karjera peldvietu mikrobioloģiskie un fizikāli-ķīmiskie rādītāji ir atbilduši obligātajām prasībām. Peldvietās Lielupē, Slokas ezerā un citur ūdens kvalitātes kontrole netiek veikta.

3.2.4. Atkritumu apsaimniekošana

Jūrmalas pilsētā darbojas centralizētā atkritumu apsaimniekošanas sistēma. Pilsēta iekļaujas Piejūras reģiona atkritumu apsaimniekošanas sistēmā, kurā kopā ar Jūrmalas pilsētu ir apvienots bijušā Tukuma un Talsu rajona pašvaldības. Atkritumu apsaimniekošana Jūrmalā notiek saskaņā ar „Piejūras atkritumu apsaimniekošanas plānu 2007. – 2013.gadam”. Jūrmalas pašvaldībā par atkritumu saimniecības jautājumiem atbild Jūrmalas pilsētas domes Pilsētsaimniecības un būvniecības pārvalde.

Jūrmalas pilsētā radītais kopējais atkritumu daudzums ir svārstīgs: 8106,58 t - 2008.g., 4254,37 t - 2007.g., 3450,34 t - 2006.g., 7297,29 t - 2005.g. Kopējā radīto atkritumu daudzuma svārstības rada sadzīves atkritumu sadaļa, kas izskaidrojams ar izmaiņām atsevišķu uzņēmumu darbībā un to uzskaites sistēmā, kas kā norādīts Piejūras reģiona atkritumu apsaimniekošanas plānā attiecībā uz sadzīves atkritumu plūsmām un klasifikāciju nav pilnīga. Novērtēts, ka Piejūras reģiona lielākajās pilsētās viena iedzīvotāja gada laikā saražotais atkritumu apjoms ir 1,36 m³/gadā (vai 272 kg/gadā), pilsētās atkritumu savākšanas sistēmā ir iesaistīti 62 – 74 % iedzīvotāju. Šī informācija ir attiecināma arī uz Jūrmalas pilsētu.

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas izstrādes laikā (2009.gadā) tika veikta izmaiņas līdžšinējā atkritumu apsaimniekošanas sistēmā atbilstoši Piejūras atkritumu apsaimniekošanas plānam 2007. – 2013.g.: slēgta sadzīves atkritumu izgāztuve „Priedaine”, uzsākti darbi tās rekultivācijai, izbūvēta atkritumu šķirošanas un pārkraušanas stacija un kompostēšanas laukums Bažciemā (šķirošanas stacijas jauda 10 tūkstoši tonnu gadā, platība – 5060 m², kompostēšanas laukuma platība – 5000 m²) un plānots ierīkot jaunus atkritumu dalītās vākšanas laukumus (144 laukumi, 2-3 konteineri atkritumu dalītai vākšanai, pēc vajadzības – 1 vai 2 konteineri nešķirotu sadzīves atkritumu vākšanai katrā laukumā, viena laukuma platība līdz 20 m²). Piejūras atkritumu apsaimniekošanas plānā 2007. – 2013.gadam ietverta divu atkritumu šķirošanas un pārkraušanas laukumu būvniecība Jūrmalā, taču jautājums par otra šķirošanas un pārkraušanas laukuma būvniecību un teritorijas rezervēšanu ir risināms Teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros.

Pēc atkritumu izgāztuves „Priedaine” slēgšanas tika uzsākta tās rekultivācija. Atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.474 „Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi” nosacījumiem, rekultivējot izgāztuvi tiek noteikts monitoringa periods 20 gadi. Izgāztuvi, poligonu vai tā daļu uzskata par rekultivētu pēc tam, kad pārvalde ir veikusi pēdējās pārbaudes slēgtajā izgāztuvē, poligonā vai tā daļā pēc rekultivācijas un izvērtējusi operatora sniegtos ziņojumus, kā arī ir stājies spēkā pārvaldes lēmums par izgāztuves, poligona vai tā daļas rekultivāciju.

Sadarbībā ar valsts vides institūcijām, stabilizējoties atkritumu sadalīšanās procesiem, izvērtējot monitoringa rezultātus un teritorijas drošības aspektus, rekultivācijas periodā var izskatīt situācijai teritorijā atbilstošu pagaidu izmantošanu. Atkritumu izgāztuvei „Priedaine” līdz tās rekultivācijas pabeigšanai atbilstoši LR „Aizsargjoslu likuma” 28. panta 2 daļas regulējumam ir noteikta sanitārā aizsargjosla 100 metri.

Jauno atkritumu šķirošanas un pārkraušanas staciju un kompostēšanas laukumu apsaimnieko SIA „Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība „Piejūra””. Atkritumu savākšanu un izvešanu pēc

noslēgtiem līgumiem ar Jūrmalas pašvaldību veic autotransporta uzņēmumi – pašlaik „SIA „Jūrmalas ATU” un SIA „Nelsens”.

Bīstamo atkritumu daudzumam ir tendence palielināties: 19,07 t - 2005.g., 37,55 t – 2008.g. Pēdējos 5 gados uzņēmumu skaits, kuros rodas bīstamie atkritumi, Jūrmalā ir mainīgs: 8 uzņēmumi - 2008. g., 25 – 2007.g., 13 – 2005.g. Bīstamo atkritumu kopējā sastāvā lielākais īpatsvars (vairāk no 60 līdz 70 %) ir eļļains ūdens no eļļas un ūdens atdalīšanas iekārtām, kas galvenokārt rodas degvielas uzpildes stacijās (SIA „Latvija Statoil”, „Neste Latvija” un citās). Pārējie Jūrmalā radītie vairāk izplatītie bīstamo atkritumu veidi ir dažādas eļļas (veidojas remontdarbnīcās) un atkritumi, kuru savākšanai un uzglabāšanai ir noteiktas speciālas prasības, lai novērstu vai aizkavētu infekciju izplatīšanos (rodas slimnīcās, sanatorijās un citās medicīnas iestādēs). Par bīstamo atkritumu savākšanu atbild uzņēmumi, kuru saimnieciskajā darbībā tie rodas. Bīstamos atkritumus atkarībā pēc to veida uzņēmumi uzkrāj atsevišķi, nodod deponēšanai vai pārstrādei uzņēmumiem, kuri saņēmuši atļauju darbībām ar bīstamajiem atkritumiem (A/S BAO, SIA „Lampu demerkurizācijas centrs”, „SIA „Lautus” un citi). Turpmāk plānots, ka Jūrmala un tajā esošie uzņēmumi iekļausies valsts bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmā (paredzēts izveidot 2010.g.), kas ietvers bīstamo atkritumu savākšanas punktus un stacijas, atkritumu apglabāšanas poligonu Dobeles rajona Zebrenes pagastā, kā arī citu bīstamo atkritumu veidu apglabāšanas un utilizācijas vietas un iekārtas.

Sadzīves bīstamie atkritumi pašlaik pārsvarā tiek savākti kopā ar sadzīves atkritumiem. Ir uzsākta atsevišķu atkritumu veidu vākšana veikalos un iestādēs. Sadzīves bīstamo atkritumu pieņemšanu veiks arī jaunajā atkritumu šķirošanas un pārkraušanas stacijā Bažciemā.

Jūrmalas pilsētā lielgabarīta atkritumus no iedzīvotājiem savāc autotransporta uzņēmumi atbilstoši ar pašvaldību noslēgtiem līgumiem atsevišķu akciju veidā, par tām ziņojot iedzīvotājiem. Turpmāk plānots, ka lielgabarīta atkritumu pieņems atkritumu šķirošanas un pārkraušanas stacijā Bažciemā, lielgabarīta atkritumu savākšanai nav nepieciešams rezervēt un ierīkot jaunas teritorijas vai uzstādīt konteinerus.

Ziemā no ielām pēc noslēgta līguma ar pašvaldību autotransporta uzņēmums „Jūrmalas ATU” savāc sniegu, kas satur arī ielu kaisīšanai izmantoto sāli. To būs iespējams nodot jaunajā atkritumu šķirošanas un pārkraušanas stacijā, kas ir aprīkota ar notekūdeņu attīrīšanas iekārtām piesārņojuma attīrīšanai. Autotransporta uzņēmums no ielām savāktā sniega novietošanai var izvēlēties un ierīkot citur laukumu, nodrošinot vides aizsardzības prasību ievērošanu attiecībā uz piesārņotu notekūdeņu novadīšanu apkārtējā vidē un šo darbību saskaņojot ar pašvaldību un reģionālo vides pārvaldi.

3.2.5. Troksnis

Galvenie akustiskā trokšņa avoti Jūrmalā ir autotransports un dzelzceļš. Ražošana Jūrmalā nav attīstīta, tās ietekme uz trokšņa līmeni ir nenožīmīga. Lidostas „Rīga” lidmašīnu trokšņa radītā ietekmes zona ir orientēta Mārupes pagasta un Bullu salas (Rīgā) virzienā. Lidmašīnu radītā trokšņa pārsniegumu zona līdz 5 dB Jūrmalā nedaudz skar Vārnukrogu. Taču tā kā aprēķinātie pārsniegumi nav lieli un tie pārsniedz tikai naktij noteiktos trokšņa robežlielumus, tad lidostas „Rīga” radītā trokšņa ietekme uz pilsētu ir vērtējama kā nebūtiska.

Informāciju par trokšņa līmeņiem pilsētā galvenokārt sniedz Rīgas aglomerācijas stratēģiskās trokšņu kartes, kurās ietverta arī Jūrmalas pilsētas teritorija no tās austrumu malas līdz Majoriem (ieskaitot), un nelielā pilsētas daļā Bražciemā – AS „Latvijas Valsts autoceļi” trokšņu stratēģiskās kartes valsts autoceļam A10. Tās atspoguļo situāciju 2006. gadā.

Kartētajā Jūrmalas daļā maģistrālo ielu un dzelzceļa līnijas Rīga-Tukums-Ventspils apkārtnē pārsvarā ir konstatēti trokšņu robežlielumu pārsniegumi no 5 līdz 10 dB. Lielāki trokšņa robežlielumu pārsniegumi ir vakaros - līdz pat 20 dB vakaros un naktīs - 25 dB naktīs. Dienā maģistrālo ielu krustojumu apkārtnē trokšņa robežlielumi tiek pārsniegti par 15 dB. Plašāku teritoriju trokšņa robežlielumu pārsniegumi skar Majoros Lienes ielas, Jomas, ielas un Z.Meierovica prospekta apkārtnē. Izvērtējot iegūtos trokšņa kartēšanas rezultātus, šī teritorija ir iedalīta III prioritātes aglomerācijas nozīmes akustiskā diskomforta zonā. Jūrmalā ir arī klusie rajoni: Rīgas līča piekrastes joslā Majoros, Dzintaros, Bulduros, Lielupes austrumu daļā, Stirnragā, Bulluciemā, dabas parkā „Ragakāpa”, no Priedaines austrumu daļas līdz Vārnukrogam (kopā 1587 ha), kur katram trokšņa avotam trokšņa rādītāju vērtība ir mazāka par robežlielumu.

Autoceļa A10 ievada apkārtnē Bražciemā apmēram 350 m platā joslā no autoceļa trokšņa līmenis pārsniedz 55 dB, apmēram 100 m attālumā – 65 dB, sasniedz 75 dB – autoceļa nodalījumā. Izvērtējot autoceļa A10 radīto troksni, Bražciema teritorijā uz austrumiem no autoceļa A10 ir izdalīta akustiskā trokšņa diskomforta zona.

Stratēģijas izstrādes laikā Rīgas aglomerācijai un valsts autoceļam A10 ir sagatavoti rīcības plāni vides trokšņa samazināšanai. Jūrmalā akustiskā diskomforta zonā Dzintaros un Dubultos ir plānota trokšņa līmeņa samazināšana no dzelzceļa, rekomendēta kustības ātruma precizēšana un samazināšana, citi pasākumi (prettrokšņa ekrānu izbūve, stādījumu joslu izveide, prettrokšņa risinājumi ēku fasādēm) nav plānoti. Akustiskā trokšņa diskomforta zonā Bražciemā rīcības plānā ietverta prettrokšņa ekrānu (augstums 4 m, kopējais garums – 232 m) izvietošana dzīvojamo ēku tuvumā autoceļa A10 labajā pusē. Šos pasākumus iespējams realizēt autoceļa A10 Rīgas – Ventspils posma Priedaine-Sloka-Ķemeri paplašināšanas ietvaros. Pašlaik minētajai autoceļa paplašināšanai notiek skiču projekta izstrāde un ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojuma izstrāde, kuru ietvaros arī tiek veikta trokšņu izpēte un prettrokšņa pasākumu plānošana un projektēšana.

Trokšņa kartēšana Jūrmalā nav veikta no Dubultiem līdz pilsētas rietumu robežai, taču, ievērojot maģistrālo ielu un dzelzceļa izvietojumu, var secināt, ka to apkārtnē arī iespējami trokšņa līmeņu pārsniegumi un ka Dubultos, līdzīgi kā Majoros, ir iespējama trokšņa diskomforta zona.

3.2.6. Augsnes un grunts piesārņojums; degradētās, piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas

Augsnes un grunts piesārņojumu Jūrmalas pilsētā galvenokārt veido bijušās rūpnīcas, katlu mājas, mehāniskās darbnīcas, degvielas uzpildes stacijas, naftas bāzes un ķīmikāliju noliktavas.

Lielākā daļa reģiona augsnes un grunts bijušo un esošo piesārņotāju minēti Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra uzturētajā piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā.

Jūrmalas pilsētā atbilstoši Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras datu bāzes „Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs” informācijai atrodas 7 piesārņotas vietas (skatīt 6. tabulu) un 24 potenciāli piesārņotas vietas (skatīt 7. tabulu).

Tabula Nr. 6. Piesārņotās vietas Jūrmalas pilsētas teritorijā

Nosaukums	Adrese Jūrmalā	Piesārņojuma veids
Katlu mājas mazuta glabātuve Ķemeros	Tūristu iela 18, 18a	Katlu mājas mazuta glabātavas avārijas vieta. Naftas produktu noplūde gruntī.
IU "Zanda"	Ventspils šoseja 64	Bijusī naftas produktu glabātuve. Naftas produkti gruntī.
SIA "ATF Jūrmala SV"	Ķemeru iela 26	Autobusu parka degvielas uzpildes stacija. Gruntsūdens piesārņojums ar naftas produktiem.
SIA "Metāla konstrukcijas", SIA "Privats"	Lielupes iela 28	Demontējama DUS. Naftas produkti gruntī un gruntsūdenī.
Sadzīves atkritumu poligons "Priedaine"	Priedaine 2501	Sadzīves atkritumu poligons, 10 ha, piesārņojošas vielas: kopējais slāpeklis, amonjaks, naftas produkti, cinks un svins, kā arī to savienojumi
SIA "Latimpeks auto" DUS	Staiceles iela 3	Degvielas uzpildes stacija. Naftas produkti gruntsūdenī.
PVAS "Latvijas nafta", Jūrmalā	Talsu šoseja 1	Degvielas uzpildes stacija. Naftas produktu piesārņojums gruntsūdenī.

Avots: VSIA „Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” datu bāze „Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs”

Tabula Nr.7. Potenciāli piesārņotās vietas Jūrmalas pilsētas teritorijā

Vietas nosaukums	Adrese	Piesārņojuma veids
Jūrmala (Kūdra) Melnezera 10	Melnezera iela 10	Naftas produkti
SIA "Neste Latvija" DUS	Viestura iela 21	Naftas produkti
SIA "Latvija Statoil" DUS	Dubultu prospekts 42	Naftas produkti
SIA OptiLat	Meistaru iela 1	iekārtas krāsu, laku vai līmes ražošanai
SIA "Degvielas apgāds"	Jūrkalnes iela 10	Naftas bāzes un termināli
Alderis, Lielupes krasts	Lāču iela 16	Aldera būvlaukums. Ar naftas produktiem piesārņota grunts atvesta no katlu mājas teritorijas, un izbērtā Lielupes krastā
Bijusī cementa rūpnīca	Dzirnavu iela 100	Ilgstoši rūpnieciski noslogota teritorija
Nelegāla izgāztuve Zvejas ielā	Zvejas ielas galā	Būvgruži, naftas produkti
bij. "Marienbādes" katlu mājas teritorija	Bulduru prosp. 146	Nojaukta, būvbedrē konstatēti naftas produkti
SIA "Brīze" bijusī veļas mazgātuve un katlu māja	Slokas iela 64	Iespējams piesārņojums ar naftas produktiem un ķīmiskām vielām, šķidrās kurināmais, degvielas glabātuve
Slokas komunālās daļas bijušās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas	Mežmalas iela 35	Grunts piesārņojums ar notekūdeņiem

Vietas nosaukums	Adrese	Piesārņojuma veids
Bijušais "Marienbādes" garāžas	Lielupes iela, Stirnurgs	Grunts piesārņots ar naftas produktiem
SIA "Slokas papīru apstrādes uzņēmums"	Fabrikas iela 2	Iespējams piesārņojums ar naftas produktiem un citām ķīmiskām vielām, demontēta mazuta saimniecība
Slokas attīrīšanas iekārtas ar dūņu laukiem	Mežmalas iela 41	Iespējams piesārņojums ar ķīmiskām vielām
Jahtklubs "Vikings"	Vikingu iela 10	Iespējams naftas produktu piesārņojums
Bijusī A/S Jūraslīcis	Lašu iela 10	Katlu māja ar mazutu, kuģu degvielas glabāšana un uzpilde
Druvciema vecās bioloģiskās attīrīšanas iekārtas	Ražas un Slokas ielas stūris	Iespējams piesārņojums ar ķīmiskām vielām
Vecās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas "Lielupe"	Vikingu iela 40a	Grunts un gruntsūdens piesārņojums ar naftas produktiem, nosēdīķi, emšeri
SIA Jūrmalas ATU	Slokas iela 69b	Iespējams naftas produktu piesārņojums
Asfaltbetona rūpnīca, I.U."Liktenis"	Dzirnavu iela 1	Iespējams naftas produktu piesārņojums, asfalta betona rūpnīcas kurināmā tvertnes, bituma bedres
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests	Rīgas iela	Iespējams naftas produktu piesārņojums, ir bijusi arī liela putu noplūde gruntī, degvielas glabātuve, ugunsdzēsības putu glabātuve
Miera ielas noliktavas	Miera iela 10	Iespējams piesārņojums ar ķīmiskām vielām. Bijusī SES noliktava dažādām indēm, mehāniskās darbnīcas
Slokas CPF attīrīšanas iekārtu vecie dūņu lauki	Mežmalas iela 35	Iespējams piesārņojums ar ķīmiskām vielām
Bijušās Marienbādes saimniecības bloks	Ērgļu iela 2a	Grunts piesārņots ar naftas produktiem

Avots: VSIA „Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” datu bāze „Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs”

Galvenās piesārņojošās vielas Jūrmalas piesārņotajās vietās ir naftas produkti, sadzīves atkritumu poligonā "Priedaine" arī citas: kopējais slāpeklis, amonjaks, kā arī cinks un svins un to savienojumi, potenciāli piesārņotajās vietās lielākajā daļā objektu - naftas produkti, atkarībā no saimnieciskā darbības veida atsevišķās vietās - piesārņojums ar dažādām ķīmiskām vielām, būvgruži, citi ražošanas procesu atkritumi.

Teritorijas plānojuma izstrādes laikā katlu mājas darbība Ķemeros ir pārtraukta, sadzīves atkritumu izgāztuve „Priedaine” darbība tiek slēgta ar 2009.gada 1.augustu, SIA "Slokas papīru apstrādes uzņēmuma" teritorijā darbojas vairāki nelieli uzņēmumi, vairāki uzņēmumi (SIA „OptiLAT”, SIA „Jūrmalas ATU”, Asfaltbetona rūpnīca, "Liktenis", SIA „Statoil” DUS, SIA „Neste Latvija” DUS) turpina darbību, atbilstoši tiem izsniegtajām atļaujām ieviešot vides aizsardzības pasākumus piesārņojuma mazināšanā.

2010.gadā ir uzsākta sadzīves atkritumu poligona „Priedaine” rekultivācija. Citu piesārņoto un potenciāli piesārņotās vietu detalizēta izpēte nav veikta, nav pieņemti lēmumi par sanācības vai citu teritorijas rekultivācijas pasākumu nepieciešamību.

3.2.7. Riska teritorijas

Viens no pašvaldības uzdevumiem ir pasargāt iedzīvotājus, tautsaimniecību un vidi no iespējamo ārkārtējo situāciju potenciālajām briesmām, ko var izraisīt dabas un tehnogēnās katastrofas un avārijas. Ārkārtas situācijās Jūrmalas pilsētā veicamie civilās aizsardzības pasākumi ir ietverti Jūrmalas pilsētas civilās aizsardzības plānā.

Dabas riski

Dabas apstākļu radītie riski ietver:

- Rīgas līča pamatkrasta erozijas teritorijas
- Lielupes krasta erozijas teritorijas
- Aplūstošas teritorijas
- Smilšu sanesumi Lielupes grīvā

Rīgas līča pamatkrasta erozijas teritorijas

Jūrmalas pilsētas teritorijā spēcīgu vētru laikā notiek Rīgas līča pamatkrasta izskalošana gandrīz visā piekrastē (izņemot posmu no Lielupei rajona līdz Lielupes ietekai jūrā), veidojas erozijas kraujas. Tādēļ gandrīz visa pamatkrasta josla, izņemot nelielu posmu pirms Lielupes ietekas Rīgas līcī, teritorijas plānojumā ir atzīmēta kā dabas riska teritorija (11.pielikums). Izskaloto krasta joslu platums ir atšķirīgs dažādās vietās Jūrmalā. Bulduru - Dubultu posmā ir izveidojusies paaugstināta erozijas riska vieta, jo krasta līnija no Pumpuriem līdz Bulduriem ir orientēta rietumu-austrumu virzienā un pret to ziemeļrietumu vētru laikā ir vērsta spēcīga viļņu iedarbība. Pastiprināta pamatkrasta erozija notiek arī Kaugurciemā, īpaši iepretim Kapteiņa Zolta ielai. Pamatkrasta erozija rada riskus dabas resursiem, īpašumiem piekrastē un vietējiem iedzīvotājiem.

Periodos bez vētrām pārsvarā raksturīgi ilglaicīgi dinamiskā līdzsvara apstākļi ar erodētas priekškāpas atjaunošanos, taču pēdējā desmitgadē ir biežāka spēcīgu vētru atkārtotāšanās, krastu atjaunošanās pilnībā nenotiek.

Laikā no 1992. līdz 2007. gadam Rīgas līča krastam Jūrmalā kopumā raksturīgs krasta erozijas procesa pārsvars pār akumulācijas procesu: krasta posmos no Jaunkēmeriem līdz Kaugurciemam un no Mēlūžiem līdz Bulduriem krasts ir atkāpies par 5 līdz 15 metriem, bet Dubultos un Kauguru ragā pat par 20 metriem. Smilšu akumulācija dominē atsevišķos posmos Lielupē un Raga kāpā, sanešu balance ir tuvu neitrālai posmā no Kaugurciema līdz Vaivariem, Lielupē un Raga kāpā.

Lielupes krasta erozijas teritorijas

Lielupe plūstot pilsētā, veido meandrus, kuros ūdens plūsmas rezultātā, it īpaši palu un intensīvu nokrišņu laikā, kā arī vējuzplūdu un vējatplūdu ietekmē, kad upe ieplūst lielas ūdens masas no jūras, tiek izskaloši krasti. Lielupes krasta erozijas teritorijas upes kreisajā krastā ir pie Krastciema, no Valteriem līdz Majoriem, īpaši stipra erozija vērojama pie Dubultiem un Majoriem, kā pie Druvciema un arī zem dzelzceļa tilta, labajā krastā – no Bražciema līdz Vārnukrogam. Lai aizsargātu krastu un tajā esošās būves no erozijas, Lielupes krastos ir

izbūvēti krasta stiprinājumi pie Slokas, Krastciema, Druvciema, Dubultiem un Majoriem kopā aptuveni 5 km garumā.

Applūstošas teritorijas

Pilsētas teritorijas applūšanu pārsvarā rada straujš ūdens pieplūdums pavasara palu vai intensīvu lietus gāžu laikā, vēju zplūdus un atplūdus, kad valdošo ziemeļrietumu vēju ietekmē Lielupē ieplūst jūras ūdeņi, atsevišķos gadījumos ledus sablīvēšanās Lielupes seklajā grīvā, kas traucē ūdens plūsmu.

Ūdens līmeņa celšanās Lielupē līdz 2 metriem rada applūšanas draudu iespēju līdz 12 km² pilsētas platības. Lietus un nokrišņu daudzums 50 mm vai ilgāk par 12 stundām var izsaukt strauju ūdens līmeņa celšanos upēs, appludinot zemākās vietas, māju pagrabus u.c., tā radot apdraudējumu iedzīvotājiem, ēkām un īpašumiem. Civilās aizsardzības aspektā kritiskais ūdens līmenis Lielupē ir 1,75 m virs jūras līmeņa.

Smilšu sanesumi Lielupes grīvā

Lielupes grīvā esošajā kuģu ceļā (garums 400 m) no jūras regulāri tiek ieskalotas smiltis, seklākajās vietās dziļums ir 2,5 m vai pat mazāk, upes platums – 20 metri. Smilšu sanesumi kuģu ceļā rada kuģošanai nedrošus apstākļus, Lielupes osta savu darbību ir slēgusi kopš 2004.gada, jahtas šķērsojot Lielupes grīvu bieži cieš avārijas pārāk mazās iegrimis dēļ.

Rūpnieciskās un citas saimnieciskās darbības riski

Daudzi riski ir saistīti ar saimniecisko darbību – rūpnieciskie riski, bīstamo kravu pārvadājumu radītie riski, polderu teritorijas.

Paaugstināta bīstamības objekti

Uzņēmumu saimnieciskā darbība bieži vien ir saistīta ar dažādu bīstamu ķīmisko vielu uzglabāšanu un to pielietošanu. Saskaņā ar Ministru kabineta 2007. gada 18. septembra noteikumu Nr.626 „Noteikumi par paaugstinātas bīstamības objektu noteikšanas kritērijiem un šo objektu īpašnieku (valdītāju, apsaimniekotāju) pienākumiem riska samazināšanas pasākumu nodrošināšanai” nosacījumiem atbilstoši iespējamam radītajam kaitējumam paaugstinātas bīstamības objektus pēc to bīstamības iedala grupās: valsts, reģionāls un vietējas nozīmes objekti.

Jūrmalas pilsētā teritorijas plānojuma izstrādes laikā darbojās viens reģionālas nozīmes un 11 vietējas nozīmes paaugstinātas bīstamības objekti.

Reģionāls nozīmes paaugstinātas bīstamības objekts Jūrmalā ir SIA „Degvielas apgāds” (Jūrkalnes iela 10), kuram saskaņā ar Ministru kabineta 2005. gada 19. jūlija noteikumu Nr. 532 "Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novēršanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem" ir jāizstrādā rūpniecisko avāriju novēršanas programma. Objektā darbojas naftas bāze, kuras nevēlamā iedarbība iespējama sabrūkot 10000 m³ dīzeldegvielas rezervuāram. Vides pārraudzība valsts birojs ir noteicis SIA „Degvielas apgāds” cilvēka dzīvībai bīstamās iedarbības riska zonas platumu 100 metrus, ierosinājis teritorijas plānojumā noteikt apbūves ierobežojumus dzīvojamai apbūvei, izglītības, veselības aizsardzības, bērnu un sociālās aprūpes, sporta, tūrisma, rekreācijas, atpūtas, kultūras un citu sabiedrisko un citi

objektu plānošanai šajā zonā, kā arī teritorijas plānojumā noteikt un norādīt drošības aizsargjoslu.

Vietējas nozīmes paaugstinātas bīstamības objekti ir sešas degvielas uzpildes stacijas un viena ražotne, kur uzglabājamās degvielas apjoms sasniedz 25 tonnas, divas automobiļu gāzes uzpildes stacijas, viena gāzes pildne un viena ražotne, kurā tiek uzglabāts krāsas un lakas.

Bez tam pilsētā ir trīs uzņēmumi, kuri pēc kritērijiem neatbilst valsts, reģionālas vai vietējas nozīmes paaugstināts bīstamības riska objektiem, taču to darbība ir saistīta ar ķīmiskajām vielām, kuras avārijas gadījumā var radīt ķīmiskā piesārņojuma, uguns vai sprādzienbīstamību to tuvākā apkārtnē. Šie uzņēmumi teritorijas plānojumā izdalīti atsevišķā grupā: bīstams objekts ar lokālu ietekmi.

Bīstamo kravu pārvadājumi

Bīstamo kravu pārvadājumi Jūrmalā tiek veikti pa valsts autoceļu A10 Rīga –Ventspils, kas izvietojas pilsētā 28 km garumā: Lielupes kreisajā krastā meža teritorijās, šķērso Varkāļu kanālu un posmā no Slokas līdz Ķemeriem. Pa autoceļu pārvadātie kravu apjomi netiek uzskaitīti.

Pa dzelzceļu pilsētā tiek veikti pasažieru pārvadājumi. Pēc VAS „Latvijas dzelzceļš” sniegtās informācijas kravu pārvadājumi cauri Jūrmalas pilsētai notiek reti īpašos gadījumos, kad dzelzceļa līnija Jelgava Ventspils ir pārslogota, taču bīstamās kravas nekad netiek transportētas cauri pilsētai. Uzņēmumiem, kuri darbojas Slokā, kravu nosūtīšana notiek caur Slokas staciju no pārejas punkta Ķemeri-Tukums. Laikā no 2005. līdz 2008. gadam pārkrauto kravu apjomam Slokas stacijā ir tendence samazināties: 2005.g. pārkrautas 101,3 tūkstoši tonnas, 2008. g. – 45,5 tūkstoši tonnas kravu. Galvenie kravu veidi ir papīrs un kokvilna. No bīstamo kravu veidiem dīzeldegviela veido nenožīmīgu daļu – līdz 5 % no kopēja kravu apjoma, tādēļ arī risks, ko rada bīstamo kravu pārvadājumi ir niecīgs. Šis risks Jūrmalā ir attiecināms uz dzelzceļa posmu Ķemeri – Sloka.

Polderu teritorijas

Jūrmalas pilsētas teritorijā atrodas daļa Jāņupītes poldera (platība 100,6 ha Jūrmalā) un neliela Spilves poldera teritorija. Polderi ir būvēti ar 100 % drošību, to avārijas risks ir niecīgs.

Jāņupītes poldera teritorija atbilstoši Babītes novada Salas pagasta teritorijas plānojumam 2005. – 2017.g. ir nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorija, transformācija apbūvei nav plānota. Ūdens režīmu polderī regulē sūkņu stacija, kura ir VSIA “Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” bilancē. Uzņēmums nodrošina sūkņu stacijas darbību un ūdens līmeņa regulēšanu polderī, kas, kamēr polderis ir lauksaimniecības zeme, ir valsts funkcija. Jauktas darījumu teritorijas attīstība ir saistīta ar poldera lauksaimniecības zemju transformāciju apbūvei, infrastruktūras apsaimniekotāja maiņu, vienošanos par tās apsaimniekošanu ar Babītes novada domi un apsaimniekošanu turpmāk saskaņā ar pašvaldības saistošajiem noteikumiem. Tādēļ, īpaši apsaimniekošanas sistēmas maiņas laikā, pastāv zināms teritorijas applūšanas risks gadījumā, ja netiek nodrošināts noteiktais ekspluatācijas režīms.

Spilves poldera teritorija ir plānota kā neskartas dabas teritorija (D1) un vienlaikus rezervēta kā viena no iespējamām teritorijām transporta infrastruktūras (Rīgas ziemeļu transporta koridora 4.posma) attīstībai. Rīgas teritorijas plānojumā 2006. – 2018.g. tā ir plānota kā apstādījumu un dabas teritorija. Spilves polderi savā administratīvajā teritorijā apsaimniekošanā ir pārņēmusi Rīgas dome.

Ievērojot teritorijas plānojumā ietvertās plānotās (atļautās) izmantošanas izmaiņas attīstot Jāņupītes polderī jauktu darījumu teritoriju un Spilves polderī, izskatot transporta infrastruktūras attīstības iespējas, gadījumos, ja netiek pilnībā ievērots polderu ekspluatācijai noteiktais hidroloģiskais režīms, polderu teritorijas ir riska teritorijas.

3.3. Iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots

Jūrmalas attīstības stratēģija 2010-2030 ir vietējā līmeņa stratēģiskās plānošanas dokuments, kas formulē Jūrmalas attīstības ilgtermiņa vīziju, izvirza stratēģiskos mērķus un formulē prioritātes. Jūrmalas attīstības stratēģija kopā ar tajā iekļauto Telpiskās attīstības perspektīvu veido pamatu Jūrmalas pilsētas Teritorijas plānojuma 2010-2022 izstrādei. Stratēģija iezīmē Jūrmalas attīstības vispārīgās prioritātes un virzienus, savukārt teritorijas plānojums stratēģijai piešķir telpisku dimensiju.

Iztrūkstot stratēģiskam redzējumam par Jūrmalas pilsētas sociālekonomisko attīstību ilgtermiņā nav iespējams iestrādāt identificētās stratēģiskās prioritātes teritorijas plānojumā. Savukārt teritorijas plānojuma neesamība pilsētā, iespējams, novestu pie vides stāvokļa pasliktināšanās, problēmām attiecībā uz dabas resursu un bioloģiskās daudzveidības aizsardzību, dabas resursu ieguvī, kā arī radītu problēmas aizsargjoslu un servitūta izmantošanā un citās valsts un pašvaldības pārraudzībā esošās jomās. Tāpat jānorāda, ka šādā situācijā likumdošanas prasību ievērošana prasītu vairāk pūļu un resursu no iedzīvotāju un uzņēmēju puses, it īpaši uzsākot jaunu, vai paplašinot esošo saimniecisko darbību.

Vērtējot sagaidāmo ietekmi uz vidi t.s. nulles scenārija gadījumā, proti situācijā, kad Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija netiek pieņemta un īstenota, var izdalīt šādus galvenos aspektus: ierobežotas iespējas ekonomiskajai attīstībai; riski dabas resursu saglabāšanai un aizsardzībai; pilsētas daļu un teritoriju pieejamība; vides kvalitātes saglabāšana un uzlabošana.

Ierobežotas iespējas ekonomiskajai attīstībai

Iztrūkstot stratēģiskam redzējumam par Jūrmalas pilsētas lomu Latvijas un starptautiskajā mērogā, attīstības virzieniem un prioritāri īstenojamiem pasākumiem, pastāv risks Jūrmalas ekonomiskās attīstības ilgtspējai – tā vietā var notikt stagnācija, pilsētas pievilcības, unikalitātes un starptautiskās konkurētspējas zaudēšana. Minētie riski ir identificēti arī SVID analīzē. Šāds scenārijs radītu netiešu negatīvu ietekmi arī uz dabas resursu aizsardzību un saprātīgu izmantošanu – sarūkot ar sezonālo tūrismu saistītajām ekonomiskajām aktivitātēm, iespējams, var mazināties vēlme saglabāt stingru aizsardzības režīmu bioloģiski vērtīgām dabas teritorijām pilsētā, piemēram, paredzot apbūvi uz aizsargājamo biotopu iznīcināšanu. Tādēļ ekonomiskā stagnācija ir uzskatāma par netiešu draudu Jūrmalā atrodamajiem dabas resursiem un Jūrmalas vides kvalitātei kopumā.

Stratēģijas neesamība var liegt iespējas īstenot dažādas ieceres videi draudzīgas uzņēmējdarbības attīstībai pilsētā – gan sakopjot un ekonomiskajā aprītē iesaistot pamestās un degradētās teritorijas, kā arī uzlabojot atsevišķu pilsētas daļu un Lielupes krastu pieejamību, tādejādi paplašinot iespējas un daudzveidojot piedāvājamo pakalpojumu klāstu pilsētas viesiem.

Riski dabas resursu saglabāšanai un aizsardzībai

Jūrmalā daudzi no biotopiem (16 % no kopējās teritorijas jeb aptuveni 16 km²) ir reti un apdraudēti, tādēļ tiem Latvijā un arī visā Eiropas Savienībā ir noteikts aizsardzības statuss. Īpaša pilsētas dabas bagātība ir kāpu meži, slapjie meži un palieņu pļavas. Nozīmīgākie aizsargājamie biotopi Jūrmalā ir mežainās jūrmalas kāpas, melnalkšņu staignāji, parastās purvmirtes audzes un aizsargājamie pļavu biotopi. Neieviešot Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģiju un ar to saistīto Telpiskās attīstības perspektīvu, ir saskatāmi riski bioloģiskajai daudzveidībai, it īpaši riski mežu masīvu viengabalainības saglabāšanai. Tāpat nepietiekama esošo biotopu inventarizācija un nepietiekama izvērtēšana pirms apbūves var izraisīt situāciju, kad daļa no biotopiem, it īpaši tie, kas atrodas ārpus ĪADT, var tikt būtiski un neatgriezeniski bojāti.

Attiecībā uz īpaši aizsargājamiem dabas teritorijām (ĪADT) būtiskas izmaiņas netiek paredzētas, jo saskaņā ar likumu „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plāni ir jāievieš un jāņem vērā visu līmeņu teritorijas plānojumus.

No Jūrmalā pieejamiem dabas resursiem šī plānošanas dokumenta izstrādes laikā tiek iegūti galvenokārt pazemes ūdeņi un ārstniecības dūņas. Pašreizējā izmantošanas intensitātes nerada draudus šiem resursiem, jo šo resursu izmantošanas potenciāls, ņemot vērā krājumus, ir lielāks nekā pašreiz iegūtais. Tomēr riskus var radīt urbumu neatbilstoša apsaimniekošana. Sagaidāms, ka pieaugot ar kūrortu saistītajai aktivitātei palielināsies derīgo izrakteņu – dziedniecības dūņu un minerālūdeņu (iesāļūdens, iesāļūdens un sālsūdens) ieguve un ekspluatācija.

Pilsētas daļu un dabas teritoriju pieejamība

Dabas resursu un pilsētas daļu pieejamība ir vēl viens aspekts, kas jāuzsver saistībā ar t.s. nulles scenāriju. SVID analīzē tiek norādīts, ka Lielupes un Rīgas līča tiešais tuvums rada potenciālu ūdenstransporta attīstībai Jūrmalā, taču pagaidām tam ir niecīga nozīme. Lielupes grīva ir aizsērējusi, bet Lielupes osta nedarbojas. Upes krastos trūkst piestātņu, pieklūšana krastiem ir slikta. Tādejādi Lielupes krastmala, lai arī tā atrodas pilsētas teritorijā, ir grūti izmantojama. Lielā daļā krastmalas teritoriju ir spēcīgi aizsargājamas dabas teritorijas režīms, liela daļa ir applūstoša, kā arī daļēji tās pieejamību ierobežo privātie zemes īpašumi. Stratēģija paredz uzlabot šo teritoriju pieejamību iedzīvotājiem un pilsētas viesiem, savukārt stratēģiju neīstenojot šīs iespējas netiktu izmantotas.

Stratēģija paredz definēt un veidot vietējos centrus pilsētas teritorijā, kuros iedzīvotājiem būtu pieejami pamata pakalpojumi, tādējādi samazinot nepieciešamību pēc pārvietošanās.

Vides kvalitātes saglabāšana un uzlabošana

Neīstenojot stratēģijā iekļautos risinājumus, netiktu izmantota iespēja mazināt autotransporta plūsmu atsevišķās pilsētas daļās. Tieši autotransports Jūrmalā ir nozīmīgākais atmosfēras gaisa piesārņojuma avots, tādēļ būtu atbalstāmi risinājumi, kas vērsti uz tā ietekmes uz vides kvalitāti samazināšanu. Autotransports ir arī viens no galvenajiem akustiskā trokšņa avotiem

pilsētā, tādēļ autotransporta plūsmu ierobežošana un novirzīšana kopumā būtu atbalstāma. Būtiskas izmaiņas stacionāro gaisa piesārņotāju skaitā un to ietekmē uz vides kvalitāti saistībā ar stratēģijas ieviešanu nav gaidāmas.

Attiecībā uz ūdens resursu kvalitāti jānorāda, ka ūdens resursu plānošanas jautājumi ir jāintegrē pilsētas attīstības plānošanā. Iespējamu apdraudējumu virszemes un pazemes ūdens kvalitātei var radīt, piemēram, jauna apbūve teritorijās, kur netiek nodrošināta pieslēgšana centralizētajai notekūdeņu savākšanas sistēmai. Attiecībā uz peldūdeņiem nav sagaidāmas būtiskas izmaiņas.

Ainavas – neieviešot Stratēģiju netiks izmantotas iespējas pilsētainavas mērķtiecīgai veidošanai un uzlabošanai. Veicot ainavisko vērtējumu ir tikušas izdalītas vairākas Jūrmalas pilsētai raksturīgas ainavas (panorāmas), kas iezīmē pilsētas vaibstus.

Stratēģija paredz atbalstīt un radīt priekšnoteikumus tādu pasākumu īstenošanai, kas veicinātu degradēto teritoriju izmantošanu un attīstību, nosakot, ka pirms teritoriju ekonomiskās izmantošanas uzsākšanas, nepieciešams veikt teritorijas sakopšanu, sanāciju un attīrīšanu. Līdz ar to jebkādas ekonomiskās aktivitātes šajās teritorijās faktiski veicinātu vides kvalitātes, tai skaitā ainavas, uzlabošanu. Neieviešot Stratēģiju un neparedzot atvieglotus apbūves noteikumus pašlaik degradētājās teritorijās, šī iespēja uzlabot vides kvalitāti netiktu izmantota.

4. AR PLĀNOŠANAS DOKUMENTU SAISTĪTIE VIDES ASPEKTI

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija ir izstrādāta izvērtējot pašreizējo vides stāvokli, kā arī ņemot vērā iespējamus riskus vides kvalitātei. Stratēģijas izstrādes procesā tika sagatavota SVID analīze, kur parādās dažādi ar vidi saistīti aspekti.

Pie Jūrmalas **stiprajām pusēm** minēti šādi ar vidi saistīti aspekti: Lielupe kā nozīmīgs resurss; pludmale ar dabisko promenādi; dabas ainava Rīgas jūras līča piekrastē; esošā tūrisma un atpūtas infrastruktūra; dzelzceļa loma sabiedriskā transporta funkciju veikšanā un laba sasniedzamība lielākajā daļā pilsētas teritorijas. Kā **vājās puses** minēta apbūves teritorijas ar nepietiekamu (vai neesošu) inženierinfrastruktūras nodrošinājumu; pamestās, neizmantotās ēkas – „grausti” un teritorijas (padomju laika sanatorijas, Slokas un Kūdras degradētās teritorijas, atsevišķi jaunie projekti), kas negatīvi ietekmē kūrortpilsētas vizuālo tēlu un investīciju vidi.

Savukārt kā **iespējas** SVID analīzē tiek minētas iespējas attīstīt Lielupes ostu un ūdenssporta veidus; vispusīgi, radoši un dabai draudzīgā veidā izmantot plaši pieejamos ūdeņu resursus (īpaši līdz šim maz izmantoto Lielupi un tās ūdensmalas), izbūvēt publisko infrastruktūru ūdeņu, u.c. dabas resursu pilnvērtīgai un saudzīgai izmantošanai; saglabāt Jūrmalas pilsētvidei raksturīgo dabas un kultūrvēstures raksturu (veidojot universāla dizaina un veselīga dzīves veida principos balstītu pilsētas transporta sistēmu, apbūvi); . Kā **draudi** minēti vides un dabas resursu noplicināšana; krastu erozijas procesu turpināšanās, un pilsētas inženierinfrastruktūras fiziskā nolietojšanās, sabrukšana.

Izvērtējot SVID var secināt, ka jau plānošanas dokumenta izstrādes procesā ir ņemti vērā dažādi ar vidi saistīti aspekti, un vides kvalitāte un dabas resursu saudzīga izmantošana tiek uzsvērtā kā prioritāte un nozīmīgs Jūrmalas attīstības resurss.

Ar Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģiju 2010 – 2030 ir saistīti dažādi vides aspekti:

4.1. Vides kvalitātes saglabāšana un paaugstināšana

Virszemes ūdens kvalitāte

Jūrmalas pilsēta izvietojas uz zemes strēles starp Lielupi un Baltijas jūras Rīgas līci, tādēļ pilsētas attīstība var radīt būtisku slodzi gan upēm, kas to šķērso, gan arī uz Rīgas līča piekrasti un citiem ūdensobjektiem. Pilsētas hidrogrāfisko tīklu veido Lielupe, tās kreisā krasta pieteka Vecslocene, Vēršupīte, Slokas ezers, Aklais ezers, Akacis, Melnezers, Varkaļu kanāls, Jāņupītes polderu sistēma un meliorācijas grāvju tīkls. Meliorācijas grāvju tīkls kopā ar lietus ūdeņu kanalizācijas sistēmu nodrošina virszemes ūdeņu noteci no pilsētas teritorijas.

Galvenā saldūdens artērija Jūrmalas pilsētā, šķērsojot pilsētu 30 km garumā, Lielupe robežojas ar Brankciemu, no pilsētas dienvidu malas Slokā plūst paralēli Rīgas līcim līdz Bulluciem, kur pie Bullu salas Rīgā, ietek līcī. Ūdenslīmeni Lielupē ietekmē gan pali, gan arī vējuzplūdi un vējatplūdi. Ieplūstot ūdens masām no jūras un upes grīvas ziemeļrietumu un ziemeļu vēja ietekmē, ūdens līmenis var paaugstināties par 1,5 - 2,0 m un applūst Lielupes palienes līdz pat 2,5 m virs jūras līmeņa. Tā kā upei ir mazs kritums, vējuzplūdu ietekme

Lielupē ir vērojama pat līdz 90 km attālumā no grīvas un applūšanai ir pakļauta visa Lielupes paliene Jūrmalas pilsētas teritorijā.

Lielupe Jūrmalas pilsētas teritorijā ir iedalīta stipri pārveidoto ūdeņu kategorijā, jo upes krastu dabiskā struktūra ir pārveidota un šī ūdensobjekta provizorisks ekoloģiskais potenciāls novērtēts kā slikts, jo ūdenī ir paaugstināts kopējās slāpekļa saturs, bet ūdens ķīmiskā kvalitāte ir laba. Atbilstoši LR Ūdens apsaimniekošanas nosacījumiem stipri pārveidotajiem ūdensobjektiem, noteikts mērķis „aizsargāt un uzlabot ūdens kvalitāti visos stipri pārveidotajos ūdensobjektos, lai sasniegtu labu virszemes ūdeņu ekoloģisko potenciālu un ķīmisko kvalitāti”. Plānots līdz 2027. gadam sasniegt labu ekoloģisko potenciālu un samazināt slāpekļa piesārņojuma līmeni par trim ekoloģiskās kvalitātes klasēm (no ļoti sliktas līdz labai), veikt pētījumus par meliorācijas sistēmu ietekmi un ūdens kvalitāti un, izvērtējot upes ūdeņu un tās piekrastes izmantošanu, ir plānots īstenot pasākumus, kas ietver slāpekļa noteces un citu iepriekšminēto ietekmju mazināšanu.

Lielupe un tās piekraste tiek izmantota rekreācijai, makšķerēšanai, neorganizētai peldēšanai, atsevišķu reisu kuģīšu satiksmei, jahtu piestātnēm. Attīstoties jahtu tūrismam nākotnē var tikt apdraudēta Lielupes ūdens kvalitāte.

Līdz ar to Jūrmalas pilsētas plānošanas dokumenti paredz noteikt ierobežojumus apbūvējamo teritoriju platības palielināšanai ūdensobjektu tuvumā, paredzot saglabāt dabas pamatnes teritorijas, tai skaitā ievērojot arī jau esošos ierobežojumus, piemēram, MK noteikumi Nr.193 „Noteikumi par Lielupes ostas robežu” Jūrmalas transporta attīstības koncepcijā.

Svarīgs instruments virszemes ūdeņu kvalitātes saglabāšanai ir arī Aizsargjoslu likums. Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas Jūrmalā ir noteiktas teritorijas plānojumā. Atbilstoši LR „Aizsargjoslu likuma” 7. panta 2. daļas 2., 3. un 4. punkta, 3. un 4. daļas, kā arī LR MK noteikumu Nr.406 „Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu noteikšanas metodika” (03.06.2008.) nosacījumiem jaunajā pilsētas teritorijas plānojumā 2010. – 2022.g. virszemes ūdeņu aizsardzības nodrošināšanai tiks noteiktas aizsargjoslas. Atbilstoši Aizsargjoslu likuma (05.02.1997., ar grozījumiem līdz 14.05.2009.) 6. panta 2.daļas 2.punkta nosacījumiem Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojumā 2009. – 2021.g. nosakāma jūras aizsargjosla, kas aptver pludmali un zemūdens šelfa daļu no vienlaidu dabiskās sauszemes veģetācijas sākuma līdz 10 metru izobatai.

Jūrmalas pilsētas teritorijā ievērojama nozīme ir arī meliorācijai, kuras sistēmas stāvokli Jūrmalā kopumā ir plānots uzlabot. Daudzās pilsētas daļās teritorijas intensīvu lietus gāžu laikā, pavasarī sniega kušanas laikā applūst, īpaši tas raksturīgi Ķemeriem, kur meliorācijas grāvji ir nekvalitatīvi, kas ir viens no teritorijas applūšanas iemesliem. Meliorācijas sistēmas un virszemes ūdeņu noteces sakārtošana ir viens no priekšnoteikumiem kvalitatīvas dzīves vides veidošanai pilsētā.

Gaisa kvalitāte

Nozīmīgākais atmosfēras gaisa piesārņojuma avots Jūrmalā ir autotransports, kura emisijās piesārņojošas vielas ir slāpekļa oksīdi, putekļi un oglekļa monoksīds. Tomēr pēc iegūtajiem aprēķinu rezultātiem secināts, ka Jūrmalā gaisa piesārņojuma pārsniegumu pašlaik nav.

Stacionāro gaisa piesārņotāji ir uzņēmumu un ražotņu katlu mājas, kuras kā galveno kurināmo izmanto dabas gāzi. Aizstājot sēru saturošo kurināmo ar dabas gāzi, ievērojami ir samazinājušies sēra dioksīda izmeši gaisā. Katlu māju izmešos galvenās piesārņojošas vielas ir oglekļa monoksīds, slāpekļa oksīdi un oglekļa dioksīds.

Labā gaisa kvalitāte ir viens no galvenajiem kūrorta attīstības priekšnoteikumiem Jūrmalā, tādēļ ievērojami pieaugot transporta līdzekļu intensitātei, vai attīstoties lieliem būvniecības projektiem ar ievērojamu transporta līdzekļu apjomu, ir plānots sekot līdzi gaisa kvalitātei maģistrālo ielu un plānotās būvniecības teritoriju apkārtnē.

Stratēģijā paredzēto vietējo centru veidošana mazina nepieciešamību pēc pārvietošanās; plānots uzlabot sabiedrisko transportu un vietu sasniedzamību; tiek paredzēta iespēja izveidot dažādas sociālo pakalpojumu sniedzošas iestādes vietējos centros. Pasākumi minētajos virzienos potenciāli atstās pozitīvu ietekmi uz vides kvalitāti.

Trokšņu līmenis un vibrācijas

Galvenie akustiskā trokšņa avoti Jūrmalā ir autotransports un dzelzceļš, tai skaitā maģistrālās ielas un dzelzceļa līnijas Rīga-Tukums-Ventspils apkārtnē, kur pārsvarā ir konstatēti trokšņu robežlielumu pārsniegumi no 5 līdz 25 dB¹. Plašāku teritoriju trokšņa robežlielumu pārsniegumi skar Majoros Lienes ielas, Jomas, ielas un Z.Meierovica prospekta apkārtnē. Jūrmalā ir arī klusie rajoni: Rīgas līča piekrastes joslā Majoros, Dzintaros, Bulduros, Lielupes austrumu daļā, Stirnragā, Bulļuciemā, dabas parkā „Ragakāpa”, no Priedaines austrumu daļas līdz Vārnukrogam (kopā 1587 ha), kur katram trokšņa avotam trokšņa rādītāju vērtība ir mazāka par robežlielumu.

Lidostas „Rīga” lidmašīnu trokšņa radītā ietekmes zona ir orientēta Mārupes pagasta un Bulļus salas (Rīgā) virzienā, taču kopumā tie pārsniedz tikai naktij noteiktos trokšņa robežlielumus. Pašlaik zināmajā Jūrmalā akustiskā diskomforta zonā Dzintaros un Dubultos ir rīcības plānos trokšņa samazināšanai ir plānota trokšņa līmeņa samazināšana no dzelzceļa, rekomendēta kustības ātruma precizēšana un samazināšana, bet Bražciemā rīcības plānā ietverta prettrokšņa ekrānu izvietošana. Trokšņu samazināšanas pasākumi tiek plānoti atbilstoši 2002. gada 29. aprīļa Ministru kabineta noteikumu Nr.468 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 016-03 "Būvakustika"" prasībām.

Lapmežciema virziens ir svarīgs no tranzīta kustības viedokļa – Kauguru apvedceļa izbūve novirzīs daļu satiksmes, kas dodas uz Rīgas līča Kurzemes piekrastes ciemiem, no Ķemeriem un vienlaikus netraucēs Kauguriem.

Ainavas

Stratēģijas izstrādes un ieviešanas, kā arī attiecīgi teritorijas plānošanas procesā tika veikts Jūrmalas pilsētas ainaviskais novērtējums identificējot raksturīgākās ainavas un sniedzot rekomendācijas to pilnveidošanai. Būtiski ir saglabāt gan piekrastes ainavu, gan pilsētubūvniecības ainavu. Plānojot jaunu attīstību pludmales tuvumā, pilsētas vārtos, upju krastos jāparedz tādas apbūves veidošana, kas nedegradētu ainavu ne fiziski, ne vizuāli (nebojātu skatus, neveidotu vizuālas barjeras).

¹ Trokšņu robežlielumi noteikti 2004. gada 13. jūlijā Ministru kabineta noteikumu Nr. 9 „Vides trokšņa novērtēšanas kārtība” 2.pielikumā

4.2. Dabas resursu aizsardzība, dabas teritoriju saglabāšana un pieejamība

Dabas resursu aizsardzība

Jūrmalas plāno attīstīties kā kūrortpilsēta un tam nepieciešams nodrošināt dabas resursu aizsardzību. Par nozīmīgākiem kūrorta pamatresursiem tiek uzskatīti – svaigs gaiss, pludmale, kāpu josla, meži – un to ilgtspējīgas pastāvēšanas un publiskas piekļuves nodrošināšana. Šie resursi uzskatāmi par nacionālu vērtību, kuru attīstīšanā/saglabāšanā nākošajām paaudzēm ieinteresēta visa sabiedrība.

Saglabāt upju ainavu ekoloģisko funkciju un paredzēt upju ieleju prioritāru izmantošanu rekreācijai un ilgtspējīga tūrisma attīstībai.

Saistībā ar plāniem paplašināt kūrortu attīstību Jūrmalā, jāvērtē ietekme uz tādu dabas resursu kā minerālūdens un ārstniecisko dūņu ieguve. Raganu un Slokas purvi ir unikāla sērūdeņraža veidošanās vieta, bet Slokas purvā atrodas ārstniecisko dūņu ieguves atradne. Šie purvi atrodas Ķemeru nacionālā parka teritorijā dabas lieguma zonā, un ir bioloģiskai daudzveidībai nozīmīgas teritorijas. Minēto teritoriju aizsardzību un izmantošanas iespējas nosaka Ķemeru nacionālā parka dabas aizsardzības plāns.

Dabas teritoriju aizsardzība un saglabāšana

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija 2010.-2030. gadam iekļauj pasākumus, kuru īstenošanai nepieciešams veidot jaunas apbūves teritorijas un attiecīgi samazinot dabas teritorijas pilsētā, tādēļ dabas teritoriju saglabāšanai ir jābūt vienai no prioritātēm.

Zaļo teritoriju saglabāšana – pilsētas parki, apstādījumi, saglabājot ikdienas rekreācijas vajadzībām publisko telpu (kvalitatīvu publisko telpu). Apstādījumi Jūrmalā aizņem ļoti nelielu platību – aptuveni 91 ha jeb tikai 0,9 % no kopējo dabas teritoriju platības pilsētā. Apstādījumus veido skvēri, parki (Jaundubultu, Mēlužu, Asaru un mežaparks starp Aizputes ielu, Rēzeknes pulka ielu, dzelzceļu un Viesturu ielu, Dzintaru parks), piemiņas vietu, Brāļu kapu, ielu un kapsētu apstādījumi. Turklāt jāņem vērā, ka kapsētas aizņem aptuveni 24 ha, tādēļ būtiska ir pārējo apstādījumu saglabāšana pilsētā.

Zemes resursu izmantošanas efektivitāte – primārais ir efektīvi izmantot jau esošās apbūves teritorijas nosakot atbilstošu apbūves blīvumu un intensitāti, tādejādi pēc iespējas radot mazāku slodzi uz dabas pamatnes teritorijām.

Dabas teritoriju pieejamība

Nav pieļaujama publiskās teritorijas – pludmales joslas – publiskas izmantošanas ierobežošana, kāpu joslas apbūve, mežu iznīcināšana un publiski pieejamu meža platību pārvēršana privātās.

Jūrmalas pilsētā ir jāparedz ūdensmalu izmantošana publiskām vajadzībām atvēlot tam pietiekamu platumu. Paredzēt pārvietošanās iespējas gar ūdens malām (pastaigu takas, celiņi skriešanai, skrituļošanai, velo celiņi u.c.), kā arī pieeju tām.

Rīgas jūras līča piekraste tiek uzsvērtā kā nozīmīgs pilsētas resurss, tādēļ apdzīvotās vietās jānodrošina iespēja piekļūt pie jūras ik pēc 200-300m.

4.3. Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana

Ievērojot pilsētas savdabīgo un daudzveidīgo reljefu, novietojumu pie Rīgas līča Baltijas jūrā, Lielupes palienē un klimata apstākļus, tajā ir izveidojušās Eiropā un visā pasaulē unikālas dabas struktūras, mīt apdraudētas augu un dzīvnieku sugas. Jūrmalā daudzi no biotopiem (16 % no kopējās teritorijas jeb aptuveni 16 km²) ir reti un apdraudēti, tādēļ tiem Latvijā² un arī visā Eiropas Savienībā³ ir noteikts aizsardzības statuss.

Aizsargājami biotopi Jūrmalā sastopami gan īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, kur biotopu aizsardzības pamatu nosaka šo teritoriju aizsardzības un izmantošanas noteikumi (vispārējie, individuālie – skat. 3.1.4. nodaļu), gan arī ārpus teritorijām, kam ir noteikts aizsardzības statuss. Daļai aizsargājamo biotopu teritoriju aizsardzību nodrošina Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjosla (mežainām jūrmalas kāpām piekrastē), kas jau spēkā esošajā plānojumā ir noteikta ietverot īpaši aizsargājamus biotopus.

Teritorijas plānošanas procesā būtiski ir ņemt vērā un nodrošināt to biotopu aizsardzību, kas atrodas ārpus ĪADT, un tāda ir lielākā daļa no Jūrmalā sastopamiem aizsargājamiem biotopiem. 2009. gadā tika veikta bioloģiskās daudzveidības vērtību apsekošana, kas tiks izmantota jaunā teritorijas plānojuma izstrādē.

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

Jūrmala lepojas ar lielu dabas daudzveidību. Izveidotas sešas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas kopā platībā 37,5 km²: Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritorija (Natura 2000) Ķemeru nacionālais parks un dabas liegums „Lielupes grīvas pļavas”, īpaši aizsargājamā dabas teritorija dabas parks „Ragakāpa” (plānots iekļaut aizsargājamo jūras teritoriju „Rīgas jūras līča rietumu piekraste”), dabas liegums „Darmšates priežu audze”, viens mikroliegums un 52 dabas pieminekļi – aizsargājami koki. Pilsētā ir 11 Latvijas un 14 Eiropas Savienības aizsargājami biotopi (kopā 16 km² platībā). Izplatītākais - mežainas jūrmalas kāpas, kas aizņem gandrīz 9 km².

Pozitīvi, ka tiek atzīts, ka īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, tostarp Natura 2000 teritorijas un objekti Jūrmalā ir nozīmīgs tūrisma infrastruktūras un kūrortoloģijas kā nozares attīstības resurss.

Mežainās jūrmalas kāpas

Mežaino jūrmalas kāpu saglabāšanai ir prioritāra nozīme Jūrmalas pilsētas meža aizsardzībā. Tajās nav pieļaujama reljefa pārveidošana, apbūve, ieteicama labiekārtošana tūrisma infrastruktūras veidošanai, vēlams tūrisma vajadzībām atsevišķus masīvus saglabāt bez

² Aizsardzības statusu nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr.421 “Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu” (05.12.2000.) ar grozījumiem LR MK 25.01.2005. noteikumos Nr. 61 un LR MK 27.01.2009. noteikumos Nr.74

³ Aizsardzības statusu nosaka Eiropas Padomes 1992.gada 21. maija direktīvas “Par dabīgo biotopu, savvaļas augu un dzīvnieku aizsardzību” I pielikums

speciālas infrastruktūras (labiekārtoti celiņi, soliņi), tādējādi dažādojot apmeklētāju priekšstatu par mežainajam jūrmalas kāpām un piedāvājot dabiska biotopa fragmentus, jāturpina pameža izciršana vietās, kur notiek mežaino jūrmalas kāpu aizaugšana.

Visvairāk ietekmēta (veģetācijas izmaiņas, aizaugšana) ir mežaino jūrmalas kāpu josla Rīgas līča piekrastē Bulduros un Dzintaros.

Palieņu pļavas

Palieņu pļavas Jūrmalā aizņem aptuveni 6,3 km² (5,6 % no kopējās dabas teritoriju platības). Tās galvenokārt atrodas Lielupes palienē, kuras veidošanos nosaka tās specifiskais hidroloģiskais režīms, pļavām applūstot pavasara palos, vējuzplūdu laikā, kā arī atsevišķos gadījumos ilgstošu lietus gāžu laikā. Regulāras applūšanas rezultātā palienē ir labvēlīgi augšanas apstākļi daudzām augu un dzīvnieku sugām, ir izveidojies unikāls pļavu biotopu komplekss. Palieņu pļavas sastopamas arī Vecslocenes lejtecē pie Slokas un Kauguriem. Daudzi no pļavu biotopiem ir reti un aizsargājami

5. STARPTAUTISKIE UN NACIONĀLIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

5.1. Starptautiskie vides aizsardzības mērķi

Šajā nodaļā tiek apskatīti starptautiskie mērķi vides aizsardzības jomā ietverti noslēgtajās starpvalstu Konvencijās un Eiropas Savienības direktīvās. Izstrādājot Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģiju, šie mērķi ir jāņem vērā. Jūrmalā īpaši būtiski ir ņemt vērā tos starptautiskos vides aizsardzības mērķus, ka pieņemti saistībā bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, Baltijas jūras vides aizsardzību un ūdens resursu apsaimniekošanas mērķus, ainavu aizsardzību, kā arī kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu.

5.1.1. ANO Konvencijas vides aizsardzības jomā

Konvencija par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību – Bernes konvencija (1979.). Šīs Konvencijas mērķis ir aizsargāt savvaļas floru un faunu un to dabiskās dzīvotnes, īpaši tās sugas un dzīvotnes, kuru aizsardzībai nepieciešama vairāku valstu sadarbība, un arī veicināt šādu sadarbību. Īpaši uzsvērtā apdraudēto un izzūdošo sugu, t.sk. apdraudēto un izzūdošo migrējošo sugu aizsardzība.

Konvencija par starptautiskas nozīmes mitrājiem, īpaši kā ūdensputnu dzīves vidi – Ramsāres konvencija (1971.). Šī Konvencija nosaka, ka mitrāji ir platības ar purviem, dumbbrājiem vai ūdeņiem, kuri var būt veidojušies dabiski vai mākslīgi, kā arī var būt nemainīgi (pastāvīgi) vai īslaicīgi. Konvencijas izpratnē ūdensputni ir putni, kuri ekoloģiski ir atkarīgi no mitrājiem, tādēļ nepieciešama to aizsardzība. Saskaņā ar Ramsāres Konvencijas mitrāju definīciju, esošajiem objektiem būtu jāpieskaita arī Baltijas jūras un Rīgas līča akvatorija līdz 6 m dziļumam.

Konvencija par bioloģisko daudzveidību – Riodežaneiro konvencija (1992.). Šīs Konvencijas uzdevums ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, dzīvās dabas ilgtspējīga izmantošana un godīga līdztiesīga ģenētisko resursu patērēšanā iegūto labumu sadale, ietverot gan pienācīgu pieeju ģenētiskajiem resursiem, gan atbilstošu tehnoloģiju nodošanu, ņemot vērā visas tiesības uz šiem resursiem un tehnoloģijām. Galvenais uzdevums dalībvalstīm – bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un tās ilgtspējīgas izmantošanas jautājumu integrēšana jau esošajās valsts stratēģijās, plānos un programmās un nepieciešamo stratēģiju un citu dokumentu izstrādāšana.

Konvencija par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību – Bonnas konvencija (1979.). Konvencija nodefinē terminu „migrējoša suga”, un rūpējoties par tām savvaļas dzīvnieku sugām, kas migrē pāri nacionālās jurisdikcijas robežām, pasludina, ka migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu saglabāšana un efektīva apsaimniekošana prasa kopīgu rīcību no visām valstīm. Kā piemēru var minēt Baltijas jūrā dzīvojošo parasto cūkdelfīnu, kuru apdraud gan jūras piesārņojums ar neattīrītiem notekūdeņiem, indīgām un ķīmiskām vielām, gan iekļūšana zivju tīklos. Vienošanās par mazo vaļu aizsardzību Baltijas jūrā un Ziemeļjūrā paredz samazināt dreifējošo tīklu garumu Baltijas jūrā un no 2007.gada pārtraukt to lietošanu; pārtraukt citu zvejas rīku lietošanu, ja tie nav aprīkoti ar cūkdelfīnu aizbaidīšanas ierīcēm.

Konvencija par Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzību – Helsinku konvencija (1974., 1992.). Helsinku konvencija apvieno visas valstis, kuras apdzīvo Baltijas jūras krastu, kopīgi cīņai pret jūras piesārņojumu. Konvencijas mērķis ir dabas un bioloģiskās daudzveidības aizsardzība Baltijas jūrā.

Konvencija par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību – UNESCO konvencija (1972.). Šajā Konvencijā ar jēdzienu „dabas mantojums” tiek saprasti:

- dabas pieminekļi, kas radušies no fizikāliem vai bioloģiskiem veidojumiem vai šādu veidojumu grupām, kam ir īpašas nozīmes universāla vērtība no estētikas vai zinātnes viedokļa;
- ģeoloģiski vai fiziogēogrāfiski veidojumi un stingri noteiktas zonas, kas ir kādas apdraudētas dzīvnieku vai augu sugas dzīves vieta, kam ir īpašas nozīmes universāla vērtība no zinātnes vai saglabāšanas viedokļa;
- ievērojamas dabas vietas vai ierobežotas dabas teritorijas, kurām ir īpašas nozīmes universāla vērtība no zinātnes, saglabāšanas vai dabas skaistuma viedokļa.

Valsts pienākums ir nodrošināt tās teritorijā kultūras un dabas mantojuma identifikāciju, aizsardzību, konservāciju, popularizāciju un saglabāšanu nākamajām paaudzēm. Tādēļ valstij maksimāli jāizmanto esošie resursi un nepieciešamības gadījumā – arī starptautiskā palīdzība, t.sk. jebkura tai pieejamā finansiālā, mākslinieciskā, zinātniskā un tehniskā palīdzība un sadarbība.

Konvencijas kultūras mantojuma pieminekļu sarakstā pagaidām nav izvērtēts, noteikts un iekļauts neviens Latvijā esošs pasaules dabas mantojuma objekts.

ANO konvencija „Par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu” (2003.) ievēro nemateriālo kultūras mantojumu kā kultūras daudzveidības galveno avotu un ilgtspējīgas attīstības garantu, atzīst mijiedarbību starp nemateriālo kultūras mantojumu un materiālo kultūras un dabas mantojumu, un apzina globalizācijas un sociālo pārmaiņu procesu radītos draudus nemateriālajam kultūras mantojumam, veicinot tā degradāciju, izzušanu vai pat iznīcināšanu. Ar nemateriālo kultūras mantojumu Konvencija saprot:

- mutvārdu tradīcijas un izpausmes, ieskaitot valodu kā nemateriālā kultūras mantojuma nesēju;
- spēles mākslas;
- paražas, rituālus un svētkus;
- zināšanas un paražas, kas saistītas ar dabu un Visumu;
- tradicionālās amatniecības prasmes;
- kā arī ar tiem saistītus instrumentus, priekšmetus, artefaktus un kultūrtelpas, ko kopienas, grupas un dažos gadījumos – atsevišķi indivīdi atzīst par sava kultūras mantojuma daļu.

Katrai Konvencijas dalībvalstij jāizveido Cilvēces nemateriālā kultūras mantojuma reprezentatīvais saraksts. Latvijai tāds vēl nav izveidots, jo jauna ir Konvencija, un Latvija tai pievienojusies 2004. gada 15. decembrī, bet tuvākajā laikā paredzēts izstrādāt tautas nemateriālo kultūras vērtību reģistru, apzinot tradicionālās kultūras telpas (piem., jūrmalas

vecie zvejniekciemi ar tradicionālo un kultūrvēsturisko vidi), vietas, kas pasvītīto savdabību, sekmē lietišķo mākslu prasmes saglabāšanos, tautas mākslas izpausmes u.tml.

ANO konvencija "Par cīņu pret pārtuksnešošanu/ zemes degradāciju valstīs, kurās novērojami ievērojami sausuma periodi un/vai pārtuksnešošanās, jo īpaši Āfrikā". Konvencija attiecībā uz Eiropas valstīm, t.sk. Latviju atsedz šī reģiona problēmas – ievērojama lauksaimnieciskās ražošanas samazināšanos, zemes auglības pazemināšanos, vēja un ūdens erozijas pastiprināšanos, kā arī dažāda veida augsnes degradāciju. Konvencijas ieviešana nodrošinās augsnes aizsardzības pasākumu īstenošanu, veicinot augšņu produktivitātes pieaugumu, ieviešot ilgtspējīgu zemes un ūdens resursu apsaimniekošanu. Latvijā šī Konvencija parasti tiek attiecināta ne vien uz vēja un ūdens erodētajām augsnēm (vēja erozija piekrastē, jūras krasta erozija, lielo upju palieņu krastu erozija), un punktveida aun difūzo piesārņojumu, ko izsauc augšņu apbūvēšana un ainavas piesārņošana ar pamestām būvēm, bet arī uz degradētajām teritorijām (bijušās militārās bāzes, karjeri) kas, kaut arī nav jārekultivē saskaņā ar prasībām par piesārņotajām vietām, būtu renaturalizējamas, pamatojoties uz šo Konvenciju.

5.1.2. Eiropas Kopienas Direktīvas, Konvencijas un Stratēģijas

Eiropas Kopienas Direktīvas tieši attiecas uz Latviju kā ES dalībvalsti, tiek iestrādātas valsts likumdošanā un ir saistošas visu līmeņu plānošanas dokumentiem.

Eiropas Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992.) par dabisko biotopu, savvaļas floras un faunas aizsardzību (Biotopu direktīva). Šīs Direktīvas mērķis ir sekmēt bioloģisko daudzveidību, aizsargājot dabiskās dzīvotnes un savvaļas floru un faunu dalībvalstu teritorijā.

Pasākumus, ko veic saskaņā ar šo Direktīvu, izstrādā tā, lai saglabātu un atjaunotu to dabisko dzīvotņu un savvaļas floras un faunas sugu labvēlīgu aizsardzības statusu, kas ir nozīmīgas Eiropas Savienībā. No 198 biotopiem, kuri atzīti par apdraudētiem Eiropā, 58 ir sastopami arī Latvijā. Šī mērķa realizēšanai tiek izveidots vienots Eiropas ekoloģiskais tīkls *NATURA 2000*, kas nodrošina Eiropai nozīmīgu dabisko dzīvotņu veidu saglabāšanu un atjaunošanu tās dabiskās izplatības areālā. *NATURA 2000* tīkls ietver īpaši aizsargājamās teritorijas, ko dalībvalstis klasificējušas, ievērojot Eiropas Padomes Direktīvu 79/409 (1979.) par savvaļas putnu aizsardzību. Tā kā vairākām Eiropā apdraudētām putnu sugām Latvijas populācijas veido ievērojumu daļu no kopējā indivīdu skaita, Latvijai ir liela atbildība par šo sugu aizsardzību.

Abās Direktīvās noteikto prasību ieviešanas ietekme ir analoga Latvijā jau pastāvošajai īpaši aizsargājamo dabas teritoriju sistēmas likumdošanai un ar to saistītajiem ierobežojumiem un aprobežojumiem, kā arī izrietošajām saistībām gan attiecībā uz privātiem zemes īpašniekiem, gan pašvaldībām kā zemes īpašniekiem.

Eiropas Kopienas Direktīva 2000/60/EC (2000.) nosaka Kopienas pasākumu ietvaru ūdens politikas jomā (Ūdens struktūrdirektīva). Tās mērķis ir izveidot Kopienas pasākumu ietvaru iekšzemes virszemes ūdeņu, pārejas ūdeņu, piekrastes ūdeņu un pazemes ūdeņu aizsardzībai, lai novērstu un mazinātu piesārņojumu, veicinātu ilgtspējīgu ūdens izmantošanu, aizsargātu ūdens vidi, uzlabotu ūdens ekosistēmu stāvokli un mazinātu plūdu un sausumu

ietekmi. Latvijā normatīvais akts, kas pārņem Ūdens struktūrdirektīvu, ir Ūdens apsaimniekošanas likums, saskaņā ar kuru ir veikta integrētu upju baseinu apgabalu (Jūrmalas pilsētai aktuāli – Lielupes apgabals) apsaimniekošanas plānu izstrāde, kas ir jāņem vērā teritorijas plānojumos.

Eiropas Padomes Direktīva 1975/442/EEK (1975.) par atkritumiem un Eiropas Padomes Direktīva 1991/689/EEC par bīstamajiem atkritumiem. Latvijā šīs Direktīvas pārņem Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2003. – 2012.gadam, kas paredz valstī veidot reģionālus sadzīves atkritumu poligonus un uzstādīt atbilstošas atkritumu apstrādes iekārtas, bet esošo, normatīviem neatbilstošo izgāztuvju slēgšanu un rekultivēšanu.

Eiropas Padomes Direktīva 2001/42/EK (2001.) „par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu”. Šīs direktīvas mērķis ir nodrošināt augstu vides aizsardzības līmeni un veicināt noturīgu attīstību, sekmējot ekoloģisko apsvērumu integrēšanu plānu un programmu sagatavošanas un pieņemšanas procesā, nodrošinot, lai saskaņā ar šo direktīvu veiktu vides novērtējumu tādiem plāniem un programmām, kam var būt būtiska ietekme uz vidi

Eiropas Ainavu konvencija (2000.). Konvencijas mērķis ir veicināt ainavu aizsardzību, apsaimniekošanu un plānošanu, kā arī organizēt sadarbību par ainavu jautājumiem Eiropā. Konvencija atzīst ainavas kā svarīgu cilvēku dzīves kvalitātes daļu jebkurā vietā – pilsētās un laukos. Ņemot vērā pārmaiņas lauksaimniecībā, mežsaimniecībā, rūpnieciskās ražošanas un minerālu ieguves paņēmienos, kā arī reģionālajā un pilsētu plānošanā, transportā, infrastruktūrā, tūrismā un atpūtā, notiek ainavu pārveidošanās. Lai saglabātu ainavu nozīmīgo loma kultūras, ekoloģijas, vides un sociālajā jomā, kā arī ainavas kā saimnieciskajai darbībai labvēlīgu resursu, konvencija uzsver ainavu aizsardzības, apsaimniekošanas un plānošanas nepieciešamību.

Lisabonas stratēģija, ko Eiropas Savienības Padome pieņēma 2000.gada 23. – 24.martā, noteica „jaunu stratēģisko mērķi ES, lai stiprinātu nodarbinātību, ekonomiskās reformas un sociālo saliedētību kā uz zināšanām balstīta ekonomikas daļu”. Gadu vēlāk – 2001.gadā stratēģija tika papildināta Gēteborgas Eiropas Savienības Padomes sanāsmē par ilgtspējīgo attīstību, pievienojot ekoloģisko aspektu Lisabonas procesam. Līdz ar to stratēģija balstās uz 3 pīlāriem – ekonomiskā atjaunotne, sociālā atjaunotne un ekoloģiskā atjaunotne. Gēteborgā Eiropas Savienības Padome noteica galvenos ekoloģiskos mērķus un termiņus, kā arī 4 prioritātes:

- klimata maiņa: siltumnīcas efekta samazināšana, palielinot elektrības ražošanu no atjaunojamiem avotiem;
- pāreja no „ceļu transporta” uz citiem- videi draudzīgākiem transporta veidiem;
- sabiedrības uzvedība: reaģēt uz iedzīvotāju bažām par pārtikas drošību un kvalitāti, ķīmisko vielu lietošanu, infekcijas slimībām;
- resursu racionāla pārvaldība.

5.2. Nacionālie vides aizsardzības mērķi un to integrēšana plānošanas dokumentos

Latvijas vides politikas dokumenti ir cieši saistīti ar starptautiskajām konvencijām, kam Latvija pievienojusies, kā arī ES direktīvās noteiktajām prasībām vides un dabas aizsardzībā. Daudzi normatīvie akti ir stājušies spēkā, taču to praktiska ieviešana nenotiek vai kavējas gan finanšu, gan administratīvās kapacitātes trūkuma dēļ.

Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojuma mērķi un paredzētās rīcības atbilst Vides politikas pamatnostādnēm 2009. – 2015.gadam, Bioloģiskās daudzveidības nacionālajai programmai, Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam 2006. – 2012.gadam.

Vides politikas pamatnostādnes (apstiprinātas MK 2009.gadā) ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kurā atspoguļota esošā situācija, formulēti vides politikas mērķi, risināmās problēmas, politikas pamatprincipi un politikas rezultāti, kā arī rīcības virzieni politikas mērķu sasniegšanai. Vides politikas virsmērķis ir nodrošināt iedzīvotājiem iespēju dzīvot tīrā un sakārtotā vidē, īstenojot ilgtspējīgu attīstību, saglabājot vides kvalitāti un bioloģisko daudzveidību, nodrošinot dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu, kā arī sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanā un informētību par vides stāvokli.

Būtiskākās identificētās un risināmās problēmas pamatnostādnēs ietverto jautājumu blokos ir šādas:

- 1) tiek pārsniegti gaisa kvalitātes normatīvi Latvijas lielākajās pilsētās, un lielākais gaisa piesārņojuma līmenis nāk no transporta emisijām;
- 2) palielinās iekšējo ūdeņu eutrofikācija, īpaši Rīgas līča dienvidu daļā, novērojama arī lauksaimniecības ietekme uz ūdens kvalitāti;
- 3) ekonomiskās krīzes apstākļos problēmu rada otrreizējo izejvielu izmantošana, ņemot vērā būtisko cenu un pieprasījuma kritumu, problemātiska ir atkritumu pārstrādes mērķu sasniegšana;
- 4) citu nozaru plānošanas dokumentos nepietiekami atspoguļoti dažādi vides faktori - gaisa kvalitāte un troksnis, plānojot transporta plūsmas, ģeoloģiskie riski, plūdu riski, rūpniecisko avāriju risku novēršanas pasākumi;
- 5) sabiedrības izpratnes trūkums par saimnieciskās darbības veida un paņēmieni saistību ar dabas vērtību ilglaicīgu pastāvēšanu;
- 6) trūkst ilgtermiņa sistemātisku zinātnisko pētījumu par iespējamo klimata pārmaiņu ietekmi uz Latvijas vidi, klimata pārmaiņu radītiem riskiem, klimata ietekmes samazināšanas pasākumu ietekmi uz tautsaimniecību, kā arī nav izstrādāti ekonomiskie un sociālie piemērošanās pasākumi un programma to īstenošanai;
- 7) dažādu datubāzu savietojamības problēmas un nepilnības esošajos reģistros;
- 8) finansējuma trūkums normatīvajos aktos noteikto prasību izpildes kontrolei.

Starp pamatnostādnēs definētajiem problēmjautājumiem ietilpst arī no Eiropas Savienības tiesību aktiem izrietošās prasības, kuru ieviešanai piešķirtais finansējums ir nepietiekams.

Piedāvātie risinājumi:

- 1) veikt plānveida sabiedrības izglītošanu, informēšanu un veicināt sabiedrības līdzdalību vides aizsardzības pasākumu plānošanā un ieviešanā;
- 2) veicināt valsts institūciju un privāto uzņēmēju sadarbību;
- 3) vides aizsardzības institūciju rīcībspējas paaugstināšana;
- 4) veicināt vides jautājumu integrēšanu un aktualizēšanu citu nozaru politikās;
- 5) samazināt visu tautsaimniecības sektoru energointensitāti, izstrādājot un ieviešot tādas ekonomiskos politikas instrumentus, kas veicinātu produktu un pakalpojumu ar augstu pievienoto vērtību ražošanu, tai skaitā pārstrukturējot kopējo nodokļu slogu, t.i., realizējot zaļo nodokļu reformu.

Reģions bagāts ūdeņiem, tādēļ ūdens kvalitātes jautājumam jāpievērš pastiprināta uzmanība plānošanas dokumentā. Virsūdeņu piesārņojumu galvenokārt izraisa notekūdeņu novadīšana. To stāvoklis ir atkarīgs no attīrīšanas iekārtu esamības, komunālo notekūdeņu attīrīšanas kvalitātes, rūpniecisko notekūdeņu sastāvā esošajām bīstamajām vielām, difūzā piesārņojuma no lauksaimnieciskās ražošanas, kā arī no robežšķērsojošā un vēsturiskā piesārņojuma, lietus ūdens noteces un meliorācijas sistēmu ekspluatācijas.

Viens no vides politikas mērķiem ir gaisa aizsardzība, t.i. normatīviem un ilgtermiņa mērķiem atbilstošas gaisa kvalitātes nodrošināšana un uzlabošana vietās, kur tā nav apmierinoša.

Latvijai raksturīga liela sugu un dabisko biotopu daudzveidība, ko būtiski saglabāt arī pilsētās, tāpēc jāņem vērā arī valsts noteiktie Bioloģiskās daudzveidības nacionālajā programmā noteiktie bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un veicināšanas politikas mērķi:

- saglabāt un atjaunot ekosistēmu un to dabisko struktūru daudzveidību;
- saglabāt un veicināt vietējo savvaļas sugu daudzveidību;
- saglabāt lauksaimniecības augu un dzīvnieku šķirņu daudzveidību, veicināt to izmantošanu;
- pilnveidot dabas aizsardzības sistēmu;
- veicināt tradicionālās ainavas struktūras saglabāšanos;
- nodrošināt dzīvās dabas resursu līdzsvarotu un ilgtspējīgu attīstību.

Šajā programmā apskatītas bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas problēmas Latvijā sastopamajās ekosistēmās un ar sugu aizsardzību saistītās problēmas, kā arī problēmas, kuras bioloģiskajai daudzveidībai rada tautsaimniecības nozares, kas tieši izmanto dzīvās dabas resursus (piemēram, mežsaimniecība, zivsaimniecība), kā arī nozares, kuru darbība ietekmē vai potenciāli var ietekmēt atsevišķas ekosistēmas vai sugas (piemēram, transports un enerģētika). Problēmas apskatu ievada īss raksturojums, kuram seko katras problēmas risināšanai izvirzīts mērķis. Tālāk seko katra konkrētā mērķa sasniegšanai piedāvātie risinājumi. Bioloģiskās daudzveidības nacionālā programma veicina dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu, vienlaikus aizsargājot dabu, saglabājot un atjaunojot ekosistēmu un to dabiskās struktūras daudzveidību.

Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2006. – 2012.gadam nosaka mērķus:

- novērst atkritumu rašanos, palielinoties ekonomiskajai izaugsmei, un nodrošināt ievērojamu kopējo radīto atkritumu daudzuma samazināšanu, izmantojot labākas

atkritumu rašanās novēršanas iespējas, labākos pieejamos tehniskos paņēmienus resursu izmantošanas efektivitātes palielināšanu un ilgtspējīgākas patērētāju uzvedības veicināšanu.

Attiecībā uz jau radītajiem atkritumiem nodrošināt, ka:

- atkritumi nav bīstami vai arī tie nerada risku videi un veselībai;
- lielākā daļa atkritumu tiek atgriezti atpakaļ ekonomiskajā apritē, it īpaši izmantojot pārstrādi, vai arī tiek atgriezti vidē noderīgā (pie., komposts) vai nekaitīgā formā;
- apglabājamo atkritumu daudzums tiek samazināts līdz minimumam un atkritumi tiek iznīcināti vai apglabāti cilvēka veselībai un videi drošā veidā;
- atkritumi tiek apstrādāti pēc iespējas tuvāk to rašanās vietām.

5.3. Lielāko īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsargāšanu un izmantošanu reglamentējošie dokumenti

Dokumenti, kas reglamentē dabas vērtību aizsargāšanu un izmantošanu īpaši aizsargājamās teritorijās, ir dabas aizsardzības plāni un individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kā arī ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izveidi, aizsardzību un izmantošanu saistītie likumi un MK izdotie tiesību akti.

Visām Jūrmalas pilsētā esošajām aizsargājamām teritorijām pašlaik ir izstrādāti dabas aizsardzības plāni, kas nepieciešami pareizai aizsargājamo teritoriju apsaimniekošanai. To uzdevums – saskaņot dabas aizsardzības, dabas resursu izmantošanas, reģiona attīstības un citas intereses, nodrošinot teritorijas vērtību saglabāšanu. Dabas aizsardzības plāni nosaka nepieciešamos vai pieļaujamos teritorijas apsaimniekošanas un citus nepieciešamos pasākumus, kā arī teritorijas iedalījumu zonās, atbilstoši veicamajiem dabas aizsardzības un izmantošanas pasākumiem. Saskaņā ar likumu „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”, īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plāni jāņem vērā visu līmeņu teritorijas plānojumos. Ņemot vērā to, ka lielākā daļa dabas aizsardzības plānu ir spēkā vēl tikai 2010.gadā, ir jānodrošina savlaicīga jaunu plānu izstrāde, aktualizējot esošās situācijas raksturojumu, kā arī paredzot jaunus aizsargājamo teritoriju apsaimniekošanas pasākumus.

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010 – 2030 mērķi un to sasniegšanai nepieciešamās rīcības kopumā atbilst mūsu valstij saistošajām konvencijām, starptautiskajiem un Latvijas normatīvajiem aktiem vides aizsardzības jomā. Tomēr ņemot vērā, ka lielākā daļa aktivitāšu nav detalizēti aprakstītas tad nepieciešams uzraudzīt plānošanas dokumenta ieviešanu paredzot pasākumus negatīvo ietekmju uz vidi identificēšanai un novēršanai.

6. PLĀNOŠANAS DOKUMENTS UN TĀ IESPĒJAMO ALTERNATĪVU ĪSTENOŠANAS BŪTISKĀS IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS

6.1. Plānošanas dokumenta ietekme uz teritorijas attīstību un vidi kopumā

Stratēģijas dokuments iezīmē pašreizējo situāciju, SVID, kā arī formulē vīziju, izvirza stratēģiskos mērķus un noteiktas prioritātes. Stratēģiskais dokuments virza Jūrmalas attīstību noteiktā virzienā – dodot nepārprotamu uzstādījumu par Jūrmalu kā kūrortpilsētu, taču vienlaikus uzsver nepieciešamību nodrošināt kvalitatīvu dzīves telpu un pakalpojumu pieejamību pilsētas iedzīvotājiem. Šī stratēģija un tās sastāvā ietilpstošā Telpiskās attīstības perspektīva ir pamats Jūrmalas teritorijas plānojuma 2010-2022 risinājumiem.

Vīzija paredz, ka 2030. gadā Jūrmala ir starptautiski pazīstams moderns kūrorts un populārākā kūrortpilsēta Baltijas jūras reģionā. Pilsētā veiksmīgi apvienota vietējo dabas resursu, tradīciju un vēsturiskā mantojuma izmantošana. Unikālais resursu kopums – piejūras klimats ar īpašo mikroklimatu, mežiem, plašo pludmali, minerālūdens un dziedniecisko dūņu resursiem tiek izmantots daudzo kūrorta sanatoriju un SPA centru darbībā visu gadu.

Telpiskās attīstības struktūru nosaka teritorijas dabiskie apstākļi, infrastruktūra un izvirzītie pilsētas ilgtermiņa attīstības mērķi – nostiprināt Jūrmalas kā tūrisma un kūrorta pilsētas lomu un radīt kvalitatīvus dzīves un darba apstākļus vietējiem iedzīvotājiem.

Vērtējot sagaidāmo ietekmi uz vidi stratēģijas mērķu un prioritāšu līmenī, kopējā ietekme vērtējama kā pozitīva vai neitrāla, taču atsevišķu prioritāšu ietvaros iekļauto aktivitāšu realizācija var arī radīt nevēlamu ietekmi uz vidi. Kopumā dabas vides resursu un to kvalitātes saglabāšana un aizsardzība tiek uzskatīta par vienu no priekšnoteikumiem Jūrmalas attīstībai ilgtermiņā – gan kontekstā ar dzīves kvalitātes nodrošināšanu jūrmalniekiem, gan saistībā ar Jūrmalas kā kūrortpilsētas attīstību. Tāpat tiek likts uzsvars uz kvalitatīvas publiskās telpas attīstību (publiskās telpas izcilība), integrētas transporta sistēmas veidošanu, pilsētvides uzlabošanu, inženiertehniskās apgādes un infrastruktūras uzlabošana, tranzīta samazināšanu caur pilsētu.

No vides aizsardzības viedokļa uzmanība būtu papildus jāvērtē pasākumi Lielupes ostas attīstībai, jauna tilta būvēšanai pār Lielupi, pakalpojumu klāsta paplašināšanai Baltijas jūras piekrastē un pludmales promenādes izveide, jo šīs aktivitātes var uzlabot vides kvalitāti un vides pieejamību iedzīvotājiem un viesiem, taču vienlaikus var radīt negatīvu ietekmi uz dabas resursiem un bioloģisko daudzveidību.

Stratēģijas detalizācijas līmenis neļauj veikt detalizētu izvērtējumu par Stratēģijā paredzēto enkurojektu ietekmi uz vidi. Enkurojektu aptuvenais izvietojums ir norādīts Telpiskās attīstības perspektīvā. Stratēģijā attiecībā uz enkurobjehtiem ir minēts tik vien kā tas, ka tie ir objekti, kas „piesaista nozīmīgu skaitu apmeklētājus, izlīdzina sezonālītātes problēmas un veicina vietējo nodarbinātību”. Izvērtējot šo enkurojektu izvietojumu balstoties uz Telpiskās attīstības perspektīvu, var noprast, ka kā enkurobjehti, iespējams, tiks veidoti atpūtas kompleksi, viesnīcas, konferenču centrus – veicinot apmeklētāju piesaisti Jūrmalai visa gada

garumā, sekmējot pieredzes apmaiņu kurortoloģijā u.tml. Attiecībā uz sagaidāmo enkurojektu ietekmi uz vidi jāvērtē gan ietekmes būvniecības laikā, gan šo objektu ekspluatācijas laikā (ilglaicīga ietekme), jo sagaidāms, ka šo objektu darbība piesaistīs regulāras un/vai lielas apmeklētāju plūsmas. Tomēr Stratēģija nesniedz detalizētu aprakstu par šo objektu darbību, tādēļ nav iespējams veikt detalizētu vērtējumu par ietekmi uz vidi.

Jūrmalas attīstības stratēģija 2010.-2030. gadam ir ilgtermiņa plānošanas dokuments, tādēļ par sagaidāmo ietekmi uz vidi var sniegt tikai vispārīgu vērtējumu, balstoties uz plānošanas dokumentā iekļauto pasākumu kopumu. Jānorāda, ka vides un dabas resursi SVID analīzē tiek apzināti, kā nozīmīgs resurss, uz ko balstīt Jūrmalas pilsētas ekonomisko attīstību. Jūrmalas pilsētas vīzija 2030. gadam paredz, ka Jūrmala ir starptautiski pazīstams moderns piekrastes kūrorts un populārākā kūrortpilsēta Baltijas jūras reģionā, apvienojot vietējo bagāto dabas resursu (mežu, plašās pludmales, minerālūdens un dziedniecisko dūņu, piejūras klimata) saudzīgu izmantošanu, kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un ekonomisko labumu gūšana no kūrorta, veselības, kultūras un konferenču tūrisma pakalpojumiem.

Vīzija paredz dabas resursu saudzīgu izmantošanu – nodrošinot ekonomisko izaugsmi vienlaikus neradot nevēlamu slodzi uz dabas resursiem. Lai gan dažas no aktivitātēm potenciāli var radīt negatīvu ietekmi uz dabas vidi, tomēr ietekme uz vidi ir izvērtējama turpmākajā plānošanas procesā, un, iespējams, ietekmes uz vidi novērtējuma procesā.

1) Prioritāte „Kūrortpilsēta”

Saistībā ar Jūrmalas kā kūrortpilsētas attīstību īpaši tiek izcelta Ķemeru un Jaunķemeru nozīme un potenciāls. Tāpat tiek norādīts, ka 25 km garā un platā pludmale ar tai piegulošiem kāpu mežiem ir galvenā kūrortpilsētas vērtība gan pilsētas viesiem, gan iedzīvotājiem, galvenā pastaigu promenāde, satikšanās un aktivitāšu vieta – norādot uz tās labiekārtošanas nepieciešamību diferencējot aktīvās atpūtas zonas un mierīgās zonas. Tiek plānots izmantot arī Ķemeru nacionālo parku īpašu kūrorta produktu radīšanā, kā arī plānots ierobežot dzīvojamo apbūvi un pakalpojumu veidus, kas traucē „Klusā kūrorta” teritorijas attīstībai. Savukārt viens no šajā prioritātē iekļautajiem pasākumu kopumiem ir tieši vērsts uz dabas vērtību aizsardzību – saglabājot nesadrumstalotu mežu masīvus, saglabātu kāpu reljefu; ilgtspējīgi iegūt ārstnieciskās dūņas un nodrošināt minerālūdens kvalitātes aizsardzību, kā arī nodrošināt vides kvalitāti (virszemes un pazemes ūdeņi, gaiss, augsne, trokšņa līmenis). Potenciāli negatīvu ietekmi uz vidi var radīt kāpu promenādes izveide, taču plānotās promenādes ietekme ir lielā mērā atkarīga no konkrētajiem risinājumiem, kuri promenādes izveidei tiks izvēlēti turpmākajā plānošanas un projektēšanas procesā.

2) Prioritāte „Jūrmalnieks”

Šīs prioritātes ietvaros iekļautās aktivitātes kopumā ir vērstas uz vides kvalitātes uzlabošanu un vides pieejamības veicināšanu. Ar īstenojamiem pasākumiem tiek plānots likt uzsvāru uz integrētu transporta risinājumu īstenošanu, tai skaitā prioritāti dodot gājējiem un velosipēdistiem, uzlabojot teritoriju sasniedzamību ar sabiedrisko transportu un mazinot tranzīta kustību caur pilsētu. Nepieciešamība samazināt tranzīta satiksmi tiek saistīta ar Jūrmalas kā kūrortpilsētas attīstību. Vienlaikus tiek plānoti dažādi transporta risinājumi – jauna

tilta, Slokas savienojuma un Kauguru apejas (apvedceļa) izbūve – lai uzlabotu gan vides kvalitāti pilsētā, gan atsevišķu apdzīvoto vietu sasniedzamību.

Plānots labiekārtot pilsētas parkus ar jauniem un uzlabotiem gājēju celiņiem uzlabojot to pieejamību. Tāpat norādīts, ka tiktu izbūvēti ūdensvadi un kanalizācijas tīkli teritorijās, kuras neaptver ūdenssaimniecības projekts, kā arī plānoti pasākumi energoefektivitātes atbalstam un resursu efektivitātes palielināšanai (siltumražotāju energoefektivitātes paaugstināšana, koģenerācijas stacijas izbūve). Plānoti pasākumi vietējo centru attīstībai, it īpaši Kauguros un Ķemeru – veidojot sporta būves un būvējot pirmsskolas izglītības iestādes. Uzlabojot e-pārvaldi, tiktu samazināta nepieciešamība pēc transporta izmantošanas. Šīs prioritātes ietvaros plānoto pasākumu ietekme uz vidi stratēģijas detalizācijas līmenī ir vērtējama kā pozitīva.

3) Prioritāte „Daudzveidīga uzņēmējdarbība”

Šī prioritāte liek uzsvērt uz sadarbību jaunu tūrisma produktu veidošanā starp Jūrmalu un tuvumā esošajām pašvaldībām, it īpaši Rīgu, kā arī ar nacionālo aviosabiedrību. Tāpat tā paredz nepieciešamību dažādot izklaides vietas un iespējas, kā arī tiek uzsvērtā sabiedriskā centra loma veidojot ne tikai vizuāli kvalitatīvu, bet arī piepildītu ar daudzveidīgām, bet pārdomātām aktivitātēm. Prioritāte norāda uz nepieciešamību attīstīt jaunus kūrortpilsētai atbilstošus pakalpojumu objektus, izmantojot ūdensmalu dotās iespējas, veidojot daudzveidīgai uzņēmējdarbībai piemērotas teritorijas – kā potenciāla teritorija šādām aktivitātēm tiek norādīta Jaundubulti. Tiek paredzēts intensīvāk izmantot Lielupes ūdensmalu radot atbilstošu apstākļus socializācijai (pastaigu vietas, atpūtas vietas, kafejnīcas, piestātnes u.tml.). Pludmales ir viens no galvenajiem Jūrmalas “produktiem”, un prioritāte norāda uz nepieciešamību intensificēt pakalpojumu piedāvājumu pludmalē vai tiešā tās tuvumā, pašvaldībai turpinot darbību pie sabiedriskās infrastruktūras uzlabošanas.

Vērtējot šīs prioritātes ietvaros paredzēto aktivitāšu ietekmi uz vidi, var izdalīt gan pozitīvas, gan potenciāli negatīvas ietekmes. Jāuzsver gan, ka aktivitāšu apraksts nav pietiekami detalizēts, lai precīzi novērtētu sagaidāmo ietekmi uz vidi. Prioritāte kopumā ir vērsta uz uzņēmējdarbības attīstību lielākoties uzsverot dažādas ar tūrismu, atpūtu un kūrortu attīstību saistītas uzņēmējdarbības formas. Plānots veicināt ekonomisko attīstību tajās Jūrmalas teritorijās, kurās uzskatāmas par pamestām (arī t.s. „graustu” teritorijas). Pozitīva ietekme saistāma attiecībā uz pilsētas vizuālā tēla attīstību. Iecerēts sadarboties ar Ķemeru nacionālo parku un veidot jaunus tūrisma objektus, kam ir izglītojoša ietekme. Pozitīvi vērtējamas ieceres attīstīt uzņēmējdarbību, kas saistīta atpūtu uz ūdens un pie ūdens, piemēram, Lielupē un upes krastos, kā arī Baltijas jūras piekrastē. Lielupes ūdensmalas aktīva izmantošana un Lielupes ostas darbības atjaunošana, iespējams, var palielināt slodzi uz dabas resursiem, taču vienlaikus var tikt uzlabota pieejamība videi izveidojot laipas, takas, celiņus, soliņus u.tml. labiekārtojumu.. No vides viedokļa, izstrādājot tehniskos risinājumus turpmākajā plānošanas un projektēšanas procesā, rūpīgi būtu jāvērtē pastaigu mola izveide pludmalē un jūrā, tai skaitā izvērtējot iespēju, ka citās pludmales vietās var palielināties krasta erozijas risks.

6.2. Pozitīvās un negatīvās; tiešās un netiešās; īslaicīgās, pagaidu, ilgtermiņa un kumulatīvās ietekmes

Pozitīvās ietekmes:

Ar pozitīvām ietekmēm saprot tādus pasākumus, kas tieši vai netieši vērsti uz dabas resursu saglabāšanu un pavairošanu, vides kvalitātes uzlabošanu, slodzes uz vidi samazināšanu vai ierobežošanu u.tml.

- Dabas teritoriju un resursu pieejamības uzlabošana – uzlabojot pieejamību kāpu joslai, pludmalei, dabas teritorijām, ūdens malām un ūdens resursiem;
- Pilsētībūvnieciskās ainavas saglabāšana – tiek paredzēts pilsētībūvniecības pieminekļu teritorijās iekļaut īpaši plašas privātmāju un vasarnīcu apbūves teritorijas
- Vienlaidu meža masīvu saglabāšana – stratēģija kūrortu attīstības kontekstā uzsver nepieciešamību nesadrumstālot lielos mežu masīvus;
- Sabiedriskā transporta integrēta attīstība; gājēju un velo celiņu attīstība; „satiksmes nomierināšanas” pasākumi Dubultu – Majoru posmā, lai uzlabotu gājēju un velobraucēju drošību – šie pasākumi veicinās dzīves vides kvalitātes uzlabošanos;
- Vietējo centru izveidošana pilsētas teritorijā radot iespēju iedzīvotājiem saņemt noteiktus pakalpojumus – tas mazinās nepieciešamību pēc pārvietošanās, tādejādi netieši sniedzot ieguldījumu gaisa kvalitātes uzlabošanā, kā arī vietējo centru attīstībā;
- Ķemeru kūrorta parku un citu publisko teritoriju uzlabošana un šo teritoriju izmantošanas palielināšana dabas tūrisma attīstībā;
- Kāpu reljefa saglabāšana;
- Dabas resursu (ārstniecisko dūņu, minerālūdens resursu) un to urbumu apsaimniekošana;
- Vides kvalitātes saglabāšanas veicināšana – virszemes un pazemes ūdens kvalitāte; gaisa kvalitāte; trokšņa līmenis un citi vides kvalitātes aspekti ir ņemti vērā stratēģijas izstrādes procesā;
- Tranzīta autotransporta plūsmu samazināšana cauri pilsētai šīs plūsmas novirzot ārpus plūsmas, tādejādi sniedzot pozitīvu ieguldījumu atmosfēras gaisa kvalitātes uzlabošanā;
- Videi draudzīgas un uz veselības nostiprināšanu vērstas uzņēmējdarbības attīstība – iespēju izmantošana saistībā ūdensmalu pieejamības uzlabošanu un aktīvās atpūtas iespēju paplašināšanu, kūrortu attīstību, degradēto pilsētas teritoriju sakopšanu un iesaistīšanu ekonomiskajā apritē.

Negatīvās ietekmes:

Ar negatīvām ietekmēm saprot tādus pasākumus, kas tieši vai netieši vērsti vai var izraisīt dabas resursu noplicināšanu, dabas kapitāla samazināšanu, vides kvalitātes pasliktināšanu, slodzes uz vidi palielināšanu u.tml.

- Transporta plūsmu palielināšanās saistībā ar tūrisma plūsmu pieaugumu (gan pastāvīgi, gan saistībā ar atsevišķiem pasākumiem) – ietekme uz gaisa kvalitāti un akustiskā trokšņa līmeni saistība ar autotransporta plūsmu palielināšanos, tai skaitā autotransporta plūsmas izmaiņas un negatīva ietekme uz dzīves kvalitāti atsevišķu Jūrmalas pilsētas daļu iedzīvotājiem (piemēram, Slokas iedzīvotāji Zivju ielā vai citās vietās atkarībā no izvēlētiem inženiertehniskiem risinājumiem) saistībā ar Kauguru apejas (apvedceļa) būvniecību un tā ekspluatāciju;
- Tādu teritoriju apbūve, kas pašlaik ir uzskatāmas par dabas teritorijām, tādējādi samazinot zaļo teritoriju īpatsvaru pilsētas teritorijā, potenciāli pasliktinot dzīves kvalitāti tuvumā dzīvojošiem iedzīvotājiem;
- Jaunas infrastruktūras izveide un saimnieciskās darbības attīstīšana ĪADT teritorijās vai ĪADT pieguļošajās teritorijās, Lielupes aizsargjoslā un Baltijas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā, kas potenciāli var radīt negatīvu ietekmi uz vides kvalitāti un dabas resursu daudzveidību, piemēram, „klusā kūrorta” un kūrorta puduru izveide Jaunķemeros, kas atrodas Ķemeru nacionāla parka neitrālajā un ainavu aizsardzības zonā, Lielupes jahtu ostas attīstība, kas atrodas dabas parka „Ragakāpa” pieguļošajā teritorijā; Lielupes krastu labiekārtošana u.tml.;
- Augstceltņu būve – stratēģija norāda uz vajadzību uzlabot ainaviskos akcentus, tai skaitā piekrastes kāpu joslas tuvumā izbūvējot augstceltnes. Tas var potenciāli radīt negatīvu ietekmi uz dabas teritorijām, tai skaitā uz aizsargājamiem biotopiem saistībā ar apbūvi, gan ar apmeklētāju plūsmas palielināšanos;
- Ūdensmalu izbūve saistībā ar plānotām rekreācijas aktivitātēm – iespējama tieša negatīva ietekme saistībā ar Lielupes krastu nostiprināšanu un atpūtas objektu veidošanu upes krastos, tai skaitā ĪADT pieguļošajās teritorijās;
- Virszemes ūdens resursu izmantošanas intensitātes palielināšanās, kas palielina risku piesārņojošo vielu nokļūšanai virszemes ūdeņos (Lielupē);
- Pludmales un kāpu promenādes izveide - šie pasākumi ir ar potenciāli negatīvu ietekmi un dabas resursiem, tai skaitā īpaši aizsargājamiem biotopiem, kas atrodas ārpus ĪADT. Tomēr ietekmes detalizētai novērtēšanai nepieciešama papildus informācija par promenādes izveides iecerēm;

Tiešās ietekmes:

Ar tiešu ietekmi saprotami pasākumi, kas tieši vērsti uz vides un dabas resursu aizsardzību, izmantošanu vai arī tādas iecerētās saimnieciskās darbības, kas izraisa tiešu ietekmi uz vidi (ietekme var būt pozitīva, negatīva vai neitrāla).

- Dabas resursu izmantošanas palielināšanās – attīstot Jūrmalu kā kūrortpilsētu sagaidāms, ka palielināsies ārstniecisko dūņu ieguve, minerālūdens ieguve un citu dabas resursu izmantošanas intensitāte;
- Arhitektonisko akcentu mainīšana paredzot iespēju izbūvēt augstceltnes (Jaundubultos, Priedainē un Lielupes grīvā) – sagaidāma ietekme uz Jūrmalas ainavu, gan tieša ietekme būvniecības procesā;

- Tūrisma attīstība – sagaidāms, ka jaunu tūrisma objektu un nepieciešamās infrastruktūras veidošana radīs tiešu ietekmi uz apbūvējamām teritorijām, tai skaitā palielinot antropogēno slodzi uz dabas teritorijām;
- Apbūvei vai citai lietošanai paredzētu teritoriju izmantošana – tās teritorijas, kas līdz šim bijušas neapbūvētas nepietiekama inženierinfrastruktūras nodrošinājuma dēļ;
- Pamesto, degradēto teritoriju izmantošana sniedzot ieguldījumu vides kvalitātes uzlabošanā (ainavisks uzlabojums, vides sanācija, teritoriju sakopšana);
- Jauna tilta pār Lielupi būvniecība radīs tiešu ietekmi uz būvniecībai paredzētajām teritorijām, tai skaitā, iespējams, apbūvējot pašreizējās mežu teritorijas (tilta būvniecība, pievadceļu būvniecība);
- Lielupes ostas kanāla padziļināšana (ar ostas attīstību saistīta aktivitāte);
- Lielupes ostas attīstība un Lielupes malas aktīvāka izmantošana – paredz jaunas infrastruktūras izveidi un ostas darbības atjaunošanu, kas radīs ietekmi uz vidi (upes krastu nostiprināšana, infrastruktūras objektu izveide upes krastos);
- Pastaigu mola (uz pāļiem) būvniecība Rīgas jūras līcī radītu tiešu ietekmi saistībā ar pāļu dzīšanu, mola izveidi, it īpaši mola izveides (būvniecības) laikā;

Netiešās ietekmes:

Ar netiešu ietekmi saprotami pasākumi, kas netieši vai pastarpināti rada ietekmi uz dabas resursu aizsardzību un izmantošanu vai vides kvalitāti (ietekme var būt pozitīva, negatīva vai neitrāla).

- Ar ūdens izmantošanu saistītas infrastruktūras izveidošana ūdens malās kā rezultātā tiks mainīta gan ainava, gan palielināsies ūdens izmantošana rekreācijai;
- Transporta plūsmu novirzīšana izraisīs slodzes uz vidi palielināšanos atsevišķās pilsētas daļās;
- Tūristu skaita palielināšanās un attiecīgi slodzes uz vidi palielināšanās saistībā ar tūrisma un atpūtas infrastruktūras izveidi, it īpaši attīstot jaunus un paplašinot esošos kūrortus un attīstot jaunus tūrisma produktus, kā arī veidojot jaunus „enkurobjektus”, kas piesaistīs lielu skaitu apmeklētāju;
- Tiek paredzēts, ka iedzīvotāju skaits Jūrmalā palielināsies, līdz ar to netieši pieaugs arī slodze uz dabas vidi;
- Dabas teritoriju aktīvāka izmantošana – uzlabojot pieejamību un piesaistot tūristus, uzlabojot dabas infrastruktūru – sagaidāms, ka palielināsies apmeklētāju skaits un netieši arī ietekme uz vidi (tai skaitā caur vides izglītības aktivitātēm);
- Veselīga dzīvesveida popularizēšana – stratēģija paredz šo kā vienu no īstenojamiem pasākumiem;
- Tāda tūrisma piedāvājuma veidošana, lai maksimāli izmantotu esošos resursus (dabas teritorijas, ārstnieciskās dūņas), kā arī tūrisma piedāvājuma realizēšanā sadarboties ar citām pašvaldībām.

- e-pārvaldes ieviešana – samazinot nepieciešamību pēc iedzīvotāju pārvietošanās un vairāk izmantojot attālinātos pakalpojumus, netieši tiek mazināta slodze uz vidi. Fakts, ka pilsētas teritorija ir izstiepta un iedzīvotāju blīvums ir nevienmērīgs, ir minēts kā vājā puse SVID analīzē, un e-pārvaldes ieviešana šo problēmu daļēji risina;
- Vietējo centru izveide Jūrmalā – netieši samazinot nepieciešamību pēc transportlīdzekļu izmantošanas Jūrmalas pilsētā;
- Regulāra un uzlabota sabiedriskā transporta attīstība Jūrmalā, tādejādi sniedzot netiešu pozitīvu ieguldījumu gaisa kvalitātes uzlabošanā;
- Energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi siltumapgādes sistēmā un koģenerācijas stacijas izbūve veicinās energoresursu efektīvāku izmantošanu;
- Sadarbība ar vēlētajām iedzīvotāju padomēm ar Jūrmalas attīstību saistītu jautājumu risināšanā; iesaistot dažādas interešu grupas lēmumu pieņemšanas agrā stadijā ir iespējams izsvērt ierosināto jautājumu dažādus aspektus un pieņemt pārdomātus lēmumus, tai skaitā lēmumus, kas saistīti ar vides kvalitāti, dabas resursu izmantošanu un apsaimniekošanu.

Īstermiņa ietekmes uz vidi stratēģijas ieviešanas kontekstā lielākoties ir saistāmas ar būvniecības darbiem jaunu infrastruktūras objektu izveides procesā, kā arī saistībā ar dažādu masveida pasākumu organizēšanu.

Ilgttermiņa ietekmes – saistītas gan ar jaunu infrastruktūras objektu izveidi (it īpaši tādu, kas piesaistīs lielu apmeklētāju skaitu), gan esošo inženierinfrastruktūras objektu atjaunošanu un uzturēšanu, kā arī ar Jūrmalas stratēģisko izvēli paplašināt tūrisma pakalpojumu piedāvājuma klāstu. Ilgttermiņa ietekmes radīs jaunu inženiertehnisko projektu realizēšana, piemēram, jauna tilta pār Lielupi būvniecība un Kauguru apejas (apvedceļa) izbūve. Tāpat jāuzsver, ka ilgtermiņa ietekmēm uz vidi un dabas resursiem ir sagaidāma saistība ar enkurobjektu izveidi Jūrmalā, jo plānots, ka šie objekti ir vērtējami kā liela mēroga infrastruktūras objekti, kuru darbība balstīsies uz liela skaita apmeklētāju piesaisti.

Kumulatīvās ietekmes ir lielākoties vērtējamas ilgtermiņā, kad novērojama dažādu sociālekonomisko aktivitāšu mijiedarbība. Lai gan skaidri ir norādīts, ka pilsētā netiks pieļauta piesārņojošas ekonomiskās darbības attīstība, tomēr paplašinot tūrisma piedāvājumu pilsētā un attīstot jaunus pakalpojumus, palielinoties pilsētas iedzīvotāju skaitam, sagaidāms, ka dabas resursu izmantošana un kopējā slodze uz vidi palielināsies, ja tiks īstenoti visi stratēģijā minētie pasākumi. Vienlaikus jāuzsver, ka iespējamās negatīvās ietekmes uz vidi var samazināt vai novērst pasākumu plānošanas un ieviešanas procesā.

7. IESPĒJAMĀS IETEKMES UZ VIDI SAMAZINĀŠANA

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija 2010 – 2030 ir vietējā līmeņa ilgtermiņa plānošanas dokuments, kas identificē stratēģiskos mērķus un prioritātes. Lai gan stratēģijā ir uzskaitīti dažādi īstenojamie pasākumi, tomēr tie ir jāvērtē stratēģisko prioritāšu un pasākumu kopuma kontekstā. Pasākumi pašlaik ir uzskatāmi par priekšlikumiem un idejām, un mainoties ārējiem nosacījumiem un politiskajām prioritātēm, daļa no tiem, iespējams, var netikt realizēta. Tādēļ vērtējot iespējamās būtiskās ietekmes uz vidi, ir būtiski vērtēt stratēģijas telpisko perspektīvu un uz tās balstīto Teritorijas plānojumu, kas precīzi definēs atļautās un aizliegtās darbības noteiktās teritorijās.

Vērtējot iespējamās būtiskās ietekmes uz vidi un iespējas tās samazināt, tiek pieņemts, ka īstenojot stratēģijā iekļautos pasākumus tiks ievēroti vides aizsardzības normatīvajos aktos iekļautās prasības.

7.1. Izvērtēšana un plānošana

Lielākās iespējas novērst stratēģijā iekļauto pasākumu negatīvo ietekmi uz vidi, ir plānošanas stadijā, proti, veicinot izvērtējumu par plānoto pasākumu iespējamo ietekmi uz vidi, izvērtējot sagaidāmo ietekmi uz vides kvalitāti un dabas resursiem, bioloģiski vērtīgām teritorijām, kā arī ņemot vērā esošos riskus un prioritātes vides aizsardzības jomā. Arī stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma process ir vērsts uz to, lai identificētu iespējamās negatīvās ietekmes uz vidi un riskus un sniegtu rekomendācijas to novēršanai vai samazināšanai.

Svarīgi, lai šādā izvērtēšanas un plānošanas procesā tiktu iesaistītas dažādas interešu grupas, konsultatīvās padomes un plašāka sabiedrība – veidojot atklātu diskusiju par piedāvāto pasākumu pozitīvajiem un negatīvajiem aspektiem, kā arī ietekmi uz vidi un dzīves kvalitāti.

Būtu nepieciešams organizēt publiskas diskusijas un sabiedrisko apspriešanu arī par katru no Stratēģijā minētiem „enkurobjektiem”. Pašreizējā Stratēģijas detalizācijas pakāpe neļauj novērtēt šo objektu ietekmi uz vidi, tai skaitā uz ainavu, dabas resursiem, sagaidāmās slodzes u.tml., tādēļ pirms lēmumu pieņemšanas par šādu objektu izveidi, ir ieteicams šīs ieceres publiski apspriest.

Vairāki no Stratēģijā iekļautajiem pasākumiem potenciāli var radīt negatīvu ietekmi uz vides kvalitāti, dabas resursiem un bioloģisko daudzveidību – it īpaši tādi objekti un pasākumi, kurus plānots veidot ĪADT un pieguļošajās teritorijās vai teritorijās, kas atzītas par bioloģiski vērtīgām, piemēram, Jaunkemeru piekraste, Lielupes grīva un Lielupes applūstošā paliene, dabas parkam „Ragakāpa” pieguļošās teritorijas, Rīgas jūras piekrastes krasta kāpu aizsargjosla u.c. Tādēļ izstrādājot Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojumu 2010-2022, jāveic bioloģiskās daudzveidības novērtējums un rezultāti jāiestrādā teritorijas plānojumā, lai novērstu bioloģiski vērtīgu teritoriju iznīcināšanu tās apbūvējot vai novēršot nevēlamas ietekmes.

Būtiski, lai iespējamie riski tiktu izvērtēti un ņemti vērā izstrādājot **teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus** (TIAN), piemēram, atļaujot vai aizliedzot noteikta veida apbūvi, nosakot maksimālo apbūves intensitāti, minimālo zemes gabalu lielumu, izvirzot prasības

attiecībā uz pieslēgumiem centralizētai notekūdeņu savākšanas sistēmai u.tml. Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojumam 2010-2022, tai skaitā TIAN tiks veikts atsevišķs stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums izvērtējot ietekmi uz vidi. Tāpat jāapzinās, ka stratēģijā plānotie pasākumi un attiecīgi TIAN rada iespējas noteiktu aktivitāšu īstenošanai vai saimnieciskās darbības veikšanai, taču tas nenozīmē, ka visas šīs ieceres tiks realizētas praksē.

7.2. Ietekmes uz vidi samazināšana ieviešanas procesā

Liela nozīme novēršot un samazinot iespējamo nevēlamo ietekmi uz vidi ir nodrošināt, lai plānošanas procesā identificētie riski un rekomendācijas un nosacījumi tiktu ievēroti pasākumu ieviešanas procesā.

Attiecībā uz ietekmi uz vidi realizējamus pasākumus var iedalīt trīs kategorijās:

- 1) Pasākumi (aktivitātes), kam saskaņā ar normatīvo aktu prasībām ir nepieciešams veikt ietekmes uz vidi novērtējumu. Pēc šī Vides pārskata sagatavošanas laikā pieejamās informācijas un tās detalizācijas pakāpes, nevar identificēt stratēģijas ieviešanā plānotās darbības, kuras ir iekļautas LR likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 1.pielikuma „Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams” sarakstā. Pasākumu kopumu prioritātes „kūrorts” ieviešana ir saistīta ar iespējamām darbībām NATURA 2000 teritorijās. Gadījumos, ja konkrētais risinājums var būtiski ietekmēt NATURA 2000 teritoriju, saskaņā ar „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.¹ panta nosacījumiem novērtē tās ietekmi uz NATURA 2000 teritoriju. Šādā gadījumā ietekmes uz vidi izvērtēšana tiks veikta ekspertiem rūpīgi izvērtējot ar pasākuma īstenošanu saistīto ietekmi uz NATURA 2000 teritoriju, izvērtējot dažādas alternatīvas un iespējas negatīvo ietekmju samazināšanai, kā arī dodot iespēju plašākai sabiedrībai iesaistīties šajā procesā.
- 2) Pasākumi, kam saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu ir nepieciešams veikt sākotnējo ietekmes uz vides novērtējumu vai saņemt atzinumu un nosacījumus no vides un dabas aizsardzības institūcijām (no Valsts vides dienesta un Dabas aizsardzības pārvaldes). Atbilstoši likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteiktajam, sākotnējais ietekmes uz vidi novērtējums tiek piemērots infrastruktūras objektu attīstības gadījumā (inženiertehniskā apgāde un infrastruktūras uzlabošana u.c.), ceļu būvniecībai (Kauguru apvedceļš), ostu un jahtu ostu būvniecībai (Lielupes osta, jahtu ostas), ēku un būvju būvniecībai, rekonstrukcijai, renovācijai un restaurācijai Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā. Šajā gadījumā ir būtiski, lai arī sabiedrībai būtu pieejama informācija par plānotajiem pasākumiem un būvniecības iecerēm, un būtu iespēja iepazīties ar vides ekspertu sniegtajiem atzinumiem.
- 3) Pasākumi, kuru īstenošanai nav nepieciešams īpašs atzinums vai vērtējums no dabas un vides aizsardzības institūcijām. Šajos gadījumos lielākoties sagaidāma ietekme uz vidi nav būtiska, taču arī ieteicams atbalstīt dažādu interešu grupu un sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesā.

8. IESPĒJAMIE KOMPENSĒŠANAS PASĀKUMI

Saskaņā ar likuma „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 43. pantu „paredzēto darbību atļauj veikt vai plānošanas dokumentu īstenot, ja tas negatīvi neietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*NATURA 2000*) ekoloģiskās funkcijas, integritāti un nav pretrunā ar tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem. Ja paredzētā darbība vai plānošanas dokumenta īstenošana negatīvi ietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*NATURA 2000*), darbību atļauj veikt vai dokumentu īstenot tikai tādos gadījumos, kad tas ir vienīgais risinājums nozīmīgu sabiedrības sociālo vai ekonomisko interešu apmierināšanai un tajā ir ietverti kompensējoši pasākumi Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*NATURA 2000*) tīklam”.

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija 2010.-2030. gadam nav ar tādu detalizācijas pakāpi, lai noteiktu vai īstenojamās aktivitātes un pasākumi paredz rīcības, kuru rezultātā tiktu tiešā veidā negatīvi ietekmētas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas. Iespējamu negatīvu ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām var radīt kūrorta objektu un dažādu tūrisma objektu attīstība Jūrmalā. Vienlaikus jānorāda, ka stratēģija ir izstrādāta, ņemot vērā starptautiskos un nacionālos vides mērķus, vides aizsardzības normatīvos aktus. Līdz ar to specifiski dabai nodarīto kaitējumu kompensēšanas pasākumi netiek paredzēti.

Ja, īstenojot pilsētas attīstības stratēģiju, tiek apdraudēta *NATURA 2000* teritorija, plānošanas dokumenta izstrādātajam kompensējošie pasākumi jānosaka saskaņā ar normatīvajiem aktiem un konsultējoties ar attiecīgajām vides un dabas aizsardzības institūcijām.

Ja kāda no attīstības stratēģijā paredzētajām darbībām negatīvi ietekmēs kādu Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju *NATURA 2000*, tad kā kompensējoši pasākumi varētu tikt noteikti:

- biotopa izveidošana no jauna kādā jaunā vietā vai paplašinātā teritorijā, ko paredzēts iekļaut *NATURA 2000* tīklā;
- biotopa uzlabošana attiecīgās teritorijas daļā vai citā *NATURA 2000* teritorijā, proporcionāli projekta radītajiem zaudējumiem;
- izņēmuma gadījumos – jaunas teritorijas ierosināšana saskaņā ar Biotopu direktīvu.

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijā 2010.-2030. gadam paredzēta kūrorta teritoriju attīstīšana Ķemeru nacionālā parka teritorijas ietvaros. Ir jāparedz projektu priekšizpēte un jāizvērtē to iespējamās ietekmes uz vidi. Ja paredzētā darbība vai plānošanas dokumenta īstenošana negatīvi ietekmēs *NATURA 2000* teritoriju, darbību atļauj veikt vai plānošanas dokumentu īstenot tikai tādos gadījumos, kad tas ir vienīgais risinājums nozīmīgu sabiedrības sociālo vai ekonomisko interešu apmierināšanai un tajā ir ietverti kompensējoši pasākumi *NATURA 2000* teritorijai. Šie kompensējošie pasākumi ir jāparedz jau jauno infrastruktūras objektu plānošanas stadijā.

9. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA IESPĒJAMĀS BŪTISKĀS PĀRROBEŽAS IETEKMES IZVĒRTĒJUMS

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijā paredzētajām rīcībām kopumā nav prognozējama būtiska pārrobežu ietekme. Netieša pārrobežu ietekme, ko var radīt Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijā iekļauto pasākumu īstenošana lielākoties saistāma ar ietekmi uz ūdens kvalitāti Rīgas jūras līcī.

Ja stratēģijas ieviešanas procesā un ar to saistītajā teritorijas plānojuma darbības laikā tiks plānota darbība, kas minēta likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 1.pielikumā un kam jāveic ietekmes uz vidi izvērtējums, vai darbība, kam saskaņā ar šī likuma 2. pielikumu jāveic sākotnējais izvērtējums, tad saskaņā ar šo likumu tiks izvērtētas paredzētās darbības ietekmes uz vidi (paredzētās darbības izraisītas tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē, kuras ietekmē vai var ietekmēt cilvēku, viņa veselību un drošību, kā arī floru, faunu, bioloģisko daudzveidību, augsni, gaisu, ūdeni, klimatu, ainavu, materiālās vērtības, kultūras un dabas mantojumu un visu minēto jomu mijiedarbību), kā arī uz blakus teritorijām. Darbībām, kurām ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra konstatēs, ka to darbība var radīt būtiskas pārrobežu ietekmes, visticamāk netiks realizētas.

10. GALVENIE PAMATPRINCIPI UN METODES NOVĒRTĒJUMA VEIKŠANĀ

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums veikts saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.157. „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” un likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu”.

Pēc novērtējuma sagatavošanas Vides pārskata projekts tika nodots sabiedriskajai apspriešanai un atbilstoši VPVB 2010. gada 7. jūlijā vēstulē Nr. 7-02/757 noteiktajam izsūtīts šādām institūcijām:

- Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajai vides pārvaldei;
- Veselības inspekcijas atbilstoši struktūrvienībai;
- Dabas aizsardzības pārvaldes Ķemeru nacionālā parka administrācijai;
- Rīgas plānošanas reģiona administrācijai.

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums tika veikts, ņemot vērā plānošanas dokumentā iekļauto informāciju – mērķus, uzdevumus, pasākumus, izstrādes pamatprincipus, starptautiskos un nacionālos vides aizsardzības mērķus un normatīvo aktu prasības.

Veicot Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010. -2030. gadam stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu, tika lietoti sekojoši pamatprincipi:

- stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, t.i., Vides pārskata gatavošana tika uzsākta agrā plānošanas dokumenta izstrādes stadijā, ievērojot principu, ka ietekmes uz vidi novērtējums ir izdarāms pēc iespējas agrākā plānošanas sagatavošanas brīdī;
- stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums tika gatavots paralēli pilsētas attīstības stratēģijas izstrādei, lai novērtētu šajos dokumentos paredzamo pasākumu un aktivitāšu ieviešanas seku ietekmi uz vidi un nodrošinātu novērtējuma rezultātu pēc iespējas agrāku pielietošanu teritorijas plānojuma izstrādē.

SIVN izstrādē tika izmantotas šādas metodes:

1. informācijas analīze – analizēti Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030. gadam materiāli, kā arī augstāka līmeņa teritorijas plānošanas dokumenti un datu bāzes;
2. salīdzinošā analīze – izmantota iepriekšējā pieredze, kas iegūta citos ietekmes uz vidi novērtējuma procesos;
3. kartogrāfisko materiālu analīze;
4. lauka pētījumi – atsevišķu problēmteritoriju apsekošana dabā;
5. grupu diskusijas – tikšanās ar teritorijas plānojuma izstrādes ekspertiem un pašvaldības pārstāvjiem, lai izvērtētu dokumentu un izstrādātu ieteikumus tā uzlabošanai.

11. VIDES MONITORINGS UN PAREDZĒTIE PASĀKUMI PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANAS MONITORINGA NODROŠINĀŠANAI

Lai nodrošinātu teritorijas turpmāku attīstību saskaņā ar Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģiju 2010.-2030. gadam, jāveic regulāri monitoringa pasākumi, lai iegūtu informāciju par vides stāvokli un tendencēm. Dokumenta īstenošanas monitoringa nepieciešamību nosaka MK noteikumi Nr.157. „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”. Monitorings var būt labs instruments, lai konstatētu attīstības stratēģijas īstenošanas tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, lai operatīvi reaģētu un novērstu kādu pasākumu ieviešanas negatīvas sekas, un, ja nepieciešams, veiktu grozījumus reģiona plānojumā. Atbildīgajām institūcijām jāseko, vai tiek veikti visi plānošanas dokumentos paredzētie pasākumi un vai nepasliktinās vides un dabas stāvoklis Jūrmalas pilsētā.

Monitoringa ziņojums jā sastāda un atzinumā par vides pārskatu noteiktajā termiņā jā iesniedz Vides pārraudzības valsts birojā. Monitoringa ziņojumā apkopo pieejamo informāciju un ietver vismaz ar plānošanas dokumenta īstenošanu saistīto vides stāvokļa izmaiņu un to tendenču raksturojumu. Plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringam izmanto valsts statistikas datus, informāciju, kas iegūta veicot vides monitoringu, kā arī citu pieejamo informāciju.

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija paredz sistēmu, kādā veicama plānošanas dokumenta ieviešanas uzraudzība. Uzraudzība sistēma sastāv no:

- 1) stratēģisko mērķu sasniegšanas progresa novērtējuma,
- 2) pasākumu ieviešanas kontroles (atzīme par pasākuma izpildi),
- 3) jaunu pasākumu pamatojuma izvērtējuma.

Lai novērtētu pilsētas attīstības virzību uz stratēģisko mērķu sasniegšanu, ir noteikti galvenie indikatori un to vēlamie rādītāji 2030.gadā. Šādi indikatori ir noteikti katram no stratēģijā iekļautajam mērķiem. Starp tiem kā viens no indikatoriem ir minēts „iedzīvotāju viedoklis par dzīves vides kvalitāti”. Viedokli plānots noteikt ar Jūrmalas iedzīvotāju reprezentatīvās izlases pētījuma palīdzību (aptaujājot vismaz 500 iedzīvotāju), kas veicams reizi divos gados. Tāpat stratēģija paredz reizi gadā veikt t.s. ekspres-novērtējumus izvērtējot dažādu rādītājus. Kā vērtējamie vides indikatori minēti, piemēram, tīrs dzeramais ūdens, dabas teritoriju platība (uz 1 iedz.), apsaimniekoto dabas teritoriju kvalitāte u.tml. Informācija par šiem pasākumiem iekļauta Stratēģijas sadaļā „Ieviešanas uzraudzība”.

Likums „Par vides aizsardzību” definē, ka vides monitorings ir sistemātiski vides stāvokļa un piesārņojuma emisiju vai populāciju un sugu novērojumi, mērījumi un aprēķini, kas nepieciešami vides stāvokļa vērtējumam, vides politikas izstrādāšanai un vides un dabas aizsardzības pasākumu plānošanai, kā arī to efektivitātes kontrolei. Vides nacionālā monitoringa kontrole paredz novērojumus, lai konstatētu gaisa un ūdens kvalitātes izmaiņas, dabas resursu izmaiņu tendences, kā arī saglabātu mūsu teritorijai raksturīgās ainavas, augu un dzīvnieku sugas, un to veido 5 daļas: gaisa un klimata pārmaiņu monitoringa daļa, ūdeņu monitoringa daļa, bioloģiskās daudzveidības monitoringa daļa, sauszemes vides un tās komponentu monitoringa daļa un ģeoloģisko procesu monitoringa daļa. Monitoringa pasākumi vides kvalitātei veicami saskaņā ar valsts monitoringa pasākumiem. Monitoringu veic,

izmantojot valsts statistikas datu bāzes, salīdzinot vēsturiskos un aktuālos datus par teritoriju, kā arī analizējot aizsargājamo teritoriju monitoringa datus.

Vides monitoringa programma 2009.-2012.gadam izstrādāta pamatojoties uz Vides monitoringa pamatnostādņēm 2009.-2012.gadam, kuras apstiprinātas ar Ministru kabineta 2009.gada 11.marta rīkojumu Nr.187 „Par Vides monitoringa programmas pamatnostādņēm 2009.-2012. gadam.

Vides monitoringa programma iedalīta četrās programmās:

- Gaisa monitoringa programma, kas ietver atmosfēras gaisa kvalitātes monitoringu, nokrišņu kvalitātes monitoringu, gaisa piesārņojuma pārnesei lielos attālumos novērtējumu un globālā atmosfēras novērojumu reģionālā līmeņa monitoringu, integrālo monitoringu, gaisa piesārņojuma ietekmes uz dabisko veģetāciju un graudaugiem monitoringu un putekšņu monitoringu;
- Ūdeņu monitoringa programmu, kas sastāv no 3 daļām:
 - 1) Virszemes ūdeņu monitoringa programmas, kuras mērķis ir iegūt informāciju par virszemes ūdeņu kvalitāti un hidroloģisko režīmu katrā upju baseinu apgabalā, pārejas, piekrastes un teritoriālajos ūdeņos, novērtēt dažādu piesārņojuma avotu, ieskaitot piesārņojuma pārnesei slodzi un ietekmi;
 - 2) Pazemes ūdeņu monitoringa programmas, kas ietver ķīmiskās kvalitātes un kvantitatīvā stāvokļa monitoringu;
 - 3) Aizsargājamo teritoriju monitoringa programmas, kas ietver monitoringa programmu dzeramā ūdens ieguvei izmantojamajos ūdensobjektos, īpaši aizsargājamas dabas teritorijas virszemes ūdensobjektos, īpaši jūtīgo teritoriju monitoringa programmu, peldvietu monitoringa programmu, prioritāro zivju ūdeņu monitoringa programmu.
- Zemes monitoringa programma. Vides monitoringu plānots veikt sekojošo programmu ietvaros: zemes virsmas apauguma monitorings un augsnes kvalitātes monitorings. Augsnes kvalitātes monitoringa mērķis ir sekot Latvijas augsnes stāvokļa izmaiņām, lai novērtētu piesārņojuma izmaiņu tendences augsnē un iegūtu pārskatu par augšņu stāvokli valstī. Zemes virsmas apauguma monitoringa mērķis ir nodrošināt valsts un starptautiskās vides pārvaldes institūcijas ar informāciju par zemes apauguma, tajā skaitā zemes izmantošanas izmaiņām.
- Bioloģiskās daudzveidības monitoringa programma. Šīs programmas ietvaros tiek veikts bioloģiskās daudzveidības monitorings Latvijā. Bioloģiskā daudzveidība šīs programmas izpratnē ir dzīvo organismu, sugu un biotopu daudzveidība visos Latvijā sastopamos un Latvijai raksturīgajos ekoloģiskajos kompleksos.

12. VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJA ATZINUMS PAR VIDES PĀRSKATU

Vides pārskata projekts 2010.gada 28.oktobrī tika iesniegts Vides pārraudzības valsts birojam (VPVB). Birojs 2010.gada 25.novembrī sniedza atzinumu Nr. 11 „Par Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.gadam Vides pārskatu” ([skat. 7. pielikumu](#)).

VPVB atzinumā norāda, ka Vides pārskats ir sagatavots atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” prasībām.

VPVB rekomendē Jūrmalas pilsētas domei izvērtēt nepieciešamību pilnveidot Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģiju 2010.-2030.gadam, ņemot vērā Vides pārskatā, VPVB sniegtajā atzinumā un sabiedriskās apspriešanas laikā izteiktos priekšlikumus. Birojs rekomendē Attīstības stratēģijā iestrādāt vadlīnijas turpmāko plānošanas dokumentu izstrādei, ņemot vērā sabiedriskajā apspriešanā izteiktos priekšlikumus, īpašu uzmanību pievēršot „klusā kūrorta” objektu pudura izveidei Jaunķemeros, enkurobjektiem, kāpu promenādei, Lielupes ostas attīstībai, darbībām īpaši aizsargājamās teritorijās un tām pieguļošajās teritorijās.

Tā kā Attīstības stratēģija ir politisks dokuments, bet vadlīnijas turpmāko plānošanas dokumentu izstrādei - metodisks materiāls, tiek uzskatīts, ka vadlīniju iekļaušana stratēģijā nav lietderīga. Turklāt teritorijas plānojuma izstrādi regulē Ministru kabineta 2009. gada 06. oktobra noteikumu Nr.1148 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” nosacījumi, tā izstrādei valsts institūcijas ir izsniegušas noteikumus un teritorijas plānojumam tiks veikta atsevišķa stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, kuras ietvaros detalizēti varēs izvērtēt teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus ietvertās prasības VPVB norādītajos objektos un izteikt priekšlikumus teritorijas plānojuma pilnveidošanai.

VPVB atzinumā norāda, ka Jūrmalas pilsētas domei ir jāinformē sabiedrība par stratēģijas pieņemšanu un jāpasagatavo informatīvs ziņojums par to, kā plānošanas dokumentā integrēti vides apsvērumi, kā ņemts vērā vides pārskats, izteiktie atzinumi, sabiedriskās apspriešanas rezultāti, pamatojums, kāpēc no visiem iespējamiem risinājuma variantiem izraudzīts pieņemtais variants, kā arī ziņas par pasākumiem plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa veikšanai, norādot monitoringa ziņojuma iesniegšanas termiņus.

Pēc stratēģijas pieņemšanas atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” VII nodaļā noteiktajam Jūrmalas pašvaldība informēs sabiedrību par plānošanas dokumenta pieņemšanu iepriekšminēto noteikumu 27. punkta noteiktajā kārtībā un sagatavos informatīvo ziņojumu, ietverot tajā VPVB norādīto informāciju.

Birojs atzinumā nosaka arī to, ka stratēģijas radīto tiešo vai netiešo ietekmju uz vidi konstatēšanai, pašvaldībai jāveic plānošanas dokumenta realizācijas novērtējums un vismaz trīs reizes plānošanas periodā - 2016.g., 2023.g. un 2030.g. – jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz VPVB. elektroniskā veidā

Pašvaldība, pamatojoties uz valsts vides monitoringa un citiem pieejamiem datiem, sagatavos monitoringa ziņojumus un iesniegs tos birojam 2016.g., 2023.g. un 2030.gadā.

13. KOPSAVILKUMS

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas (2010-2030) dokumenta stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk tekstā SIVN) mērķis ir izvērtēt ar stratēģijas īstenošanu saistīto ietekmi uz vidi. Vides pārskatā tiek analizēts vides stāvoklis un problēmas Jūrmalas pilsētā, kā arī attīstības stratēģijas mērķi, uzdevumi un plānoto pasākumu sagaidāmā ietekme uz vides kvalitāti un dabas resursiem.

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas (2010-2030) projektam izstrādāts saskaņā ar likumu "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" un Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumiem Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums", kā arī ņemot vērā Vides pārraudzības valsts biroja ieteikumus. SIVN procesa mērķis ir panākt vides aspektu integrēšanu plānošanas procesā, nodrošinot, ka vides vērtības tiek atbilstoši iestrādātas Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijā. Ja šos aspektus nav iespējams iestrādāt pašā plānošanas dokumentā, tad ir jāpanāk, lai šie aspekti tiktu ievēroti, izstrādājot katru konkrēto ieviešanas pasākumu.

Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešana norisinājās no 2010. gada 12. augusta līdz 24. septembrim. Tās ietvaros tiks organizēta sabiedriskās apspriešanas sanāksme, kas notika 2010. gada 26. augustā Jūrmalas pilsētas domes ēkas Lielajā zālē (protokols pievienots [5. pielikumā](#)). Sabiedriskās apspriešanas laikā no iedzīvotājiem un institūcijām saņemtie komentāri un viedokļi ir ņemti vērā sagatavojot Vides pārskata gala versiju ([3. pielikums](#) un [4. pielikums](#)).

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijā (2010-2030) ir izvirzīti 3 stratēģiskie mērķi:

1. Starptautiski pazīstams moderns piekrastes kūrorts un populārākā kūrortpilsēta Baltijas jūras reģionā,
2. Austrumu un Rietumu kontaktu veidošanas un tikšanās vieta Baltijas reģionā,
3. Kvalitatīva dzīves un brīvdienu vieta.

Kā prioritātes Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijā ir izvirzītas:

1. *kūrorts* – kura ietvaros paredzēts 8 pasākumu komplekss, kas nodrošinās kūrortpilsētas statusa iegūšanu un nostiprināšanu, mārketinga attīstību un kūrortvides izveidošanu, ņemot vērā dabas vērtību aizsardzību, kas nodrošina kūrortvides saglabāšanu;
2. *Jūrmalnieks* – kas paredz 14 pasākumu kompleksu, lai nodrošinātu jūrmalniekiem, piederību pilsētai, kurā ir kvalitatīva un droša dzīves vide - vizuāli pievilcīga pilsētas publiskā telpa, dabas teritorijas, nodrošināta izglītības un veselības pakalpojumu pieejamība, daudzveidīgs pilsētas sniegto iespēju klāsts, kopēja un individuāla dažādu sabiedrības grupu un kopienu sabiedriskā dzīve un pašizpaušmes iespējas.
3. *Daudzveidīga uzņēmējdarbība* – kuras 8 pasākumu kompleksi nodrošinās daudzveidīgas uzņēmējdarbības attīstību, kur daudzveidīga biznesa attīstības pamatā ir piemērotas teritorijas un darbības sfēras, kas neatstāj negatīvu ietekmi uz kūrortpilsētas attīstībai nepieciešamajiem priekšnoteikumiem (vides kvalitāte, prestižs, drošība), bet sniedz papildus pozitīvus aspektus pilsētas piedāvājumam un tēlam.

Attiecībā uz stratēģijas īstenošanas ietekmi uz vidi stratēģijā uzsvērts, ka Jūrmalā prioritāte ir uz pakalpojumu sniegšanu vērstai daudzveidīga uzņēmējdarbība, netiek plānota piesārņojošās rūpnieciskās darbības attīstība. Saistībā ar stratēģijas īstenošanu sagaidāma pozitīva ietekme uz vidi saistībā ar dabas resursu aizsardzības un apsaimniekošanas uzlabošanu, degradēto teritoriju sakopšanu un izmantošanu, vietējo centru attīstību. Viena laikus sagaidāms, ka kopējā slodze uz vidi palielināsies saistībā ar plānoto tūrisma pakalpojumu un piedāvājuma paplašināšanu, dabas teritoriju izmantošanu, jaunu tūrisma objektu veidošanu, kas palielinās kopējo apmeklētāju plūsmu. Stratēģija veido pamatu Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojuma 2010.-2022. gadam iekļautajiem risinājumiem, kuru sagatavošana arī notiek pašlaik.

Izstrādājot Stratēģiju netiek piedāvāti dažādi alternatīvie risinājumi, tādēļ sagaidāmā ietekme uz vidi Vides pārskatā tiek aprakstīta salīdzinot sagaidāmo ietekmi uz vidi t.s. nulles scenārija gadījumā, proti, situācijā, kad Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija netiek pieņemta un īstenota.

Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana ir viens no būtiskiem vides aspektiem, kas Stratēģijas ieviešanas kontekstā jāizvērtē. Jūrmalā daudzi no biotopiem (16 % no kopējās teritorijas jeb aptuveni 16 km²) ir reti un apdraudēti, tādēļ tiem Latvijā un arī visā Eiropas Savienībā ir noteikts aizsardzības statuss. Attiecībā uz īpaši aizsargājamiem dabas teritorijām (ĪADT) Stratēģija neparedz būtiskas izmaiņas, jo saskaņā ar likumu „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plāni ir jāievieš un jāņem vērā visu līmeņu teritorijas plānojumos. Nozīmīgākie aizsargājamie biotopi Jūrmalā ir mežainās jūrmalas kāpas, melnalkšņu staignāji, parastās purvmirtes audzes un aizsargājamie pļavu biotopi. Neieviešot Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģiju un ar to saistīto Telpiskās attīstības perspektīvu, ir saskatāmi riski bioloģiskajai daudzveidībai, it īpaši riski mežu masīvu viengabalainības saglabāšanai. Nepietiekama esošo biotopu inventarizācija un nepietiekama izvērtēšana pirms apbūves var izraisīt situāciju, kad daļa no biotopiem, it īpaši tie, kas atrodas ārpus ĪADT, var tikt būtiski un neatgriezeniski bojāti.

Starp citiem nozīmīgākie ar Stratēģijas īstenošanu saistītiem vides aspektiem jāmin virszemes ūdens kvalitāte, atmosfēras gaisa kvalitāte, aizsardzība pret troksni, ainavas veidošana un aizsardzība. Tāpat Vides pārskatā tiek apskatīti ar dabas resursu aizsardzību saistītie aspekti, dabas teritoriju saglabāšana un pieejamība.

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas (2010–2030) mērķi un to sasniegšanai nepieciešamās rīcības kopumā atbilst Latvijai saistošajām starptautiskajām konvencijām, starptautiskajiem un Latvijas normatīvajiem aktiem vides aizsardzības jomā. Tomēr ņemot vērā, ka lielākā daļa aktivitāšu nav detalizēti aprakstītas, nepieciešams uzraudzīt plānošanas dokumenta ieviešanu paredzot pasākumus negatīvo ietekmju uz vidi identificēšanai un novēršanai.

Vides pārskatā ir iekļauts apraksts par pozitīvām un negatīvām, tiešām un netiešām, īstermiņa, ilgtermiņa un kumulatīvām ietekmēm. Sagaidāmā kopējā ietekme uz vidi Stratēģijas mērķu un prioritāšu īstenošanas līmenī vērtējama kā pozitīva vai neitrāla, taču atsevišķu prioritāšu ietvaros iekļauto aktivitāšu realizācija var radīt negatīvu ietekmi. Kopumā dabas vides resursu un to kvalitātes saglabāšana un aizsardzība tiek uzskatīta par vienu no priekšnoteikumiem Jūrmalas attīstībai ilgtermiņā – gan kontekstā ar dzīves kvalitātes nodrošināšanu jūrmalniekiem, gan saistībā ar Jūrmalas kā kūrortpilsētas attīstību. Tāpat tiek likts uzsvars uz kvalitatīvas publiskās telpas attīstību (publiskās telpas izcilība), integrētas

transporta sistēmas veidošanu, pilsētvides uzlabošanu, inženiertehniskās apgādes un infrastruktūras uzlabošana, tranzīta samazināšanu caur pilsētu.

No vides aizsardzības viedokļa uzmanība būtu jāpievērš pasākumiem Lielupes ostas attīstībai, jauna tilta būvēšanai pār Lielupi, pakalpojumu klāsta paplašināšanai jūras piekrastē un pludmales promenādes izveidei, jo šīs aktivitātes var uzlabot vides kvalitāti un pieejamību pilsētas iedzīvotājiem un viesiem, taču vienlaikus var radīt nevēlamu ietekmi uz dabas resursiem.

Iespējamo negatīvo ietekmi uz vidi saistībā ar Stratēģijas īstenošanu var samazināt plānošanas procesā, un novērst veicot izvērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi un dabas resursiem, kad plānotie pasākumi ir konkretizēti. Būtiski, lai iespējamie riski tiktu ņemti vērā izstrādājot Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojumu (2010-2022) un atspoguļoti teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus, piemēram, atļaujot vai aizliedzot noteikta veida apbūvi, nosakot maksimālo apbūves intensitāti, minimālo zemes gabalu lielumu, izvirzot prasības attiecībā uz pieslēgumiem centralizētai notekūdeņu savākšanas sistēmai u.tml. Stratēģijas ieviešanas procesā iespējamo pasākumu īstenošanas negatīvo ietekmi uz vidi var samazināt veicot ietekmes uz vidi novērtējumu vai sākotnējo ietekmes uz vidi novērtējumu tādām ekonomiskām aktivitātēm, pirms kuru īstenošanas šādu novērtējumu veikšanu paredz nacionālā likumdošana. Tāpat būtiski, lai Jūrmalas pilsētas dome radītu iespējas dažādu interešu grupu un sabiedrības līdzdalībai lēmumu pieņemšanas procesā.

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija (2010-2030) gadam nav ar tādu detalizācijas pakāpi, lai noteiktu vai īstenojamās aktivitātes un pasākumi paredz rīcības, kuru rezultātā tiktu tiešā veidā negatīvi ietekmētas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, tādēļ nav noteikti iespējamie kompensēšanas pasākumi. Tomēr, ja īstenojot pilsētas attīstības stratēģiju, tiks apdraudēta *NATURA 2000* teritorija, plānošanas dokumenta izstrādātajam kompensējošie pasākumi jānosaka saskaņā ar normatīvajiem aktiem un konsultējoties ar attiecīgajām vides un dabas aizsardzības institūcijām.

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijā paredzētajām rīcībām kopumā nav prognozējama būtiska pārrobežu ietekme. Netieša pārrobežu ietekme, ko var radīt Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijā iekļauto pasākumu īstenošana lielākoties saistāma ar ietekmi uz ūdens kvalitāti Rīgas jūras līcī.

Lai nodrošinātu teritorijas turpmāku attīstību saskaņā ar Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģiju (2010-2030), jāveic regulāri monitoringa pasākumi, lai iegūtu informāciju par vides stāvokli un tendencēm. Vides monitorings Latvijā un tai skaitā Jūrmalā tiek veikts pamatojoties uz Vides monitoringa programmu, kas paredz veikt mērījumus par gaisa, ūdens un zemes kvalitāti, kā arī bioloģisko daudzveidību. Arī Stratēģija paredz sistēmu, kādā veicama plānošanas dokumenta ieviešanas uzraudzība. Uzraudzība sistēma sastāv no:

- 4) stratēģisko mērķu sasniegšanas progressa novērtējuma,
- 5) pasākumu ieviešanas kontroles (atzīme par pasākuma izpildi),
- 6) jaunu pasākumu pamatojuma izvērtējuma.

Kā vērtējamie vides indikatori minēti, piemēram, tīrs dzeramais ūdens, dabas teritoriju platība (uz 1 iedz.), apsaimniekoto dabas teritoriju kvalitāte u.tml. Detalizēta informācija par šiem pasākumiem iekļauta Stratēģijas sadaļā „Ieviešanas uzraudzība”.

IZMANTOTĀ LITERATŪRA UN AVOTI

Literatūras avoti, atskaides, pārskati un interneta resursi

1. Aplūstošo teritoriju noteikšana dabā un izvērtējums Jūrmalas pilsētas teritorijā; izpildītājs L.Engēle, 2009.gada aprīlis – maijs.
2. Atskaite par Jūrmalas pilsētas mežu bioloģiskās daudzveidības novērtējumu. Sagatavota Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojuma 2009. – 2021.g. izstrādes ietvaros. Izpildītājs: Sandra Ikauniece, Rīga, 2009.g. maijs
3. Blūms P., Pētersone A., Pētersons R., Naudiša A., Laiviņa S., Timpars T. Jūrmala. Dabas un kultūras mantojums. Rīga: Neputns, 2004
4. Eberhards G. Lapinskis J. Baltijas jūras Latvijas krasta procesi. Atlants. Processes on the Latvian Coast of the Baltic Sea. Atlas. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2008., 64 lpp.
5. Eberhards G. Latvijas jūras krasti. Rīga: Latvijas Universitāte, 2003., 296 lpp.
6. Kūrorta attīstībai nepieciešamo Jūrmalas pilsētas dabas resursu vērtējums: Jūrmalas klimats un mikroklimatiskās zonas. Ārstniecisko dūņu resursi un to reģenerācijas iespējas. Atskaite. Sagatavota Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojuma 2009. – 2021.g. izstrādes ietvaros. Izpildītājs: Lilija Frīdenberga, Rīga, 2009. jūlijs
7. Rīgas aglomerācijas trokšņa stratēģiskās kartēšanas rezultātu kopsavilkums. Trokšņu kartes. Projekts. SIA „Estonian, Latvian and Lithuanian Environment”, 2008.
8. Rīcības plāns vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā. Projekts. SIA „Estonian, Latvian and Lithuanian Environment”, 2009.
9. Rīcības plānu izstrāde trokšņa samazināšanai uz valsts autoceļiem. SIA „Estonian, Latvian and Lithuanian Environment”, SIA „BRD projekts”, 2009.
10. Rīcības plānu izstrāde trokšņa samazināšanai uz valsts autoceļiem. Autoceļš A10. Kopsavilkums. SIA „Estonian, Latvian and Lithuanian Environment”, SIA „BRD projekts”, 2009.
11. Terentjeva L., Frīdenberga L. Latvijas kūrortu dabiskie dziedniecības līdzekļi. Rīga: Multicentrs, 2008., 256 lpp.
12. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs www.meteo.lv (datu bāzes, tematiskie pārskati).
13. Dabas aizsardzības pārvalde www.dap.gov.lv
14. Valsts meža dienests www.vmd.gov.lv
15. Valsts zemes dienests www.vzd.gov.lv
16. Centrālās statistikas pārvaldes datu bāzes <http://data.csb.lv>

Normatīvie akti un plānošanas dokumenti

17. ANO konvencija „Par cīņu pret pārtuksnešošanu/ zemes degradāciju valstīs, kurās novērojami ievērojami sausuma periodi un/vai pārtuksnešošanās, jo īpaši Āfrikā”; 1994.
18. ANO konvencija „Par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu”; 2003.

19. Bernes konvencija „Par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību”; 1979.
20. Bioloģiskās daudzveidības nacionālā programma; Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Rīga, 1999.
21. Bonnas konvencija „Par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību”; 1979.
22. Dabas lieguma „Darmšates priežu audze” dabas aizsardzības plāns 2006. – 2016.; Jūrmala, 2006.
23. Dabas lieguma „Lielupes grīvas pļavas” dabas aizsardzības plāns; Rīga, 2004.
24. Dabas parka „Ragakāpa” dabas aizsardzības plāns 2004.-2010.gadam; Jūrmala, 2004.
25. Eiropas ainavu konvencija; 2000.
26. Eiropas Kopienas Direktīva 2000/60/EC; 2000.
27. Eiropas Padomes Direktīva 92/43/EEK „Par dabisko biotopi, savvaļas floras un faunas aizsardzību”; 1992.
28. Eiropas Padomes Direktīva 79/409 „Par savvaļas putnu aizsardzību”; 1979.
29. Eiropas Padomes Direktīva 1975/442/EEK „Par atkritumiem”; 1975.
30. Eiropas Padomes Direktīva 1991/689/EEC „Par bīstamajiem atkritumiem”; 1991.
31. Eiropas Padomes Direktīva 2001/42/EK „Par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu”; 2001.
32. Helsinku konvencija „Par Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzību”; 1974., 1992.
33. Ķemeru nacionālā parka dabas aizsardzības plāns 2002.-2010.gadam; Rīga, 2002.
34. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija; LR Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija.
35. Likums „Aizsargjoslu likums” (05.02.1997.);
36. Likums „Ķemeru nacionālā parka likums” (30.05.2001.).
37. Likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (14.10.1998.);
38. Likums „Par vides aizsardzību” (06.08.1991.);
39. Likums „Teritorijas plānošanas likums” (22.05.2002.);
40. Lisabonas stratēģija; 2000.
41. Ministru kabineta 1999.gada 3.septembra noteikumi Nr.83 „Noteikumi par dabas parkiem”;
42. Ministru kabineta 2006.gada 14.februāra noteikumi Nr.142 „Noteikumi par nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijām”.
43. Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumi Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”;
44. Ministru kabineta 1999.gada 15.jūnija noteikumi Nr.212 „Noteikumi par dabas liegumiem”;
45. Ministru kabineta 2003.gada 22.jūlija noteikumi Nr.415 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”;

46. Ramsāres konvencija „Par starptautiskas nozīmes mitrājiem, īpaši kā ūdensputnu dzīves vidi”; 1971.
47. Riodeženeiro konvencija „Par bioloģisko daudzveidību”; 1992.
48. Rīgas plānošanas reģiona attīstības stratēģija 2000.-2020.gadam (aktualizēta 2008.gadā); Rīga, 2008.
49. Rīgas plānošanas reģiona telpiskais (teritorijas) plānojums 2005.-2025.gadam; Rīga, 2007.
50. Rīgas reģiona attīstības programma 2005.-2011.gadam; Rīga, 2004.
51. UNESCO konvencija „Par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību”; 1972.

PIELIKUMI

1. pielikums. Publikācijas Jūrmalas nedēļas ziņas

JŪRMALAS NEDĒĻAS ZIŅAS 12.08.10.–18.08.10. Nr. 29 (175)

formē

Jūrmalas pilsētas dome paziņo,

ka saskaņā ar Jūrmalas pilsētas domes 2010. gada 22. jūlija lēmumu Nr.555 „Par grozījumiem Jūrmalas pilsētas domes 2007. gada 17. maija lēmumā Nr.466 „Par detālplānojuma projekta izstrādes uzsākšanu Jaunķemeru glābšanas stacijai Jūrmalā, Brīzes ielā 1”, darba uzdevuma precizēšanu un detālplānojuma pirmās redakcijas Jaunķemeru glābšanas stacijai Jūrmalā, Brīzes ielā 1, nodošanu sabiedriskajai apspriešanai un atzinumu saņemšanai” tika nolemts nodot sabiedriskajai apspriešanai un atzinumu saņemšanai detālplānojuma pirmo redakciju.

Sabiedriskās apspriešanas termiņš — četras nedēļas no sludinājuma publicēšanas laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” un vietējā laikrakstā.

Sabiedriskās apspriešanas laikā detālplānojuma pirmā redakcija būs apskatāma Jūrmalas pilsētas domes Pilsētplānošanas nodaļā Edinburgas prospektā 75, 1. stāva vestibilā.

Rakstiskus priekšlikumus un ierosinājumus var iesniegt domes Pilsētplānošanas nodaļā Edinburgas prospektā 75, darbdienās plkst. 8.30–17.00. Apmeklētāju pieņemšana — katru pirmdienu plkst. 14.00–18.00 pie projekta vadītājas I. Vīcepas 59. kabinetā.

Ja priekšlikuma iesniedzējs vēlas saņemt rakstveida atbildi, prasības pieteikums jānosūta Jūrmalas pilsētas domes Pilsētplānošanas nodaļai, norādot: fiziskām personām — vārdu, uzvārdu, personas kodu un pastāvīgās dzīvesvietas adresi; juridiskām personām — nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi.

Aicinām piedalīties sabiedriskās apspriešanas sanāksmē 2010. gada 26. augustā plkst. 16.00 Jūrmalas domes Pilsētplānošanas nodaļā Edinburgas prospektā 75.

Paziņojums par Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.–2030. gadam stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projekta sabiedrisko apspriešanu Pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja 2010. gada 7. jūlija lēmumu Nr. 20 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”, sabiedriskajai apspriešanai tiek nodots Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.–2030. gadam stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projekts.

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija 2010.–2030. gadam ir Jūrmalas pilsētas pašvaldības ilgtermiņa politikas plānošanas dokuments laika periodam no 2010. līdz 2030. gadam. Tā norāda pilsētas šodienas prioritātes un stratēģiskos mērķus nākotnei. Pilsētas attīstības stratēģiju paredzēts apstiprināt līdz 2010. gada beigām.

Šī plānošanas dokumenta ieviešana ietekmēs Jūrmalas administratīvo teritoriju, plašākā nozīmē arī Rīgas plānošanas reģionu, valsti un Baltijas reģionu.

Stratēģija veido pamatu Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojumam 2010.–2022. gadam risinājumiem.

Stratēģijas izstrādātājs: Jūrmalas pilsētas dome, Jomas iela 1/5, Jūrmala, tālrunis 6709 3816, <http://www.jurmala.lv>, sadarbībā ar SIA „Grupa93”, Kr. Barona iela 3–4, Rīga, tālrunis 67217043, <http://www.grupa93.lv>.

Vides pārskata izstrādātājs: SIA „Firma L4”, Jelgavas iela 90, Rīga, tālrunis 67500180, <http://www.L4.lv>, sadarbībā ar SIA „Grupa93”, Kr. Barona iela 3–4, Rīga, tālrunis 67217043, <http://www.grupa93.lv>.

Sabiedriskās apspriešanas laiks noteikts no 2010. gada 12. augusta līdz 24. septembrim.

Sabiedriskās apspriešanas sanāksme notiks 2010. gada 26. augustā plkst. 18.00 Jūrmalas pilsētas domes ēkas Lielajā zālē, Jomas ielā 1/5, Jūrmalā.

Ar Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.–2030. gadam un tās Vides pārskata projektu var iepazīties Jūrmalas pilsētas domē Jomas ielā 1/5, Jūrmalā, Jūrmalas pilsētas domes mājaslapā www.jurmala.lv un SIA „Grupa93” mājaslapā www.grupa93.lv.

Rakstiskus priekšlikumus un atsauksmes par stratēģijas un Vides pārskata projektu var iesniegt līdz 2010. gada 24. septembrim Apmeklētāju apkalpošanas centrā Jūrmalas pilsētas domē, 1. stāvā, Jomas ielā 1/5, Jūrmalā, LV-2015 vai SIA „Grupa93” birojā, Kr. Barona ielā 3–4, Rīgā, LV- 1050.

uz vidi novērtējuma Vides pārskatā analizēts vides stāvoklis un problēmas Jūrmalas pilsētā, kā arī attīstības stratēģijas risinājumi un potenciālā ietekme uz vidi. Vides pārskats izstrādāts vienlaikus ar attīstības stratēģiju, un novērtējuma rezultāti tiek atspoguļoti stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskatā.

Vides pārskata projekts Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojumam 1. redakcijai un Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijai izstrādāts saskaņā ar likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumiem Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”, kā arī ņemot vērā Vides pārraudzības valsts biroja ieteikumus.

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijā izvirzīti 3 stratēģiskie mērķi:

- 1) starptautiski pazīstams moderns piekrastes kūrorts un populārākā kūrortpilsēta Baltijas jūras reģionā;
- 2) Austrumu un Rietumu kontaktu veidošanas un tīkšanās vieta Baltijas reģionā;
- 3) kvalitatīva dzīves un brīvdienu vieta.

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijā izvirzītas šādas prioritātes:

- **Kūrorts.** Šī prioritāte ietver astoņu pasākumu kompleksu, kas nodrošinās kūrortpilsētas statusa iegūšanu un nostiprināšanu, mārketinga attīstību un kūrortvides izveidošanu, ņemot vērā dabas vērtību aizsardzību, kas nodrošina kūrortvides saglabāšanu.
- **Jūrmalnieks.** Jūrmalnieks ietver 14 pasākumu kompleksu ar mērķi radīt jūrmalniekiem piederības izjūtu pilsētai, kurā ir kvalitatīva un droša dzīves vide – vizuāli pievilcīga pilsētas publiskā telpa, dabas teritorijas, nodrošināta izglītības un veselības pakalpojumu pieejamība, daudzveidīgs pilsētas sniegto iespēju klāsts, kopēja un individuāla dažādu sabiedrības grupu un kopienu sabiedriskā dzīve un pašizpausmes iespējas.
- **Daudzveidīga uzņēmējdarbība.** Prioritātē plānots astoņu pasākumu komplekss ar mērķi nodrošināt daudzveidīgas uzņēmējdarbības attīstību. Daudzveidīga biznesa attīstības pamatā ir piemērotas teritorijas un darbības jomas, kas neatstāj negatīvu ietekmi uz kūrortpilsētas attīstībai nepieciešamajiem priekšnoteikumiem (vides kvalitāte, prestižs, drošība), bet sniedz papildu pozitīvus aspektus pilsētas piedāvājumam un tēlam.

Attiecībā uz stratēģijas īstenošanas ietekmi uz vidi stratēģijā uzsvērts, ka Jūrmalā prioritāte ir uz pakalpojumu sniegšanu vērstai daudzveidīgai uzņēmējdarbībai, netiek plānota piesārņojošas rūpnieciskās darbības attīstība. Saistībā ar stratēģijas īstenošanu sagaidāma pozitīva ietekme uz vidi dabas resursu aizsardzības un apsaimniekošanas uzlabošanā, degradēto teritoriju sakopšanā un izmantošanā, kā arī vietējo centru attīstībā. Vienlaikus sagaidāms, ka kopējā slodze uz vidi palielināsies saistībā ar plānoto tūrisma pakalpojumu un piedāvājuma paplašināšanu, dabas teritoriju izmantošanu un jaunu tūrisma objektu veidošanu, kas palielinās kopējo apmeklētāju plūsmu.

Jūrmalas pilsētas dome 2010. gada 8. jūlijā pieņēmusi lēmumu Nr.496 „Par Jūrmalas pilsētas pašvaldības 2009. gada publisko pārskatu”, ar kuru apstiprināts Jūrmalas pilsētas pašvaldības 2009. gada publiskais pārskats.

Ar Jūrmalas pilsētas pašvaldības 2009. gada publiskā pārskata pilnu tekstu var iepazīties Jūrmalas pilsētas domes Apmeklētāju apkalpošanas centrā Jomas ielā 1/5 Jūrmalā, vai interneta mājaslapas www.jurmala.lv sadaļā „Pašvaldība”.

Cienijamie skolēnu vecāki!

Vaivaru pamatskola aicina pieteikt bērnus 1.–9. klasē.

Skola īsteno gan pamatizglītības, gan speciālās izglītības programmas bērniem ar dažādiem attīstības traucējumiem.

Skolas pedagogi īsteno Sorosa fonda Latvija iniciatīvas „Pārmaiņu iespējas skolām” projektu „Iekļaujoša atbalsta sistēma”, kas skolēniem nodrošina saturīgu un radošu brīvā laika pavadīšanu pēc stundām:

- radošās darbnīcas „Pepijas akadēmija”;
- diskusiju klubus „Dzīves skola”;
- smilšu spēles;
- integratīvā dziesmu un deju kopā;
- integratīvais ēnu teātris.

Paziņojums par Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010. – 2030. gadam stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projekta sabiedrisko apspriešanu

--

Pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja 2010. gada 07. jūlija lēmumu Nr. 20 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”, sabiedriskajai apspriešanai tiek nodots Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010. – 2030. gadam stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projekts.

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija 2010. – 2030. gadam ir Jūrmalas pilsētas pašvaldības ilgtermiņa politikas plānošanas dokuments laika periodam no 2010. līdz 2030. gadam. Tā norāda pilsētas šodienas prioritātes un stratēģiskos mērķus nākotnei. Dokumentu paredzēts apstiprināt līdz 2010. gada beigām.

Plānošanas dokumenta ieviešana ietekmēs Jūrmalas administratīvo teritoriju, plašākā nozīmē arī Rīgas plānošanas reģionu, valsti un Baltijas reģionu.

Stratēģija veido pamatu Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojuma 2010.-2022. gadam risinājumiem.

Stratēģijas izstrādātājs: Jūrmalas pilsētas dome, Jomas iela 1/5, Jūrmala, tālrunis 6709 3816, <http://www.jurmala.lv> sadarbībā ar SIA „Grupa93”, Kr.Barona iela 3-4, Rīga, tālrunis 67217043, <http://www.grupa93.lv>.

Vides pārskata izstrādātājs: SIA „Firma L4”, Jelgavas iela 90, Rīga, tālrunis 67500180, <http://www.L4.lv> sadarbībā ar SIA „Grupa93”, Kr.Barona iela 3-4, Rīga, tālrunis 67217043, <http://www.grupa93.lv>.

Sabiedriskās apspriešanas laiks noteikts no **2010. gada 12. augusta līdz 24. septembrim**.

Sabiedriskās apspriešanas sanāksme notiks **2010. gada 26.augustā** plkst. 18.00, Jūrmalas pilsētas domes ēkas lielajā zālē, Jomas ielā 1/5, Jūrmalā.

Ar Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010. – 2030. gadam un tās Vides pārskata projektu var iepazīties Jūrmalas pilsētas domes ēkā, Jomas ielā 1/5, Jūrmalā, Jūrmalas pilsētas domes mājas lapā www.jurmala.lv un SIA „Grupa93” mājas lapā www.grupa93.lv/jurmala.

Rakstiskus priekšlikumus un atsauksmes par stratēģijas un vides pārskata projektu var iesniegt līdz **2010. gada 24.septembrim** Jūrmalas pilsētas domes Apmeklētāju apkalpošanas centrā, 1.stāvā, Jomas ielā 1/5, Jūrmalā, LV 2015 vai SIA „Grupa93” birojā, Kr. Barona ielā 3-4, Rīgā, LV 1050.

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma daļa, 06.08.2010

www.jurmala.lv

2010-08-26

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010. - 2030. gadam stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksme**Laiks: 18:00****Vieta: Jūrmalas pilsētas domes lielajā zālē, Jomas ielā 1/5, Jūrmalā.****Paziņojums par Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010. - 2030. gadam stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projekta sabiedrisko apspriešanu**

Pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja 2010. gada 07. jūlija lēmumu Nr. 20 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”, sabiedriskajai apspriešanai tiek nodots Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010. - 2030. gadam stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projekts.

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija 2010. - 2030. gadam ir Jūrmalas pilsētas pašvaldības ilgtermiņa politikas plānošanas dokuments laika periodam no 2010. līdz 2030. gadam. Tā norāda pilsētas šodienas prioritātes un stratēģiskos mērķus nākotnei. Dokumentu paredzēts apstiprināt līdz 2010. gada beigām.

Plānošanas dokumenta ieviešana ietekmēs Jūrmalas administratīvo teritoriju, plašākā nozīmē arī Rīgas plānošanas reģionu, valsti un Baltijas reģionu.

Stratēģija veido pamatu Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojuma 2010.-2022. gadam risinājumiem.

Stratēģijas izstrādātājs: Jūrmalas pilsētas dome, Jomas iela 1/5, Jūrmala, tālrunis 6709 3816, <http://www.jurmala.lv> sadarbībā ar SIA „Grupa93”, Kr.Barona iela 3-4, Rīga, tālrunis 67217043, <http://www.grupa93.lv>.

Vides pārskata izstrādātājs: SIA „Firma L4”, Jelgavas iela 90, Rīga, tālrunis 67500180, <http://www.L4.lv> sadarbībā ar SIA „Grupa93”, Kr.Barona iela 3-4, Rīga, tālrunis 67217043, <http://www.grupa93.lv>.

Sabiedriskās apspriešanas laiks noteikts no **2010. gada 12. augusta līdz 24. septembrim**.

Sabiedriskās apspriešanas sanāksme notiks **2010. gada 26. augustā** plkst. 18.00, Jūrmalas pilsētas domes ēkas lielajā zālē, Jomas ielā 1/5, Jūrmalā.

Ar Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010. - 2030. gadam un tās Vides pārskata projektu var iepazīties Jūrmalas pilsētas domes ēkā, Jomas ielā 1/5, Jūrmalā, Jūrmalas pilsētas domes mājas lapā www.jurmala.lv un SIA „Grupa93” mājas lapā www.grupa93.lv/jurmala.

Rakstiskus priekšlikumus un atsauksmes par stratēģijas un vides pārskata projektu var iesniegt līdz **2010. gada 24. septembrim** Jūrmalas pilsētas domes Apmeklētāju apkalpošanas centrā, 1. stāvā, Jomas ielā 1/5, Jūrmalā, LV 2015 vai SIA „Grupa93” birojā, Kr. Barona ielā 3-4, Rīgā, LV 1050.

Stratēģijas un vides pārskata materiāli:

- [Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas projekts](#)
- [Telpiskās attīstības perspektīvas projekts](#)
- [Vides pārskata stratēģijas projekts](#)
- [Kopsavilkums - vides pārskata stratēģijas projekts](#)
- [26. augusta Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010 – 2030 SIVN Vides pārskata sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokols](#)

Uzsākta Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas (2010 – 2030) Vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešana

PAZIŅOJUMS PAR JŪRMALAS PILSĒTAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS 2010. – 2030. GADAM STRATĒGISKĀ IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMA VIDES PĀRSKATA PROJEKTA SABIEDRISKO APSPIEŠANU

Pamatspriešanās uz Vides pārskata projekta vides pārskatu 2010. gada 7. jūlija lēmuma Nr. 20. Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu sabiedriskajā apspriešanā tiek nodots Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010. – 2030. gadam stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projekts.

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija 2010. – 2030. gadam ir Jūrmalas pilsētas pašvaldības ilgtermiņa politikas plānošanas dokumenta laika periodam no 2010. līdz 2030. gadam. Tā norāda pilsētas šķērsošanas prioritātes un stratēģiskos mērķus rīkošanai. Dokumenta paredzētais spēkā esotais laiks ir līdz 2010. gada beigām.

Plānošanas dokumenta ieviešana ietekmēs Jūrmalas administratīvo teritoriju, plašākā mērogā arī Rīgas plānošanas reģionu, valsts un Baltijas reģionu.

Stratēģija veido pamatu Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojumam 2010. – 2022. gadam ierosinājumam.

Stratēģijas izstrādātājs:
Jūrmalas pilsētas dome, Jomas iela 1/5, Jūrmala, tālrunis 67 083 816, <http://www.jurmala.lv> sadarbībā ar SIA „Grupa93”, Kibaraņa iela 3-4, Rīga, tālrunis 67 217 043, <http://www.grupa93.lv>.

Vides pārskata izstrādātājs:
SIA „Firma L4”, Jērkavas iela 90, Rīga, tālrunis 67 500 180, <http://www.l4.lv> sadarbībā ar SIA „Grupa93”, Kibaraņa iela 3-4, Rīga, tālrunis 67 217 043, <http://www.grupa93.lv>.

Sabiedriskās apspriešanas laiks notiks no 2010. gada 12. augusta līdz 24. septembrim.

Sabiedriskās apspriešanas sanāksme, notiks 2010. gada 26. augustā plkst. 18.00. Jūrmalas pilsētas domes ēkas Lielajā zālē, Jomas ielā 1/5, Jūrmala.

Ar Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010. – 2030. gadam un tās Vides pārskata projektu var iepazīties Jūrmalas pilsētas domes ēkā, Jomas ielā 1/5, Jūrmalā, kā arī Jūrmalas pilsētas domes mājas lapā www.jurmala.lv un SIA „Grupa93” mājas lapā www.grupa93.lv/jurmala.

Rakstiskus priekšlikumus un atzīkmes par stratēģijas un vides pārskata projektu var iesniegt līdz **2010. gada 24. septembrim** Jūrmalas pilsētas domes Apmeklētāju apkalpošanas centrā, 1. stāvā, Jomas ielā 1/5, Jūrmalā, LV1058 vai SIA „Grupa93” birojā, Kibaraņa ielā 3-4, Rīgā, LV1058.

2. pielikums. Institūciju informēšana

grupa93

2010. gada 03. augustā
Nr.10/100

VVD Lielrīgas reģionālā vides pārvalde
Rūpniecības ielā 23, Rīga, LV 1045

Dabas aizsardzības pārvalde
Ķemeru nacionālā parka administrācija
„Meža māja”, Jūrmala, LV 2012

Rīgas plānošanas reģiona administrācija
Zigfrīda Annas Meierovica bulvāris 18, Rīga, LV1050

Veselības inspekcija Vides veselības nodaļa
Klijānu ielā 7, Rīgā, LV-1012

*Par Jūrmalas pilsētas
attīstības stratēģijas 2010 - 2030
stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
Vides pārskata projektu*

Pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk – Birojs) 2010. gada 07. jūlija lēmumu Nr. 20 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”, Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijai 2010. – 2030.g. ir piemērota stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra un tās ietvaros sagatavots Vides pārskata projekts. Ievērojot Biroja iepriekšminētā lēmuma un Ministru kabineta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 9.1., 14. un 15. punkta nosacījumus, nosūtām Jums Vides pārskata, tās kopsavilkuma un stratēģijas projektu. Lūdzam sniegt priekšlikumus un atsauksmes par Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010. – 2030.g. un tās vides pārskata projektu.

Informācija par Vides pārskata projekta sabiedrisko apspriešanu pieejama: Vides pārraudzības valsts biroja mājas lapā: www.vpvb.gov.lv, Jūrmalas pilsētas domes mājas lapā www.jurmala.lv un SIA „Grupa93” mājas lapā www.grupa93.lv/jurmala.

Pielikumā: Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010. – 2030. gadam, tās stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projekts, Vides pārskata kopsavilkums – 1 CD

Ar cieņu,

Valdes priekšsēdētājs

Neils Balgalis

M.Nikmane 29443385

3. pielikums. Institūciju priekšlikumi un komentāri par to iekļaušanu plānošanas dokumentā vai vides pārskatā

Komentārs par institūciju atzinuma ievērtēšanu

Atzinums	Komentārs
DAP Ķemeru nacionālā parka administrācija	
Lai mazinātu iespējamās negatīvās ietekmes, izsakām priekšlikumus Stratēģijas labošanai, papildināšanai, precizēšanai, kā arī atsevišķu nostādņu maiņai: (1) Stratēģijā paredzēts, ka Jūrmala plāno iegūt kūrortpilsētas statusu, attīstot kūrortu tikai Ķemeru nacionālā parka teritorijā, visu pārējo teritoriju pārsvarā atstājot dzīvošanai. Jūrmalas centrā ir spēcīgas un senas kūrorta tradīcijas. Uzskatām, ka tieši Jūrmalas centrs ir vispiemērotākā vieta urbāna kūrorta attīstībai, bioloģiski vērtīgo jūras piekrasti Ķemeru nacionālajā parkā piedāvājot kā ekskluzīvas atpūtas iespēju neapbūvētā jūras krastā.	Stratēģijā ir definēti divi nozīmīgi un atšķirīgi termini- kūrortpilsēta un kūrorts. Kūrorts – ārstnieciski vai profilaktiskos nolūkos apgūta un teritorija, kurā tiek izmantoti un aizsargāti tajā esošie dabas ārstnieciskie resursi un kura ir nodrošināta ar kūrortiestādēm un tūrisma infrastruktūru. Kūrortpilsētas definīcija – pilsēta, kurā ir viena vai vairākas kūrorta teritorijas un kuras ekonomikas un kultūras pamatā ir tūrisma un viesmīlības nozares, kas ietekmē pilsētvidi, infrastruktūru, pakalpojumu piedāvājumu un pilsētas sabiedrisko dzīvi. Attiecīgi, stratēģija uzsver kūrortobjektu izveidi visā pilsētā, veidojot kūrortpilsētu, bet kā kūrortu , atbilstoši definētajam, iespējams attīstīt tikai Jaunķemerus un Ķemerus, ko nosaka līdzšinējā pilsētas daļu attīstība.
(2) Jaunu kūrorta objektu būvniecība Jaunķemeru nonāk pretrunā ar jau pašā stratēģijā uzstādīto mērķi „nesadrumstāt lielos mežu masīvus” (Stratēģijas 19.1pp., K3, K6). Uzskatām, ka nav pieļaujama jaunu lielu kūrorta objektu būvniecība Jaunķemeru ārpus pašreizējām apbūves teritorijām, jo kādreiz apbūvēto, tagad neizmantoto teritoriju īpatsvars Jaunķemeru ir pietiekami liels. Savukārt dabas teritorijās ir ārkārtīgi liels īpaši aizsargājamo biotopu īpatsvars, gandrīz visu piekrasti aizņem īpaši aizsargājams biotops „mežainas jūrmalas kāpas”. Izsakām priekšlikumu precizēt Jaunķemeru kūrorta objektu pudura izveides nosacījumus, paredzot attīstīt lielos kūrorta objektus tikai pašreiz apbūvētajos zemesgabalos (Raga iela 1, „Dzintarkrasts”, KRC „Jaunķemeri”, „Neptūns”, Jaunķemeru ceļš 1, kādreizējā Jaunķemeru kempinga teritorija), saglabājot mežaino jūrmalas kāpu biotopus, ar labiekārtojumu pasargājot tos no pieaugošās antropogēnās ietekmes, kā arī attīstot inovatīvus veselības uzlabošanas piedāvājumus pludmalē un mežos, ko neaizņem īpaši aizsargājami biotopi.	Telpiskā attīstības perspektīva uzsver politisko virzienu pilsētas daļas attīstībai, t.i., nepieļaujot, piemēram, dzīvojamās apbūves attīstību šajā pilsētas daļā, bet gan tikai un vienīgi kūrortobjektu attīstību. Vienlaikus jāuzsver, ka stratēģijā noteiktie punkti nekādā veidā nav pretrunā, jo mērķis- „lielo mežu masīvu nesadrumstalošana” ir pamats nosakot teritorijas plānojuma risinājumus. Šinī gadījumā, tā ir tikai un vienīgi politiska izšķiršanās par to, vai Jūrmalas pilsētā ir nepieciešams radīt iespēju jaunu lielu kūrorta objektu izveidei. Savukārt politikas realizācija, saglabājot un aizsargājot gan dabas, gan kultūrvēsturiskās vērtības, ir tālākas plānošanas jautājums, t.i., teritorijas plānojums, detālplānojums, konkrētais tehniskais projekts. Pie tam, telpiskās attīstības perspektīvā noteiktā Klusā kūrorta teritorija nenosaka apbūvējamo teritoriju, bet gan minētās teritorijas kopējo attīstību, t.i., kā kūrortam, kas sevī ietver gan esošos objektus, gan mežus, gan, iespējams, jaunus kūrorta objektus. Vienlaikus jāuzsver, ka nevienas normatīvās akts nenosaka absolūtu ainavu aizsardzības zonas attīstības, to starp, būvniecības aizliegumu, bet gan norāda uz nepieciešamību to veikt saprātīgi, lai aizsargātu tūrisma, atpūtas un izglītības resursus, minerālūdeņu veidošanās procesus, saglabātu dabas ainavu un kultūrainavu un samazinātu antropogēno ietekmi uz dabas rezervātu un dabas lieguma zonām. Tāpēc vēlreiz uzsvēršu pilsētas turpmākās plānošanas un ieviešanas procesa
(3) Ķemeru nacionālā parka likums mērķi „kūrortu saimniecības attīstība” paredz tikai neitrālajā zonā, turklāt jebkurai attīstībai nacionālā parka teritorijā jābūt ilgtspējīgai un nenoplicinošai (Ķemeru nacionālā parka likuma 1. un 10. pants). Līdz ar to kūrorta objektu būvniecība iespējama Ķemeru un Jaunķemeru neitrālās zonas teritorijā, ainavu aizsardzības zonā	

paredzot dabas teritoriju, ko neaizņem īpaši aizsargājami biotopi, labiekārtošanu kūrorta viesu pastaigām un citām aktivitātēm brīvā dabā. Lūdzam Stratēģijā likt uzsvāru uz ilgtspējīgu kūrorta attīstību, kas paredz saglabāt dabas vērtības un kūrorta pastāvēšanai nepieciešamos dabas resursus arī nākamajām paaudzēm.	nozīmību, par pamatu ņemot noteikto politisko pilsētas attīstības virzienu, t.i., pievienotās vērtības radīšanu.
(4) Uzskatām par ilgtspējības principiem un Aizsargjoslu likumā noteiktajiem mērķiem neatbilstošu kūrorta objektu izvietojumu tiešā pludmales tuvumā (Stratēģijas 30.1pp., U2), jo sevišķi ja tas paredzēts vienlaikus ar pašas pludmales labiekārtošanu un piedāvājuma paplašināšanu. Izsakām priekšlikumu Stratēģijā paredzēt saglabāt dabas teritorijas starp kūrorta objektiem un pludmali, kas piedāvā arī plašas iespējas attīstīt ar kustībām saistītas aktivitātes, piemēram, pastaigas, nūjošanu, velobraukšanu u.c.	Telpiskās attīstības perspektīvas mērogs un detalizācija neprecizē konkrētas vietas, bet gan norāda teritorijas attīstības politisko virzību, bet šis priekšlikums ir absolūti pareizs un vērā ņemams, izstrādājot konkrētās pilsētas daļas teritorijas plānojuma risinājumus.
(5) Stratēģijā savienojums starp abām kūrorta teritorijām – Ķemeriem un Jaunķemeriem –attēlots kā parasta iela. Pašlaik kā transporta infrastruktūras vājo punktu nepieciešams atzīmēt Ķemeru galvenās ielas (Tukuma. E.Dārziņa, Tūristu ielu posmi), pa kuru jo sevišķi vasaras sezonā notiek ļoti intensīva autotransporta tranzīta kustība no Zemgales un Lietuvas uz jūras piekrasti, slikto tehnisko stāvokli un nepietiekamo caurlaidību. Līdz ar to Stratēģijā iekļaujami arī pasākumi vai nu Ķemeru – Jaunķemeru savienojuma pārveidei par maģistrāli ar atbilstošu infrastruktūru, vai arī tranzīta autotransporta kustības novirzīšanai uz citiem ceļiem. Izsakām priekšlikumu Stratēģijā paredzēt kādu inovatīvu un ekoloģisku sabiedriskā transporta līdzekli abu kūrorta teritoriju Ķemeru un Jaunķemeru savienošanai.	Piekrītam, ka ceļa posms Ķemeru- Jaunķemeru, būtu nosakāms kā īpaši, jo tas veido sasaisti starp kūrortiem, kas arī tiek uzsvērts Telpiskās attīstības perspektīvā. Stratēģijā ir uzsvērtā Jūrmalas pilsētas politika attiecībā uz transporta attīstību, to starp, nosakot kā vienu no pasākumiem „videi draudzīgas transporta sistēmas ieviešana”, bet konkrēta transporta līdzekļa izvēlē ir tālākas izpētes jautājums.
(6) Ķemeru paredzēts izvietot 3 dažādas iestādes sociāli neaizsargātām personām (Stratēģijas 27.1pp., J13), kas diez vai spēs uzlabot Ķemeru dzīves vidi un uzņēmējdarbības vidi, kā arī radīt pievilcīgu teritoriju tūristiem un atpūtniekiem un sekmēt kūrorta attīstību. Jau pastāvošā prakse un Stratēģijā plānotā visai Jūrmalas pilsētai nepieciešamo sociālo iestāžu koncentrēšana Ķemeru nav atbilstoša arī no pilsētas vienmērīgas attīstības viedokļa, kā arī apgrūtina sociāli atstumto personu integrācijas iespējas sabiedrībā. Turklāt pašreizējā gājējiem paredzētā infrastruktūra Ķemeru absolūti nav piemērota cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Izsakām priekšlikumu iestādes sociāli neaizsargātām personām paredzēt izvietot vienmērīgi visā pilsētas teritorijā.	Absolūti varētu piekrist šādam priekšlikumam, bet jāatzīst, ka pilsētas politisko izvēli ietekmē ne tikai labās prakses piemēri, bet arī tās reālās iespējas, piemēram, īpašumu piederība. Pie tam, minētās sociālās iestādes nav vienīgās Jūrmalas pilsētā un teikt, ka stratēģija nosaka šāda veida iestāžu koncentrēšanu vienā no pilsētas daļām, ir nekorekti. Bet ņemot vērā jaunās nostādnes un iedzīvotāju iebildumus, Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijā 2010.-2030. precizēts pasākumu kopums J12, neparedzot jaunas nakts patversmes celtniecību šajā pilsētas daļā. Stratēģijā īpaši uzsvērtā Universālā dizaina principu ievērošana pilsētas attīstībā, to starp Ķemeru. (J4).
(7) Izsakām priekšlikumu iekļaut Stratēģijā virzību uz kadastrālo vērtību un nekustamā īpašuma nodokļa noteikšanu Jūrmalā kūrortpilsētas attīstības interesēs - paredzēt samazināt nekustamā īpašuma nodokli par kūrorta	Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija 2010.-2030. gadam nosaka, ka viens no pasākumiem pilsētas attīstības veicināšanā ir stabila un efektīva pašvaldības nekustamā īpašuma nodokļa politika, nepieļaujot krasu nekustamā īpašuma nodokļa

funkcijām izmantotajām būvēm, kā arī par kūrorta vajadzībām saglabātajām un labiekārtotajām dabas teritorijām. Pašlaik noteiktais nekustamā īpašuma nodoklis dabas pamatnes teritorijām un mežiem nav samērīgs ar blakus pašvaldībās noteikto un ar Jūrmalā apbūves teritorijām noteikto - tas nestimulē īpašniekus saglabāt dabas teritorijas, kas ir vitāli svarīgi kūrortpilsētas pastāvēšanai.	pieaugumu. Sevišķi nozīmīgos gadījumos, kad piedāvātās uzņēmējdarbības mērķi saskan ar pilsētas attīstības vajadzībām un ir būtisks priekšnosacījums tai, jāizskata iespēja piedāvāt nekustamā īpašuma nodokļa atlaides.
(8) Izsakām priekšlikumu iekļaut Stratēģijā kvalitātes standartu un sertifikācijas sistēmas ieviešanu tūrisma pakalpojumiem, jo sevišķi starptautisku konferenču rīkošanai. Pašreizējā pieredze rāda, ka pieejamā kvalitāte apgrūtina semināru rīkošanu Jūrmalā.	Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija 2010.-2030. uzsver sniegto pakalpojumu kvalitātes nepieciešamību, piemēram, veicināt kūrorta pakalpojumu sniedzēju profesionālo izaugsmi , izveidojot Latvijas kūrortu profesionālo organizāciju, sadarbības veicināšanai atbalstot kopīgu projektu īstenošanu ar citiem Latvijas potenciālajiem kūrortiem un kūrorta pakalpojumu sniedzējiem.
(9) Izsakām priekšlikumu Stratēģijā iekļaut pasākumus sadarbības veicināšanai starp tūrisma uzņēmējiem, Jūrmalas pilsētas domi un Dabas aizsardzības pārvaldes Ķemeru nacionālā parka administrāciju ilgtspējīga tūrisma attīstības un koordinēšanas jomā Ķemeru nacionālā parka teritorijā un citās īpaši aizsargājamās dabas teritorijās.	Minētais priekšlikums ir ievērtēts pasākumu kopumā kūrorta kompetences un inovāciju centra izveidei (K5) . Konkrētas institūcijas netiek minētas, jo to struktūra ir ļoti mainīga.
Lūdzam precizēt sekojošus terminus, definīcijas u.tml. Stratēģijas tekstā: (1) Nav saprotams, kas domāts ar „Ķemeru nacionālā parka piedāvājums ar ūdeni, kūrortu, peldēm” (Stratēģijas 9.1pp.) - tas ir parka administrācijas vai parka teritorijas piedāvājums? Ķemeru nacionālā parka administrācija rūpējas par dabas tūrisma un dabai draudzīga un ilgtspējīga tūrisma piedāvājuma veicināšanu, kā arī par kūrorta vajadzībām nepieciešamo resursu saglabāšanu. Jaunu tūrisma produktu izveide ir uzņēmēju iniciatīva, kur administrācija var piedalīties produkta ilgtspējības uzlabošanā. Savukārt „ūdens, kūrorts un peldes” ir sastopams visā Jūrmalas teritorijā, ne tikai Ķemeru nacionālajā parkā. Specifiskais piedāvājums Ķemeru ir dažādi minerālūdeņi, kā arī iespēja nacionālajā parkā baudīt cilvēka maz ietekmētu dabu, piedzīvot „savvaļu”, vērot dzīvniekus, augus.	Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija 2010.-2030. definē politiskos virzienus pilsētas piedāvājuma veidošanā, kas nosaka Ķemeru nacionālā parka teritorijas potenciālu piedāvājuma radīšanā. Protams, teritorijas piedāvājuma radīšana iespējama vienīgi kopīgi sadarbojoties uzņēmējiem, pašvaldībai un aizsargājamās teritorijas pārvaldītājam, ko savukārt nodrošinās izveidojamais kūrorta kompetences centrs. Lai šī doma būtu nepārprotami saprotam, precizēts formulējums šādā redakcijā. Radīt jaunus, unikālus un daudzveidīgus tūrisma produktus (t.sk. Ķemeru nacionālā parka teritorijas vērtības un iespējas piedāvājuma dažādošanā).
2) Neveiksmīgs formulējums „dabas ainava pret jūru un kāpu priedēm” (Stratēģijas 7.1pp.), jo jūra un kāpu priedes pieder pie dabas ainavas un ir tās sastāvdaļa.	Formulējums precizēts- „dabas ainava ar jūru un kāpu priedēm”
(3) Pie draudiem minēta sociālo problēmu palielināšanās Kauguros, Slokā un Ķemeru (Stratēģijas 10.lpp.). Kā noprotams, sociālās problēmas jau pastāv, un ir atainojamas pie vātajām pusēm.	Šinī gadījumā tās vēl nav kļuvušas par nozīmīgu pilsētas attīstības kavējumu, bet tādas varētu būt, ja netiks laikus novērstas.
(4) Nav saprotama termina „kūrorts” definīcija (Stratēģijas 16.1pp.) – vai tikai aizsargājamo teritoriju var apgūt un izmantot ārstnieciskos un profilaktiskos nolūkos, kāda veida aizsargājama teritorija (dabas vai valsts aizsardzības) ar to domāta (teritorijas aizsardzība un apgūšana ir pretrunīgi procesi)?	Definējums precizēts šādā redakcijā Kūrorts – ārstnieciski vai profilaktiskos nolūkos apgūta un teritorija, kurā tiek izmantoti un aizsargāti tajā esošie dabas ārstnieciskie resursi un kura ir nodrošināta ar kūrortiestādēm un tūrisma infrastruktūru.

(5) Dabas vērtību aizsardzībā, kas nepieciešama kūrortvides saglabāšanai, (Stratēģijas 19.1pp., K6) nepietiek tikai ar kāpu reljefa saglabāšanu. Nepieciešams saglabāt arī uz kāpām augošo mežu vai citus dabiskus biotopus kā vienotu ekosistēmu, neaprobežojoties tikai ar reljefa vai arī ar priežu saglabāšanu.	Formulējums precizēts šādā redakcijā Kāpu ekosistēmas saglabāšana.
(6) Stratēģijas 38.lpp. paustais, ka Jūrmalas pilsētas dome sadarbosies ar Babītes un Engures pašvaldībām Ķemeru nacionālā parka režīma uzturēšanā, neatbilst spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Saeimas un Ministru kabineta izveidoto īpaši aizsargājamo dabas teritoriju pārvaldīšana ir Dabas aizsardzības pārvaldes funkcija saskaņā ar Ministru kabineta 02.06.2009. noteikumu Nr.507 "Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums" 2.1 .apakšpunktu. Sadarbība varētu izpausties kopīgu dabas tūrisma produktu izstrādē un popularizēšanā Ķemeru nacionālā parka teritorijā vai arī citās jomās. Vēlams Stratēģijā skatīties uz Ķemeriem nevis kā uz galējo Jūrmalas punktu, bet gan, plānojot infrastruktūru, uzsvērt saistību ar tālāko piekrasti - jūrmalciemiem Engures novadā.	Piekrītam, nepieciešams precizēt kopējo interešu jomas, jo režīma uzturēšana, neapšaubāmi, nevar būt pašmērķis. Sadaļa precizējama un papildināma, uzsverot kopēja piedāvājuma veidošanu, tajā iekļaujot Ķemeru nacionāla parka potenciālu. Formulējums precizēts šādā redakcijā: Ķemeru nacionālā parka teritorijas iespēju izmantošana piedāvājuma veidošanā, saglabājot dabas vērtības.
Lūdzam precizēt un papildināt Stratēģijas Vides pārskata tekstā, kā arī papildus izvērtēt atsevišķu paredzēto aktivitāšu ilgtspējību: 1) 26.1pp. - dabas lieguma „Lielupes grīvas plavas” dabas aizsardzības plāns ir pagarināts līdz 2013.gada 31.decembrim saskaņā ar vides ministra 2010.gada 6.janvāra rīkojumu Nr.2 „Par dabas aizsardzības plāna darbības termiņa pagarināšanu”;	Vides pārskats ir attiecīgi precizēts norādot, ka attiecīgais dabas aizsardzības plāns ir ticis pagarināts līdz 2013.gada 13.decembrim.
2) 45.lpp. - minēts Jūrmalas teritorijas plānojums 2009.-2012.gadam, kas vēl nav nodots sabiedriskajai apspriešanai;	Atsauce uz Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojumu 2009.-2021.gadam ir izņemta.
3) 66.1pp. - aktivitātes plānotas arī ĪADT, ne tikai tām pieguļošajās teritorijās, jāpapildina, ka darbības plānotas arī dabas lieguma „Lielupes grīvas plavas” teritorijā un pieguļošajās palieņu plavās, kā arī Lielupes aizsargjoslā, applūstošajās palienēs un Baltijas jūras Rīgas līča krasta kāpu aizsargjoslā, kas var būt pretrunā ar ĪADT un aizsargjoslu izveidošanas mērķiem;	Vides pārskata teksts ir attiecīgi precizēts, norādot: <i>„Jaunas infrastruktūras izveide un saimnieciskās darbības attīstīšana ĪADT pieguļošajās teritorijās, Lielupes aizsargjoslā un Baltijas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā, kas potenciāli var radīt negatīvu ietekmi uz vides kvalitāti un dabas resursu daudzveidību, piemēram, kūrorta puduru izveide Jaunķemeros, kas atrodas Ķemeru nacionāla parka neitrālajā un ainavu aizsardzības zonā; Lielupes jahtu ostas attīstība, kas atrodas dabas parka „Ragakāpa” pieguļošajā teritorijā; Lielupes krastu labiekārtošana u.tml.”</i> Stratēģijas tekstā netiek precizētas teritorijas, kurās šīs aktivitātes tiek plānotas, un Telpiskās attīstības perspektīva nav izstrādāta tādā mērogā, lai noteiktu, kurās teritorijās tieši iespējama jaunu infrastruktūras objektu izveide. Tādēļ būtiski šīs potenciāli negatīvās ietekmes apzināt un novērst izstrādājot Jūrmalas teritorijas plānojumu 2010.-2022.gadiem, un precīzi iezīmēt teritorijas, kur apbūve nav pieļaujama. Vienlaikus jāņem vērā ĪADT individuālajos aizsardzības un izmantošanas noteikumos noteiktās prasības, kā arī ĪADT dabas aizsardzības plānos noteiktais.

4) lūdzam izvērtēt, vai Stratēģijā plānotā kūrorta objektu pudura izveide Jaunkēmeros un kūrorta paplašināšana Ķēmeros nenonāk pretrunā ar pausto mērķi „nesadrumstālot lielos mežu masīvus”, kā arī ir atbilstoša Ķēmeru nacionālā parka likumā un Aizsargjoslu likumā noteiktajiem mērķiem;	Telpiskā attīstības perspektīva uzsver politisko virzienu pilsētas daļas attīstībai, t.i., nepieļaujot, piemēram, dzīvojamās apbūves attīstību šajā pilsētas daļā, bet gan tikai un vienīgi kūrortobjektu attīstību. Vienlaikus jāuzsver, ka stratēģijā noteiktie punkti nekādā veidā nav pretrunā, jo mērķis- „lielo mežu masīvu nesadrumstalošana” ir pamats nosakot teritorijas plānojuma risinājumus. Šinī gadījumā, tā ir tikai un vienīgi politiska izšķiršanās par to, vai Jūrmalas pilsētā ir nepieciešams radīt iespēju jaunu lielu kūrorta objektu izveidei. Savukārt politikas realizācija, saglabājot un aizsargājot gan dabas, gan kultūrvēsturiskās vērtības, ir tālākas plānošanas jautājums, t.i., teritorijas plānojums, detālplānojums, konkrētais tehniskais projekts. Pie tam, telpiskās attīstības perspektīvā noteiktā Klusā kūrorta teritorija nenosaka apbūvējamo teritoriju, bet gan minētās teritorijas kopējo attīstību, t.i., kā kūrortam, kas sevī ietver gan esošos objektus, gan mežus, gan, iespējams, jaunus kūrorta objektus. Vienlaikus jāuzsver, ka neviens normatīvais akts nenosaka absolūtu ainavu aizsardzības zonas attīstības, to starp, būvniecības aizliegumu, bet gan norāda uz nepieciešamību to veikt saprātīgi, lai aizsargātu tūrisma, atpūtas un izglītības resursus, minerālūdeņu veidošanās procesus, saglabātu dabas ainavu un kultūrainavu un samazinātu antropogēno ietekmi uz dabas rezervāta un dabas lieguma zonām. Tāpēc vēlreiz uzsvēršu pilsētas turpmākās plānošanas un ieviešanas procesa nozīmību, par pamatu ņemot noteikto politisko pilsētas attīstības virzienu, t.i., pievienotās vērtības radīšanu.
5) lūdzam izvērtēt, vai kāpu promenādes izveide un kūrorta objektu izvietošana tiešā pludmales tuvumā ir atbilstoša Aizsargjoslu likuma 6.pantā noteiktajiem Baltijas jūras Rīgas līča krasta kāpu aizsargjoslas izveidošanas mērķiem.	Telpiskās attīstības perspektīvas mērogs un detalizācija neprecizē konkrētas vietas, bet gan norāda teritorijas attīstības politisko virzību, bet šis priekšlikums ir absolūti pareizs un vērā ņemams, izstrādājot konkrētās pilsētas daļas teritorijas plānojuma risinājumus.
Veselības inspekcija Vides veselības nodaļa	
Veselības inspekcijas Rīgas reģiona higiēnas novērtēšanas un monitoringa nodaļa izskatot Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010-2030.gadam un Vides pārskata projektu, uzskata, ka iesniegtie dokumenti izstrādāti atbilstoši higiēnas nosacījumiem un plānotie pasākumi nerada risku pilsētas iedzīvotāju veselībai. Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijā ietver pašreizējās situācijas raksturojumu un analīzi, vietējās attīstības prioritātes, stratēģiskos mērķus un rīcības plānus 20 gadu periodam..... Balstoties uz iepriekš minēto neiebilstam Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010-2030.gadam un Vides pārskata projekta risinājumam.	Atzinums pozitīvs
Vides valsts dienests Lielrīgas reģionālā vides pārvalde	
VVD Lielrīgas reģionālā vides pārvalde (turpmāk – LRVP) vērš uzmanību uz	Lielupes ostas un Jaunās ostmalas attēlojums Telpiskās attīstības perspektīvā ir

firma L4

to, ka Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas Telpiskās attīstības perspektīvā kā Lielupes ostas un Jaunā ostmala ir iekļautas Jūrmalas pilsētas daļas pie Buļļuciema un Priedaines, kuras atrodas dabas liegumā „Lielupes grīvas pļavas”. Dabas liegums „Lielupes grīvas pļavas” iekļauts Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tīklā NATURA 2000. Lai novērstu maldīgu priekšstatu par Lielupes ostas attīstības iespējām Telpiskās attīstības perspektīvā Lielupes osta un Jaunā ostmala ir jāuzrāda ārpus dabas lieguma „Lielupes grīvas pļavas” teritorijām.	shematisks, prasības teritorijas izmantošanai tiks definētas teritorijas plānojumā. Jāuzsver, ka visā stratēģijas ieviešanā, tostarp attiecībā uz Lielupes ostas attīstību tiks nodrošināta vides un dabas aizsardzības prasību ievērošana. Tādējādi tiks nodrošināts arī dabas lieguma „Lielupes grīvas pļavas” aizsardzības režīms un dabas liegums, nosakot stratēģijā Lielupes ostas attīstību kā vienu no pilsētas attīstības stūrakmeņiem, veidos atšķirīgu ostas piedāvājumu, respektējot un uzsverot Lielupes grīvas pļavās esošās vērtības. Ņemot vērā šo pieeju un Lielupes grīvas pļavu novietojumu, tās iepriekšminētajā shematiskajā attēlojumā tiek saglabātas, uzsverot šo teritoriju nozīmību pilsētas unikālā piedāvājuma veidošanā.
VVD LRVP vērš uzmanību uz to, ka Lielupes ostas ekspluatācija ir problemātiska lielā sanešu daudzuma dēļ, kas katru gadu tiek pienests no Lielupes augšteces. Šī informācija ir jādara pieejama, lai potenciālie investori zinātu, ka drošai kuģu ceļa ekspluatācijai iespējams katru gadu būtu nepieciešams veikt Lielupes tīrīšanu un padziļināšanu.	Vides pārskata projektā jau ir sniegta informācija par smilšu sanesumiem Lielupes grīvā esošajā kuģu ceļā un paskaidrots, ka tie rada kuģošanai nedrošus apstākļus. Smilšu sanesumi upes grīvā ir apskatīti kā viens no dabas riskiem. Vides pārskata projektā ietverts 3.2.7. nodaļā Riski (45. lpp.). Šis risks ir novēršams ne tikai ar Lielupes tīrīšanu un padziļināšanu, bet arī ar citiem hidrotehniskiem pasākumiem, to starp, piemēram, mola izbūvi.
VVD LRVP rosina sniegt vairāk informācijas par Lielo promenādi gar Rīgas līci. VVD LRVP neatbalsta promenādes izbūvi ar stacionārām būvēm gar Rīgas līci, izņēmums varētu būt mobilo un īslaicīgo pludmales apkalpojošo objektu izbūve. Būvniecību krasta kāpu zonā un pludmalē ierobežo Aizsargjoslu likumā noteiktie apgrūtinājumi. Kā viens no apgrūtinājumiem un saimnieciskās darbības ierobežojumiem ir aizliegums pārveidot kāpu reljefu, bojāt un iznīcināt dabisko zemsedzi. Tāpat ir jārēķinās ar aprobežojumiem, ko nosaka dabas parka „Ragakāpa” un Ķemeru nacionālā parka dabas aizsardzības plāns un individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.	Telpiskās attīstības perspektīvā un stratēģijā ir uzsvērtā ideja un nākotnes vajadzība, t.i., pludmales pievienotās vērtības radīšana, savukārt teritorijas plānojuma risinājumos, kas tiks balstīti uz telpiskās attīstības perspektīvu, tiks precizēts veids, kā šo pievienoto vērtību ir iespējams veidot, to starp nosakot atļautās izmantošanas pludmalē, respektējot augstākstāvošo normatīvos aktus, to starp arī vides aizsardzībā. Šī doma ir uzsvērtā arī vides pārskata projektā, norādot, ka potenciāli negatīvu ietekmi uz vidi var radīt kāpu promenādes izveide, taču plānotās promenādes ietekme ir lielā mērā atkarīga no konkrētajiem risinājumiem, kuri promenādes izveidei tiks izvēlēti turpmākajā plānošanas un projektēšanas procesā.
VVD LRVP priekšlikums ir, pilnveidojot Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģiju, vairāk uzmanības pievērst degradēto un pamesto teritoriju attīstībai un sakopšanai, tajās paredzot izvietot jauno komerc un ražošanas apbūvi. Tādējādi samazinātos Jūrmalas pilsētas dabas teritoriju platība, kas tiktu zaudēta attīstot jaunus būvniecības projektus, kā arī tiktu sakārtota vide (veikti sanācijas pasākumi un likvidētas piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas).	Stratēģijā ir uzsvērtā nepieciešamība risināt jautājumu par neizmantotajiem un pilsētas vidi degradējošajiem objektiem gan pasākumu kopumā K4 „Ķemeru kūrortvides veidošana”, gan K3 „Kūrorta objektu pudura izveide Jaunķemeros”, nosakot, ka prioritāri nepieciešams sekmēt neizmantoto objektu un teritoriju sakārtošanu, bet ņemot vērā, ka stratēģija ir ilgtermiņa plānošanas dokuments un pašvaldībai ir jāskatās arī tālākā nākotnē, respektējot pilsētā esošās dabas vērtības, jo tās ir kūrortpilsētas attīstības pamats.
VVD LRVP uzskata, ka Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010. – 2030. gadam stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projekts pēc augstāk minēto priekšlikumu iekļaušanas projektā varētu tikt iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā izvērtēšanai.	

DAP Ķemeru nacionālā parka pārvalde

LATVIJAS REPUBLIKAS
VIDES MINISTRIJA

**DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDE
ĶEMERU NACIONĀLĀ PARKA ADMINISTRĀCIJA**

Reģ. Nr. 90009099027

„Meža māja”, Jūrmala, LV-2012, tālr. 67730078, fakss 67730207, kemeri@daba.gov.lv, www.daba.gov.lv

Jūrmalā

06.09.2010. Nr. K-2-04/ *200*
Uz 03.08.2010. Nr. 10/100

SIA „Grupa 93”
Kr. Barona ielā 3 - 4, Rīgā, LV-1050

**Par Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģiju
2010.-2030.g. un tās vides pārskatā projektu**

Iepazināties ar Jūsu vēstuli par atsauksmju un priekšlikumu sniegšanu Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijai 2010. – 2030.gadam (turpmāk – Stratēģija) un tās Vides pārskata projektam.

Stratēģija paredz aktivitātes īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un dabas un vides resursu aizsardzības aizsargjoslās, kas var būtiski negatīvi ietekmēt īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un Eiropas nozīmes aizsargājamo teritoriju Natura2000 ekoloģiskās funkcijas un integritāti, kā arī tajās sastopamās īpaši aizsargājamās sugas un biotopus, kā arī nonākt pretrunā ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, kā arī ar jūras un ūdensteču aizsargjoslu izveidošanas mērķiem. Šīs darbības ir sekojošas:

- 1) „klusā kūrorta” objektu pudura izveide Jaunķemeros,
- 2) kāpu promenādes un promenādes gar Lielupi izveide;
- 3) kūrorta, teritoriju dzīvošanai un biznesam paplašināšana uz dabas teritoriju rēķina Ķemeru nacionālajā parkā un dabas liegumā „Lielupes grīvas pļavas”, kā arī piegulošajās teritorijās,
- 4) Lielupes ostas teritorijas izveide, kas iekļauj arī dabas liegumā „Lielupes grīvas pļavas” esošās un tam piegulošās palieņu pļavas, kā arī piekļaujas dabas parka „Ragakāpa” teritorijai.

Lai gan Stratēģijā noteiktās teritorijas ir grūti telpiski identificējamās shēmā lietotā mēroga dēļ, kā arī paredzētās darbības aprakstītas aptuveni un vispārīgi, tomēr iezīmējas tendence attīstīt kūrortpilsētas infrastruktūru, urbanizējot pašreizējās dabas teritorijas, tajā skaitā īpaši aizsargājamās dabas teritorijas.

Lai mazinātu iespējamās negatīvās ietekmes, izsakām priekšlikumus Stratēģijas labošanai, papildināšanai, precizēšanai, kā arī atsevišķu nostādņu maiņai:

- (1) Stratēģijā paredzēts, ka Jūrmala plāno iegūt kūrortpilsētas statusu, attīstot kūrortu tikai Ķemeru nacionālā parka teritorijā, visu pārējo teritoriju pārsvarā atstājot dzīvošanai. Jūrmalas centrā ir spēcīgas un senas kūrorta tradīcijas. Uzskatām, ka tieši Jūrmalas centrs ir vispiemērotākā vieta urbāna kūrorta attīstībai, bioloģiski vērtīgo jūras piekrasti Ķemeru nacionālajā parkā piedāvājot kā ekskluzīvas atpūtas iespēju neapbūvētā jūras krastā.
- (2) Jaunu kūrorta objektu būvniecība Jaunķemeru nonāk pretrunā ar jau pašā stratēģijā uzstādīto mērķi „nesadrumstot lielos mežu masīvus” (Stratēģijas 19.lpp., K3, K6). Uzskatām, ka nav pieļaujama jaunu lielu kūrorta objektu būvniecība Jaunķemeru ārpus pašreizējām apbūves teritorijām, jo kādreiz apbūvēto, tagad neizmantoto teritoriju īpatsvars Jaunķemeru ir pietiekami liels. Savukārt dabas teritorijās ir ārkārtīgi liels īpaši aizsargājamo biotopu īpatsvars, gandrīz visu piekrasti aizņem īpaši aizsargājams biotops „mežainas jūrmalas kāpas”. Izsakām priekšlikumu precizēt Jaunķemeru kūrorta objektu pudura izveides nosacījumus, paredzot attīstīt lielos kūrorta objektus tikai pašreiz apbūvētajos zemesgabalos (Raga iela 1, „Dzintarkrasts”, KRC „Jaunķemeri”, „Neptūns”, Jaunķemeru ceļš 1, kādreizējā Jaunķemeru kempinga teritorija), saglabājot mežaino jūrmalas kāpu biotopus, ar labiekārtojumu pasargājot tos no pieaugošās antropogēnās ietekmes, kā arī attīstot inovatīvus veselības uzlabošanas piedāvājumus pludmalē un mežos, ko neaizņem īpaši aizsargājami biotopi.
- (3) Ķemeru nacionālā parka likums mērķi „kūrortu saimniecības attīstība” paredz tikai neitrālajā zonā, turklāt jebkurai attīstībai nacionālā parka teritorijā jābūt ilgtspējīgai un nenoplicinošai (Ķemeru nacionālā parka likuma 1. un 10. pants). Līdz ar to kūrorta objektu būvniecība iespējama Ķemeru un Jaunķemeru neitrālās zonas teritorijā, ainavu aizsardzības zonā paredzot dabas teritoriju, ko neaizņem īpaši aizsargājami biotopi, labiekārtošanu kūrorta viesu pastaigām un citām aktivitātēm brīvā dabā. Lūdzam Stratēģijā likt uzsvāru uz ilgtspējīgu kūrorta attīstību, kas paredz saglabāt dabas vērtības un kūrorta pastāvēšanai nepieciešamos dabas resursus arī nākamajām paaudzēm.
- (4) Uzskatām par ilgtspējības principiem un Aizsargjoslu likumā noteiktajiem mērķiem neatbilstošu kūrorta objektu izvietojumu tiešā pludmales tuvumā (Stratēģijas 30.lpp., U2), jo sevišķi ja tas paredzēts vienlaikus ar pašas pludmales labiekārtošanu un piedāvājuma paplašināšanu. Izsakām priekšlikumu Stratēģijā paredzēt saglabāt dabas teritorijas starp kūrorta objektiem un pludmali, kas piedāvā arī plašas iespējas attīstīt ar kustībām saistītas aktivitātes, piemēram, pastaigas, nūjošanu, velobraukšanu u.c..
- (5) Stratēģijā savienojums starp abām kūrorta teritorijām – Ķemeriem un Jaunķemeriem – attēlots kā parasta iela. Pašlaik kā transporta infrastruktūras vājo punktu nepieciešams

atzīmēt Ķemeru galvenās ielas (Tukuma, E.Dārziņa, Tūristu ielu posmi), pa kuru jo sevišķi vasaras sezonā notiek ļoti intensīva autotransporta tranzīta kustība no Zemgales un Lietuvas uz jūras piekrasti, slikto tehnisko stāvokli un nepietiekamo caurlaidību. Līdz ar to Stratēģijā iekļaujami arī pasākumi vai nu Ķemeru – Jaunķemeru savienojuma pārveidei par maģistrāli ar atbilstošu infrastruktūru, vai arī tranzīta autotransporta kustības novirzīšanai uz citiem ceļiem. Izsakām priekšlikumu Stratēģijā paredzēt kādu inovatīvu un ekoloģisku sabiedriskā transporta līdzekli abu kūrorta teritoriju Ķemeru un Jaunķemeru savienošanai.

- (6) Ķemeru paredzēts izvietot 3 dažādas iestādes sociāli neaizsargātām personām (Stratēģijas 27.lpp., J13), kas diez vai spēs uzlabot Ķemeru dzīves vidi un uzņēmējdarbības vidi, kā arī radīt pievilcīgu teritoriju tūristiem un atpūtniekiem un sekmēt kūrorta attīstību. Jau pastāvošā prakse un Stratēģijā plānotā visai Jūrmalas pilsētai nepieciešamo sociālo iestāžu koncentrēšana Ķemeru nav atbilstoša arī no pilsētas vienmērīgas attīstības viedokļa, kā arī apgrūtina sociāli atstumto personu integrācijas iespējas sabiedrībā. Turklāt pašreizējā gājējiem paredzētā infrastruktūra Ķemeru absolūti nav piemērota cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Izsakām priekšlikumu iestādes sociāli neaizsargātām personām paredzēt izvietot vienmērīgi visā pilsētas teritorijā.
- (7) Izsakām priekšlikumu iekļaut Stratēģijā virzību uz kadastrālo vērtību un nekustamā īpašuma nodokļa noteikšanu Jūrmalā kūrortpilsētas attīstības interesēs – paredzēt samazināt nekustamā īpašuma nodokli par kūrorta funkcijām izmantotajām būvēm, kā arī par kūrorta vajadzībām saglabātajām un labiekārtotajām dabas teritorijām. Pašlaik noteiktais nekustamā īpašuma nodoklis dabas pamatnes teritorijām un mežiem nav samērīgs ar blakus pašvaldībās noteikto un ar Jūrmalā apbūves teritorijām noteikto - tas nestimulē īpašniekus saglabāt dabas teritorijas, kas ir vitāli svarīgi kūrortpilsētas pastāvēšanai.
- (8) Izsakām priekšlikumu iekļaut Stratēģijā kvalitātes standartu un sertifikācijas sistēmas ieviešanu tūrisma pakalpojumiem, jo sevišķi starptautisku konferenču rīkošanai. Pašreizējā pieredze rāda, ka pieejamā kvalitāte apgrūtina semināru rīkošanu Jūrmalā.
- (9) Izsakām priekšlikumu Stratēģijā iekļaut pasākumus sadarbības veicināšanai starp tūrisma uzņēmējiem, Jūrmalas pilsētas domi un Dabas aizsardzības pārvaldes Ķemeru nacionālā parka administrāciju ilgtspējīga tūrisma attīstības un koordinēšanas jomā Ķemeru nacionālā parka teritorijā un citās īpaši aizsargājamās dabas teritorijās.

Lūdzam precizēt sekojošus terminus, definīcijas u.tml. Stratēģijas tekstā:

- (1) Nav saprotams, kas domāts ar „Ķemeru nacionālā parka piedāvājumu ar ūdeni, kūrortu, peldēm” (Stratēģijas 9.lpp.) – tas ir parka administrācijas vai parka teritorijas piedāvājums? Ķemeru nacionālā parka administrācija rūpējas par dabas tūrisma un dabai draudzīga un ilgtspējīga tūrisma piedāvājuma veicināšanu, kā arī par kūrorta vajadzībām nepieciešamo resursu saglabāšanu. Jaunu tūrisma produktu izveide ir uzņēmēju iniciatīva, kur administrācija var piedalīties produkta ilgtspējības uzlabošanā. Savukārt „ūdēns, kūrorts un peldes” ir sastopams visā Jūrmalas teritorijā, ne tikai Ķemeru nacionālajā parkā. Specifiskais piedāvājums Ķemeru ir dažādi minerālūdeņi, kā arī iespēja nacionālajā parkā baudīt cilvēka maz ietekmētu dabu, piedzīvot „savvaļu”, vērot dzīvniekus, augus.
- (2) Neveiksmīgs formulējums „dabas ainava pret jūru un kāpu priedēm” (Stratēģijas 7.lpp.), jo jūra un kāpu priedes pieder pie dabas ainavas un ir tās sastāvdaļa.
- (3) Pie draudiem minēta sociālo problēmu palielināšanās Kauguros, Slokā un Ķemeru (Stratēģijas 10.lpp.). Kā noprotams, sociālās problēmas jau pastāv, un ir atainojamas pie vajājām pusēm.
- (4) Nav saprotama termina „kūrorts” definīcija (Stratēģijas 16.lpp.) – vai tikai aizsargājamu teritoriju var apgūt un izmantot ārstnieciskos un profilaktiskos nolūkos, kāda veida aizsargājama teritorija (dabas vai valsts aizsardzības) ar to domāta (teritorijas aizsardzība un apgūšana ir pretrunīgi procesi)?
- (5) Dabas vērtību aizsardzībā, kas nepieciešama kūrortvides saglabāšanai, (Stratēģijas 19.lpp., K6) nepietiek tikai ar kāpu reljefa saglabāšanu. Nepieciešams saglabāt arī uz kāpām augošo mežu vai citus dabiskus biotopus kā vienotu ekosistēmu, neaprobežojoties tikai ar reljefa vai arī ar priežu saglabāšanu.
- (6) Stratēģijas 38.lpp. paustais, ka Jūrmalas pilsētas dome sadarbosies ar Babītes un Engures pašvaldībām Ķemeru nacionālā parka režīma uzturēšanā, neatbilst spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Saeimas un Ministru kabineta izveidoto īpaši aizsargājamo dabas teritoriju pārvaldīšana ir Dabas aizsardzības pārvaldes funkcija saskaņā ar Ministru kabineta 02.06.2009. noteikumu Nr.507 "Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums" 2.1.apakšpunktu. Sadarbība varētu izpausties kopīgu dabas tūrisma produktu izstrādē un popularizēšanā Ķemeru nacionālā parka teritorijā vai arī citās jomās. Vēlams Stratēģijā skatīties uz Ķemeriem nevis kā uz galējo Jūrmalas punktu, bet gan, plānojot infrastruktūru, uzsvērt saistību ar tālāko piekrasti – jūrmalciemiem Engures novadā.

Lūdzam precizēt un papildināt Stratēģijas Vides pārskata tekstā, kā arī papildus izvērtēt atsevišķu paredzēto aktivitāšu ilgtspējību:

- 1) 26.lpp. – dabas lieguma „Lielupes grīvas pļavas” dabas aizsardzības plāns ir pagarināts līdz 2013.gada 31.decembrim saskaņā ar vides ministra 2010.gada 6.janvāra rīkojumu Nr.2 „Par dabas aizsardzības plāna darbības termiņa pagarināšanu”;
- 2) 45.lpp. – minēts Jūrmalas teritorijas plānojums 2009.-2012.gadam, kas vēl nav nodots sabiedriskajai apspriešanai;
- 3) 66.lpp. – aktivitātes plānotas arī ĪADT, ne tikai tām pieguļošajās teritorijās, jāpapildina, ka darbības plānotas arī dabas lieguma „Lielupes grīvas pļavas” teritorijā un pieguļošajās palieņu pļavās, kā arī Lielupes aizsargjoslā, applūstošajās palienēs un Baltijas jūras Rīgas līča krasta kāpu aizsargjoslā, kas var būt pretrunā ar ĪADT un aizsargjoslu izveidošanas mērķiem;
- 4) lūdzam izvērtēt, vai Stratēģijā plānotā kūrorta objektu pudura izveide Jaunķemeros un kūrorta paplašināšana Ķemeros nenonāk pretrunā ar pausto mērķi „nesadrumstalot lielos mežu masīvus”, kā arī ir atbilstoša Ķemeru nacionālā parka likumā un Aizsargjoslu likumā noteiktajiem mērķiem;
- 5) lūdzam izvērtēt, vai kāpu promenādes izveide un kūrorta objektu izvietošana tiešā pludmales tuvumā ir atbilstoša Aizsargjoslu likuma 6.pantā noteiktajiem Baltijas jūras Rīgas līča krasta kāpu aizsargjoslas izveidošanas mērķiem.

Ar cieņu,
direktore

Ē.Kļaviņa

Vilciņa 26554868

Veselības inspekcijas Vides veselības nodaļa

LATVIJAS REPUBLIKAS VESELĪBAS MINISTRIJA
VESELĪBAS INSPEKCIJA
RĪGAS REĢIONA HIGIĒNAS NOVĒRTĒŠANAS UN
MONITORINGA NODAĻA

Klijānu iela 7, Rīga, LV-1012, tālr. 67317787, fakss 67898801, e-pasts: vi@vi.gov.lv, http://www.vi.gov.lv

Rīgā

23.08.2010. Nr. 4.10-27/11244/6871

Uz 03.08.2010. Nr. 10/100

SIA „Grupa 93”
Kr.Barona ielā 3-4, Rīgā
LV-1050

Par Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas
2010-2030 stratēģiskā ietekmes uz vidi
novērtējuma Vides pārskata projektu

Veselības inspekcijas Rīgas reģiona higiēnas novērtēšanas un monitoringa nodaļa izskatot Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010-2030.gadam un Vides pārskata projektu, uzskata, ka iesniegtie dokumenti izstrādāti atbilstoši higiēnas nosacījumiem un plānotie pasākumi nerada risku pilsētas iedzīvotāju veselībai.

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija ietver pašreizējās situācijas raksturojumu un analīzi, vietējās attīstības prioritātes, stratēģiskos mērķus un rīcības plānus 20 gadu periodam.

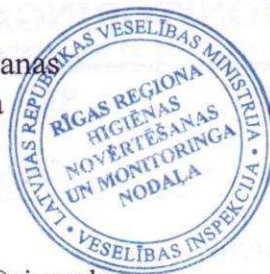
Izvērtējot Vides pārskata projektu izvirzam sekojošās prioritātes:

- cilvēku dzīves apstākļus un kvalitātes uzlabošanu, saglabājot dabu un vidi;
- ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstību Jūrmalas pilsētā, centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu paplašināšanu;
- dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošanu, lai nodrošinātu patērētājus ar 2003.gada 29.aprīļa MK noteikumu Nr.235 „Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība” prasībām atbilstošu dzeramo ūdeni;
- atmosfēras gaisa kvalitāte uzlabošanu (daudzās katlu mājās pēdējos gados sēru saturošais kurināmais ir aizstāts ar dabas gāzi un nākotnē katlu mājās vēlams pilnībā nomainīt sēru saturošo kurināmo pret videi draudzīgāku (dabas gāzi vai biomasu);
- aizsardzību pret troksni no dzelzceļa un auto transporta;
- veikt pasākumus potenciāli piesārņotās teritorijas vides stāvokļa uzlabošanai;

- sadzīves un bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmu attīstību;
- tūrisma, kūrorta un pludmales infrastruktūras un iedzīvotāju atpūtas vietu attīstību.

Balstoties uz iepriekš minēto neiebilstam Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010-2030.gadam un Vides pārskata projekta risinājumam.

Rīgas reģiona higiēnas novērtēšanas
un monitoringa nodaļas vadītāja

 Olga Saganoviča

higiēnas ārste J.Arensburga
tālr.67081640, jevgenija.arensburga@vi.gov.lv

VVD Lielrīgas reģionālā vides pārvalde

Latvijas Republikas Vides ministrija

VALSTS VIDES DIENESTA

LIELRĪGAS REĢIONĀLĀ VIDES PĀRVALDE

Reģistrācijas Nr.90000017078, Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045
tālrunis 67084278, fakss 67084244, e-pasts: lielriga@lielriga.vvd.gov.lv

Rīgā

03.09.2010. Nr. 5-4/ 2866

Uz 03.08.2010. Nr. 10/100

Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību
„Grupa 93”

Krišjāņa Barona ielā 3 – 4,
Rīgā, LV – 1050

Par Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010. – 2030.gadam
stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projektu

Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde (turpmāk tekstā – VVD LRVP) izskatīja Jūsu 2010.gada 6.augusta iesniegumu, kurā Jūs lūdzat sniegt atsauksmes un priekšlikumus par izstrādāto Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģiju 2010. – 2030.gadam un Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010. – 2030.gadam stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projektu.

VVD LRVP ir iepazīsinies ar Jūsu iesniegumam klāt pievienotajā datu nesējā (CD matricā) ietvertu Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010. – 2030.gadam projektu un Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010. – 2030.gadam stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projektu.

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija 2010. – 2030. gadam ir pašvaldības ilgtermiņa politikas plānošanas dokuments, kas iezīmē pašreizējo situāciju, sniedz ieskatu stipro, vājo pušu, iespēju un draudu analīzē, formulē Jūrmalas pilsētas attīstības vīziju, izvirza stratēģiskos mērķus, nosaka prioritātes un apraksta plānotos pasākumus prioritāšu ietvaros. Šī stratēģija un tās sastāvā ietilpstošā Telpiskās attīstības perspektīva ir pamats Jūrmalas teritorijas plānojuma 2010.-2022. gadam izstrādei un tajā iekļautajiem risinājumiem.

VVD LRVP vērs Jūsu uzmanību uz to, ka Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas Telpiskās attīstības perspektīvā kā Lielupes osta un Jaunā ostmala ir iekļautas Jūrmalas pilsētas teritorijas daļas pie Buļļuciema un Priedaines, kuras atrodas dabas liegumā „Lielupes grīvas pļavas”. Dabas liegums „Lielupes grīvas pļavas” ir iekļauts Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tīklā NATURA 2000. Lai novērstu maldīgu priekšstatu par iespējamām Lielupes ostas attīstības iespējām, Telpiskās attīstības perspektīvā Lielupes osta un Jaunā ostmala ir jāuzrāda ārpus dabas lieguma „Lielupes grīvas pļavas” teritorijām. VVD LRVP vērs Jūsu uzmanību uz to, ka Lielupes ostas ekspluatācija ir problemātiska lielā sanešu daudzuma dēļ, kas katru gadu tiek pienests no Lielupes augšteces. Šī informācija ir jādara pieejama, lai potenciālie investori zinātu, ka drošai kuģu ceļu ekspluatācijai iespējams katru gadu būtu nepieciešams veikt Lielupes tīrīšanu un padziļināšanu.

VVD LRVP rosina sniegt vairāk informācijas par Lielo promenādi gar Rīgas līci. VVD LRVP neatbalsta promenādes izbūvi ar stacionārām būvēm gar Rīgas līci, izņēmums varētu būt mobilo un īslaicīgo pludmales apkalpojošo objektu izbūve. Būvniecību krasta kāpu zonā un pludmalē ierobežo Aizsargjoslu likumā noteiktie apgrūtinājumi. Kā viens no

apgrūtinājumiem un saimnieciskās darbības ierobežojumiem ir aizliegums pārveidot kāpu reljefu, bojāt un iznīcināt dabisko zemsedzi. Tāpat ir jārēķinās ar aprobežojumiem, ko nosaka dabas parka „Ragakāpa” un Ķemeru nacionālā parka dabas aizsardzības plāns un individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

VVD LRVP priekšlikums ir, pilnveidojot Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģiju, vairāk pievērst uzmanību degradēto un pamesto teritoriju attīstībai un sakopšanai, tajās paredzot izvietot jauno komerc un ražošanas apbūvi. Tādejādi samazinātos tā Jūrmalas pilsētas dabas teritoriju platība, kas tiktu zaudēta attīstot jaunus būvniecības projektus, kā arī tiktu sakārtota vide (veikti sanācijas pasākumi un likvidētas piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas).

VVD LRVP uzskata, ka Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010. – 2030.gadam stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projekts pēc augstāk minēto priekšlikumu iekļaušanas projektā varētu tikt iesniegts Vides pārraudzības valsts biroja izvērtēšanai.

Direktore

I.Hahele

Veliks 67084276

4. pielikums. Citi priekšlikumi un komentāri par to iekļaušanu plānošanas dokumentā vai vides pārskatā

Priekšlikums	Komentārs
Vides aizsardzības klubs	
1) Telpiskās attīstības perspektīvas projektā norādītajās „zaļajās teritorijās” nav iekļauta Natura 2000 teritorija „Lielupes grīvas pļavas”, daļa Natura 2000 teritorijas „Ragakāpa”, kā arī vienlaidu meža teritorijas krasta kāpu aizsargjoslā un Lielupes applūstošajā palienē, kuras teritorijas plānojuma 2010.-2022. gadam izstrādes laikā veiktās izpētes materiālos tiek norādītas kā bioloģiski vērtīgas; pie tam izmantotais kartes mērogs pieļauj šo teritoriju attēlošanu, jo līdzīga izmēra „daudzveidīgas biznesa teritorijas” platības telpiskās attīstības perspektīvas projektā tiek attēlotas;	Jāuzsver, ka telpiskajā perspektīvā norādītās teritorijas ir shematiski attēlotas, un šinī mērogā, tomēr, nav iespējams attēlot visas minētās teritorijas. Nākamā detalizācijas pakāpe, kas ir Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojums, skaidri norādīs vietas, tostarp, šauro kāpu mežu strēli un „Lielupes grīvas pļavas”, kuras saglabājamās, pamatojoties uz stratēģijā noteikto. Vienlaikus, telpiskā attīstības perspektīva uzsver šo teritoriju iesaistīšanas nepieciešamību pilsētas dzīvē un piedāvājuma veidošanā, telpiskās attīstības perspektīvu papildinot, norādot „Vērtīgās dabas teritorijas”.
2) Telpiskās attīstības perspektīvas projektā norādītā „daudzveidīga biznesa teritorija” Lielupes grīvā uz salas iecerēta pretēji spēkā esošajām Aizsargjoslu likuma prasībām, kas būtiski ierobežo būvniecību applūstošajās teritorijās;	Vēlreiz jāuzsver, ka telpiskajā perspektīvā norādītās teritorijas ir shematiski attēlotas, un tiks precizētas teritorijas plānojumā, nosakot prasības zemes vienību izmantošanai, tostarp, nosakot applūstošo teritoriju.
3) Telpiskās attīstības perspektīvas projektā „klusais kūrorts” Jaunķemeru piekrastē iecerēts teritorijā, ko aizņem izcils īpaši aizsargājamais biotops – Mežainas jūrmalas kāpas, kas atbilst dabiska meža biotopa statusam;	Stratēģijā ir uzsvērts un definēts kūrorta jēdziens, to starp, „Klusā kūrorta” Jaunķemeros, t.i. kūrorts – ārstnieciski vai profilaktiskos nolūkos apgūta un izmantojama aizsargājama teritorija, kurā tiek izmantoti tajā esošie dabas ārstnieciskie resursi un kura ir nodrošināta ar kūrortiestādēm un tūrisma infrastruktūru. Attiecīgi, stratēģija nevienā brīdī nenorāda uz nepieciešamību iznīcināt minētos biotopus, bet gan to izmantot pievienotās vērtības radīšanai. Telpiskajā perspektīvā norādītā „Klusā kūrorta” teritorija, norāda vietu, kurā nav pieļaujama cita veida uzņēmējdarbības attīstība, kā tikai veselības tūrisms, savukārt izmantošanas nosacījumu definēs teritorijas plānojums, bet ir jāsaprot, ka šeit iet runa tikai par 1 vai diviem jauniem objektiem.
4) Telpiskās attīstības perspektīvas projektā Lielupes ostas teritorija norādīta nesamērīgi liela, kas iekļauj arī Natura 2000 teritorijas „Lielupes grīvas pļavas” divas daļas;	Ņemot vērā Lielupes grīvas pļavu novietojumu, to iekļaušanās Lielupes ostā ir neizbēgama, bet tas nebūt nenozīmē šo dabas teritoriju vērtību apdraudzējumu, bet gan uzsver šo teritoriju nozīmību pilsētas unikālā piedāvājuma veidošanā. Un atkal jau jāuzsver, ka attēlojums ir shematisks, un prasības teritorijas izmantošanai tiks definētas teritorijas plānojumā, tostarp, ņemot vērā teritorijas aizsardzības pakāpi.
<u>Ierosinām:</u> 1) <u>papildināt</u> Vides pārskata projektu ar iepriekšminēto attīstības ieceru ietekmes uz bioloģisko daudzveidību Jūrmalas pilsētā izvērtējumu, analizējot iespējamās riskus, kā arī dot konkrētus nosacījumus, kas jāievēro, lai mazinātu riskus un negatīvo ietekmi;	Vides pārskata teksts ir papildināts konkrētizējot sagaidāmās ietekmes uz bioloģisko daudzveidību saistībā ar augstāk minētajām iecerēm. Papildus tam ir tikusi papildināta Vides pārskata 7.nodaļa sniedzot ieteikumus negatīvās ietekmes novēršanai vai samazināšanai. Tomēr attiecībā uz konkrētiem nosacījumiem norādām, ka, Telpiskās attīstības

	perspektīva nav izstrādāta tādā mērogā, lai noteiktu, kurās teritorijās tieši iespējama jaunu infrastruktūras objektu izveide. Tādēļ būtiski šīs potenciāli negatīvās ietekmes apzināt un novērst izstrādājot Jūrmalas teritorijas plānojumu 2010.-2022.gadam, un precīzi iezīmēt teritorijas, kur apbūve nav pieļaujama, kā arī izvirzīt konkrētus nosacījumus teritoriju attīstībai. Šie nosacījumi tiks precizēti teritorijas Atļautās izmantošanas un apbūves noteikumos. Teritorijas plānojuma izstrādē tiks ņemtas vērā arī ĪADT individuālajos aizsardzības un izmantošanas noteikumos noteiktās prasības, kā arī ĪADT dabas aizsardzības plānos noteiktais.
2) <u>precizēt</u> Jūrmalas pilsētas Telpiskās attīstības perspektīvas projektu, „zaļajās teritorijās” ietverot esošās Natura 2000 teritorijas, kā arī pašlaik neapbūvētās teritorijas krasta kāpu aizsargjoslā un Lielupes aplūstošajās teritorijās;	Jāuzsver, ka telpiskajā perspektīvā norādītās teritorijas ir shematiski attēlotas, un šinī mērogā, tomēr, nav iespējams attēlot visas minētās teritorijas. Nākamā detalizācijas pakāpe, kas ir Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojums, skaidri norādīs vietas, tostarp, šauru kāpu mežu strēli un „Lielupes grīvas plavas”, kuras saglabājamās, pamatojoties uz stratēģijā noteikto. Vienlaikus, telpiskā attīstības perspektīva uzsver šo teritoriju iesaistīšanas nepieciešamību pilsētas dzīvē un piedāvājuma veidošanā, telpiskās attīstības perspektīvu papildinot, norādot „Vērtīgās dabas teritorijas”.
3) <u>papildināt</u> Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas sadaļu „Vīzija – Jūrmala 2030” ar rindkopu „Vide”, norādot, ka tiks saglabātas bioloģiskās vērtības esošajās Natura 2000 teritorijās, kā arī bioloģiski vērtīgās teritorijas jūras piekrastē un Lielupes palienē ārpus Natura 2000 teritorijām;	Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija uzsver dabas kapitāla nozīmību pilsētas attīstībā, uzsverot unikālās Jūrmalas dabas vērtības gan piedāvājuma veidošanā, gan kvalitatīvas dzīves vides nodrošināšanā. Vīzija papildināta šādā redakcijā: Jūrmalas piedāvājums ir daudzveidīgs – no kūrorta sanatorijām, SPA centriem, tūristu mītnēm, starptautiskiem kultūras, sporta un izklaides pasākumiem līdz dabas un aktīvajam tūrismam, ko nodrošina dabas kapitāla saudzīga izmantošana un pareiza apsaimniekošana
4) <u>papildināt</u> Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijā minēto <i>K6 Pasākumu kopums dabas vērtību aizsardzībai, kas nodrošina kūrortvides saglabāšanu</i>, norādot nepieciešamību saglabāt ne tikai kāpu reljefu, bet arī īpaši aizsargājamo biotopu <i>Mežainās jūrmalas kāpas</i>;	Minētais priekšlikums iekļauts šādā redakcijā: Kāpu ekosistēmas saglabāšanai .
5) <u>papildināt</u> Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijā minēto <i>J4 Pasākumu kopums publiskās vides izcilībai</i> ar pasākumiem, kas paredz izstrādāt vienotu aizsardzības un apsaimniekošanas plānu Jūrmalas pilsētā esošajiem mežiem un mežainajām jūrmalas kāpām, un vienotu aizsardzības un apsaimniekošanas plānu Jūrmalas pilsētas teritorijā esošajām palienēm. Šādu plānu izstrāde atvieglo turpmāko teritorijas plānošanas procesu, kā arī palīdzētu īstenot ieceres par kūrortu attīstību un promenāžu izveidošanu gar jūras un Lielupes krastu;	Šāda veida dokuments jau šobrīd Jūrmalas pilsētā ir izstrādāts, un šobrīd būtu nepieciešama šī dokumenta aktualizācija. Vienlaikus jāuzsver, ka stratēģijā tiek runāts par konkrētiem, rezultātiem pasākumiem un kāda dokumenta izstrāde var būt tikai līdzeklis rezultāta sasniegšanai, bet veidi un līdzekļi kā sasniegt rezultātu var būt ļoti dažādi, ne tikai dokumenta izstrāde, tāpēc netiek saskatīta šāda dokumenta uzsvēršanas nepieciešamība stratēģijā.

6) <u>konkretizēt</u> Vides pārskata tekstu un <u>novērst pretrunas</u> tajā, piemēram, palielināt pārveidoto krastu aprakstā, tāpat arī nav skaidrs kāpēc „teritorijas plānojuma neesamība pilsētā novestu pie likumdošanas pārkāpumiem vides aizsardzībā, aizsargjoslu un servitūta izmantošanā, dabas resursu ieguvē un citās valsts un pašvaldības pārraudzībā esošās jomās”, ja normatīvie akti ir jāievēro visiem, u.c.	Vides pārskata teksts attiecīgajās nodaļās ir papildināts un precizēts. Attiecībā uz ietekmēm, kas minētas saistībā ar teritorijas plānojuma neesamību (3.3.nodaļa), norādām, ka teksts šajā nodaļā ir precizēts, uzsverot to, ka teritorijas plānojuma neesamība potenciāli radītu negatīvu ietekmi uz vidi un dabas resursiem saistībā ar aizsargjoslu izmantošanu, dabas resursu un bioloģiskās daudzveidības aizsardzību u.tml.
Iveta Kravinska, dzīv. Putu 1, Kauguri, Jūrmala	
20 lpp. Dolomīta krājumi Slokā, to iespējamā ieguve, tādējādi attīstot prioritāti „Daudzveidīga uzņēmējdarbība”. Kooperatīva „Slocene” ietekme uz vidi un bioloģisko daudzveidību.	Minētā teritorija ir noteikta kā Daudzveidīga biznesa teritorija, tomēr derīgo izrakteņu ieguve pilsētas teritorijā ir teritorijas plānojuma detalizācijas jautājums, kas gan, visticamāk, nebūtu pieļaujams. Stratēģija neparedz atsevišķus pasākumus attiecībā uz kooperatīvu „Slocene”.
31 lpp. Nav parādīts pie nokrišņu daudzuma iztvaikojamība, kas būtiski saistās ar gruntsūdens līmeņa paaugstināšanos.	Vides pārskatā (31.lpp.) ir norādīts, ka nokritušo nokrišņu daudzums, Jūrmalā pārsniedz to iztvaikošanu. Plānošanas dokumenta detalizācijas pakāpe neprasa sniegt detalizētu aprakstu. Arī Vides pārraudzības valsts birojs savā vēstulē par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (vēstule Nr.7-02/757) ir norādījis, ka vides pārskata detalizācijas pakāpei ir jāatbilst plānošanas dokumenta detalizācijas pakāpei.
34 lpp. Slokas karjera kā peldvietas vides kvalitāte.	Vides pārskata 37.lpp. nodaļā 3.2.3.4. Peldūdeņi ir norādīts, ka Slokas karjera peldvietas mikrobioloģiskie un fizikāli-ķīmiskie rādītāji laika posmā no 2005.gada līdz 2009.gada ir atbilduši obligātajām prasībām. Peldvietas kvalitātes kontroli nodrošina Veselības inspekcija.
43 lpp. Kaugurciemā pamatkrasta erozija no Kapteiņa Zolta ielas līdz Kauguru ragam, apdraud vietējos iedzīvotājus.	Vides pārskata projektā bija norādīts, ka Rīgas līča pamatkrasta izskalošana notiek gandrīz visā piekrastē, un norādīts, ka pastiprināta pamatkrasta erozija notiek arī Kaugurciemā, īpaši iepretim Kapteiņa Zolta ielai. Vides pārskats ir precizēts norādot, ka pamatkrasta erozija rada riskus vietējiem iedzīvotājiem.
50 lpp. Meliorācijas grāvji nenodrošina lietus (nokrišņu) un gruntsūdens noteci, jo ir aizbērti, tādējādi apdraudot un pazeminot vides kvalitāti visiem Ķemeru, Mellužu, Asaru, Slokas iedzīvotājiem.	Minēto situāciju nepieciešams risināt tālākā detalizācijā, nodrošinot stratēģijā noteikto mērķi „Kultūras un sporta centrs, <u>kvalitatīva dzīves</u> un brīvdienu vieta”
52 lpp. Ainavas. Plānot būves, kas nav augstākas par priežu mežiem.	Jau šobrīd Jūrmalas pilsētā ir būves, kas ir augstākas kā 25 m. Jūrmalas pilsēta ir ļoti dažāda, kas savukārt pieļauj veidot dažādu pilsētībūvniecisko struktūru, atšķirīgu Kauguros vai Priedainē. Pilsētas attīstības stratēģijas Vides pārskata ietvaros nav pamatojama noteikt apbūves augstumu, bet tiek uzsvērtā izvērtējuma nepieciešamība stratēģijas ieviešanas procesā, to starp teritorijas plānojumā.
55 lpp. Mežainas jūrmalas kāpas. Kāpu un pludmales saskares joslā nav pieļaujama nekāda būvniecība, jo tā ir jūtīga zona. To varētu darīt noteiktā attālumā no šīs joslas.	Vides pārskatā tieši tas arī ir uzsvērts, savukārt teritorijas plānojuma risinājumos ir jānosaka detalizētas šo teritoriju izmantošanas prasības.
58 lpp. Saglabāt Kaugurciema vidi no Talsu šosejas līdz pludmalei kā individuālas mazstāvu apbūves rajonu, atbalstot individuālus projektus, atsevišķi izvērtējot katra ietekmi uz vidi – dabas un sociālo. (Tas attiecas	Telpiskās attīstības perspektīva norāda, ka Kaugurciems ir „teritorija dzīvošanai.” Konkrēti attīstības risinājumi un teritorijas atļautā izmantošana ir teritorijas plānojuma jautājums. Teritorijas plānojuma izstrādes procesā būs jāizvērtē

arī uz Eiropas Ainavu konvenciju).	plānojuma atbilstība nacionāliem un starptautiskiem vides aizsardzības mērķiem, tai skaitā Eiropas Ainavu konvencijas prasībām.
64 lpp. ... 33km garā pludmale ar tai <u>piegulošiem kāpu mežiem</u> ir kūrortpilsētas vērtība.	Pludmalei piegulošo mežu nozīmīgums ir uzsvērts arī Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijā, un ir vēlreiz uzsvērts arī Vides pārskatā to attiecīgi precizējot.
65 lpp. Neparādās daudzveidīga uzņēmējdarbībā nesezonas uzņēmējdarbības vai citas vides veicināšana.	Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijā 2010.-2030. ir izdalīta prioritāte Daudzveidīga uzņēmējdarbība, tādejādi uzsverot pilsētas ekonomiskās attīstības dažādošanas nepieciešamību, lai mazinātu Jūrmalas pilsētas sezonālītāti.
Nav nekas minēts par Slokas-Kauguru apvedceļa izbūves ietekmi uz blakus esošo Slokas iedzīvotāju (Zivju iela u.c.) dzīves vides kvalitāti.	Kauguru apejas (apvedceļa) izbūves Vides pārskats ir papildināts norādot to, ka Kauguru apejas (apvedceļa) izbūve un tā ekspluatācija ietekmēs Slokas iedzīvotāju dzīves vides kvalitāti (67.lpp.), kā arī norādot, ka šīs ietekmes būs ilgtermiņa (69.lpp.). Papildus tam jānorāda, ka visticamāk pirms šī projekta īstenošanas tiks veikts ietekmes uz vidi novērtējums, kad tiks vērtēta gan ietekme uz vides kvalitāti, tai skaitā iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Projekta plānošanas stadijā iespējams paredzēt dažādus risinājumus, lai mazinātu troksni u.tml.
Vienoties par pludmales garumu 32 vai 33 km.	Vides pārskats ir precizēts, jo faktiski pludmales garums Jūrmalas pilsētā ir 25 km.
Nav nekā par Kūdru, tās iedzīvotājiem, vides kvalitāti	Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijā ir uzsvērtā Kūdras teritorija kā vieta daudzveidīgas uzņēmējdarbības attīstībai, saprotot šīs teritorijas problēmas un attīstības iespējas. Vides pārskata detalizācijas pakāpe ir atbilstoša Stratēģijas detalizācijas pakāpei.
Vietējo referendumu rīkošana par nozīmīgiem jautājumiem	Stratēģijas ieviešanā ir uzsvērtā pilsētas iedzīvotāju viedokļa nozīmība stratēģijas realizācijas virzības novērtēšanai, organizējot iedzīvotāju aptaujas par nozīmīgiem jautājumiem un pilsētas dzīvi kopumā.
Novērtējums varēja būt Jūrmalai personīgāks, bez frāžainības	Vides pārskatā iekļaujamo saturu nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”, kurā norādīts, kam ir jāietilpst novērtējumā un kādi jautājumi jāapskata, un tas ietekmē vides pārskata saturu.
Kemeru iedzīvotāju biedrība, Ieva Lazda.	

Mums šķiet pieņemama ideja par Ķemeru „mazpilsētas” kūrortvides gaisotni un kūrorta tradīciju turpināšanu, jo tā ir vēsturiski pamatota un videi atbilstoša. Tāpat ideja par tūrisma produktu izveidi un dūņu resursu apsaimniekošanu sadarbībā ar Ķemeru nacionālo parku ir tikai atbalstāma, jo ļautu pilnvērtīgāk izmantot tos dabas resursus, kas ir Ķemeru apkārtnē. Ķemeru parka uzturēšana un rekonstrukcija ir projekts, ko jau sen gaida visi Ķemeru iedzīvotāji un kas varētu padarīt Ķemerus par populāru laika pavadīšanas vietu cilvēkiem, kas grib baudīt mierīgu, veselīgu un aktīvu atpūtu dabas tuvumā. Sadalā „Pasākumi prioritātes „JŪRMALNIEKS” ieviešanai” apakšnodaļā „Pasākumu kopums dzīves vides un uzņēmējdarbības vides uzlabošanai Ķemerās” parādās tādi sen gaidīti un ļoti nepieciešami projekti, kā pirmsskolas izglītības iestādes celtniecība, Ķemeru vidusskolas rekonstrukcija un sporta zāles celtniecība, Ķemeru meliorācijas sistēmas atjaunošana, kūrorta infrastruktūras un kūrorta pakalpojumu objektu atjaunošana un pastāvīgi darbojušos kultūras un izglītības centru attīstīšana, kas padarītu Ķemerus par pievilcīgu tūrisma objektu viesiem un par patīkamāku vietu dzīvošanai pašiem ķemerniekiem. Tomēr ir arī tādi projekti, kuru nepieciešamība ir apšaubāma un kuru neapdomīga realizācija varētu traucēt vīzijas par „mazpilsētas” kūrortvides Ķemerās veidošanu.	
Nakts patversmes celtniecībai Ķemerās nav redzama pamatojuma - Ķemerās dzīvo salīdzinoši neliela Jūrmalas iedzīvotāju daļa un ar Ķemeru bezpajumtniekiem vien patversmes darbību nodrošināt nevarētu. Ķemeri atrodas nošķirti no pārējās Jūrmalas, tādēļ bezpajumtnieku nokļūšana Ķemerās uz nakts patversmi no citām Jūrmalas daļām būtu apgrūtināta. Tomēr visvairāk satrauc tas, ka tie bezpajumtnieki, kas nonāktu Ķemerās no pārējās Jūrmalas, pa dienu tiktu izraidīti no patversmes un, tā kā nokļūšana uz citām Jūrmalas daļām ir apgrūtināta, pavadītu dienu Ķemerās. Ņemot vērā nelielo iedzīvotāju skaitu, Jūrmalas bezpajumtnieku koncentrēšanās Ķemerās ļoti negatīvi ietekmētu gan vietas sociālo vidi, gan vizuālo tēlu. Pie tam - Jūrmalā jau ir viena nakts patversme Slokā, kur tā ir gan labāk pieejama, gan atrodas tajā Jūrmalas daļā, kurā koncentrēta lielākā iedzīvotāju daļa.	Absolūti piekrītam šādam priekšlikumam un, ņemot vērā jaunās nostādnes un iedzīvotāju iebildumus, Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijā 2010.-2030. precizēts pasākumu kopums J12, neparedzot jaunas nakts patversmes celtniecību šajā pilsētas daļā.
Neizprotama ir arī sociālās rehabilitācijas aprūpes centra izveidošana. Jūrmalā jau ir pašvaldības aģentūra „Jūrmalas sociālās aprūpes centrs” Jaundubultos un pašvaldības SIA „Veselības un sociālās aprūpes centrs - Sloka” Slokā. Vēl vairāk - Ķemerās jau ir līdzīgas funkcijas veicoša iestāde SIA „Pansionāts Dzimtene”, kuras klientu integrāciju sabiedrībā, rehabilitāciju un aprūpi nevar nosaukt par veiksmīgu, jo viņi visai bieži ir	Kūrorts nav tikai izklaides vieta tūristiem, bet primāri tā ir veselības atjaunošanas vieta. Līdz šim Latvijā ir bijusi negatīva pieredze par dažādu sociālo objektu radīto vidi ap sevi, bet jāuzsver, ka kā tās ir tikai postpadomju valstīs, kur cilvēki ar trūkumiem nebija cilvēki. Gluži pretēja ir situācija Rietumeiropas valstīs, kur nozīmīgs ienākumu avots kūrortos ir cilvēku aprūpe, kuriem tas visvairāk ir vajadzīgs. Protams, šāda modeļa attīstībai Latvijā ir nepieciešams laiks, tomēr,

redzami stiprā alkohola reibumā, pārvietojas pa ielas braucamo daļu, ubago, tā apdraudot satiksmi, padarot Ķemerus tūristiem nepievilcīgus un esot vietējiem iedzīvotājiem par apgrūtinājumu. Tādēļ, lai situāciju Ķemeru vēl vairāk nepasliktinātu, ja šāda iestāde tomēr tiktu izveidota, tās izveide un vadīšana būtu jāveic, paturot prātā galveno mērķi - Ķemeriem ir atkal jākļūst par kūrortu un tūristiem pievilcīgu tūrisma mērķi. Tāpat bažas rada aprūpes centra personām ar demenci izveidošana. Ir saprotams, ka vecajiem cilvēkiem Ķemeri ir visai piemērota dzīves vieta - klusums, salīdzinoši neliela transporta plūsma (drošība pārvietojoties), iespējamās pastaigas parkā. Ķemerniekiem tās būtu jaunas darba vietas. Tomēr ir bažas, vai patiesi notiks šo cilvēku integrācija vietējā sabiedrībā, vai arī šie cilvēki kļūs par vēl vienu faktoru, kas padara Ķemerus par tūristiem nepievilcīgu apmeklējumu vietu.	tas ir tas, ko Jūrmala varētu piedāvāt, pie tam pozicionējoties nevis tikai Latvijas tirgū, bet galvenokārt veidojot piedāvājumu ārvalstniekiem, kam Ķemeru kūrortvide varētu būt pievilcīga veselības atjaunošanai, vecumdienu pavadīšanai, vēl jo vairāk ņemot vērā attīstīto valstu iedzīvotāju novecošanos. Šinī gadījumā tā ir izšķiršanās par Ķemeru kā vienu no tūristu apskates objektiem vai kā Kūrortu, kas sniedz ienākumus neatkarīgi no sezonas.
Anna Klučniece, Jānis Klučnieks Viena no prioritātēm Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijā ir kūrorts, un ir paredzēti vairāki projekti, kas nodrošinātu Jūrmalai kūrortpilsētas statusa iegūšanu un nostiprināšanu. Viens no tiem ir projekts „Kāpa”, kuram ir izstrādāts „Detālplānojums zemesgabaliem Jūrmalā, Alksņu ielā 30, Alksņu ielā 29 un Atbalss ielā 1”, turpmāk tekstā - „Kāpas detālplānojums”. Vēršam Jūsu uzmanību, ka, izstrādājot Kāpas detālplānojumu un apstiprinot to, netika veikts stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums un tātad netika ievērotas normatīvajos aktos noteiktās prasības.	Vides pārskatā iespējams ietvert tikai stratēģijas projekta saturam un detalizācijas līmenim atbilstošu vērtējumu, pārējā ietekme ir vērtējama projekta risinājumu stadijā, jo Stratēģijā nav detalizēti aprakstīti enkurojektu parametri un izvietojuma vieta. Tāpat jānorāda, ka būvniecības pieteikuma stadijā var tikt piemērots ietekmes uz vidi vērtējums (sākotnējais, ja nepieciešams pilnais IVN), ja sagaidāmā ietekme uz vidi ir būtiska. Saistībā ar ieteikumu papildināt Vides pārskatu un izvērtēt enkurojektu ietekmi uz vidi, ir veikti šādi papildinājumi Vides pārskata” - Papildināta 6.1. nodaļa iekļaujot aprakstu par enkurojektu izveidi, to iespējamo ietekmi, kā arī minot grūtības veikt detalizētu vērtējumu par ietekmi uz vidi. - Papildināta 6.2. nodaļa norādot, ka enkurojektu izveide radīs ilgtermiņa ietekmi uz vidi. Papildināta 7.1. nodaļa norādot, ka par katru no enkurojektiem nepieciešams veidot publisku diskusiju un rīkot sabiedrisko apspriešanu.

5. pielikums. Sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokols

*Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.g. stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksme, protokols*

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030. g. stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksme

Protokols

Norises vieta: Jūrmalas pilsētas domes ēkā lielajā zālē, Jomas ielā 1/5, Jūrmalā

Norises laiks: 2010. gada 26. augustā no plkst. 18.05 līdz 19.15

Sanāksmi vada: Neils Balgalis

Protokolē: Marita Nikmane

Sanāksmē piedalās 28 cilvēki (dalībnieku reģistrācijas lapas kopija pievienota šim protokolam 1.pielikumā)

Dienas kārtībā

1. Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010. – 2030.g. projekts – Neils Balgalis, SIA „Grupa93”
2. Vides pārskata projekts – Alda Ozola, SIA „Firma L4”
3. Diskusija, jautājumi, ieteikumi – sanāksmes dalībnieki

1. Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010. – 2030.g. projekts

Neils Balgalis (SIA „Grupa93”) iepazīstina ar Jūrmalas pilsētas domes darba grupas sagatavotā stratēģijas projekta izstrādes procesu, informē par to, ka no 2010. gada 14. aprīlim līdz 14. maijam ir notikusi stratēģijas sabiedriskā apspriešana, 26. aprīlī - apspriešanas sanāksme. Sabiedriskās apspriešanas procesā saņemtos priekšlikumus darba grupa ir izvērtējusi un iestrādājusi stratēģijas projektā. Sabiedriskās apspriešanas process pēc būtības nav mainījis pilsētas attīstības prioritātes „jūrmalnieks”, „kūrorts” un „daudzveidīga uzņēmējdarbība” un tās ietvaros sagatavoto telpiskās attīstības perspektīvu. Stratēģijas projektam tiek veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – SIVN).

Uzstāšanās prezentācijas materiālu kopija pievienota šim protokolam 2.pielikumā.

2. Vides pārskata projekts

Alda Ozola (SIA „Firma L4”) iepazīstina ar stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma mērķiem, procesu un tā ietvaros sagatavoto vides pārskatu, izklāsta pārskatā sagatavošanā pielietoto metodoloģiju, raksturo ar plānošanas dokumentu saistītos būtiskos vides aspektus, analizē nozīmīgākās ietekmes un risinājumus. A.Ozola arī informē, ka Vides pārskata sabiedriskā apspriešana notiek no 2010. gada 12.augusta līdz 24.septembrim, priekšlikumu un atsauksmju iesniegšana līdz 2010. gada 24.septembrim Jūrmalas pilsētas domes Apmeklētāju apkalpošanas centrā, 1.stāvā, Jomas ielā 1/5, Jūrmalā, LV 2015 vai SIA “Grupa93” birojā (Kr.Barona ielā 3-4, Rīgā, LV1050), Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija 2010.-2030. gadam un Vides pārskata projekts pieejami: Jūrmalas pilsētas domes ēkā, mājas lapās: www.jurmala.lv un www.grupa93.lv/jurmala.

*Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.g. stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksme, protokols*

Uzstāšanās prezentācijas materiālu kopija pievienota šim protokolam 3.pielikumā.

3. Diskusija, jautājumi, ieteikumi

Sanāksmes turpmākajā daļā notiek SIVN vides pārskata, kā arī stratēģijas projekta satura apspriešana.

Neils Balgalis: kas ar Vides pārskata un stratēģijas projektu notiek pēc šīs apspriešanas sanāksmes?

Alda Ozola: Vides pārskata projekts tiek papildināts ņemot vērā sabiedriskās apspriešanas laikā, tostarp, šajā sanāksmē izteiktos priekšlikumus. Pēc tam vides pārskats un apkopojums par sabiedriskajā apspriešanā saņemtajiem priekšlikumiem tiks iesniegts Vides pārraudzības valsts birojam. Birojs sniegs atzinumu par vides pārskatu, pēc tam Jūrmalas pilsētas dome varēs apstiprināt stratēģiju.

Neils Balgalis: Lūdzu, nosauciet Jūsaprāt 2 galvenās pozitīvās ietekmes un 2 galvenās potenciāli negatīvās stratēģijas ietekmes uz vidi?

Alda Ozola: pozitīvās - saglabāti viengabalaini mežu masīvi nodrošinot bioloģiski vērtīgo teritoriju aizsardzību, uzlabota pieejamība Lielupei, potenciāli negatīvās - Lielupes tilta būvniecības ietekme uz vidi, it īpaši būvdarbu veikšanas laikā, kāpu promenādes iespējamā ietekme uz kāpu mežiem un piekrastes biotopiem.

Māris Dzenītis (JPD priekšsēdētāja vietnieks): vides pārskatā ļoti daudz runāts par saglabāšanu un aizsardzību, bet nav akcentēta un vērtēta videi draudzīga ražošana, pilsētā nākotnē ir jāattīstās un attīstība ietver arī videi draudzīgu ražošanu, piemēram, bijušajās ražošanas teritorijās Slokā.

Kristīne Casno (SIA „Grupa93”) skaidro, ka videi draudzīga ražošana stratēģijā ir ietverta prioritātē „daudzveidīga uzņēmējdarbība”, tajā plānotajos pasākumu kopumos „Inovācijas, uz zināšanās balstītas uzņēmējdarbības veicināšana” un „Daudzveidīgas uzņēmējdarbības teritoriju attīstība” ietverta videi draudzīgas ražošanas attīstības iespējas, resursu saglabāšana un aizsardzība tiek uzskatīta par priekšnoteikumu videi draudzīgas ražošanas attīstībai. Stratēģijas ieviešana nodrošinās resursu pieejamību, kas sekmēs arī videi draudzīgas ražošanas attīstību.

Māris Dzenītis uzsver, ka vides pārskata vērtējumā šis aspekts ir akcentējams. Jautā vai vispār par to ir domāts, vai tas ietverts vērtējumā. Atkārtoti uzsver to, ka resursu saglabāšana praksē var būt dažādi interpretējama, piemēram, Ķemeru nacionālais parks savulaik ir izveidots, lai saglabātu kūrorta resursus, bet tagad parka izmantošanas noteikumi traucē attīstību.

Alda Ozola atbild, ka videi draudzīgas ražošanas aspekts ir ņemts vērā un vērtēts saistībā ar stratēģijā plānoto pasākumu kopumu ietekmi uz pilsētas degradētajām teritorijām, vērtējot šo ietekmi kā pozitīvu.

Sanāksmes dalībnieki vienojas, ka vides pārskats ir papildināms, akcentējot videi draudzīgas ražošanas aspektus.

Guntis Grūba (Jūrmalas aizsardzības biedrība) uzdod septiņus jautājumus:

1. jautājums: Kāda ir uzņēmuma „Firma L4” pieredze stratēģiskā ietekmes uz vidi (turpmāk - SIVN) veikšanā?

Alda Ozola: SIA „Firma L4” ir profila inženiertehnisko konsultāciju uzņēmums, kurš darbojas no 1994. gada. Uzņēmuma speciālisti nodrošina gan konkrētu inženiertehnisko

*Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.g. stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksme, protokols*

objektu priekšizpēti, sagatavo tehniski ekonomiskos pamatojumus, veic projektēšanas darbus un būvuzraudzību, gan arī sniedz konsultācijas vides jomā, veic vides izpēti, ietekmes uz vidi novērtējumu un stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu. Uzņēmums ir veicis SIVN, piemēram, Latvijas lauku attīstības stratēģijai 2007.- 2013. gadam (Zemkopības ministrija), Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2030. gadam (RAPLM), Enerģētikas attīstības pamatnostādņem 2007. - 2016. g. (Ekonomikas ministrija), Transporta attīstības pamatnostādņem 2007.-2013.g (Satiksmes ministrija), Jēkabpils pilsētas teritorijas plānojuma 2007. - 2019. gadam (Jēkabpils pilsētas dome), kā arī ietekmes uz vidi novērtējumus vairākiem infrastruktūras objektiem: Rīgas TEC-2 rekonstrukcijas 1. un 2.kārtai - jaunu energobloku uzstādīšanai, autoceļa Rīga (Bukulti) - Ādaži - Lilaste un Latgales autoceļa posma Koknese – Pļaviņas un citiem, kā arī ietekmes uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas liegumu "Aizkraukles purvs un meži" novērtējums kūdras ieguves lauku paplašināšanai Aizkraukles novada atradnes "Aizkraukles (Aklais) purvs" teritorijā, t.i., uzņēmumam ir pieredze visās ietekmes uz vidi novērtējuma jomās.

2. jautājums Kādi eksperti ir iesaistīti Vides pārskata izstrādē un kāda ir to pieredze, kvalifikācija?

Alda Ozola: Esmu ieguvusi maģistra grādu vides pārvaldībā, man ir 5 gadu pieredze SIVN Vides pārskatu izstrādē un procesa vadīšanā. Šajā laikā personīgi esmu gatavojusi SIVN Vides pārskatus Nacionālajam attīstības plānam 2007.-2013.gadam, Latvijas lauku attīstības stratēģijai 2007.- 2013. gadam, Tukuma pilsētas teritorijas plānojumam, Daugavpils pilsētas attīstības stratēģijai un teritorijas plānojuma, Laucesas pagasta teritorijas plānojuma grozījumiem. Vērtējuma sagatavošanā piedalījās mani kolēģi no SIA „FirmaL4”, galvenokārt Laimdota Kalniņa, ģeogrāfijas zinātņu doktore, kura ir piedalījies jau iepriekšminēto SIA „Firma L4” gatavoto SIVN vides pārskatu izstrādē.

3. jautājums: Vai SIA „Firma L4” veiks arī Jūrmalas teritorijas plānojuma 2010. – 2022.g. stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu?

Neils Balgalis: jā

4. jautājums: Vai Vides pārskata izstrādātājiem ir priekšlikumi par to, kas stratēģijā ir jāmaina?

Alda Ozola: Ievērojot to, ka stratēģijā plānotie pasākumi nav detalizēti, tie tikai ieskicēti, kā arī to, ka šajā plānošanas dokumentā ir paredzēts, ka, atkarībā no pasākumu ieviešanas norises gaitas, to rezultātiem, pašvaldība regulāri pārskata stratēģijas ieviešanu un var plānot citus aktuālajai situācijai atbilstošus pasākumus, konkrētu ieteikumu par stratēģijā nepieciešamajām izmaiņām nav. Tomēr SIVN procesa ietvaros ir sagatavoti ieteikumi attiecībā uz stratēģijas ieviešanu, lai mazinātu potenciāli negatīvās ietekmes un pastiprinātu pozitīvās ietekmes uz vidi. Uzsver, ka tomēr, ja turpmāk attīsta dažus no plānotajiem pasākumiem, piemēram, jauna tilta būvniecību pār Lielupi vai citus lielākus projektus, ir jāveic priekšizpētes, bioloģiskās daudzveidības izpēte un citas, pirms plāno un projektē konkrētus risinājumus.

5. jautājums: Vai stratēģija Jūrmalas videi ir draudzīga?

Alda Ozola: kopumā – jā, bet pirms atsevišķu pasākumu realizācijas ir jāvērtē to ietekme uz vidi un jāplāno pasākumi šo projektu ietekmes uz vidi mazināšanai, piemēram, plānotajai kūrorta objektu attīstībai Ķemeru nacionālajā parkā, tilta būvniecībai pār Lielupi, molu būvniecībai un līdzīgiem projektiem. Šobrīd, vērtējot stratēģiju atbilstoši tās detalizācijas pakāpei, nevar apgalvot, ka šo objektu ietekme būs negatīvā, ietekme ir atkarīga no projektu ieviešanai izvēlētajiem risinājumiem.

*Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.g. stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksme, protokols*

Neils Balgalis papildina: Katrai mūsu ikdienas darbībai, tāpat arī ar attīstību saistītiem pasākumiem, projektiem ir gan pozitīvas, gan negatīvas ietekmes. Arī bezdarbībai, t.i., ja neieviešam stratēģiju ir ietekme un pārsvarā negatīva.

6. jautājums: Kas jums liek domāt, ka meži un citas dabas vērtības tiks saglabātas?

Alda Ozola: Stratēģijas saturs, jo:

- dokumentā ir ietverta SVID analīze, kas pamato izvirzītās pilsētas attīstības prioritātes un pasākumu kopumus. SVID stipro pušu vērtējumā ietverti vairāki ar dabas resursu un vērtību saudzēšanu saistīti aspekti: kūrortam piemēroti dabas resursi, dabas ainava ar jūru un kāpu priedēm, savukārt draudos minēta vides un dabas resursu noplicināšana, krastu erozijas turpināšanās, kas liecina par dabas resursu un vides kvalitātes vērtības apzināšanos.
- Stratēģijā ietvertajā pasākumu kopumā „Dabas vērtību aizsardzība, kas nodrošina kūrortvides saglabāšanu” plānoti dabu un vidi saudzējoši pasākumi, kas attiecas uz mežu nesadrumstalošanu un kāpu reljefa saudzēšanu, kas stratēģijas detalizācijas līmenī ļauj domāt, ka ieviešot stratēģiju tiks nodrošināta dabas vides saudzēšana.

7. jautājums: Cik saistošs ir vides pārskata vērtējums, jo tomēr tiek plānots apbūvēt kāpas, arī Ķemeru nacionālā parka teritorija?

Neils Balgalis iebilst, ka vērtējot šo plānošanas dokumentu, ievērojot tā detalizācijas pakāpi, nevar apgalvot, ka tiks apbūvētas kāpas vai Ķemeru nacionālais parks. Vērš uzmanību uz to, ka apspiežot vides pārskatu ir jāapzinās un jāņem vērā plānošanas dokumenta detalizācijas pakāpe. Aicina G.Grūbi nosaukt konkrētus piemērus, kur plānota minētā dabas objektu apbūve.

Guntis Grūba: Avotu iela 52F, projekts „Kāpa” Alkšņu ielā.

Neils Balgalis norāda, ka nosauktie objekti ar norādītajām adresēm nav detalizētā izklāstā iekļauti stratēģijā.

Guntis Grūba vēlas zināt, cik vides pārskats ir saistošs.

Alda Ozola: pirms stratēģijas pieņemšanas/apstiprināšanas domē ir jāņem vērā vides pārskatā ieteiktie risinājumi, vides pārskata sabiedriskās apspriešanas rezultāti un saņemtie atzinumi.

Jēkabs Grīnbergs (kooperatīvs „Vārnukrogs”) iebilst, ka tikai viens cilvēks uzdod jautājumus un lūdz sanāksmes vadītājam vārdu dot arī citiem sanāksmes dalībniekiem.

Kooperatīva „Vārnukrogs” pārstāve: Kad mēs varēsim legalizēt savas mājas kooperatīvā „Vārnukrogs”? Kooperatīva teritorija ir sadalīta 2 daļās, tam pa vidu ģeoloģiskais piemineklis „Baltā kāpa”. Tā netiek apsaimniekota. Kooperatīva intereses skar aptuveni 600 cilvēki, zemes gabali tika iedalīti jau kopš 1967. gada. Līdz šim, cik vien esam vērsušies pašvaldībā tiek atrasti visādi iemesli (attīrīšanas iekārtas par tuvu, ģeoloģiskais piemineklis, jauna teritorijas plānojuma izstrāde), lai nelegalizētu mūsu ēkas, kuras pa šiem gadiem esam uzcēlušī. Cik ilgi mūs mulķos, kad pieņems lēmumu par legalizāciju? Jau trešo reizi pēdējos gados šis jautājums tiek apspriests dažādās publiskās sanāksmēs.

Neils Balgalis: Par konkrētu teritoriju turpmāko izmantošanu tiks lemts jaunajā teritorijas plānojumā 2010. – 2022.g., kurš pašlaik ir izstrādes stadijā. Aicina sekot līdzi teritorijas plānojuma 1.redakcijas sabiedriskās apspriešanai un Jūrmalas domes lēmumiem.

Kooperatīva „Vārnukrogs” pārstāve: Kad tiks pieņemts lēmums?

Neils Balgalis: par teritorijas plānojuma 1.redakciju Jūrmalas domē plānots lemt līdz šī gada beigām.

*Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.g. stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksme, protokols*

Kristīne Casno skaidro, ka telpiskās attīstības perspektīvā teritorija ir noteikta kā dabas teritorija, attiecīgi arī teritorijas plānojuma risinājumos tā tiks noteikta kā dabas teritorija, konkretizējot dabas teritorijas izmantošanas prasības. Šobrīd Jūrmalas pilsētas domes politika norāda, ka šīs pilsētas daļas nav attīstāmas kā dzīvojamās teritorijas.

Kooperatīva „Vārnukrogs” un „Priedaines mežmala-A” pārstāvji: teritorijā nav uzlikta zīmes par to, ka tas ir ģeoloģiskais piemineklis, netiek vākti atkritumi, kāpu izbraukā ar kvadrīkliem, kooperatīvs ir vienīgais, kas kopj teritoriju, institūcijas nelielas zinis, kāpēc „Grupa93” nesakārto šos jautājumus? „Grupa93” ir zaļie teroristi (kooperatīva „Vārnukrogs” pārstāvja izteikums iekļauts protokolā pēc sapulces vadītāja lūguma).

Kristīne Vilciņa (Dabas aizsardzības pārvaldes Ķemeru nacionālā parka administrācija): Nav skaidra „klusā kūrorta” ideja Jaunķemeros, tur ir daudzi pamesti objekti, kuru darbības atjaunošana vai to sakārtošana ir nepieciešama, taču nav skaidrs kādēļ plānots ierīkot jaunus kūrortus Jūrmalas pilsētas mežu masīvā Jaunķemeros piekrastē, kur meža josla ir visbagātīgākā – piemēram, pilsētas centrā (Majori-Dubulti) meža piekrastē praktiski vairs nav.

Kristīne Casno: Telpiskās attīstības perspektīva norāda pilsētas politiku attiecībā uz šo pilsētas daļu, skaidri nosakot, ka šī ir kūrorta teritorija, kuru veido mežu teritorijas, minerālūdens urbumi, pludmale, sanatorijas, kas viss kopā veido pilsētas kūrorta piedāvājumu- klusā kūrorta infrastruktūru. Vienlaikus tas uzsver degradēto objektu sakārtošanu un iesaisti jaunajos attīstības priekšlikumos. Konkrētas prasības šīs pilsētas daļas izmantošanā tiks noteiktas Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojumā 2010-2022. gadam.

Jēkabs Grīnbergs (kooperatīvs „Vārnukrogs”) vēlas zināt, kādēļ no Jūrmalas pilsētas domes un SIA „Grupa93” nav saņemta atbilde uz kooperatīva vēstulēm ar priekšlikumu legalizēt apbūvi Vārnukrogā pie Baltās kāpas. Kāpēc netiek ievēroti Ministru kabineta noteikumi par iedzīvotāju iesniegumu izskatīšanu un atbilžu sniegšanas termiņiem?

Kristīne Casno paskaidro, ka uz kooperatīva daudzajiem iesniegumiem ir atbildēts, izskaidrojot teritorijas plānojuma izstrādes procesu. Lēmumu par kooperatīva „Vārnukrogs” teritorijas plānoto atļauto izmantošanu pieņems Jūrmalas dome, lemjot par teritorijas plānojuma apstiprināšanu. Iesnieguma autori noteikti tiks informēti gan par teritorijas plānojuma 1.redakcijas sabiedrisko apspriešanu, gan par Jūrmalas pilsētas domes lēmumu attiecībā uz teritorijas plānojuma apstiprināšanu.

Kristīne Vilciņa: Jaunķemeru kūrorta pudura attīstība stratēģijā ir plānota kā prioritāte, kāpēc aizmirsts Ķemeru kūrorts, kas ir kūrorta attīstības pirmsākumu vieta? Ķemeru sanatorijas, vannu mājas un citu kūrorta objektu atjaunošanai ir jābūt prioritātei. Vai ir domāts par labāku saikni starp Ķemeriem un Jaunķemeriem – agrāk no Ķemeriem uz Jaunķemeriem kursēja tramvajs.

Neils Balgalis: tramvaja izveide vienmēr ir saistoša un diskusiju objekts pilsētās, bet tramvaja izveide vai vispār transporta īpaša attīstība starp Jaunķemeriem nav plānota, satiksme, salīdzinot ar citā vietām Jūrmalā, šajā posmā nav pārāk intensīva.

Kristīne Casno: stratēģijā prioritāte ir arī Ķemeru kūrorta attīstība, kas ietver Ķemeru viesnīcas darbības uzsākšanu, Ķemeru kūrorta parku un pārējās publiskās teritorijas attīstību. Ķemeros jau ir kūrorta infrastruktūra un vide, kura ir jāatjauno, savukārt Jaunķemeru kūrorta pudura veidošana saistīta ar to, ka tur apkārtējā vidē var veidot jaunu infrastruktūru tieši sanatoriju attīstībai un dabas resursu (mežu, pludmales, minerālūdeņu, ārstniecisko dūņu) iesaistei pilsētas kūrorta piedāvājumā – kluso kūrortu.

Kristīne Vilciņa piebilst, ka satiksme starp Ķemeriem uz Jaunķemeriem sezonas laikā ir intensīva, nav obligāti jābūt tramvajam – varbūt citi risinājumi.

*Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.g. stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksme, protokols*

Neils Balgalis: stratēģija nevienā brīdī neiebilst šāda tramvaja izvietojumam, tas ir un būs iespējams.

Kristīne Vilciņa: Vai Ķemeru nav jādzīvo cilvēkiem?

Māris Dzenītis: Kā vides pārskatā ir vērtēts, kas Ķemeru ir prioritāte daba vai ķemernieki?

Neils Balgalis: Visas Jūrmalas stratēģijas galvenā prioritāte ir jūrmalnieks, Ķemeru iedzīvotājs, apmeklētājs un viesis ir jūrmalnieks, tātad, prioritāte Ķemeru ir ķemernieks. Stratēģijā ir ietvertas pašas galvenās prioritātes, t.i. Ķemeru kūrortvides attīstība, bet tas nenozīmē, ka Ķemeru netiks plānotas teritorijas dzīvošanai vai, ka netiks domāts par iedzīvotājiem nepieciešamās infrastruktūras attīstību.

Jēkabs Grīnbergs: Kad Jūrmalas dome sāks rīkoties un beigs lojāli izturēties pret Ķemeru sanatorijas atjaunotājiem? Ir bijuši minēti jau 4 termiņi par to, kad sanatorijas rekonstrukcija tiks pabeigta. Kad beigsies Jūrmalas domes iecietība?

Māris Dzenītis: Pie šī jautājuma strādā Jūrmalas domes juristi, situācija nav vienkārša, bet mēs meklējam risinājumu.

Jēkabs Grīnbergs piebilst, ka tas noteikti atkal aizņems gadus.

Guntis Grūba: Vides pārskatā ir nepieciešams akcentēt un izvērtēt telpiskās attīstības perspektīvā plānoto enkurobjektu ietekmi uz vidi. Citādi nekur tādā projektā kā „Kāpa” (perspektīvā iekļauts kā enkurobjekts) ietekme uz vidi netiek vērtēta – ne izstrādājot teritorijas plānojuma grozījumus, ne detālplānojumu stratēģiskais IVN nav veikts.

Māris Dzenītis: Detālplānojumā tika vērtēta objekta ietekme uz vidi.

Kristīne Casno: ietekmes uz vidi vērtējums (sākotnējais, ja nepieciešams pilnais IVN) tiek veikts projekta stadijā.

Guntis Grūba: jau tagad iz zināms, ka šim objektam būs 90 % apbūves blīvums. Kādēļ nevar tagad vērtēt?

Neils Balgalis: stratēģijā šī objekta, tāpat kā citu objektu, parametri nav tik detalizēti aprakstīti, tas ir turpmākajās plānošanas un projektēšanas stadijās vērtējams jautājums. Stratēģijas projekta SIVN Vides pārskatā nevar veikt tik detalizētu novērtējumu.

Alda Ozola uzsver, ka Vides pārskatā iespējams ietvert tikai stratēģijas projekta saturam un detalizācijas līmenim atbilstošu vērtējumu, pārējā ietekme ir vērtējama projekta risinājumu stadijā.

Sanāksmes dalībnieki vienojas, ka atbilstoši stratēģijas detalizācijas līmenim Vides pārskats tiks papildināts, apskatot enkurobjektu iespējamo ietekmi uz vidi.

Sanāksmes dalībnieki vienojas, ka protokols tiks sagatavots līdz 01.09.2010. un 01.09.2010. ievietots Jūrmalas pilsētas domes mājas lapā www.jurmala.lv un www.grupa93.lv/jurmala.

Sanāksmi slēdz plkst. 19.15

Protokolu sagatavoja:

Marita Nikmane

*Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.g. stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksme, protokols*

1. pielikums Sanāksmes dalībnieku reģistrācijas lapu kopijas

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.g. stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksme, reģistrācija

26.08.2010. plkst. 18.00,
Jūrmalas pilsētas domes ēkā
lielajā zālē, Jomas ielā 1/5, Jūrmalā

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030. g. stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksme

Reģistrācija

Nr.p.k.	Vārds, Uzvārds	Amats	Telefons, e-pasts	Paraksts
1.	Andra Krauze	McCann referente Ph		
2.	Ingita Kazars	SPB Exon. m. att. nod. rad. pi.		
3.	Tānis Silins	Paigaldības polīcija m. V.		
4.	Indra Birkmane	Spanta nodokļu vadītāja		
5.	Kristīne Vilcīņa	Pabeidz. att. m. att. Lengv. att. m. att. ind. att. m. att.		
6.	Malvīna Doroževa	radītāja vietniece tā "Pauzi halt"		
7.	Tānis Klečnieks	Sig. Kranta AB teh. vadītājs		
8.	Svetlana Teolotova	menedžere dz. "Vairumkops"		
9.	Tālis Stankovs	pensionārs kooperatīvs "Vai"		
10.	Gaiše Abel	pensionāre kooperatīvs		
11.	Deivīda Gaiševs	pensionārs kooperatīvs		

2010. gada 26. augusts, Jūrmalas pilsētas domes ēkā Jomas ielā 1/5, Jūrmalā

2010. gada 26. augusts, Jūrmalas pilsētas domes ēkā Jomas ielā 1/5, Jūrmalā

7

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.g. stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksme, protokols

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.g. stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksme, reģistrācija

Nr.p.k.	Vārds, Uzvārds	Amats	Telefons, e-pasts	Paraksts
12.	Inna Parasova	"Priedaines mežmala - A" priekšsēdētāja		
13.	Sergejs Popovs	"Priedaines mežmala" priekšsēdētājs		
14.	Bogdāns Gefrevičs	"Aizma"		
15.	Tatjana Uļandriņa	"Priedaines mežmala - A" priekšsēdētāja		
16.	Natāle Hilme	SIA "Grupe PS" vides speciāliste		
17.	ANDRIS BETČINS	JPD PPV		
18.	Māris Dzēniņš	JPD priekš. vieta		
19.	Māris Friedrihš	JPD pilnvarotais		
20.	Gunis Gailis	JAB valdes loceklis		
21.	KASPARS DRUDARIS			
22.	Guntis Kļaviņš	JAB valdes loceklis		
23.	Edgars Lapiņš			
24.	Edgars Blečiņš			
25.	Ingā Briņa	Budžeta nodaļa vadītāja		

Konfidencialā informācija

2010. gada 26. augusts, Jūrmalas pilsētas domes ēkā Jomas ielā 1/5, Jūrmalā

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.g. stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksme, protokols

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.g. stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksme, registrācija

Nr.p.k.	Vārds, Uzvārds	Amats	Telefons, e-pasts	Paraksts
26.	Rīda Čoka	Firma L4	Konfidenciala informācija	
27.	Kutur Čane	Jepa 53		
28.	Kāts Kulģeris	Jepa 93		
29.				
30.				
31.				
32.				
33.				
34.				
35.				
36.				
37.				
38.				
39.				

2010. gada 26. augusts, Jūrmalas pilsētas domes ēkā Jomas ielā 1/5, Jūrmalā

2010. gada 26. augusts, Jūrmalas pilsētas domes ēkā Jomas ielā 1/5, Jūrmalā

9

*Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.g. stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksme, protokols*

**2.pielikums Prezentācijas „Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija 2010. – 2030.”
kopijas**

2010.gada 26.augusts

Jūrmalnieku viedoklis

(14. aprīlis- 14. maijs)

28 iesniegumi

vairāk kā 100 priekšlikumi

darba grupas izvērtējums

2010. gada 26. augusts, Jūrmalas pilsētas domes ēkā Jomas ielā 1/5, Jūrmalā

10

*Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.g. stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksme, protokols*

Vīzija- 2030

Jūrmalu veido tās iedzīvotāji
pilsēta ir mājas, darbs un jaukas brīvdienas

Kūrortpilsēta

veselības tūrisms
kūrorta resursu pētniecības centrs

Austrumi satiek Rietumus

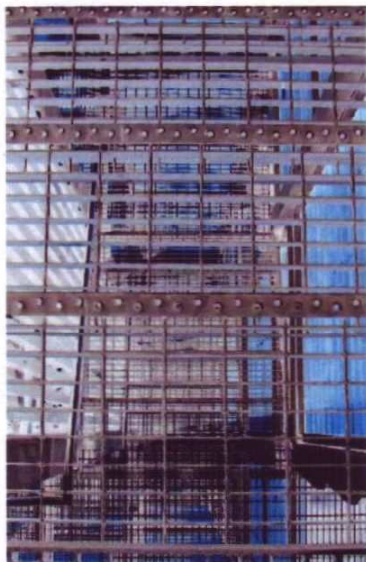
tikšanās vieta
konferenču centrs
Jūrmala-Jelgava-Rīga

**starptautiski pazīstams
moderns
piekrastes kūrorts
un
populārākā kūrortpilsēta
Baltijas jūras reģionā**

*Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.g. stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksme, protokols*

**Austrumu un Rietumu
kontakta veidošanas
un
tikšanās vieta
Baltijas reģionā**

**kultūras un sporta centrs,
kvalitatīva dzīves
un
brīvdienu vieta**

*Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.g. stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksme, protokols*

jūrmalnieks

kūrorts

**daudzveidīga
uzņēmējdarbība**

prioritātes

KŪRORTS

statuss un mārketingis

Jaunkēmeri un Ķēmeri

pludmale

objekti un pakalpojumi

dabas vērtības un zināšanas

*Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.g. stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksme, protokols*

JŪRMALNIEKS

labs mājoklis
droša un skaista pilsēta
veselība
sabiedriskā dzīve
izglītība
sociālā drošība
piederība pilsētai

DAUDZVEIDĪGA UZŅĒMĒJDARBĪBA

pilsētas centrs

jūra- upe- osta

zināšanu uzņēmējdarbība

pakalpojumu piedāvājums

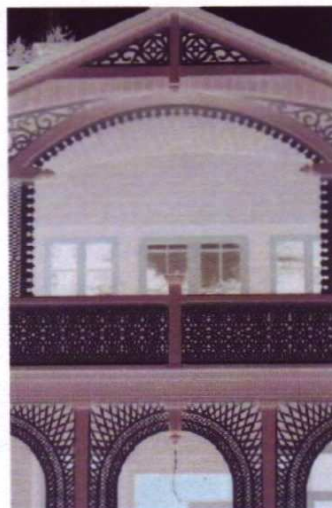
Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.g. stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
 Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksme, protokols

papildinājumi

“mazās” lietas- ieviešanas
 procesā

precīzāki formulējumi
 nepārprotamai sapratnei

pasākumu kopumu
 papildinājumi- publiskā telpa,
 transports, pilsētas
 piedāvājums, uzņēmējdarbība

Telpiskās attīstības perspektīva

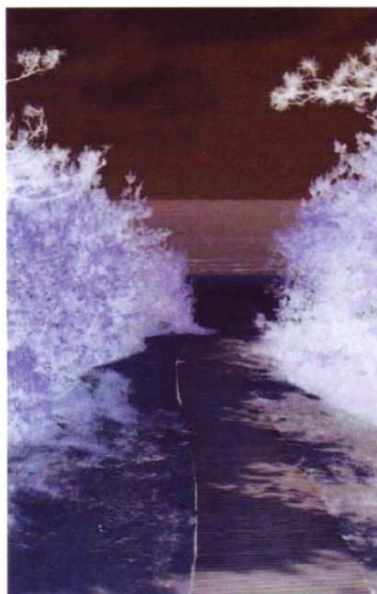
2010. gada 26. augusts, Jūrmalas pilsētas domes ēkā Jomas ielā 1/5, Jūrmalā

15

*Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.g. stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksme, protokols*

Kās tas ietekmēs dabas vidi?

Stratēģiskais ietekmes uz vidi
novērtējums

*Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.g. stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
Vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešanas sanāksme, protokols*

**3. pielikums Prezentācijas „Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija 2010. – 2030.
Vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešana” kopijas**

**Jūrmalas pilsētas attīstības
stratēģija 2010-2030**
Vides pārskata projekta sabiedriskā
apspriešana

Alda Ozola
SIA “Firma L4”
e-pasts: alda@lanet.lv

Jūrmala,
2010. gada 26. augusts

**Stratēģiskais ietekmes uz vidi
novērtējums**

- SIVN = Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums
- Vides pārskats = novērtējuma ietvaros sagatavotais pārskats
- Mērķis ir izvērtēt sagaidāmo ietekmi uz vidi saistībā ar Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030. gadam īstenošanu
- Vides pārskata izstrādātājs: SIA “Firma L4” sadarbībā ar SIA “Grupa93”

26.08.2010.

Jūrmala

2010. gada 26. augusts, Jūrmalas pilsētas domes ēkā Jomas ielā 1/5, Jūrmalā

17

Izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiek īstenots (t.s. “nulles scenārijs”)

- Ierobežotas iespējas ekonomiskai attīstībai:
 - Pilsētas pievilcības un starptautiskās konkurētspējas zaudēšana
- Riski dabas resursu saglabāšanai un aizsardzībai:
 - Mežu masīvu viengabalainības saglabāšana, riski bioloģiskajai daudzveidībai saistībā ar apbūvi
- Ierobežota pieejamība pilsētas daļām un dabas teritorijām:
 - Vietējo centru veidošana, Lielupes krastmalu pieejamība
- Neizmantotas iespējas vides kvalitātes saglabāšanā un uzlabošanā:
 - Ainavas, degradēto teritoriju izmantošana, autotransporta plūsmu mazināšana atsevišķās pilsētas daļās

26.08.2010.

Jūrmala

Ar plānošanas dokumentu saistītie būtiskie vides aspekti

- Vides kvalitātes saglabāšana un paaugstināšana: *virszemes ūdens kvalitāte, gaisa kvalitāte, trokšņu līmenis un vibrācijas, ainavas*
- Dabas resursu aizsardzība, dabas teritoriju saglabāšana un pieejamība: *dabas resursu aizsardzība, dabas teritoriju aizsardzība un saglabāšana, dabas teritoriju pieejamība*
- Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana: *īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, mežainās jūrmalas kāpas, palieņu pļavas*

26.08.2010.

Jūrmala

Sagaidāmās ietekmes uz vidi (I)

Pozitīvās: pieejamība, ainava, meža masīvi, kāpu reljefs, vietējie centri, sabiedriskais transports, tranzīta samazināšana...

Potenciāli negatīvās: virszemes ūdens kvalitāte, ietekme uz ĪADT, transporta plūsmu pieaugums, jauni infrastruktūras objekti...

26.08.2010.

Jūrmala

Sagaidāmās ietekmes uz vidi (II)

Tiešās: tūrisms, dabas resursu izmantošana, arhitektonisko akcentu maiņa, Lielupes ostas un Lielupes ūdensmalu attīstība, tilts pār Lielupi...

Netiešās: ar ūdens izmantošanu saistītās infrastruktūras attīstība, tūrisms, iedzīvotāju skaita pieaugums, vietējie centri, energoefektivitātes pasākumi u.c.

26.08.2010.

Jūrmala

*Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.g. stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksme, protokols*

Sagaidāmās ietekmes uz vidi (III)

Īstermiņa, ilgtermiņa

Pagaidu, noturīgās, kumulatīvās

Pārrobežu

26.08.2010.

Jūrmala

Risinājumi negatīvās ietekmes samazināšanai

Turpmākā plānošana (stratēģijas ieviešanas
monitorings, izpēte, teritorijas plānojums,
apbūves noteikumi)

Ietekmes mazināšana stratēģijas ieviešanas
procesā: sākotnējais IVN, ietekmes uz NATURA
2000 teritoriju novērtēšana, tehniskie noteikumi,

Sabiedrības iesaiste lēmumu pieņemšanā

26.08.2010.

Jūrmala

Vides pārskata sabiedriskā apspriešana

- Sabiedriskās apspriešanas termiņi:
 - 2010. gada 12.augusts – 24.septembris
- Priekšlikumu un atsauksmju iesniegšana:
 - Līdz **2010. gada 24.septembrim**
 - Jūrmalas pilsētas domes Apmeklētāju apkalpošanas centrā, 1.stāvā, Jomas ielā 1/5, Jūrmalā, LV 2015
 - SIA "Grupa93" birojā (Kr.Barona ielā 3-4, Rīgā, LV1050)
- Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija 2010.-2030. gadam un Vides pārskata projekts pieejami:
 - Jūrmalas pilsētas domes ēkā,
 - mājas lapās: www.jurmala.lv un www.grupa93.lv/jurmala

26.08.2010.

Jūrmala

6. pielikums. Vides pārraudzības valsts biroja lēmums

Latvijas Republikas Vides ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības iela 23, Rīga, LV - 1045 (tālrunis: 67321173; fakss: 67321049)

Rīgā, 07. JOL. 2010 Nr. 7-02/454

Jūrmalas pilsētas dome
Jomas iela 1/5, Jūrmala, LV-2015

✓ **SIA „Grupa 93”**
Kr.Barona iela 3-4, Rīga, LV-1050

Par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu

Vides pārraudzības valsts birojs (turpmāk tekstā – Birojs) izskatīja Jūrmalas pilsētas domes 2010.gada 2.jūlija vēstuli Nr.1.1-28/3080 un tai pievienoto iesniegumu par Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.gadam izstrādes uzsākšanu, Jūrmalas pilsētas domes 2009.gada 26.oktobra rīkojumu Nr.1.1-14/467 „Par darba grupas izveidošanu „Jūrmalas pilsētas Attīstības Stratēģijas 2009.-2021.gadam” un „Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojuma 2009.-2021.gadam” izstrādes darba organizēšanai”, Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes 2010.gada 1.jūlija vēstuli Nr.5-4/2132. Izvērtējot Biroja rīcībā esošo informāciju saskaņā ar normatīvajos aktos noteiktajiem kritērijiem, Birojs ir pieņēmis lēmumu piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējumu Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijai 2010.-2030.gadam.

Plānošanas dokumentā paredzētās darbības jāizvērtē atbilstoši likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 23.⁵ pantā noteiktajam, īpašu uzmanību pievēršot darbību izvērtējumam, kas saistīts ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 1. un 2. pielikuma darbībām, kā arī iespējamu ietekmi uz Natura 2000 teritorijām. Vides pārskats jāsaņem atbilstoši 2004.gada 23.marta Ministru kabineta noteikumos Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” noteiktajai kārtībai. Šajā gadījumā, kad paralēli tiek izstrādāts Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojums, Birojs vērš uzmanību uz likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 23.⁴ panta pirmajā daļā noteikto, ka vides pārskatā iekļauj informāciju, ko izstrādātājs var nodrošināt, ņemot vērā pašreizējo zināšanu līmeni un novērtēšanas metodes, plānošanas dokumenta saturu, tā vietu plānošanas dokumentu hierarhijā un izstrādes un detalizācijas pakāpi, līdz kādai ir lietderīgi vērtēt ietekmi uz vidi attiecīgajā plānošanas stadijā, lai novērst novērtējuma dublēšanos.

Birojs saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk tekstā – MK noteikumi) 9.1. un 14.punktā noteikto nosaka, ka plānošanas dokumenta un Vides pārskata projekts nosūtāms šādām institūcijām:

- Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajai vides pārvaldei;
- Veselības inspekcijas atbilstošai struktūrvienībai;

- Rīgas plānošanas reģiona administrācijai;
- Dabas aizsardzības pārvaldes Ķemeru nacionālā parka administrācijai.

Plānošanas dokumenta izstrādātājam jānodrošina plānošanas dokumenta un Vides pārskata projektu sabiedriskā apspriešana un sabiedriskās apspriešanas sanāksmes organizācija atbilstoši MK noteikumu V nodaļā noteiktajam.

Pielikumā:

Lēmums par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanu – 3 lpp.

Direktors

A.Lukševics

Zilbere 67770808

Latvijas Republikas Vides ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības iela 23, Rīga, LV - 1045 (tālrunis: 67321173; fakss: 67321049)

Rīgā,
2010.gada 7.jūlijā

Lēmums Nr. 20

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts:

Jūrmalas pilsētas dome, adrese: Jūrmala, Jomas iela 1/5, LV-2015.

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija 2010.-2030. gadam.

Izvērtētā dokumentācija:

Jūrmalas pilsētas domes 2010.gada 2.jūlija vēstule Nr.1.1-28/3080 un tai pievienotais iesniegums par plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanu, Jūrmalas pilsētas domes 2009.gada 26.oktobra rīkojums Nr.1.1-14/467 „Par darba grupas izveidošanu „Jūrmalas pilsētas Attīstības Stratēģijas 2009.-2021.gadam” un „Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojuma 2009.-2021.gadam” izstrādes darba organizēšanai”, Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes 2010.gada 1.jūlija vēstule Nr.5-4/2132.

Jūrmalas pilsētas domes viedoklis:

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijai 2010.-2030.gadam būs vispārīgs un pēc būtības neatspoguļos iespējamās būtiskās ietekmes, līdz ar to novērtējuma lietderība būs zema. Pašvaldība vienlaikus vērš uzmanību uz izstrādājamo Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojumu 2010.-2022.gadam un tā stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu.

Faktu konstatācija:

- Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija ir Jūrmalas pilsētas pašvaldības ilgtermiņa politikas plānošanas dokuments laika periodam no 2010.-2030.gadam, kuru plānots apstiprināt Jūrmalas pilsētas domē. Ar Jūrmalas pilsētas domes 2009.gada 26.oktobra rīkojumu Nr. 1.1-14/467 izveidota darba grupa Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas un teritorijas plānojuma izstrādes darba organizēšanai.
- Saskaņā ar pašvaldības norādīto, Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija un tās sastāvā ietilpstošā Telpiskās attīstības perspektīva ir pamats Jūrmalas teritorijas plānojuma 2010.-2023.gadam iekļautajiem risinājumiem (šobrīd notiek teritorijas plānojumā 1.redakcijas izstrāde). Iesniegumā norādīts uz plānošanas dokumenta saistību ar nacionālā un reģionālā līmeņa plānošanas dokumentiem, t.sk. Rīgas plānošanas reģiona attīstības stratēģiju, Rīgas

- reģiona attīstības programmu 2005.-2011.gadam, Rīgas plānošanas reģiona telpisko (teritorijas) plānojumu 2005.-2025.gadam.
- Iesniegumā norādīts uz Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas attīstības prioritātēm – „kūrorts”, „jūrmalnieks” un „daudzveidīga uzņēmējdarbība” – un to ietvaros plānoto pasākumu kopumu. Pēc līdz šim pieejamās informācijas, stratēģijas ieviešanā nav plānotas likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējuma”, 1.pielikuma darbības, savukārt vairāki plānotie infrastruktūras objekti ir likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 2.pielikumā minētās darbības (inženiertehniskā apgāde un infrastruktūras uzlabošana; ceļu būvniecība – Kauguru apvedceļš; ostu un jahtu ostu būvniecība – Lielupes osta, jahtu ostas; ēku un būvju būvniecība, rekonstrukcija, renovācija un restaurācija Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā).
 - Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes datu bāzi, Jūrmalas pilsētas teritorijā atrodas Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas (Natura 2000) teritorijas – Ķemeru nacionālais parks (Ķemeru nacionālā parka likums, 2002.gada 18.jūnija Ministru kabineta noteikumi Nr.236 „Ķemeru nacionālā parka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”), dabas parks „Ragakāpa” (2004.gada 10.augusta Ministru kabineta noteikumi Nr.703 „Dabas parka „Ragakāpa” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”), dabas liegums „Lielupes grīvas pļavas”, kura aizsardzības un izmantošanas kārtību nosaka likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” un 2010.gada 16.marta Ministru kabineta noteikumi Nr.264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. Jūrmalas pilsētas teritorijā atrodas arī īpaši aizsargājama dabas teritorija dabas liegums „Darmšates priežu audze”. Visām minētajām teritorijām ir izstrādāti un ar Vides ministra rīkojumu pieņemti dabas aizsardzības plāni. Pašvaldības iesniegumā norādīts, ka Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas pasākuma kopuma prioritātes „kūrorts” ieviešana ir saistīta ar iespējamām darbībām Natura 2000 teritorijās. Plānošanas dokumentā paredzēta kūrorta objektu pudura izveide Jaunkēmeros, kas plānota Ķemeru nacionālā parka neitrālajā un ainavu aizsardzības zonā. Pasākuma „Tranzīta samazināšana caur pilsētu” ietvaros Ķemeru nacionālā parka austrumu robežai pieguļošajā daļā plānota Slokas savienojuma un Kauguru apvedceļa izbūve, savukārt plānotā Lielupes jahtu osta atrodas dabas parka „Ragakāpa” pieguļošajā teritorijā.
 - Saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 5.punktā noteikto, plānošanas dokumenta izstrādātājs konsultējies par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību. Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde uzskata, ka plānošanas dokumentam ir jāveic stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums.
 - Ņemot vērā augstāk minēto, Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija 2010.-2030.gadam attiecas uz likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.panta trešajā daļā minētajiem plānošanas dokumentiem, kuriem jāveic stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums. Plānošanas dokumentā paredzētās darbības jāizvērtē atbilstoši likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 23.⁵ pantā noteiktajam. Vides pārraudzības valsts birojs vērš Jūrmalas pilsētas domes uzmanību uz to, ka stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums iepriekš veikts Jūrmalas teritorijas plānojuma 1995. – 2007.gadam ar grozījumiem un papildinājumiem līdz 2009.gadam. Saskaņā ar likuma „Par ietekmes uz vidi

novērtējumu” 23.⁵ panta sestajā daļā noteikto Birojs 2007.gada 15.marta atzinumā Nr.28 norādījis uz plānošanas dokumenta monitoringa ziņojuma iesniegšanu. Sagatavojot Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.gadam Vides pārskatu, lūdzam ņemt vērā iepriekš minēto, kā arī likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 23.⁵ panta pirmajā daļā noteikto, ka vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā, kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās.

Piemērotās tiesību normas:

- Likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.pants, 23.²pants, 23.³pants;
- Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”) 5.,6.,7. punkts;
- Ķemeru nacionālā parka likums;
- Ministru kabineta 2002.gada 18.jūnija noteikumi Nr.236 „Ķemeru nacionālā parka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”;
- Ministru kabineta 2004.gada 10.augusta noteikumi Nr.703 „Dabas parka „Ragakāpa” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”;
- Likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”;
- Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumi Nr.264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”;
- Attīstības plānošanas sistēmas likums.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Vides pārraudzības valsts birojs, saskaņā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 23.³pantā noteikto, izvērtēja Jūrmalas pilsētas domes 2010.gada 2.jūlija vēstuli Nr.1.1-28/3080 un tai pievienoto iesniegumu par plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanu, Jūrmalas pilsētas domes 2009.gada 26.oktobra rīkojumu Nr.1.1-14/467 „Par darba grupas izveidošanu „Jūrmalas pilsētas Attīstības Stratēģijas 2009.-2021.gadam” un „Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojuma 2009.-2021.gadam” izstrādes darba organizēšanai”, Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes 2010.gada 1.jūlija vēstuli Nr.5-4/2132. Ņemot vērā likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 23.² pantā noteiktos stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijus un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas, Vides pārraudzības valsts birojs secināja, ka Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija 2010.-2030.gadam attiecas uz likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.panta trešajā daļā minētajiem plānošanas dokumentiem, kuriem jāveic stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums.

Lēmums:

- Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijai 2010.-2030.gadam.

Direktors

A.Lukševics

7. pielikums. Vides pārraudzības valsts biroja atzinums par vides pārskatu

Latvijas Republikas Vides ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības iela 23, Rīga, LV - 1045 (tālrunis: 67321173; fakss: 67321049)

Rīgā, 25 NOV. 2010 Nr. 7-03/ 1358

J
Jūrmalas pilsētas dome
Jomas iela 1/5, Jūrmala, LV – 2015

Valsts vides dienesta
Lielrīgas reģionālā vides pārvalde
Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045

Ar šo Vides pārraudzības valsts birojs nosūta Jums atzinumu par 2010.gada 28.oktobrī iesniegto Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.–2030.gadam stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskatu, kas izstrādāta saskaņā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 23^s. pantā noteikto.

Pielikumā:

Vides pārraudzības valsts biroja atzinums Nr.11 – 11 lpp.

Direktors

A.Lukševics

Celītāne 67770826

Latvijas Republikas Vides ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības iela 23, Rīga, LV - 1045 (tālrunis: 67321173; fakss: 67321049)

Rīgā

2010.gada 25.novembrī

Atzinums Nr.11

Par Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010. – 2030.gadam Vides pārskatu

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.–2030.gadam (turpmāk – Attīstības stratēģija) Vides pārskats iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk – Birojs) 2010.gada 28.oktobrī. Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģiju 2010.–2030.gadam izstrādāja Jūrmalas pilsētas dome sadarbībā ar SIA „Grupa 93”, plānošanas dokumenta stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu veica un Vides pārskatu sagatavoja SIA „Firma L4”. Atzinums par Vides pārskata projektu sagatavots atbilstoši likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 23.⁵ panta 6.daļas prasībām.

Vides pārskata raksturojums un analīze:

Attīstības stratēģija ir ilgtermiņa politikas plānošanas dokuments, kas nosaka Jūrmalas pilsētas attīstības vīziju, stratēģiskos mērķus, ilgtermiņa attīstības prioritātes, pasākumu kopumu un telpiskās attīstības perspektīvu. Attīstības stratēģija ir pamats Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojuma (2010.–2022.gadam) izstrādei.

Izvērtējot Attīstības stratēģijas Vides pārskata atbilstību Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk – MK noteikumi) IV nodaļas 8.punkta prasībām, Birojs konstatē:

1. Vides pārskatā ietverts šis plānošanas dokumenta satura izklāsts, t.sk. norādīts uz Attīstības stratēģijā izvirzīto Jūrmalas pilsētas attīstības vīziju, raksturoti stratēģiskie mērķi, prioritātes un telpiskās attīstības perspektīvu veidojošie elementi. Pārskatā ietverta informācija par Attīstības stratēģijas saistību ar citiem plānošanas dokumentiem, t.sk. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju, Reģionālās politikas pamatnostādņēm, Nacionālo attīstības plānu, Nacionālo stratēģisko ietvardokumentu, Rīgas plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentiem, īsi raksturojot katra konkrētā plānošanas dokumenta izstrādes mērķus.
2. Atbilstoši MK noteikumu 8.2. punkta prasībām aprakstīta stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma un Vides pārskata sagatavošanas procedūra, pielietotā metodoloģija un izmantotā informācija, kā arī sabiedriskās apspriešanas gaita, t.sk. norādītas institūcijas, kurām nosūtīts Vides pārskata projekts, raksturotas

sabiedrības līdzdalības iespējas, kā arī izvērtēti sabiedriskās apspriešanas rezultāti. Pārskatam klāt pievienoti sabiedriskās apspriešanas materiāli.

3. Atbilstoši MK noteikumu 8.3. punkta prasībām, esošā vides stāvokļa aprakstā

- 3.1. sniegta vispārīga Jūrmalas pilsētas teritorijas raksturojums, kurā ietverta informācija par dabas resursiem, kultūrvēsturisko mantojumu un ainaviski nozīmīgām vietām, kā arī raksturoti klimatiskie apstākļi, kas ir būtiski Jūrmalas pilsētai saistībā ar tās kūrortoloģiskajiem resursiem;
- 3.2. ietverta informācija par Jūrmalas pilsētas saimniecisko darbību un infrastruktūras, t.sk. inženierkomunikāciju nodrošinājumu, kā arī norādīts uz galvenajiem vides kvalitāti ietekmējošiem faktoriem un iespējamām izmaiņām, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots. Raksturojot atmosfēras gaisa kvalitāti, apzināti mobilie (autotransports un dzelzceļš – vienlaikus arī galvenie trokšņa avoti Jūrmalā) un stacionārie (katlu mājas, dažādas ražotnes, autoremonta darbnīcas, degvielas un gāzes uzpildes stacijas) piesārņojuma emisijas avoti. Autori informē, ka Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojuma (2010.–2022.gadam) izstrādes ietvaros ir veikta gaisa piesārņotāju vielu izkliežu modelēšana un iegūtie rezultāti neuzrāda gaisa piesārņojuma pārsniegumus, taču vienlaikus pievērš uzmanību autotransportam kā nozīmīgākajam piesārņojuma avotam pilsētā un turpmākai videi draudzīgāka kurināmā, piemēram, dabas gāzes vai biomasas, izmantošanai katlu mājās. Raksturojot virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti, autori atsaukušies uz Lielupes baseina apgabala apsaimniekošanas plānu un tajā ietverto informāciju par ūdensobjektu ekoloģisko un ķīmisko kvalitāti, to ietekmējošiem faktoriem, kā arī par sasniedzamajiem kvalitātes mērķiem un to termiņiem. Vides pārskatā ietverta informācija par realizētajiem un plānotajiem pilsētas ūdenssaimniecības attīstības projekta pasākumiem. Attiecībā uz notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu norādīts, ka ~74% Jūrmalas pilsētas iedzīvotājiem ir nodrošināts pieslēgums centralizētajiem kanalizācijas tīkliem, pārējie iedzīvotāji un daļa no uzņēmumiem izmanto individuālos kanalizācijas risinājumus, savukārt savāktie notekūdeņi tiek attīrīti Rīgas notekūdeņu attīrīšanas iekārtās „Daugavgrīva” (Lielupes–Majoru sistēma, kas ir ~30% no kopējā notekūdeņu daudzuma) un Slokas notekūdeņu attīrīšanas iekārtās (Dubultu–Ķemeru sistēma, kas ir ~70% no kopējā notekūdeņu daudzuma). Novadītā notekūdeņu apjoma un ar to saistītā piesārņojuma raksturošanai autori izmantojuši VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” datu bāzes „Valsts statistiskais pārskats Nr.2 Ūdens” datus. Vides pārskatā apkopota informācija par peldvietām pilsētas teritorijā. Pārskatā ietverta informācija arī par atkritumu, t.sk. sadzīves, bīstamo un lielpabartā atkritumu apsaimniekošanu un norādīts uz pašvaldībai saistošo Piejūras reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu 2007.–2013.gadam, tajā paredzētajiem un realizētajiem pasākumiem. Pārskatā apzinātas piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas Jūrmalas pilsētas teritorijā, kā arī riska teritorijas, t.sk. Rīgas jūras līča pamatkrasta un Lielupes krasta erozijas teritorijas, applūstošās teritorijas.
- 3.3. ietverta informācija par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un biotopiem, kā arī bioloģiski vērtīgām mežu teritorijām, bioloģiski veciem kokiem (priedes, ozoli), to bioloģisko nozīmi un vērtību. Šajā kontekstā autori norādījuši, ka pilsētas teritorijā esošos mežaudžu masīvus jāsaglabā

nefragmentētus un „nav pieļaujama arī jauna mežu masīvu malu apbūve, robežjoslas mežaudžu pārveidošana un transformācija”. Jūrmalas pilsētā atrodas valsts nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorija „Darmšates priežu audze” (izstrādāts un apstiprināts dabas aizsardzības plāns), kā arī Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas (*Natura 2000*) teritorijas – Ķemeru nacionālais parks un dabas parks „Ragakāpa”, kuriem ir izstrādāts un apstiprināts dabas aizsardzības plāns un individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, un dabas liegums „Lielupes grīvas plavas” (izstrādāts un apstiprināts dabas aizsardzības plāns). Jūrmalas pilsētai pieguļošajā teritorijā atrodas arī aizsargājamā jūras teritorija „Rīgas līča rietumu piekraste” (dabas aizsardzības plāns ir izstrādes stadijā). Vides pārskatā ietverta informācija par šo teritoriju izveidošanas mērķiem, tur sastopamajām dabas vērtībām, kā arī sniegts vispārīgs ieskats par veiktajiem apsaimniekošanas pasākumiem, uzsverot tūrisma infrastruktūras attīstības iespējas šajās teritorijās. Ņemot vērā to, ka īpaši aizsargājamās dabas teritorijas aizņem ~37% no pilsētas kopējās platības, autori norādījuši, ka plānošanas dokumenta īstenošana var ietekmēt šo teritoriju stāvokli, taču vienlaikus uzsver, ka plānošanas dokumentā paredzētās darbības realizējamās saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas reglamentē īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības un izmantošanas kārtību, un apstiprinātajiem dabas aizsardzības plāniem.

4. Vides pārskata 4.nodaļā sniegts ieskats Attīstības stratēģijas izstrādes ietvaros veiktās stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīzes rezultātos, atkārtoti ietverts esošā vides stāvokļa raksturojums, kas papildināts ar informāciju par vides aspektiem, kas saistīti ar plānošanas dokumenta īstenošanu, kā arī par pasākumiem un rīcībām esošo vides problēmu novēršanai/samazināšanai. Autori norāda, ka Attīstības stratēģijā paredzētie pasākumi var radīt papildus slodzi uz pašvaldības teritorijā esošajiem ūdensobjektiem un tiem pieguļošo teritoriju. Attiecībā uz atmosfēras gaisa kvalitāti norādīts uz potenciālu autotransporta kustības intensitātes pieaugumu pa maģistrālajām ielām tūrisma un rekreācijas objektu attīstības rezultātā, savukārt attīstot vietējos centrus, pilnveidojot sabiedriskā transporta sistēmu, satiksmes intensitāti iespējams samazināt. Ņemot vērā dabas teritoriju īpatsvaru pilsētā, autori vērsuši uzmanību uz tādiem vides aspektiem kā dabas teritoriju saglabāšana, aizsardzība, pieejamības nodrošināšana, bioloģiskās daudzveidības saglabāšana. Šajā kontekstā norādīts arī uz efektīvu esošo apbūves teritoriju izmantošanu, lai samazinātu antropogēno slodzi uz dabas pamatnes teritorijām, t.sk. ierobežojumu noteikšanu apbūvējamo teritoriju platību palielināšanai ūdensobjektu tuvumā, un tādas apbūves veidošanu, kas nedegradētu ainavu.
5. Vides pārskatā izvērtēti starptautiskie un nacionālie vides aizsardzības mērķi, norādot uz to integrāciju Attīstības stratēģijā. Autori vērsuši uzmanību uz jautājumiem, kas saistīti ar bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, Baltijas jūras vides aizsardzību, ūdens resursu aizsardzību, ainavu aizsardzību un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu. Vides pārskatā vērsta uzmanība arī uz Vides politikas pamatnostādnes 2009.–2015.gadam definētajiem un pašlaik valstī aktuālākajiem vides un dabas aizsardzības mērķiem un problēmjautājumiem.
6. Vides pārskata 6.nodaļā sniegts ar plānošanas dokumenta īstenošanu saistīto ietekmju uz vidi izvērtējums – gan vispārīgs Attīstības stratēģijā izvirzīto prioritāšu („Kūrortpilsēta”, „Jūrmalnieks”, „Daudzveidīga uzņēmējdarbība”)

raksturojums un vērtējums, gan plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamās tiešās un netiešās, pozitīvās un negatīvās, īslaicīgās, pagaidu un ilgtermiņa ietekmes, kā arī kumulatīvās ietekmes vērtējums. Vides pārskata autori vairākkārt uzsver, ka Attīstības stratēģijā paredzētie pasākumi ir uzskatāmi par priekšlikumiem un idejām, kuri tiks konkretizēti un detalizēti, izstrādājot Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojumu, savukārt to realizācijas ietekmes tiks vērtētas teritorijas plānojuma stratēģiskajā ietekmes uz vidi novērtējumā. Birojs vērš uzmanību uz to, ka arī jau šajā attīstības plānošanas stadijā, t.i., Attīstības stratēģijas izstrādē, stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros iespējams vērtēt un analizēt izvirzītos attīstības priekšlikumus saistībā ar esošajiem vides apstākļiem, vērtēt/prognozēt ar plānošanas dokumenta īstenošanu saistītos iespējamajos būtiskos vides aspektus, ietekmes teritorijas un, pamatojoties uz iepriekš minēto, rekomendē izvirzīt priekšnoteikumus, kurus būtu jāņem vērā turpmākajā attīstības plānošanā – nākamajos plānošanas līmeņos.

6.1. Prioritātes „Kūrortpilsēta” pasākumi vērsti uz Jūrmalas kā kūrortpilsētas attīstību (t.sk. pludmales–promenādes labiekārtošana, Ķemeru kūrorta un Jaunķemeru kā „klusā kūrorta” attīstība) un kūrortvides saglabāšanu, nodrošinot dabas vērtību aizsardzību. Uzsvērta arī Ķemeru nacionālā parka nozīme kūrorta produktu radīšanā. Prioritātes „Jūrmalnieks” pasākumi, galvenokārt, saistīti ar infrastruktūras, t.sk. inženierkomunikāciju attīstības projektu īstenošanu, tādējādi uzlabojot vides kvalitāti un veicinot vides pieejamību. Saskaņā ar Vides pārskatā norādīto paredzēta vietējo centru attīstība, ceļu infrastruktūras projektu īstenošana, t.sk. jauna tilta pār Lielupi, Slokas savienojuma, Kauguru apvedceļa izbūve, integrētas transporta sistēmas veidošana, attīstot sabiedriskā transporta pakalpojumus un samazinot tranzīta satiksmi caur pilsētu, kā arī pasākumi ūdenssaimniecības un siltumapgādes sistēmu attīstībai. Prioritāte „Daudzveidīga uzņēmējdarbība” vērsta uz atpūtas, tūrisma un kūrorta pakalpojumu attīstību. Atsevišķi pasākumi saistīti ar intensīvāku ūdensobjektiem pieguļošo teritoriju izmantošanu.

6.2. Pārskatā norādīts, ka kopumā Attīstības stratēģijas ietekme vērtējama kā pozitīva vai neitrāla, taču atsevišķu prioritāšu ietvaros iekļauto aktivitāšu realizācija saistīta ar iespējamu negatīvu ietekmi uz vidi. Autori vērš uzmanību uz infrastruktūras un saimnieciskās darbības attīstību īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un tām pieguļošajās teritorijās, kā arī ūdensobjektu aizsargjoslās. Tā, piemēram, Ķemeru nacionālā parka teritorijā (neitrālā un ainavu aizsardzības zona) paredzēta „klusā kūrorta” un kūrortu puduru izveide Jaunķemeros un Ķemeru kūrorta attīstība. Vides pārskatam pievienotajā Dabas aizsardzības pārvaldes Ķemeru nacionālā parka administrācijas 2010.gada 6.septembra vēstulē Nr.K-2-04/200 (adresēta SIA „Grupa 93”) vērsta uzmanība uz Ķemeru nacionālā parka likuma 1. un 10.pantu, saskaņā ar kuriem „kūrortu saimniecības attīstība” paredzēta/atļauta tikai nacionālā parka neitrālajā zonā, turklāt jebkurai attīstībai nacionālā parka teritorijā jābūt ilgtspējīgai. Vairāki pasākumi paredzēti arī dabas parkam „Ragakāpa” un dabas liegumam „Lielupes grīvas plavas” pieguļošajā teritorijā, Lielupes aizsargjoslā – Lielupes ostas attīstība, jauna tilta būvniecība pār Lielupi, Lielupei pieguļošās teritorijas (krastu) labiekārtošana un intensīvāka izmantošana rekreācijas aktivitātēm. Tūrisma

un rekreācijas pakalpojumu klāstu paredzēts paplašināt arī Rīgas jūras līča piekrastē, izveidojot pludmales promenādi un izbūvējot pastaigu molu līcī. Tiešās ietekmes saistītas arī ar jaunu apbūves teritoriju, t.sk. augstceltņu būvniecības (Jaundubulti, Priedaine, Lielupes grīva) attīstību, kas var ietekmēt ne tikai zaļo teritoriju īpatsvaru, bet arī Jūrmalai raksturīgo ainavu. Taču vienlaikus autori vērš uzmanību uz to, ka ietekmes raksturs ir atkarīgs no konkrētajiem tehniskajiem risinājumiem objektu plānošanas un projektēšanas procesā, līdz ar to katras konkrētās darbības ietekme uz vidi izvērtējama turpmākajā plānošanas procesā, t.sk. atbilstoši likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteiktajai kārtībai. Tas attiecināms arī uz enkurojektu (nozīmīgu pilsētībūvniecības objektu; nākotnē plānotu viesnīcu, kompleksu, konferenču centru) ietekmes novērtējumu. Tai pat laikā autori norāda, ka Attīstības stratēģijā ietvertu pasākumu īstenošana ir atkarīga no dažādiem ārējiem faktoriem, līdz ar to pastāv varbūtība, ka daļa no tiem netiks realizēti. Saskaņā ar Vides pārskatā norādīto secināms, ka plānošanas dokumenta īstenošanas ietekmes kopumā ir saistītas ar tūrisma attīstību, jaunu infrastruktūras objektu būvniecību, apbūves teritoriju paplašināšanu, dabas resursu, kas tieši saistīta ar Jūrmalas kā kūrortpilsētas attīstību, piemēram, ārstnieciskās dūņas, minerālūdens, un dabas teritoriju intensīvāku izmantošanu. Kā pozitīvie aspekti minēti dabas resursu aizsardzības un apsaimniekošanas uzlabošana, dabas teritoriju pieejamības uzlabošana, vienlaidu meža masīvu saglabāšana, kāpu reljefa saglabāšana, vides kvalitātes saglabāšana/uzlabošana.

7. Atbilstoši MK noteikumu 8.8.punktā noteiktajam, Vides pārskatā ietverta informācija par risinājumiem, lai novērstu vai samazinātu Attīstības stratēģijas īstenošanas negatīvo ietekmi uz vidi, kurus, kā autori norādījuši, nepieciešams veikt līdzko konkretizēti plānošanas dokumentā paredzētie pasākumi. Tādējādi kā viens no risinājumiem minēts izstrādes stadijā esošā Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojuma, kurā atšķirībā no Attīstības stratēģijas tiks precīzi definēta teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana un tās aprobežojumi, stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums. Autori akcentējuši arī bioloģiskās daudzveidības novērtējuma nepieciešamību teritorijas plānojumam, lai novērstu ietekmi uz bioloģiski vērtīgajām teritorijām. Tāpat autori vērš uzmanību arī uz to, ka pirms konkrētu darbību īstenošanas nepieciešams tām veikt ietekmes uz vidi novērtējumu, t.sk. ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteiktajā kārtībā, savukārt pirms tādu darbību (arī pasākumu kopums prioritātē „Kūrortpilsēta”) īstenošanas, kurām var būt būtiska ietekme uz Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām, ietekme vērtējama atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 6.jūnijā noteikumos Nr.455 „Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*)” noteiktajam. Pārskatā uzsvērti arī sabiedrības un interešu grupu līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesā, īpaši attiecībā uz „enkurojektu” izveidi/būvniecību.
8. Vides pārskatā vērtēti Attīstības stratēģijā paredzētie pasākumi; kā alternatīva vērtēta tikai plānošanas dokumenta „nulles” alternatīva, t.i., kad tiek saglabāta esošā situācija un netiek īstenots plānošanas dokuments.
9. Vides pārskatā norādīts, ka Attīstības stratēģijā ietvertu pasākumu īstenošanai nav paredzama tieša negatīva ietekme uz pašvaldības teritorijā esošajām Eiropas

nozīmes aizsargājamām dabas (*Natura 2000*) teritorijām, tādēļ kompensējošie pasākumi nav nepieciešami. Attīstības stratēģijā nav paredzēta tādu darbību īstenošana, kas varētu radīt pārrobežu ietekmi.

10. Vides pārskatā ietverta informācija par nepieciešamību veikt plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringu, t.sk. apkopota informācija par esošajām vides monitoringa programmām, kā arī norādīts uz to, ka paredzēta Attīstības stratēģijas ieviešanas uzraudzības sistēmas īstenošana, par kuru detalizēta informācija sniegta plānošanas dokumenta sadaļā „Ieviešanas uzraudzība”.

Vides pārskata sabiedriskā apspriešana:

Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.–2030.gadam Vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešana veikta atbilstoši MK noteikumu V nodaļā noteiktajam. Vides pārskatam pievienoti sabiedriskās apspriešanas materiāli, t.sk. 2010.gada 26.augustā notikušās sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokols, valsts institūciju (Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes, Dabas aizsardzības pārvaldes Ķemeru nacionālā parka administrācijas, Veselības inspekcijas Rīgas reģiona higiēnas novērtēšanas un monitoringa nodaļas) izdotie atzinumi, kā arī nevalstisko organizāciju (biedrība „Vides aizsardzības klubs”, „Ķemeru iedzīvotāju biedrība”) un privātpersonu viedokļi/priekšlikumi par sagatavotajiem dokumentiem. Vides pārskata 3. un 4.pielikumā apkopota informācija par sabiedriskās apspriešanas laikā izteiktajiem priekšlikumiem, sniegts autoru komentārs, kā arī norādīts uz atbilstošu Attīstības stratēģijas un Vides pārskata papildināšanu.

Dabas aizsardzības pārvaldes Ķemeru nacionālā parka administrācija (turpmāk – Administrācija) norādījusi, ka Attīstības stratēģijā iezīmējas tendence attīstīt kūrortpilsētas infrastruktūru, urbanizējot pašreizējās dabas teritorijas. Lai samazinātu iespējamās plānošanas dokumenta īstenošanas negatīvās ietekmes, Administrācija izteikusi vairākus priekšlikumus, t.sk. precizēt Jaunķemeru kūrorta objektu pudura izveides nosacījumus, paredzot attīstīt lielos kūrorta objektus tikai pašreiz apbūvētajos zemesgabalos (Raga iela 1, „Dzintarkrasts”, KRC „Jaunķemerī”, „Neptūns”, Jaunķemeru ceļš 1, kādreizējā Jaunķemeru kempinga teritorija), saglabāt dabas teritorijas starp kūrorta objektiem un pludmali u.c. Administrācija norādījusi arī uz nepieciešamību precizēt un papildināt Vides pārskatu, t.sk. ar vērtējumu, vai plānotā kūrorta objektu attīstība Ķemeru nacionālā parka teritorijā un kāpu promenādes un kūrorta objektu izvietošana tiešā pludmales tuvumā atbilst Ķemeru nacionālā parka likumā un Aizsargjoslu likumā noteiktajam. Vides pārskata autori norādījuši, ka telpiskās attīstības perspektīvas mērogs un detalizācijas pakāpe neprecizē konkrētas vietas – teritorijas ir shematiski attēlotas; priekšlikumi tiks izskatīti un darbības tiks precizētas teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros. Administrācija ieteikusi Attīstības stratēģijā paredzēt arī pasākumus sadarbības veicināšanai starp tūrisma uzņēmējiem, Jūrmalas pilsētas domi un Administrāciju ilgtspējīga tūrisma attīstības un koordinēšanas jomā Ķemeru nacionālā parka teritorijā un citās īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, kā arī kvalitātes standartu un sertifikācijas sistēmas ieviešanu tūrisma pakalpojumiem.

Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde (turpmāk – Pārvalde) vērsusi uzmanību uz to, ka Attīstības stratēģijas Telpiskās attīstības perspektīvā kā Lielupes ostas un Jaunā ostmaļa ir iekļautas Jūrmalas pilsētas daļas pie Buļļuciema un Priedaines, kuras atrodas dabas liegumā „Lielupes grīvas pļavas”. Lai novērstu

maldīgu priekšstatu par Lielupes ostas attīstības iespējām, Telpiskās attīstības perspektīvā Lielupes osta un Jaunā ostmala ir jāuzrāda ārpus dabas lieguma „Lielupes grīvas plavas” teritorijām, uz ko Vides pārskata autori atbild, ka Lielupes ostas un Jaunās ostmalas attēlojums Telpiskās attīstības perspektīvā ir shematisks, prasības teritorijas izmantošanai tiks definētas teritorijas plānojumā. Autori uzsver, ka visā stratēģijas ieviešanā, tostarp uz Lielupes ostas attīstību tiks nodrošināta vides un dabas aizsardzību prasību ievērošana. Tādējādi tiks nodrošināts arī dabas lieguma „Lielupes grīvas plavas” aizsardzības režīms, nosakot stratēģijā Lielupes ostas attīstību kā vienu no pilsētas attīstības stūrakmeņiem, veidojot atšķirīgu ostas piedāvājumu, respektējot un uzsverot Lielupes grīvas plavās esošās vērtības. Pārvalde vērš uzmanību arī uz to, ka Lielupes ostas ekspluatācija ir problemātiska lielā sanešu daudzuma dēļ, kas katru gadu tiek pienests no Lielupes augšteces un šī informācija ir jādara pieejama, lai potenciālie investori zinātu, ka drošai kuģu ceļa ekspluatācijai iespējams katru gadu būtu nepieciešams veikt Lielupes tīrīšanu un padziļināšanu. Vides pārskatā smilšu sanesumi upes grīvā ir apskatīti kā viens no dabas riskiem. Autori norāda, ka šis risks ir novēršams ne tikai ar Lielupes tīrīšanu un padziļināšanu, bet arī ar citiem hidrotehniskiem pasākumiem, piemēram, mola izbūvi. Pārvalde rosina Vides pārskatā sniegt vairāk informācijas par Lielo promenādi gar Rīgas līci. Pārvalde neatbalsta promenādes izbūvi ar stacionārām būvēm gar Rīgas līci, izņēmums varētu būt mobilo un īslaicīgo pludmales apkalpojošo objektu izbūve. Būvniecību krasta kāpu zonā un pludmalē ierobežo Aizsargjoslu likumā noteiktie apgrūtinājumi. Kā viens no apgrūtinājumiem un saimnieciskās darbības ierobežojumiem ir aizliegums pārveidot kāpu reljefu, bojāt un iznīcināt dabisko zemsedzi. Tāpat ir jāreķinās ar aprobežojumiem, ko nosaka Ķemeru nacionālā parka un dabas parka „Ragakāpa” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un dabas aizsardzības plānos iestrādātās rekomendācijas, uz ko Vides pārskata autori atbild, ka Telpiskās attīstības perspektīvā un stratēģijā ir uzsvērtā ideja un nākotnes vajadzība, t.i., pludmales pievienotās vērtības radīšana, savukārt teritorijas plānojuma risinājumos, kas tiks balstīti uz telpiskās attīstības perspektīvu, tiks precizēts veids, kā šo pievienoto vērtību ir iespējams veidot, tostarp nosakot atļauto izmantošanu pludmalē. Šī doma ir uzsvērtā arī Vides pārskata projektā, norādot, ka potenciāli negatīvu ietekmi uz vidi var radīt kāpu promenādes izveide, taču plānotās promenādes ietekme ir lielā mērā atkarīga no konkrētajiem risinājumiem, kuri promenādes izveidei tiks izvēlēti turpmākajā plānošanas un projektēšanas procesā. Pārvalde iesaka Attīstības stratēģijā vairāk uzmanības pievērst degradēto un pamesto teritoriju attīstībai un sakopšanai, tajās paredzot izvietot jauno komerciālo un ražošanas apbūvi. Tādējādi samazinātos Jūrmalas pilsētas dabas teritoriju platība, kas tiktu zaudēta, attīstot jaunos būvniecības projektus, kā arī tiktu sakārtota vide. Vides pārskata autori norāda, ka Attīstības stratēģijā ir uzsvērtā nepieciešamība risināt jautājumu par neizmantotajiem un pilsētas vidi degradējošajiem objektiem gan pasākumu kopumā K4 „Ķemeru kūrortvides veidošana”, gan K3 „Kūrorta objektu pudura izveide Jaunkēmeros”, nosakot, ka prioritāri nepieciešams sekmēt neizmantoto objektu un teritoriju sakārtošanu.

Vides pārskatam pievienotas nevalstisko organizāciju un iedzīvotāju vēstules. Biedrība „Vides aizsardzības klubs” norādījusi uz nepieciešamību precizēt un papildināt Vides pārskatu, kā arī Telpiskās attīstības perspektīvas shēmā attēlot *Natura 2000* teritorijas, vienlaidu meža teritorijas krasta kāpu aizsargjoslā un Lielupes applūstošajā palienē. Biedrība „Vides aizsardzības klubs” vērš uzmanību uz to, ka Telpiskās attīstības perspektīvas projektā norādītā „daudzveidīga biznesa teritorija”

Lielupes grīvā uz salas iecerēta pretēji spēkā esošajām Aizsargjoslu likuma prasībām, kas būtiski ierobežo būvniecību aplūstošajās teritorijās, uz ko Vides pārskata autori atbild, ka Telpiskajā perspektīvā norādītās teritorijas ir shematiski attēlotas un šinī mērogā nav iespējams attēlot visas teritorijas. Minētās teritorijas tiks noteiktas un precizētas teritorijas plānojumā, nosakot prasības zemes vienību izmantošanai, tostarp nosakot applūstošās teritorijas. Šajā gadījumā Birojs vērš uzmanību uz to, ka teritorijas plānojuma izstrādes procesā tiek sagatavots grafiskais materiāls par teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu un izstrādāti teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kas pašvaldībā tiek pieņemti kā saistošie noteikumi. Kā jau norādījuši Vides pārskata autori, Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojumam tiek veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums, kurā detalizētāk tiks vērtētas Attīstības stratēģijā iestrādātās ieceres teritoriālā kontekstā. Ņemot vērā to, ka vairākas ieceres Attīstības stratēģijā ir saistītas ar darbībām Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes krastu kāpu aizsargjoslā, *Natura 2000* teritorijās vai to tuvumā, applūstošajās teritorijās, Birojs uzsver, ka Attīstības stratēģijas Telpiskās perspektīvas shēma uzskatāma tikai par orientējošu materiālu un šādā veidā attēlotās teritorijas nav uzskatāmas par saistošām un kā obligāts priekšnoteikums vai atļauja to tālākai attīstībai. Nepieciešams akcentēt, ka šis aspekts ir ļoti būtisks, lai saglabātu Jūrmalas dabas vērtības un tai pat laikā dotu iespēju attīstībai spēkā esošo normatīvo aktu ietvaros un teritorijās, kur to pieļauj normatīvo aktu regulējums un teritoriju piemērotība pēc būtības, kas detalizējams un precizējams teritorijas plānojuma un konkrētu projektu izstrādes gaitā. Biedrība „Vides aizsardzības klubs” iesaka papildināt Vides pārskata projektu ar atsevišķu pasākumu („klusais kūrorts” Jaunkēmeros, „daudzveidīga biznesa teritorija” Lielupes grīvā) ietekmes uz bioloģisko daudzveidību izvērtējumu, analizējot iespējamus riskus, kā arī dot konkrētus nosacījumus, kas jāievēro, lai mazinātu riskus un negatīvo ietekmi. Vides pārskata autori informē par veiktajām izmaiņām Vides pārskatā un vienlaicīgi norāda, ka ir būtiski potenciāli negatīvās ietekmes apzināt un novērst, izstrādājot Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojumu un precīzi iezīmēt teritorijas, kur apbūve nav pieļaujama, kā arī izvirzīt konkrētus nosacījumus teritoriju attīstībai. Ķemeru iedzīvotāju biedrība vērsusi uzmanību tieši uz Attīstības stratēģijā paredzētajiem pasākumiem, t.sk. sociālo jautājumu risināšanai Ķemeru, kopumā atbalstot plānoto „mazpilsētas” kūrortvides attīstību. Apkopojot iedzīvotāju vēstulēs izteiktos viedokļus, konstatēts, ka interesējošie jautājumi saistīti ar konkrētu darbību/teritoriju attīstību, piemēram, derīgo izrakteņu ieguve, Kaugurciema un Kūdras attīstība, un problēmu risināšanu, piemēram, Rīgas jūras līča krasta erozija, meliorācijas sistēmas kvalitāte, Kauguru apvedceļa ietekme uz Slokas iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Vides pārskata autori norāda, ka konkrēti attīstības risinājumi, teritorijas atļautā izmantošana ir teritorijas plānojuma jautājums. Iedzīvotāji interesējušies arī par projektu „Kāpa” un ar tā realizāciju saistīto ietekmju vērtējumu, kā arī paredzētās darbības vietai pieguļošo teritoriju plānoto (atļauto) izmantošanu, uz ko autori atbildējuši, ka Attīstības stratēģijā nav detalizēti aprakstīti enkurojektu parametri un izvietojuma vieta, līdz ar to ietekme vērtējama projekta risinājumu stadijā, iespējams ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras ietvaros.

Sabiedriskās apspriešanas sanāksmē (atbilstoši sanāksmes protokolam) apskatīto jautājumu lokā bija Jaunkēmeru un Ķemeru kūrorta attīstība, enkurojekti un to ietekmi uz vidi – šajā kontekstā jānorāda, ka sanāksmes dalībnieki vērsuši uzmanību uz to, ka Vides pārskatā nepieciešams akcentēt un izvērtēt telpiskās

attīstības perspektīvā plānoto enkurojektu, t.sk. projekta „Kāpa” realizācijas ietekmi uz vidi. Vides pārskata izstrādātāji, savukārt, norādījuši uz to, ka Attīstības stratēģijā nav detalizēti aprakstīti šo objektu parametri (tas ir turpmākajās plānošanas un projektēšanas stadijās vērtējams jautājums), līdz ar to arī stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējumā nav iespējams veikt detalizētu izvērtējumu, vien aprakstīt plānoto enkurojektu iespējamās ietekmes uz vidi. Jāatzīmē, ka saskaņā ar Attīstības stratēģijā norādīto kā enkurojekti noteikti – Dzintaru koncertzāle, Ķemeru sanatorija, Slokas papīrfabrika, Bažciema vējdzirnavas, Jomas iela, Bulduru dārzkopības vidusskola, tenisa centrs „Lielupe”, slēpošanas un atpūtas komplekss „Kāpa”, nacionālais rehabilitācijas centrs „Vaivari”. Sanāksmes dalībnieki diskutējuši arī par atsevišķu teritoriju atļauto iznantošanu – sabiedriskai apspriešanai nodoto dokumentu izstrādātāji informējuši par Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojuma (2010.–2022.gadam) izstrādes gaitu.

Attīstības stratēģijas telpiskās attīstības perspektīvā definētie telpiskās attīstības elementi (teritorijas dzīvošanai, pilsētas zaļās teritorijas, ūdensmalas, kustība pilsētā, pilsētas centrs, pakalpojumu centri, daudzveidīga biznesa vide, kūrortu teritorijas, pilsētas vārti, enkurojekti) norāda uz pasākumu kopumu teritoriālo piesaisti. Savukārt šie pasākumi (šajā plānošanas stadijā – priekšlikumi/idejas), saskaņā ar Vides pārskatā vairākkārt norādīto, Attīstības stratēģijas ietvaros ir uzskatāmi par politisku kādas pilsētas daļas attīstības virzienu, kas konkretizējami un detalizējami Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros un to īstenošanas ietekmes attiecīgi vērtējamās plānošanas dokumenta stratēģiskajā ietekmes uz vidi novērtējumā. Ņemot vērā iepriekš minēto, Birojs rekomendē Vides pārskatā apkopot gan pašā Pārskatā, gan sabiedriskās apspriešanas gaitā izvirzītos priekšlikumus, kurus jāņem vērā un jāiestrādā Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojumā, ar mērķi samazināt potenciālās un jau šajā attīstības plānošanas posmā konstatētās ar Jūrmalas pilsētas turpmāko plānoto attīstību saistītās negatīvās ietekmes un apsvērt nepieciešamību izstrādāt vadlīnijas turpmāko plānošanas posmu realizācijai, kā arī, ņemot vērā to, ka jau pašlaik norit darbs pie Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojuma izstrādes, teritorijas plānojuma stratēģiskajā ietekmes uz vidi novērtējumā ņemt vērā un teritorijas plānojumā iestrādāt Attīstības stratēģijas Vides pārskata sabiedriskās apspriešanas laikā izteiktos priekšlikumus, īpašu vērību pievēršot „klusā kūrorta” objektu pudura izveidei Jaunķemeros, enkurobjehtiem, kāpu promenādei, Lielupes ostas attīstībai, darbībām Ķemeru nacionālajā parkā un dabas liegumā „Lielupes grīvas plavas” un tiem pieguļošajā teritorijā, dabas parkam „Ragakāpa” pieguļošajā teritorijā.

Izvērtētā dokumentācija:

Jūrmalas pilsētas domes 2010.gada 27.oktobra vēstule Nr.1.1–28/48, Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija 2010.–2030.gadam, stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projekts, kā arī Vidēs pārraudzības valsts biroja 2010.gada 7.jūlija lēmums Nr.20 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”.

Piemērotās tiesību normas:

1. Likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.panta trešā daļa, 23.⁴ pants, 23.⁵ pants.
2. Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumi Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” IV, V, VI, VII, VIII daļa.
3. Likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”.
4. Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumi Nr.264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”.
5. Ministru kabineta 2010.gada 5.janvāra noteikumi Nr.17 „Noteikumi par aizsargājamām jūras teritorijām”.
6. Ķemeru nacionālā parka likums.
7. Ministru kabineta 2002.gada 18.jūnija noteikumi Nr.236 „Ķemeru nacionālā parka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”.
8. Ministru kabineta 2004.gada 10.augusta noteikumi Nr.703 „Dabas parka „Ragakāpa” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”.
9. Aizsargjoslu likums.
10. Attīstības plānošanas sistēmas likums.

Rekomendācijas:

1. Vides pārraudzības valsts birojs rekomendē Jūrmalas pilsētas domei izvērtēt nepieciešamību pilnveidot Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģiju 2010.–2030.gadam, ņemot vērā Vides pārskatā, šajā atzinumā un sabiedriskās apspriešanas laikā izteiktos priekšlikumus. Rekomendējam Attīstības stratēģijā iestrādāt vadlīnijas turpmāko plānošanas dokumentu izstrādei, ņemot vērā sabiedriskās apspriešanas laikā izteiktos priekšlikumus, kā arī ņemt vērā izteiktos priekšlikumus Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojuma sagatavošanā, īpašu vērību pievēršot „klusā kūrorta” objektu pudura izveidei Jaunķemeros, enkurobjektiem, kāpu promenādei, Lielupes ostas attīstībai, darbībām Ķemeru nacionālajā parkā un dabas liegumā „Lielupes grīvas pļavas” un tiem pieguļošajā teritorijā, dabas parkam „Ragakāpa” pieguļošajā teritorijā.
2. Jūrmalas pilsētas domei, atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” VII nodaļā noteiktajam, jāinformē sabiedrība par Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.–2030.gadam pieņemšanu minēto Ministru kabineta noteikumu 27.punkta noteiktajā kārtībā. Pašvaldībai jā sagatavo informatīvs ziņojums par to,
 - kā plānošanas dokumentā integrēti vides apsvērumi;
 - kā ņemts vērā vides pārskats, izteiktie atzinumi, sabiedriskās apspriešanas rezultāti;
 - pamatojums, kāpēc no visiem iespējamiem risinājuma variantiem izraudzīts pieņemtais variants;

- ziņas par pasākumiem plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa veikšanai, norādot monitoringa ziņojuma iesniegšanas termiņus.

3. Lai konstatētu Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010.-2030.gadam īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, kā arī lai nepieciešamības gadījumā izdarītu grozījumus plānošanas dokumentā, pašvaldībai, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, jāveic plānošanas dokumenta realizācijas novērtējums un vismaz trīsreiz plānošanas periodā (2016., 2023. un 2030.gadā) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz (arī elektroniskā veidā) Vides pārraudzības valsts birojā.

Direktors

A.Lukševics